

ରଘୁବାଣିକୀ

ଘଣ୍ଟାଘର

පණාමාදිකථා.....	1
ධම්මසොණ්ඩකවග්ගො.....	2
1. ධම්මසොණ්ඩකස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	2
2. මිගලුද්දකස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	9
3. තිණ්ණංජනානං වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	13
4. බුද්ධෙනියා වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	17
5. අහිතුණ්ඩිකස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	19
6. සරණත්ථෙරස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	21
7. වෙස්සාමිත්තාය වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	25
8. මහාමන්ධාතුවත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	28
9. බුද්ධවම්මවාණිජකවත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	31
10. රූපදෙවියා වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	33
නන්දියරාජවග්ගො.....	36
11. නන්දියරාජස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	36
12. අඤ්ඤතරමනුස්සස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	41
13. විසමලොමකුමාරස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	43
14. කඤ්චනදෙවියා වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	45
15. ඛ්‍යග්ගස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	48
16. ඵලකඛණ්ඩදින්නස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	49
17. වොරසභායස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	52
18. මරුත්තබ්‍රාහ්මණස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	56
19. පානීයදින්නස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	57
20. සභායස්ස පරිච්චත්තජීවිතකස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	59
යක්ඛවඤ්චිතවග්ගො.....	61
21. යක්ඛවඤ්චිත වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	61
22. මිච්ඡදිට්ඨිකස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා.....	63

23. පාදපීඩිකාය වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	65
24. උත්තරසාමණෙරස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	69
25. කචිරපට්ටන වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	75
26. වොරසාතකවත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	78
27. සද්ධොපාසකස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	80
28. කපණස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	84
29. දෙවපුත්තස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	87
30. සිවලිත්ථෙරස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	91
මහාසෙනවග්ගො	97
31. මහාසෙනරඤ්ඤො වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	97
32. සුවණ්ණනිලකාය වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	99
33. කපණාය වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	105
34. ඉන්දගුත්තත්ථෙරස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	108
35. සාබ්මාලපුජ්ජාය වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	113
36. මොරියබුග්ගණස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	116
37. පුත්තවත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	119
38. තෙහානිකමධුවාණිජකානං වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	121
39. බොධිරාජධිතුයා [බොධිරාජධිතාය ඉතිසබ්බත්ථ] වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	134
40. කුණ්ඩලියා වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකා	137

“ධම්මා සුතා ධාතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුජපටිච්ඡදා.”

(මහා සුඤ්ඤත සුත්තං; මජ්ඣිම නිකායො, උපරිපණ්ණාසකො, සුඤ්ඤත වග්ගො.)

පටුන සංස්කරණය - හික්බු ධම්මවිහාරී

(ජට්ඨ සංගායනා ත්‍රිපිටක වැඩසටහනින් උපුටා සකසන ලදී)

රසවාහිනී
නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

රසවාහිනී

පණ්ණාසකථා

1.

සත්ථුප්පසත්ථවරණං සරණං ජනානං,
බ්‍රහ්මාදිමොළී මණ්ඩසි සමාවහන්තං,
පඨකෙරුහාහමුදුකොමලවාරුවණ්ණං;
වන්දාමි චක්කවරලක්ඛණමාදධානං.

2.

සිද්ධං ජිනෙන විරකාලමතන්දිනෙන,
යං භාවකො සමධිගච්ඡති බ්‍රහ්මමග්ගං;
යං කප්පරුක්ඛ රුච්ඡාන මණ්ඩ භාති,
තං ධම්මමග්ග මසමං පණ්ණාමි නිව්චං.

3.

සන්තින්ද්‍රියං සුගතසුත්තවරං විසුද්ධං,
යං දක්ඛිණෙය්‍යමතදං සුච්ඡුඤ්ඤබ්‍රහ්මතං;
තාණෙසිනං සරණමුප්ප්ඤ්ඤසබ්බදුක්ඛං,
වන්දාමි සඨස් මනසං සිරසා මහග්ගං.

4.

යම්පත්තමෙත්ථ රතනත්තයථොමනෙන,
පුඤ්ඤෙන තෙන දුරිතං සකලං පණුජ්ජ,
චක්ඛාමහං සුමධුරං රසවාහිනින්තං,
භො භො සුණන්තු සුජනා හිමුදාවහා සා.

5.

තත්ථතත්ථුපපන්නානි, වත්ථුනි අරහා පුරෙ;
අභාසුං දීපභාසාය, යිපෙසුං තං පුරාතනා.

6.

මහාවිහාරෙ තඨගුත්ත, වඨ්ඤපරිවෙණවාසිකො;
රට්ඨපාලොති නාමෙන, සීලාවාර ගුණාකරො.

7.

රසවාහිනී

හිතාය පරිවත්තෙසි, පජානං පාළිභාසතො;
පුනරුත්තාදිදොසෙහි, තමාසි සබ්බමාකුලං;
අනාකුලං කරිස්සාමි, තං සුඤ්ඤාං සමාහිතා.

8.

විතරාගා පුරෙ වොචුං, යස්මා තස්මා හි භාසිතං;
එතමාදරණීයඤ්ඤි, සාධු සාධුහි සබ්බදානි.

ජම්බුදීප්ප්පත්ති වත්ථුනි.

ධම්මසොණ්ඩකවග්ගො

1. ධම්මසොණ්ඩකස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකං

තත්ථ තෙසං වත්ථුන මුප්පත්තියො ද්විධා භවන්ති ජම්බුදීපෙ සිහළදීපෙවානි, තත්ථ ජම්බුදීපෙ තාළිස, සිහළදීපෙ තෙසට්ඨි, තෙසු තාව ජම්බුදීප්ප්පත්තිවත්ථුනි ආවි භවිස්සන්ති, තතොපි ධම්මසොණ්ඩකස්ස වත්ථු ආදි, කථං, අම්භාකං කිරි භගවතො පුබ්බෙ ඉමස්මිංයෙව හද්දකප්පෙ කස්සපොනාම සත්ථා ලොකෙ උදපාදි, තස්ස ඛො පන භගවතො සාසනන්තරධානතො න විරෙතෙව කාලෙන අම්භාකං ඛොධිසත්තො ඛාරාණසිරිඤ්ඤො අග්ගමහෙසියා කුච්ඡස්මිං නිබ්බන්ති, තස්සු ප්පත්ති කාලසමනන්තරමෙව සබ්බසත්තානං මනසි ධම්මසඤ්ඤො උදපාදි, තස්මාස්ස ධම්මසොණ්ඩොතිනාම මකංසු, සො පනෙසො කුමාරො මහන්තෙන පරිවාරෙන වඩ්ඪෙන්නො සබ්බසිප්පෙසු නිප්ඵන්තිං පත්වා පිතරා උපරජ්ජෙන පුජිතො හුත්වා දානාදයො දසකුසලකම්මපථෙ පුරෙන්නො පිතුඅවිචයෙනාමච්චෙහි රජ්ජෙනාහිසිඤ්චිතො අහොසි, සො පනෙස ධම්මසොණ්ඩකමහාරාජා දෙවනගරසදිසෙ ඛාරාණසීනගරෙ වක්කවත්තිසදිසං ඛාරාණසිරජ්ජං කාරෙන්නො මාසද්ධමාසවචයෙන සිරිසයනගතො එවං චින්තෙසි, මමෙවං රජ්ජසිරිමනුභවනං න සොහති ධම්මවියොගෙන, දිවාකර විරහිතො නහො වියාතිආදිනා නානාකාරණං චින්තෙසි, තෙනෙත්ථ.

1.

පුඤ්ඤෙන සීලාදිමයෙන පුබ්බෙ,
කතෙන පත්තොස්මි අතන්දිතෙන,
මසක්කසාරෙ විය දෙවරාජා;
රාජත්තමිද්ධෙ පුරමුත්තමමහි.

2.

රූපෙන භාරීනයනුස්සවෙන,
සද්දෙන සම්මා සවණාමතෙන,
ගන්ධෙන සානුස්සවසොභනෙන,

රසඤ්ඤපුඤ්ඤන රසෙනවාපි.

3.

එස්සෙන ගත්තස්ස සුඵස්සදෙන,
සමිද්ධිපත්තොස්මි මහිද්ධිකොහං,
නෙවෙත්තකෙනෙව පමාදභාව,
මා පජ්ජිතුං යුත්තරූපන්ති ඤාත්වා.

4.

දස්සාමි අඬ්ඟආපි ජීවිතඤ්ච,
ධඤ්ඤං ධනං වාපි පසන්නචිත්තො,
සොස්සාමි ධම්මං සිවමාදධානං,
ජීනෙරිතං ජාතිජරාපහාණං.

5.

න සොහති යථාකාසං, ජලං ධාමපතීංචිනා,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං, චිනා ධම්මා න සොහති.

6.

න සොහති හථා රත්ති, නිසානාථං චිනා සදා,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං, චිනා ධම්මා න සොහති.

7.

අලඬ්ඤතොපි වෙ හත්ථී, චිනා දායා න සොහති,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං, චිනා ධම්මා න සොහති.

8.

යථා කල්ලොලමාලියං,
චිනා වෙලා න සොහති,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං,
චිනා ධම්මා න සොහති.

9.

යථා සුමණ්ඨිතො රාජා,
කුපටො නෙව සොහති,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං,
චිනා ධම්මා න සොහති.

10.

රසවාහිනී

ධම්මමෙව සුඤ්ඤාමි, ධම්මෙ මෙ රමනී මනො,
න හි ධම්මා පරං අත්ථි, ධම්මමුලං තිසම්පදන්ති.

එවං චිත්තෙන්වා පාතොව සිරිගබ්භා නික්ඛම්ම සුසප්පිතෙ
සමුස්සිතසෙතච්ඡත්තෙ රාජපල්ලෙඬකෙ අමච්චගණ පරිවුතො නිසිදි
දෙවරාජාවිය විරොවමානො, නිසින්නො පන රාජා අමච්චෙ එවමාහ, යො
පනෙන්ථ හොන්නො බුද්ධභාසිතෙසු ධම්මෙසු කිඤ්චිධම්මං ජානාති, සො
භාසතු, සොතුම්ච්ඡාමිධම්මන්ති, තෙ සබ්බෙසි මයං දෙව න ජානාමාති ආහංසු,
තං සුත්වා අ න ත්ත ම නො රාජා එවං චිත්තෙසි, යන්තූනාහං හත්ථික්ඛන්ධෙ
සහස්සං යපෙත්වා නගරෙ හෙරිංවරාපෙය්‍යං, යං අප්පෙවනාම කොචි
ධනලොහෙන වාතුප්පදිකායපි ගාථාය ධම්මං දෙසෙය්‍ය. තං මෙ දීඝරත්තං හිතාය
සුඛාය හවිස්සතීති, තතො සො තථා කත්වාපි ධම්මදෙසකං අලහන්නො පුන
ද්විසහස්සං තිවතුපඤ්චසහස්සන්තියාවකොට්ඨපකොට්ඨමිති, තතො ගාම
නිගම ජනපදෙ, තතො සෙට්ඨිට්ඨානං සෙනාපති උපරාජට්ඨානා දයොපි, පුන
සෙතච්ඡත්තං දම්මි, රාජවෙසං පභාය අත්තානං දාසං සාවෙන්වා
ධම්මදෙසෙන්තස්ස දම්මිති වත්වා හෙරි වරාපෙත්වාපි ධම්ම දෙසකමලහිත්වා
සංවිග්ගො කම්මෙ ධම්මවියොගෙන රජ්ජෙනාති අමච්චානං රජ්ජං
නියායාතෙන්වා සද්ධම්මගවෙසකො ධම්මසොණ්ඩකමහාරාජා මහාවනං පාවිසි
ගාම නිගම රාජධානි පරම්පරාය, තෙනෙන්ථ.

11.

පුරෙ හෙරිං වරාපෙත්වා,
ධම්මසොණ්ඩො නරාධිපො;
සද්ධම්මජ්ඣෙසකං සත්ථු,
අලද්ධා ධනකොට්ඨි.

12.

දාසො හොමි පභායාහං,
රාජත්තං දෙසකස්ස මෙ;
ඉච්චාහ සො මහීපාලො,
අහො ධම්මෙසු ලොලතා.

13.

රජ්ජං නියායාතයිත්වාන, අමච්චානං මනොරමං,
වනං පාවිසි සො රාජා, ගවෙසං ධම්මමුත්තමන්ති.

මහාවනං පටිට්ඨක්ඛණෙ පන මහාසත්තස්ස පුඤ්ඤතෙජෙන
සක්කස්සාසනං උණ්භාකාරං දස්සෙසි, අථ දෙවරාජා චිත්තෙසි අකාමං මෙ
පණ්ඩුකම්බල සිලාසනං උණ්භමහොසි, කින්තූබො කාරණන්ති ලොකං

ඔලොකෙන්තො සක්කො දෙවරාජා ධම්මසොණ්ඩක මහාරාජානං
සකලජම්බුදීපං විවිනිත්වා සද්ධම්මජ්ඣෙකසකං අලහිත්වා වනං පවිට්ඨභාවං
අද්දස, ධම්මසොණ්ඩකමහාරාජා සද්ධම්මත්ථාය රජ්ජ ධන ඛන්ධු ජීවිතම්පි
පභාය අරඤ්ඤං පවිට්ඨො, න සො වතායං යොවා සොවා සත්තො, ඉමස්මිංයෙව
කජ්ජෙ බුද්ධො භවිස්සති, බුද්ධබොධිසත්තො වායං අජ්ජෙව මහාරඤ්ඤං
පවිට්ඨො සද්ධම්මං අලද්ධා මහාදුක්ඛං පාපුණෙය්‍ය, න චෙතං යුත්තං, අජ්ජ මයා
තත්ථ ගන්ථබ්බං ධම්මාමතරසෙන තමහිසිඤ්චිත්වා රජ්ජෙ පහිට්ඨාපෙතුන්ති
චිත්තෙන්වා අත්තභාවං විජහිත්වා භයානකං මහන්තං රක්ඛසවෙසං
නිමිමිණිත්වා මහාසත්තාහිමුඛො අවිදුරෙ අත්තානං දස්සෙසි, තෙනෙන්ථ.

14.

බ්‍යග්ඝච්ඡසිහමහිසො රගහත්ථිදීපි,
මීගාකුලං කණ්ටකසෙලරුක්ඛං;
නරානමිත්ථො පවිසිත්ථකානනං,
ඉතොවිතො විබ්භමි ධම්මකාමො.

15.

තස්සානුභාවෙන පුරිත්ථදස්ස,
සීලාසනං උණ්භමහොසි කාමං;
තෙනෙව සො ලොකමුදික්ඛමානො,
අද්දක්ඛි ධිරං විපිනෙ වරන්තං.

16.

මයජ්ජ තං ධම්මරසෙන සම්මා,
සත්තජ්ජපයිත්වා ගමනං වරන්ති;
මන්ත්වා සුභිමඤ්ජනකුට්ඨණ්ණං,
මහාමුඛං නිග්ගත භිමදායං.

17.

දිත්තග්ගිසඬිකාස විසාලනෙන්තං,
මජ්ඣෙක භග්ගං විපිට්ඨගනාසං;
බරතම්බදායීං සනමස්සුවන්තං,
නිලොදරං ගජ්ජිතභිමසොසං.

18.

කරොරුහං තික්ඛසලොහිතායතං,
විසාලධොතායතබ්ග්ගහත්ථං;
ගදායුධෙනඬිකිතමඤ්ඤබාහුං,
දට්ඨොට්ඨභිමං සවලීලලාටං.

19.

මනුස්සමංසාදනරත්තපානං,
භයානකං කක්ඛලයක්ඛවණ්ණං;
සුමාපයිත්වාන වනන්තරස්මිං,
දස්සෙසි අත්තං ස නරාධිපස්සාති.

අථ මහාසත්තො අත්තතො අවිදුරෙ යිතං රක්ඛසං අද්දක්ඛි, තං දිස්වානාස්ස භයංවා ඡම්භිතත්තංවා චිත්ථත්‍රාසමත්තංවා නාහොසි, කිමත්‍ර චිත්තෙසි, අපිනාම එවරුපො පිරක්ඛසො ධම්මං ජානෙය්‍යා, යන්තූනාහං තස්ස සන්තිකෙ ධම්මං සුණ්සස්සාමි, තම්මෙ දිසරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සතීති චිත්තෙසි. චිත්තෙන්වා වපන අජ්ජ මයා තමුපසඬකම්ම පුච්ඡිතං වට්ටතීති ගන්ත්වා රක්ඛසෙන සද්ධිං සල්ලපන්තො ආහ.

20.

අස්මිං වනස්මිං තරුසණ්ඨ මණ්ඩිතෙ;
සුචුල්ලිතානෙකලතාකුලාකුලෙ;
අධිග්ගහිතො සි මහානුභාව,
පුච්ඡාමි තං දෙව වදෙහි කඬ්ඛං.

21.

ධම්මං ගවෙසං වනමාගතොම්හි,
පභාය රජ්ජං අපි ඤාතිසඬ්ඨං;
ජානාසි වෙ සම්ම වදෙහි මය්හං,
එකම්පි ගාථං සුගතෙන දෙසිතං.

තතො යක්ඛො ආහ.

22.

ධම්මං පජානාමහමෙකදෙසං,
ජිනෙරිතං සාධුතරං රසානං,
දෙසෙමි වෙහං තව ධම්ම මග්ගං,
තුච්ඤ්ඤි කිං කාහසි දෙසකස්සාති.

අථ මහාසත්තො ආහ.

23.

රජ්ජෙ යිතො අස්සමහං සවෙ හො,
අනප්පරුපං පකරොමි පූජං;
ඉදාති එකො වනමජ්ඣපත්තො,

කරොමි කිං දෙහමිමං යිපෙත්වා.

24.

යදිවිජසි ත්වං මම මංසලොහිතං,
කරොමහං සඬිගහමජ්ජ තෙන,
න චත්ථි අඤ්ඤං තච අච්චනියං,
දෙසෙහි ධම්මං සුගත ප්‍පසත්ථන්ති.

තතො යක්ඛො ආහ.

25.

භුත්වාන මංසං සුභිතොව සන්තො,
හන්ත්වා පිපාසං රුධිරං පිචිත්වා;
ධම්මං කථෙතුං පහවාමි තුය්හං,
චත්තුං න සක්කොමි බුදාපරෙතොති.

අථ මහාසත්තො ආහ.

26.

භුත්වා තුවං මං පථමඤ්ඤි යක්ඛ,
පච්ඡා තු දෙසෙස්සසි කස්ස ධම්මං;
ධම්මස්ස මය්හං තච මංසලාහං,
ත්වමෙව ජානාහි යථා භවෙය්‍යාති.

එවං චුත්තෙ සක්කො දෙවානමින්දො සාධු මහාරාජ අභමෙව යුත්තං ජානාමිති චත්වා තස්සාවිදුරෙ තිගාචුතුබ්බෙධං අඤ්ජනවණ්ණං මහන්තං පබ්බතං මාපෙත්වා මහාරාජ ඉමමාරුය්හ පබ්බතමුද්ධනිට්ඨිතො මම මුඛෙ පතතු, අහං පතන්ථස්ස තෙ ධම්මං දෙසෙස්සාමි, එවං සන්තෙ තුය්හං ධම්මපට්ඨානො, මය්හංව මංසපට්ඨානො භවිස්සතීති. තං සුත්වා මහාසත්තො අනමතග්ගෙ සංසාරෙ සංසරතො මෙ සීහබ්‍යග්ගච්ඡමච්ඡකච්ඡපවිහඬිගාදීනං භක්ඛභූතස්ස ජාතීසු පමාණං නත්ති, අජ්ජ මයා සම්බුද්ධස්ස ධම්මත්ථාය ජීවිතං පරිච්චජිතුං චට්ටතීති වින්තෙත්වා එවමාහ.

27.

සංසාරචට්ටෙසු විචට්ටමානා,
පජ්ජොන්ති දුක්ඛං ජනතා අනෙකා;
එතඤ්ඤි හො අත්තතො වා පරස්ස,
අත්ථාය නාහොසි අහොසි තුව්ඡං.

28.

ත්වමදින්නහාරී තිව පාරදාරිකො,
පාණාතිපාතීසි මුසා අභාසි;
ත්ව මජ්ජපායීති අකාසි දොසං,
පග්ගය්හ දුක්ඛං බහුසො දදන්ති.

29.

එතඤ්ඤි හො අත්තනො වා පරස්ස,
අත්ථාය නාහොසි අහොසි තුව්ඡං;
රුක්ඛා පපාතා පපතිත්වකෙවි,
දුබ්බන්ධියා දුග්ගවිසාදනෙන.

30.

බ්‍යාධිහි නානාබරවෙදනාහි,
මරන්ති සත්තා උතුචෙදනාහි;
එතඤ්ඤි හො අත්තනො වා පරස්ස,
අත්ථාය නාහොසි අහොසි තුව්ඡං.

31.

බ්‍යග්ගච්ඡමච්ඡො රගකුච්ඡියඤ්ඤි,
මතස්ස මෙ නත්ථි පමාණසඬ්ඛා;
එතඤ්ඤි හො අත්තනො වා පරස්ස,
අත්ථාය නාහොසි අහොසි තුව්ඡං.

32.

එතජ්ජ මෙ දුච්ච ජ මත්තදානං,
න හොති දෙවිස්සරියාදිකාය;
සබ්බඤ්ඤාභාවං පන පාපුණිත්වා,
සංසාරතො නිත්තරණාය සත්තෙ.

33.

ත්වං සම්ම මය්හං බහුසො පකාරී,
තස්මා තවෙතං වචනං කරොමි;
අසංකිතො දෙසය මය්හධම්මං,
සම්මිඤ්ඤෙ දානි මනොරථො තෙති.

එවඤ්ඤි පන වත්වා මහාසත්තො පබ්බතමාරුය්හ ධීතො ආහ, අහමජ්ජ
රජ්ජෙන සද්ධිං ජීවිතඤ්ඤි සරීරමංසඤ්ඤි සද්ධම්මත්ථාය දම්මිති
සොමනස්සප්පත්තො හුත්වා සම්ම ධම්මං දෙසෙහිති වත්වා තස්මිං මහාදායං

මහාමුඛං විවරිත්වා යීතෙ තස්සාහිමුඛො උපපති. අථ සක්කො දෙවනමිත්තදො
සොමනස්සො අච්ඡරියජ්ජත්තො අත්තභාවං විජහිත්වා අලඬකතදිබ්බත්තභාවං
මාපෙත්වා ආකාසෙ තරුණසුරියො විය ඕභාසමානො ආකාසනො පතත්තං
මහාසත්තං උභොහි භත්තෙති දළ්භං පතිගණ්හිත්වා දෙවලොකං නෙත්වා
පණ්ඩුකම්බල සිලාසනෙ නිසිදාපෙත්වා දිබ්බමයෙහි ගන්ධමාලාදීහි පූජෙත්වා
සයං ධම්මං සුත්වා පසන්තො පසන්තාකාරං කත්වා කස්සපදසබලෙන දෙසිත්වා
අනිච්චාදිපරිදිපිකාය.

34.

අනිච්චාව ත සඬ්ඛාරා, උජ්ජාදවයධම්මිනො;
උජ්ජජ්ජිත්වා නිරුජ්ඣන්ති, තෙසං වූපසමො සුඛොති.

ගාථාය ධම්මදෙසනෙන තස්ස මනොරථං මත්ථකං පාපෙත්වා දෙවලොකෙ
මහත්තං සිරිවිභවං දස්සෙත්වා ආනෙත්වා සකරජ්ජෙයෙව පතිට්ඨාපෙත්වා
අජ්ජමත්තො භොති මහාරාජාති ඔවදිත්වා දෙවලොකමෙව අගමාසිති.

35.

ඉති අමිතසිරිං වා ජීවිතං වාපි සත්තො,
න සුමරිය පසත්ථං ධම්මමෙවා වරන්ති;
තනුතර විභවානං අජ්ජමායුනමම්භො,
ඉහ කුසලපමාදො කො නු තුම්භාදිසානන්ති.

ධම්මසොණ්ඩකවත්ථුං පයමං.

2. මිගලුද්දකස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා

ඉතො කිර එක තිංසනිමෙ කජ්ජෙ සිඛිනාම සම්මාසම්බුද්ධො සමතිංස
පාරමියො පුරෙත්වා පරමාතිසම්බොධිං පත්වා සදෙවකං ලොකං
සංසාරකන්තාරා උත්තාරෙත්තො ධම්මරතනවස්සං වස්සාපෙත්තො
ධම්මහෙරිංපහරන්තො ධම්මකෙතුං උස්සාපෙත්තො එකස්මිං සමයෙ විවෙක
මනුබුහන්තො අරඤ්ඤායතනං පාවිසි, පවිසිත්වා වපන
සුපුජ්ජිතනාගපුත්තාගාදිනානාතරුසණ්ඩමණ්ඩිතෙ
සුචුල්ලසුමනමාලනිජ්ජභුතිනානාලතාකුලෙ
අනෙකවිධදිපදවතුජ්ජදසඬ්ඝනිසෙවිතෙ රමණියෙ සිතලසිලාතලෙ වතුග්ගුණං
සඬ්ඝාරිංපඤ්ඤපෙත්වා නිසිදි ඡබ්බණ්ණරංසිහි දිසං පුරයන්තො, තදා තත්ථ
දෙවබ්බුහිමනාගසුපණ්ණාදයො සන්තිපතිත්වා දිබ්බමයෙහි ගන්ධමාලාදීහි
භගවත්තං පූජයමානා ථොමයමානා නමස්සමානා අට්ඨංසු, තස්මිං පනසමාගමෙ
භගවා මධුරස්සරං නිව්ඡාරෙත්තො බ්බුහිමසොසෙන වතුසච්චපට්ඨංයුත්තං ධම්මං
දෙසෙති අමතවස්සං වස්සාපෙත්තොවිය. තදා එකො මිගලුද්දකො වනං
පට්ටියො මිගසුකරෙ හන්ත්වා මංසං බාදන්තො තං යානං පත්වා අද්දස

හගවන්තං ධම්මං දෙසෙන්නං. දිස්වා එකමන්තං යීතො ධම්මං සුත්වා චිත්තං පසාදෙන්වා තතො චුතො දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා ඡසු කාමසග්ගෙසු මනුස්සෙසු අපරාපරං ඉස්සරියං අනුභවන්තො ඉමස්මිං බුද්ධුප්පාදෙ සාවත්ථියං කුලගෙහෙ නිබ්බත්තිත්වා විඤ්ඤාතං පත්තො හගවතො සාසනෙ පබ්බජිත්වා එකදිවසං ධම්මං දෙසෙන්නස්ස හගවතො චතුසච්චපති සංයුත්තං ධම්මකථං සුත්වා චතුපටිසම්භිදාහි අරහත්තං පත්වා එකදිවසං භික්ඛුසඤ්ඤාමජ්ඣගතො අත්තතො කතකම්මජ්ජකාසනෙන පිතිවාචමුදාහරි.

1.

එ ක තිං සෙ ඉතො කප්පෙ,
ලොකෙ උප්පජ්ජි නායකො;
පත්තිංස ලක්ඛණාතිණ්ණො,
සම්බුද්ධො ස සිඛිච්ඡයො.

2.

ජලන්තො දීපරුක්ඛොව, සුරියොව නහ මුග්ගතො;
මෙරුරාජාව සම්බුද්ධො, ජනෙසග්ගො පතාපවා.

3.

සුරෙත්වා ධම්මනාචායං, ස නාටො සකලං පජං;
පතිට්ඨපෙන්නො සංසාර, කන්තාරා සන්තිභූමියං.

4.

ධම්මකෙතුං සමුස්සෙන්නො, හනන්තො ධම්මදුන්දුහිං;
සත්තෙ දුක්ඛා පමොචෙන්තො, වසී තත්ථ ජිනො වසී.

5.

එකස්මිං සමයෙ නාටො,
ලොකපජ්ජොතකො ජිනො;
විචෙකකාමො සම්බුද්ධො,
සුරම්මං කානනං ගතො.

6.

පුන්නාගනාගපුගාදි, නානාපාදපසංකුලං;
ලතා ලිඬ්භිතසාධාහි, සා මොදකුසුමායුතං.

7.

කුසුමා මොදසම්මත්ත, ඡප්පදාලි නිසෙවිතං;
නානාමිග ගණාකිණ්ණං, මයුරගණ නච්චිතං.

8.

සීතලච්ඡේදිකාසාධු, සුපතීත්ථජලාසයං;
ආසාර සාරධාරාහි, නිජ්ඣරාසන සංකුලං.

9.

ගන්ත්වාන සො මහාරඤ්ඤං,
සීතලං සිකතාතලං;
සිලාතලෙ නිසින්නොසි,
විස්සජ්ජෙන්නො ඡරංසියො.

10.

දෙවා තත්ථ සමාගන්ත්වා, පුප්පසුං ද්විපදුත්තමං;
දිබ්බෙහි ගන්ධමාලාහි, නච්චෙහි තුරියෙහිව.

11.

දෙවදෙවො තදා දෙව, සඬ්ඝමජ්ඣෙ නිසීදිය;
චතුසච්ච මදෙසෙසි, නිච්ඡරං මධුරං ගිරං.

12.

තදාහං ලුද්දකො ආසිං, මීගසුකරමාරකො;
මීගමංසෙන ජිවාමි, තෙන පොසෙමි දාරකෙ
[පොසෙන්නොපුත්තදාරකෙ ඉතිකත්ථවි].

13.

තදාහං මීගවං යාතො,
සබ්බාණො සසරාසනො;
අද්දසං චිරජං බුද්ධං,
දෙවසඬ්ඝපුරක්ඛනං.

14.

චන්දංච තාරකාකිණ්ණං, මෙරුංචණ්ණවමජ්ඣගං;
විරොචමාන මාසීනං, චතුසච්චජ්ජකාසකං.

15.

එකපස්සෙ ධීතො තත්ථ, අස්සොසිං ධම්මමුත්තමං;
තත්ථ චිත්තං පසාදෙත්වා, සොමනස්සං පච්චෙදයිං.

16.

එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ,

යං පුඤ්ඤං පසුතං මයා;
තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන,
ජාතොසිං දෙවයොනියං.

17.

සම්පත්තිමනුභුත්වාන, ඡකාමග්ගෙ පරාපරං;
දෙවසඬිසපරිබ්බුල්ලො, විමානෙ රතනාමයෙ.

18.

මනුස්සෙසුව යං අග්ගං, තස්ස භාගී භවාමහං;
භොගෙ මෙ උභතතා නත්ථි, සද්ධම්මසවණෙ ඵලං.

19.

ඉමස්මිං හද්දකෙ කප්පෙ,
සාවත්තිපුරමුත්තමෙ;
අඬිසෙ මහද්ධනෙ සාලෙ,
ජාතොහං උදිතෙ කුලෙ.

20.

මහතා පරිවාරෙන, පත්තො වුද්ධිංච විඤ්ඤතං;
වාරිකං චරමානොහං, පත්තො ජෙනවනං වරං.

21.

අද්දසං සහ සිස්සෙහි, නිසින්නං සුගතං තදා;
අස්සොසිං මධුරං ධම්මං, චතුසච්චප්පකාසකං.

22.

සුත්වාන මධුරං ධම්මං, පබ්බජිත්වාන සාසනෙ;
අ ජරා මරං සිතිභූතං, පත්තො නිබ්බාණමුත්තමං.

23.

සුතං එකමුහුත්තං මෙ, තදා ධම්මං සුදෙසිතං;
තෙනම්හි චතුරාපායෙ, න ජාතො න කුතොභයං.

24.

කරමුක්ඛිප්ප වක්ඛාමි, කරොථෙ කගිරං මම;
මමො පමං කරිත්වාන, ධම්මං සුණාථ සාධුකන්ති.

එවඤ්ච පන වත්වා සත්තෙ ධම්මසවණෙ නියොජෙසීති.

25.

ඉති තනුතරකාලං සාධු ධම්මං සුඤ්ඤිතං,
අධිගතවිභවානං ආනුභාවං සුඤ්ඤිතං;
භවවිභවසුඛං භො පත්ථයන්තා කුසීතං,
ජහථ සුඤ්ඤං ධම්මං දුල්ලභං දුල්ලභස්සාති.

මිගලද්දකස්ස වත්ථුං දුතියං.

3. තිණ්ණංජනානං වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ජම්බුදීපස්මිං කිර පුබ්බෙ මහානිදාසො අභොසි, තදා නිදාසසුරියෙන සකිරණකරා වාපි පොක්ඛරණි නදී ගිරිකන්දරනිජ්ඣකිරාදීසු උදකං නිස්සෙසං කත්වා පිතම්භ උදකෙ පරික්ඛිණෙ මච්ඡකච්ඡපාදයො යෙභුයොන විනාසං පත්තා. අථ මහාරඤ්ඤභූමියං රුක්ඛනිණුලභාදයො අතීච මිලානා අභෙසුං. මිගපක්ඛිණොපිසම්මාහිතත්තා පිපාසිතො මරීචිං තොයන්තිමඤ්ඤමානා ඉතොචිතොච ධාවන්තා මහාදුක්ඛජපත්තා අභෙසුං. තදා එකො සුවපොතකො පිපාසිතො තත්ථ තත්ථ පානීයං පරියෙසන්තො මහාරඤ්ඤෙ එකස්මිං පුතිපාදපෙ සට්ඨිරතනෙ නරකාවාටෙ පානීයගන්ධං සායින්වා ලොභෙන පාතුං ඔතිණ්ණො අතිපානෙන භාරො තත්ථෙච පතිත්වා උග්ගන්තුං නාසක්ඛි. අපාපරොපි සජ්ජොච මනුස්සොචාති ද්වෙ ජනා තත්ථෙච පතිංසු, සජ්ජානාම විචෙකං ලද්ධාච අත්තං විජහන්ති. තස්මායං අලද්ධා විචෙකත්තං උග්ගන්තුං නාසක්ඛි. අනාලම්ඛත්තා මනුස්සොපි. තෙ උග්ගන්තුං අසක්කොන්තා මරණභයහීනා අඤ්ඤමඤ්ඤ මවිහෙයෙන්තා තත්ථෙච වසිංසු. අපෙකො බරාණසිවාසිකො මනුස්සො වනං පට්ඨියො තත්ථෙච පානීයං පරියෙසමානො තං යානං පත්වා තෙ තයොපි දිස්වා කම්පමානභදයො වල්ලියා පිටකං බන්ධන්වා සික්කාය පක්ඛිපින්වා ඔතාරොත්වා තෙ තයොපි උද්ධරි, අපානෙන තෙ අම්භාකං ජීවිතං දින්තන්ති සොමනස්සා තස්සෙවමාහංසු, සාමි මයං තුම්භෙ නිස්සාය ජීවිතං ලහිමහ, තුම්භෙ ඉතො පට්ඨාය අම්භාකං සභායො, මයම්පි තෙ සභායා, අම්භාකං වසනට්ඨානානි ආගන්තුකාමාති වත්වා තෙසු තාච සුවපොතකො ආහ, සාමි බාරාණසියං දක්ඛිණද්වාරෙ මහානිග්‍රොධො අත්ථි, තත්ථාහං වසාමි, තච තථාරූපෙ කිච්චෙ සති මම සන්තිකමාගම්ම සුවාති සද්දංකරොහීති වත්වා මෙත්තිරිං කත්වා පක්කාමි, සජ්ජොපි සම්මාහං තස්සෙව නිග්‍රොධස්සා විදුරෙ මහන්තං වම්මිකං අත්ථි, තත්ථ වසාමි, තචත්ථෙ සති තත්ථාගන්ත්වා දිසාතිසද්දං කරොහීති වත්වා තත්ථෙපක්කාමි, මනුස්සොපි බාරාණසියං අසුකායනාම වීරියා අසුකගෙහෙ වසාමි, තචත්ථෙ සති මම සන්තිකං ආගච්ඡාති වත්වා පක්කාමි, අපා පරභාගෙ සො උපකාරකො පුරිසො අත්තනො කිච්චෙ සඤ්ජානෙ මම සභායානං සන්තිකං ගම්ප්පාමිති සඬකෙතානුසාරෙන ගන්ත්වා නිග්‍රොධමුලෙ ධීතො සුවස්ස සද්දමකාසි, තං සුත්වා සුවපොතකො වෙගෙනාගන්ත්වා තෙන සද්ධිං පටිසම්මොදින්වාසම්ම විරෙනා ගතොසි, ආගතකාරණං මෙ ආචික්ඛාති ආහ.

රසවාහිනී

සොපාහ සම්මාහං ජීවිතු මසක්කොන්තො පුත්තදාරකෙ ඤාතීනං පටිපාදෙත්වා තව සන්තිකමාගතොමිහිති, සුවපොතකොපි සාධු සම්ම තයා කතං මම සන්තිකමාගච්ඡන්තෙන, තයා මම ජීවිතං දින්නං, මයාපි තව ජීවනුපායං කාතුං වට්ටති, යාවාහං ආගච්ඡාමි, තාවෙත්ථ ථොකං විස්සමාති වත්වා පක්කාමි ජීවනුපායං පරියෙසමානො, තස්මිං කිර සමයෙ බාරාණසිරාජා නගරතො නික්ඛම්ම සුසජ්ජිතුයානං පටිසිත්වා සපරියො කිලිත්වා මජ්ඣන්තිකසමයෙ සුචුල්ලිතං පඤ්චපදුමසඤ්ජන්වං මඬිගලපොක්ඛරණිං දිස්වා නභායිතුකාමො සබ්බාහරණානි ඔමුඤ්චිත්වා රාජපුරියෙ පටිපාදෙත්වා නභායිතුං ඔතරි, තදා සුවපොතකො තං යානං පත්තො සාබ්බන්තරෙ නිලීනො රාජපුරියානං පමාදං දිස්වා රඤ්ඤො මුත්තාහාරං ඩසිත්වා ආකාසං පක්ඛන්දිත්වා වෙගෙනාගන්ත්වා අත්තනො සභායස්ස දත්වා අප්පමත්තො ඉමං වලඤ්ඤෙහි සම්මාති වත්වා අදාසි, තතො සො නං ගහෙත්වා ඉමං කුහිං පටිසාමෙස්සාමිති වින්තොන්තො මමෙකො සභායකො අත්තොනගරෙ වසති, තස්මිං යපෙස්සාමිති වින්තෙත්වා යථාසඬිකෙතමුපගම්ම තං දිස්වා පටිසන්ථාරං කත්වා සුවපොතකෙන කතො පකාරං පකාසෙත්වා ඉමං මුත්තාහාරං සාධුකං යපෙහීති වත්වා අදාසි, තංඛණෙ රාජා නභාත්වානුලිත්තො ආහරණානි පිලන්ධෙත්තො මුත්තාහාරං නාද්දස. තතො රාජපුරියා අත්තොව බහිව පරිජනෙ උපපරික්ඛිත්වා මුත්තාහාරං අපස්සන්තා නගරෙ හෙරිං වරාපෙසුං, යො මුත්තාහාරං පස්සති, තස්ස රාජා මහන්තං යසං දස්සති. තං සුත්වා සො මිත්තදුහි එවං වින්තෙසි, අහංවම්හි දුක්ඛිතො, යන්තූනාහං මුත්තාහාරං රඤ්ඤො දස්සෙත්වා සුබෙන වසෙය්‍යං, කිම්මෙ එතෙනාති තෙන කතං තථාරූපං උපකාරං අසල්ලක්ඛෙත්තො මහාමිත්තදුහි පුරියො රාජපුරියෙ උපසඬිකම්ම මුත්තාහාරං අත්තනො සන්තිකෙ යපිතභාවං කථෙසි, හො මම සන්තිකෙ එකො පුරියො මුත්තාහාරං යපෙසීති. එවං අසප්පුරිසසංසග්ගොති, තථාහි.

1.

යථා සංවඩ්ඪිතො නිම්බො, මධුබීරො දසිඤ්චනා;
න යාති මධුරං තං වො, පකාර මසතං කතං.

2.

සීසෙනු දක මාදාය, වඩ්ඪිතොපි නුහිතරු;
න යාති මධුරං තංවො, පකාරමසතං කතං.

3.

නිච්චං බීරොදපානෙන, වඩ්ඪිතො සිවියො යථා;
විසංච පරිවත්තෙති, තථා නිවොපකාරකං.

4.

රසවාහිනී

යථාත්තතා කතො අග්ගි, සීතලං න දදෙ බලු;
තථා නීවෙ කතං කාරං, අග්ගීව දහතෙ තනුං.

5.

තස්මා උපපරික්ඛිත්වා, භාවභාවෙන බුද්ධියා;
කාතබ්බා මෙත්ති ජන්තුහි, නාමිත්තො ලහතෙසුබන්ති.

අථස්ස මිත්තදුහිනො වචනෙන රාජපුරිසා මුත්තාභාරංචතංව ගහෙත්වා සහණ්ඩකං පුරිසං දස්සෙසුං. අථ රාජා සහණ්ඩකං වොරං දිස්වා කුද්ධො ඉමං නෙත්වා දක්ඛිණද්වාරෙ ජීවසුලෙ උත්තාසෙථාති ආණාපෙසි, රාජපුරිසා තස්ස රාජාණං කරොන්තො අගමංසු, තෙහි නියමානො පුරිසො දක්ඛිණද්වාරා නික්ඛම්ම සප්පසභායං සරිත්වා අප්පෙවනාමෙ තස්ස සන්තිකා කිඤ්චි සොත්ථි භවෙය්‍යාති පුබ්බෙ චුත්තසඬකෙනා නුසාරෙන වම්මිකං දිස්වා සම්ම දීඝාති සද්දමකාසි, සො වම්මිකා නික්ඛම්මතං තථා නියමානං දිස්වා සංවිග්ගො දුක්ඛජ්ජත්තො සභායස්සමෙ අජ්ජ අවස්සයෙන උපත්ථම්හං භවිතුං වට්ටකීති තං සමස්සාසෙත්වා අත්තභාවං විජහිත්වා අඤ්ඤතරවෙසෙන රාජපුරිසෙ උපසඬකම්ම ඉමං පුරිසං මුහුත්තංමා මාරෙථාති දළ්භං වත්වා මුහුත්තෙන රඤ්ඤො අග්ගමහෙසියා වසන්ථියානං ගන්ත්වා සප්පවණ්ණෙන දෙවිං ඩසිත්වා තාය විසෙන මුච්ඡිතකාලෙ මනුස්සවණ්ණෙන වජ්ඣජ්ජත්තො විසොසධං ජානාතිති වත්වා තංඛණෙව සභායස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා රඤ්ඤා තව පක්කො සිතකාලෙ ගන්ත්වා උදකජ්ජසතෙන දෙවියා සරිරෙ පහරිත්වා නිබ්බිසං කරාහීති වත්වා පක්කාමි, අථ රාජා විසවෙජ්ජ පරියෙසන්තො තං පවත්ති. සුත්වා වජ්ඣජ්ජත්තං ආනෙථාති ආණාපෙත්වා දෙවියා නිබ්බිසං කරොථාති ආහ, සො නාගරාජෙන චුත්තනසෙන නිබ්බිසමකාසි, සා සුබ්බිකා අරොගා අභොසි, රාජා තං දිස්වා තුට්ඨො තස්ස බෙත්තවත්ථුයානවාහනාදිදානෙන මහාසක්කාරමකාසි, අථ සො රාජානං උපසඬකම්ම අත්තනා කතං සබ්බං පකාසෙසි. තෙන චුත්තං.

6.

එකදාහං මහාරාජ, වනං කම්මෙන කෙනවි;
ගතොද්දසං මහාවාටෙ, පතිතං සුවපොතකං.

7.

අථො රගං මනුස්සංව;
දුක්ඛජ්ජත්තෙ බුදාපරෙ;
උක්ඛිපිං කරුණායාහං;
තෙ මෙ වොචුං තදා තයො.

8.

අදාසි ජීවමම්භාකං, උපකාරොසි නො තුවං;

තව කිව්වෙ සමුප්පත්තො, අම්භාකං එහි සන්තිකං.

9.

එවං තෙහි පවුත්තොහං, අගඤ්ඡං සුවසන්තිකං;
තෙන කතුපකාරොහං, මනුස්සස්සාපි සන්තිකං.

10.

තෙනාහං මරණප්පත්තො, අද්දසං උරගාධිපං;
සොදාසි ජීවිතං මය්හං, අලත්ථං [අලද්ධ ඉතිසබ්බත්ථ] විපුලං ධනං.

11.

සුඡතො නාවමන්තබ්බො, බුද්දකොති නරාධිප;
සුවොච උරගොචෙන, මිත්තධම්මෙ පතිට්ඨිතා.

12.

කාරණඤ්ඤා මනුස්සෙසො,
අම්භෙහි සමජාතිකො;
කතුපකාරො එවමිපි,
දිසො ජාතො නරාධමො.

13.

අකස්මා දෙව කුප්පත්ති, පසිදන්තිනිමිත්තතො;
සීලං හෙතමසාධුනං, බාලානමවිජානනං.

14.

මනුස්සාපි මහාරාජ, කෙච්චි විස්සාසියා න වෙ;
තිරච්ඡානාපි හොන්තෙව, අජිම්භමනසාසයාති.

එවං සො අත්තනො පවත්තිං කට්ඨෙසි, රාජා තං සුත්වා පසන්තො ඉමස්ස පුරිසස්ස මහන්තං ගෙහං කත්වා මහාපරිහාරං කරොථාති ආණාපෙසි, සො පන මම ගෙහං නිග්‍රොධස්ස ච වම්මිකස්ස ච අත්තරෙ කරොථාති චත්වා තථා කාරෙත්වා තත්ථ වසන්තො රාජ්‍යපට්ඨානං කරොන්තො තෙහි සභායෙහි සද්ධිං සම්මොදමානො යාවජීවං වසිත්වා ආයු පරියොසානෙන තෙහි සද්ධිං යථාකම්මං ගතොති.

15.

ඉති පතිතසුබම්භා අඬගතො වා ධනම්භා,
පරමතරපතිට්ඨා හොන්ති මිත්තා සබ්බානං;
විරහිතසබ්බං හො නත්ථි යස්මාහිවුද්ධි,

විණුට කුසලධම්මං මිත්තවත්තා මහත්තං.

තිණ්ණං ජනානං වත්ථුං තතියං.

4. බුද්ධෙති යා වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ජම්බුදීපෙ කිර පුබ්බෙ පාටලිපුත්තනගරෙ සත්තාසීතීකොට්ඨිහිතධනං එකං සෙට්ඨිකුලං අහොසි, තස්ස පන සෙට්ඨිනො එකායෙව ධිතා අහොසි නාමෙන බුද්ධෙතිනාම, තස්සා සත්තවස්සිකකාලෙ මාතෘපිතරො කාලමකංසු, තස්මිං කුලෙ සබ්බං සාපතෙය්‍යං තස්සායෙව අහොසි, සා කිර අභිරූපා පාසාදිකා පරමාය වණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්තාගතා දෙවච්ඡරපටිභාගා පියාව අහොසි මනාපා, සද්ධා පසන්නා රතනත්තයමාමිකා පටිවසති, තස්මිං පන නගරෙ සෙට්ඨිසෙනාපතිඋපරාජාදයො තං අත්තනො පාදපරිවාරිකං කාමයමානා මනුස්සෙ පෙසෙසුං පණ්ණාකාරෙහි සද්ධිං, සා තං සුත්වා විත්තෙසි, මය්හං මාතෘපිතරො සබ්බං විභවං පභාය මතා, මයා පන තථා අගන්තබ්බං, කිං මෙ පතිකුලෙන, කෙවලං විත්තවිනාසාය භවති, මයා පති මං ධනං බුද්ධසාසනෙයෙව නිදහිතුං වට්ටතීති විත්තෙසි, විත්තෙත්වා ච පන තෙසං න මය්හං පතිකුලෙනත්ථොති පටික්ඛිපි, සා තතො පට්ඨාය මහාදානං පවත්තෙන්ති සමණබ්‍රහ්මණෙ සත්තජ්ජෙසි, තෙනෙත්ථ.

1.

චතුද්දිසායාතජිනත්‍රජානං,
ආපානභූතං සරමාසි තස්සා;
යදිච්ඡිත ජපච්චයලාභ හෙතු,
දෙවද්දුමොවාසි මහානුභාවො.

2.

පුජ්ජුපහාරාදි විතානලඬිකතා,
පදීප පඤ්ඤත්ත සුභාසනාවලී;
සුඛාසනාසීන වසිහිලඬිකතා,
තස්සාසි තස්මිං වරදානසාලා.

3.

සුඛොතහත්ථා සුවිපුඤ්ඤවිත්තා,
සදාදරා රක්ඛිතපඤ්චසීලා;
බුද්ධෙතිනාමා කරුණා ගුණග්ගා,
අදා මහාදානවරං පසත්ථන්ති.

අථාපරභාගෙ එකො අස්සවාණිජකො අස්ස-වාණිජ්ජාය පුබ්බන්තාපරන්තං ගච්ඡන්තො ආගම්ම ඉමිස්සා ගෙහෙ නිවාසං ගණ්හි, අථ සො වාණිජො තං දිස්වා

ධීතුසිනෙහි පති ටියා පෙ ත්වා ගන්ධමාලවත්ථාලඬිකාරාදීනි තස්සා උපකාරකො
හුත්වා ගමනකාලෙ අම්ම එතෙසු අස්සෙසු තව රුච්චනකං අස්සං ගණ්භාහිනි
ආහ, සාපි අස්සෙස ඔලොකෙත්වා එකං සින්ධවපොතකං දිස්වා එතං මෙ දෙහිනි
ආහ, වාණිජො අම්ම එසො සින්ධවපොතකො, අප්පමත්තා හුත්වා පට්ඨග්ගාහිනි
වත්වා තං පට්ඨාදෙත්වා අගමාසි. සාපි තං පට්ඨග්ගමානා ආකාසගාමිභාවං
ඤ්ඤත්වා සම්මා පට්ඨග්ගන්ති එවං චින්තෙසි, පුඤ්ඤකරණස්ස මෙ සභායො
ලද්ධොති, අගතපුබ්බාව මෙ භගවතො සමාරං මාරබ්බං විධමෙත්වා බුද්ධභූතස්ස
ජයමභාබොධිභූමි, යන්තූනාහං තත්ථ ගන්ත්වා භගවතො ජයමභාබොධිං
වන්දෙය්‍යන්ති චින්තෙත්වා බ හු රජතසුචණ්ණමාලාදයො කාරාපෙත්වා
එකදිවසං අස්ස මහිරුය්හ ආකාසෙන ගන්ත්වා බොධිමාලකෙ යත්වා
ආගච්ඡන්තුඅය්‍යා සුචණ්ණමාලා පුෂ්පතුංති උග්ගොසෙසි. තෙනෙත්ථ.

4.

යතො පට්ඨායහං බුද්ධ, සාසනෙ සුද්ධමානසා;
පසන්තා තෙන සච්චෙන, මමානුග්ගහබුද්ධියා.

5.

ආගච්ඡන්තු නමස්සන්තු, බොධිං පුෂ්පන්තු සාධුකං;
සොණ්ණමාලාහි සම්බුද්ධ, පුත්තා අරියසාවකා.

6.

සුත්වා තං වචනං අය්‍යා, බහු සීහළවාසිනො;
ආගම්ම නහසා තත්ථ, වන්දිං සුච මහිංසුවාති.

තතො ජ්‍යෙෂ්ඨා සා කුමාරිකා බුද්ධසාසනෙ අතීච පසන්තා නිච්චමෙච අස්ස
මහිරුය්හ ආගන්ත්වා අරියෙහි සද්ධිං මභාබොධිං සුචණ්ණමාලාහි පුෂ්පත්වා
ගච්ඡති, අථ පාටලිපුත්තනගරොපවනෙ වනවරා තස්සා අභිණ්භං ගච්ඡන්තියා ච
ආගච්ඡන්තියා ච රූපසම්පත්තිං දිස්වා රඤ්ඤො කපෙසුං. මහාරාජ එවරූපා
කුමාරිකා අස්ස මහිරුය්හ ආගන්ත්වා නිබද්ධං වන්දිත්වා ගච්ඡති.
දෙවස්සානුරූපා අග්ගමහෙසී භවිතුන්ති, රා ජා තං සුත්වා තෙනහි හණ්ණෙ ගණ්භථ
නං කුමාරිං, මම අග්ගමහෙසීං කරොමිති පුරිසෙ පයොපෙසි, තෙන පයුත්තපුරිසා
බොධිපුෂං කත්වා ආගච්ඡන්තිං ගණ්භාමාති තත්ථ නිලීනා ගහණසජ්ජා අට්ඨංසු,
තදා සා කුමාරිකා අස්ස මහිරුය්හ මභාබොධිමණ්ඩං ගන්ත්වා චිතරොගෙහි
සද්ධිං පුෂ්ඵපුෂං කත්වා වන්දිත්වා නිවත්ති, අථ තෙසු එකො ධම්මරක්ඛිත
ත්ථෙරොනාම තස්සා එව මාහ, හගිනි තං අත්තරාමග්ගෙ වොරා ගණ්භිතුකාමා
ධීනා, අසුකට්ඨානං පත්වා අප්පමත්තා සීසං ගච්ඡාති, සාපි ගච්ඡන්ති තං යානං
පත්වා වොරෙහි අනුබන්ධිතා අස්සස්ස පණ්ණියා සඤ්ඤං දත්වා පක්කාමි, වොරා
පච්ඡතො පච්ඡතො අනුබන්ධිංසු. අස්සො වෙගං ජ තෙ ත්වා ආකාස මුල්ලඬිසි,

කුමාරිකා වෙගං සන්ධාරෙතං අසක්කොන්ති අස්සස්ස පිට්ඨිතො පරිගලිත්වා පතන්ති මයා කතුපකාරං සර පුත්තාති ආහ, සො පතන්තිං දිස්වා වෙගෙනා ගන්ත්වා පිට්ඨියං නිසීදාපෙත්වා ආකාසනො නෙත්වා ස ක ට්ඨා නෙ යෙව පතිට්ඨාපෙසි. තස්මා.

7.

තිරච්ඡානගතාපෙවං, සරන්තා උපකාරකං;
න ජහන්තීති මන්ත්වාන, කතඤ්ඤ හොන්තු පාණිනොති.

තතො සා කුමාරිකා සත්තා සීතිකොට්ඨනං බුද්ධසාසනෙයෙව චජිත්වා යාවජීවං සීලං රක්ඛිත්වා උපොසථකම්මං ක ත්වා ත තො චුතා සුත්ත ජපබුද්ධො විය දෙවලොකෙ නිබ්බත්තීති.

8.

අතිතරුණවයා හො මාතුගාමාපි එවං,
විවිධකුසලකම්මං කත්ව සග්ගං වජන්ති;
කුසලඵලමහන්තං මඤ්ඤමානා භවන්තා,
භවථ කථ මුපෙක්ඛා දානමානාදිකම්මෙ.

බුද්ධෙනියා වත්ථුං චතුත්ථං.

5. අහිතුණ්ඩිකස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

ඉමස්මිං කිර හද්දකප්පම්හි අම්භාකං කිර භගවතො පුබ්බෙ කස්සපොනාම සත්ථා ලොකෙ උප්පජ්ජිත්වා සදෙවකං ලොකං සංසාරසාගරා තාරෙත්වා සබ්බබුද්ධකිච්චානි නිට්ඨපෙත්වා අත්ථං ගතො දිවසකරොවිය සෙතබ්බම්හි අනුපාදිසෙසාය නිබ්බාණධාතුයා පරිනිබ්බාසි, තදා සකලපම්බුද්ධිපවාසිනො මනුස්සා සන්තිපතිත්වා එකෙකං සුවණ්ණට්ඨකං කොට්ඨග්ග්හනකං රතනවිචිත්තං බහිවිනනත්ථාය එකෙකං අඩ්ඨකොට්ඨග්ග්හනකං අබ්භන්තරූපපුරණත්ථං මනොසිලාය මත්තිකාකිච්චං කරොන්තා යොජනබ්බෙධං ථූපං කත්වා මහන්තං සක්කාරං කරොන්ති. තදා එකො අහිතුණ්ඩිකො ගාමනිගමරාජධානීසු සප්පෙ කීළාපෙත්වා ජීවිකං කප්පෙත්තො එකං ගාමකං පත්වා තත්ථ සප්පෙ කීළාපෙත්වා සන්තුට්ඨෙහි ගාමවාසීහි දින්නවිවිධොපායනො බාදනීයභොජනීයං බා දි ත්වා භුඤ්ජිත්වා තත්ථෙව නිවාසං ගහෙත්වා නිසීදි. තස්මිං කිර ගාමකෙ මනුස්සා යෙභුයොන රතනත්තයමාමකා. තස්මා තෙ රත්තිභාගෙ සයන්තා “නමො බුද්ධායාති” එවමාදිං වදන්ති. සො පන අහිතුණ්ඩිකො මිච්ඡාදිට්ඨිකො තිණ්ණං රතනානං ගුණං න ජානාති. තස්මා තෙසං තං වචනං සුත්වා සයම්පි කෙ ලිං කුරුමානො පරිභාසවසෙන “නමො බුද්ධායාති” වදති, අට්ඨකදිවසං සො අත්තනො කීළාපනසමත්ථං එකං සප්පං හත්ථ තත්ථ පරියෙසමානො ආහිණ්ඩති. තදා

රසවාහිනී

එකො නාගරාජා කස්සපදසබ්ලස්ස ථූ පං ග න්ත්වා වන්දිත්වා එකං වම්මිකං පවිසති. තං දි ස්වා අභිතුණ්ඨිකො වෙගෙනා ගන්ත්වා නාගරාජං ගණ්හිතුං මන්තං පරිජජි, සො මන්තං සුත්වා කුජ්ඣිත්වා තං මාරෙතුකාමො අනුබන්ධි, තං දි ස්වා අභිතුණ්ඨිකො වෙ ගෙ න පලායන්තො එකස්මිං පාසාණෙ පක්ඛලිත්වා පතමානො පුබ්බෙචුත්තපරිභාස වචනපරිවයෙන “නමො බුද්ධායාති” වදන්තො පති. තස්ස තං වචනං අනුබන්ධන්තස්ස නාගරඤ්ඤො සොතපථෙ අමතංවිය පති. අථ සො රතනත්තයගාරවෙන තස්මිං කොධං නිබ්බාපෙත්වා සම්ම මා භායි. අහං රතනත්තයමන්තානුභාවපාසෙන බද්ධො. තස්මා තු වං ඩසිතුං මය්හං අනනුරූපං. අජ්ජ ත යි පසන්තොම්හි, පණ්ණාකාරං තෙදම්මි, ගණ්හාති තිණි සුවණ්ණපුප්ඵාති අදාසි. එවං රතනත්තයං නාම සොරාසිවිසානම්පි සජ්ජානං මනං පිණෙති. භොන්ති චෙත්ථ.

1.

බුද්ධොති වචනං සෙට්ඨං, බුද්ධොති පද මුත්තමං;
නත්ථි තෙන සමං ලොකෙ, අඤ්ඤං සොතරසායනං.

2.

ධම්මොතිවචනං සෙට්ඨං, ධම්මොති පදමුත්තමං;
නත්ථි තෙන සමං ලොකෙ, අඤ්ඤං සොතරසායනං.

3.

සඬ්ඝොති වචනං සෙට්ඨං, සඬ්ඝොති පදමුත්තමං;
නත්ථි තෙන සමං ලොකෙ, අඤ්ඤං සොතරසායනං.

4.

තස්ස මුඛං මුඛං නාම, යං වත්තති මුඛෙ සදා;
දුල්ලභං බුද්ධවචනං, සබ්බසම්පත්තිදායකං.

5.

තස්ස මනො මනො නාම, යං වෙ මනසි වත්තති;
දුල්ලභං බුද්ධවචනං, සබ්බසම්පත්තිදායකං.

6.

තමෙව කවචං දෙහෙ, තමෙව මණි කාමදො;
තමෙව සුරභී ධෙනු, තමෙව සුරපාදපො.

7.

තස්සෙව සොතං සොතංව, යං සුණාති ජනො අයං
දුල්ලභං බුද්ධවචනං, සබ්බසම්පත්තිදායකං.

8.

එවං විධො රගො සොරො, හළාහළවිසො සදා;
බුද්ධොති වචනං සුත්වා, සන්තුට්ඨො දාසි ජීවිතං.

9.

සොණ්ණපුප්ඵත්තයංවාපි, මහග්ගං බහලං අදා;
පස්ස බුද්ධොති වාචය, ආනුභාවමහන්තතන්ති.

අථ නාගරාජා තස්ස තානි සුවණ්ණපුප්ඵානි දත්වා එවමාහ. සම්ම එතෙසු එකං තව පුඤ්ඤත්තාය එකං මම පුඤ්ඤත්ථාය පුපෙහි. ඉතරෙන යාවජීවං සුබෙන ජීවත්තො පුත්තදාතෙ පොසෙත්තො දානාදීසු අප්පමජ්ජත්තො ජීවිකං කප්පෙහි. මා හීනකම්මෙ බාවටො භොහි, මිච්ඡාදිට්ඨිඤ්ච පජහාති ඔවදිත්වා පක්කාමි. අහිතුණ්ඩිකොපි සොමනස්සප්පත්තො තෙන චුත්තනයෙනෙව ද්විති පුප්ඵෙහි චෙතියං පුපෙත්වා එකෙන ස හ ස්සං ලහිත්වා තෙ න පුත්තදාතෙ පොසෙත්තො කපණ්දධිකවණ්ඨකාදීනං දානං දෙන්තො අහිතුණ්ඩිකකම්මං පහාහ කුසලමෙව උපවිනත්තො ආයුපරියොසානෙ සග්ගපරායනො අභොසි.

10.

ඉති අවිදිතසත්තො කිඤ්චි බුද්ධානුභාවං,
ලහති ධනවිසෙසං යස්ස නාමජ්ජකාසා;
විදිතජනනිකායො කින්ත්‍ර තස්සානුභාවං,
න ලපති ජීනනාමං කිච්ච මඤ්ඤප්පහායාති.

අහිතුණ්ඩිකස්ස වත්ථුං පඤ්චමං.

6. සරණත්ථෙරස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

සාවත්ථීයං කිර සුමනො නාමෙ කො ගහපති අභොසි. තස්ස හරියා සුප්මිපතිකා නාම. තෙ අගාරං අජ්ඣාචසන්තා අපරභාගෙ පුත්තංව ධීතරංව ලහිංසු. අථ තෙසං දහරකාලෙයෙව මාතෘපිතරො කාලං කරොන්තා ජෙට්ඨකංපක්කොසිත්වා මයං පුත්ත තුවං පතිරුපෙ යානෙ නිවෙසිතුං නාසක්ඛිම්හ, යං නො සරෙ විහවං, සබ්බං තං ගණ්හ. ඉමායෙව තෙ කණ්ට්ඨිකාය වුද්ධිංත්වමෙව ජානාහීති වත්වා ජෙට්ඨකස්ස හත්ථෙ කණ්ට්ඨිකාය හත්ථං යපෙත්වා කාලමකංසු. අථ සො මාතෘපිතුන්තං අව්වයෙන ආලාහනකිච්චං කත්වා වසන්තො කාලන්තරෙන කණ්ට්ඨිකං පතිරුපෙන කුලෙන සම්බන්ධිත්වා සයම්පි දාරපරිග්ගහමකාසි. අථාපරභාගෙ තස්ස කණ්ට්ඨිකා ගබ්හිනී හුත්වා එකදිවසං සාමිකං ආහ, සාමි මම භාතරං දට්ඨුකාමාමිහිති. සොපි සාධු හද්දෙති අනුරුපෙන පණ්ණාකාරෙන තාය සද්ධිං නික්ඛමි. තදා පන හගවා සුනිවත්ථො සුපාරුතො හික්ඛුසඬ්ඨිපරිවුසො පිණ්ඩාය නගරං පාවිසි ජබ්බණ්ණසනබුද්ධරංසියො විස්සජ්ජෙන්තො, ත තො තෙ හගවන්තං දිස්වා

රසවාහිනී

පසන්නවිත්තා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වන්දිත්වා අට්ඨංසු, අථ සත්තා තෙසං ජයම්පතිකානං උපනිස්සයසම්පත්තිංදිස්වා තෙ සරණෙසුච ඕලෙසුච පතිට්ඨාපෙත්වා එවමාහ, කදාචි වො දුක්ඛෙ උප්පන්නෙ තථාගතො අනුස්සරිතබ්බොති. තථාහි.

1.

යංකිඤ්චි භයමුප්පන්නං, රාජවොරාදිසම්භවං;
තදා සරෙය්‍ය සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තො තදුපද්දවං.

2.

යං වෙ උපද්දවං භොති, යක්ඛපෙතා දිසම්භවං;
තදා සරෙය්‍ය සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තො තදුපද්දවං.

3.

සීහඛ්‍යග්ගතරච්ඡාදි, පුණ්ඩරීකාදිසම්භවං;
තදා සරෙය්‍ය සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තො තදුපද්දවං.

4.

යමාතපග්ගි වාතාදි, උදකාසනිසම්භවං;
තදා සරෙය්‍ය සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තො තදුපද්දවං.

5.

පජ්ජරාදීහි රොගෙහි, විසමො තුහිසම්භවං;
තදා සරෙය්‍ය සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තො තදුපද්දවං.

6.

මච්චුතා වෙ යදා යුද්ධං, කරෙ තෙනාපි ජන්තුනා;
සරිතබ්බො තදා බුද්ධො, පත්ථෙත්තෙනත්තනො ජයන්ති.

තතො තෙ භගවතො වචනං පටිනන්දිත්වා වන්දිත්වා අගමංසු. අථ ජෙට්ඨකො ආගතෙ තෙ දිස්වා යථානුරූපං සක්කාර මකාසි. තස්සා සාමිකො කතිපාහං තත්ථ වසිත්වා හරියං ජෙට්ඨකස්ස පටිපාදෙත්වා මම ගාමෙ කිච්චං අත්ථිති වත්වා පක්කාමි. අථස්සා භාතා හරියං පක්කොසිත්වා ආහ භද්දෙ ඉමිස්සා සබ්බං කත්තබ්බං කරොහීති. සා තතො පට්ඨාය තස්සා උදකන්න පාතා දිතා වෙය්‍යාවච්චං කුරුමානා එතිස්සා හත්ථපාදගීචුපගෙසු ආහරණෙසු ලොහං උප්පාදෙත්වා තං වූපසමෙතුං අසක්කොන්ති ආහාරු පච්ඡෙදං කත්වා ගිලානාවිය මඤ්චකං උපගුහිත්වා නිපති. අථ සො ගෙහං ගන්ත්වා තං තථා සයිතං දිස්වා මඤ්චකෙ නිසින්නො කිං භද්දෙ අථාසුකන්ති පුච්ඡි, සා තුණ්හි හුත්වා කතිපයවාරෙ පුච්ඡිතා න සක්කා කථෙතුන්ති ආහ. පුත සාමිකෙන ගාළ්භං

නිබන්ධිතෙ සා වින්තෙසි, උජුකං මයා තස්සා පිළන්ධනං පත්ථෙමීති වුත්තෙ න ජපතිරූපං, තස්සා පඤ්චමධුර මංසං පත්ථෙමීති වුත්තෙ තං මාරෙස්සති, තදා පිළන්ධනානි මය්හමෙවාති, තතො සාමි තව කණ්ට්ඨිකාය පඤ්චමධුරමංසං පත්ථෙමි, අලහමානාය මෙ ජීවිතං නත්ථිති ආහ, තං සුත්වා සො අනෙකපරියායෙන මනුස්සමාරණං නාම භාරියන්ති වත්වා නිවාරෙන්නොපි නිවාරෙතුං නාසක්ඛි, අථ තාය පට්ඨෙද්ධවිත්තො කාමමුච්ඡිකො මොහමුළ්ලො හුත්වා සාධු ලහිස්සසීති තස්සා වචනං සම්පට්ඨිති. තථාහි.

7.

භායන්ති ඉධලොකත්ථා, භායන්ති පාරලොකිකා;
භායන්ති මහතා අත්ථා, යෙ ඉත්ථිතං වසඬගතා.

8.

එසා මාතා පිතා එසො, හගිනී භාතරො ඉමෙ;
ගරුතඛිබ්බෙ න ජානන්ති, යෙ ඉත්ථිතං වසඬගතා.

9.

කාරණාකාරණන්තෙතං, කත්තඛිබ්බංවා න වා ඉදං;
කාමන්ධත්තා න ජානන්ති, යෙ ඉත්ථිතං වසඬගතා.

10.

පාණං වා අතිපාතෙන්ති, හොන්ති වා පාරදාරිකා;
භාසන්ති අලිකං වාවං, යෙ ඉත්ථිතං වසඬගතා.

11.

සන්ධිවිෂෙදාදිකං ථෙය්‍යං, මජ්ජිමානංව පෙසුනං;
කරොන්ති සාහසං සබ්බං, යෙ ඉත්ථිතං වසඬගතා.

12.

අහො අච්ඡරියං ලොකෙ, සරන්තානං භයා වහං;
හරියාය වසං ගන්ත්වා, සොදරිංහන්තුමිච්ඡති.

අථ සො සාහසිකො පුරිසො හගිනි එව මාහ, එහි අම්ම අම්මාකං මාතාපිතුන්තං ඉණං සාධෙස්සාම, අජපෙවනාම නො දිස්වා ඉණායිකා ඉණං දස්සන්ති, තං සුත්වා තාය සම්පට්ඨිකො සුඛයානකෙ නිසීදාපෙත්වා ඉණායිකානං ගාමං ගච්ඡන්තො විය මහාඅට්ඨංපත්වා යානං මග්ගා ඔක්කම්ම යපෙත්වා විරවන්තිමෙව නං හත්ථෙ ගහෙත්වා ඡන්දිස්සාමිති වින්තෙත්වා කෙසෙ ගහෙත්වා භූමියං පාතෙසි, තස්මිං බණෙ තස්සා කම්මජවාතා වලිංසු. සා භාතුලජ්ජාය සාමි කම්මජවාතා මෙ වලිංසු, යා වා හං විජායාමි, තාව උපධාරෙහීති

වදන්තීපි අපනෙතුං අසක්කොන්තී පුත්තං විජායි, අථ සො තං සමීපෙ වටරුක්ඛමුලෙ මාරෙස්සාමීති විකුරෙ ගහෙත්වා ආකඩ්ඪී, තස්මිං කාලෙ සා සාමී තව භාගිනෙය්‍යස්ස මුඛං ඔලොකෙත්වා තස්ස සිනෙහෙනාපි මං න මාරෙහීති වදන්තී යාචී, අථ සො කක්ඛලො තස්සා තං කාරුණිකවචනං අපුණන්තො විය මාරෙතුං උස්සහතෙව, තතො සා කුමාරිකා අත්තනො අසරණා චිත්තෙසි, මම සද්දෙනා ගන්ත්වා යො කොචි මම භාතු අනයං කරෙය්‍ය, තං න ජපතිරුපන්ති භාතුසිනෙහෙන නිස්සද්දා අත්තනා ගතිතසරණං ආවජ්ජමානා නිපජ්ජී, අථස්සා භා ත රි මෙත්තානුභාවෙනව අනුස්සරිතසරණානුභාවෙනව තස්මිං නිග්‍රාමෙ අධිවත්ථා දෙවතා ඵවරුපො මාතුගාමො ඵත්ථ මාරිතා අභවිස්සා, අද්ධාහං දෙවසමාගමං පවිසිතුං න ලහිස්සාමීති චිත්තෙත්වා ඵතිස්සා සා මි කො විය තං ත ජපෙ ත්වා පලාපෙත්වා ත්වං මා භායීති සමස්සාසෙත්වා යා න කෙ ස පු ත්තං කුමාරිං නිසීදාපෙත්වා තං දිවසමෙව සාවත්ථිමාගමිම අන්තොනගරෙ සා ලා ය නං නිපජ්ජාපෙත්වා අත්තරධායි. තථාහි.

13.

සබ්බසම්පත්තිදාතාරං, සබ්බලොකෙකතායකං;
මනසාපි යො විභාවෙති, තං වෙ පාලෙන්ති දෙවතා.

14.

මුහුත්තම්පිව යො මෙත්තං, භාවෙති යදි සාධුකං;
තං වෙ පාලෙන්ති දෙව්‍යපි, තොසයන්ති උපායනාති.

තතො තස්සා පන සාමිකො නගරා නික්ඛම්ම ගච්ඡන්තො අත්තනො හරියං දිස්වා ත්වං කදා ආගතා, කෙනානිතාසීති පුච්ඡී. සා දෙවතාය ආනීතභාවං අජානන්තී කිං ත්වං භණ්‍හි, නනු තයා ආනීතාමිහීති, සොපි කිංභොති භණ්‍හි, තව භාතුගාමෙ දිට්ඨකාලතො ජපතුති අජ්ජ චත්තාරො මාසා ජාතා, ඵත්තකං කාලං ත්වං න දිට්ඨපුබ්බා, කථං ත්වං මයා සද්ධිංආගතාති පුච්ඡී. සා තං සුත්වා තෙනහි මාඤ්ඤස්ස ඉමං රහස්සං කථෙහි සාමීති චත්වා භා ත රා අත්තනො කතං සබ්බං චිත්ථාරෙන කථෙසි. තං සුත්වා තස්ස සාමිකො සංවිග්ගො භයජපත්තො හුත්වා තං අත්තනො ගෙහං පාපෙසි, තතො කතිපාහං තාය විස්සමිතෙ තෙ උභොපි සත්ථාරං නිමන්තෙත්වා මහාදානං දත්වා චන්දිත්වා ඵකමන්තෙ නිසීදිංසු, අථ සා භගවතො සරණසීලානුභාවෙන අත්තනො ජීවිතපටිලාහං පකාසෙත්වා අත්තනො පුත්තං භගවත්තං චන්දාපෙත්වා සරණොතිනාමමකංසු, සත්ථා තෙ සං අජ්ඣාසයං ඤාත්වා තදනුරුපං ධම්මං දෙසෙසි, දෙසනාවසානෙ උභොපි සොතාපන්නා අභෙසුං, අථස්සා පුත්තො සරණකුමාරො වීසතිමෙ වස්සෙ බුද්ධසාසනෙ පබ්බජිත්වා විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා අරහත්තං පත්තො සරණත්ථෙරොනාම පඤ්ඤායීති.

15.

බණ්ණමසි මනසෙවං දෙවදෙවං සරත්තා,
පරමතරපතිට්ඨං පාපුණන්තීති මන්ත්වා;
භවගති ගුණරාසිං ජානමානා ජනා භො;
භජං සරණසීලං සබ්බථා සබ්බකාලන්ති.

සරණත්ථෙරස්ස වත්ථුං ඡට්ඨමං.

7. වෙස්සාමිත්තය වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකං

ජම්බුදීපෙ කිර කොසම්බිනගරෙ කොසම්බිරඤ්ඤො වෙස්සාමිත්තානාම අග්ගමහෙසී අභොසි. තදා භගවා කොසම්බියං පටිවසති මහතා හික්ඛුසඨසෙන සද්ධිං වාරිකං වරමානො. තස්මිං සමයෙ සා රඤ්ඤො සද්ධිං විහාරං ගන්ත්වා අනොපමාය බුද්ධලීලාය මධුරෙන සරෙන දෙසෙන්තස්ස භගවතො ධම්මං සුත්වා පසන්නා සරණෙසු පතිට්ඨාය බුද්ධමාමිකා හුත්වා විහරති. අථා පරභාගෙ තස්ස රඤ්ඤො රජ්ජත්ථාය පච්චන්තරාජා යුද්ධසජ්ජො රජ්ජං වා දෙනු, යුද්ධංවාති පණ්ණං පහිණි. තං සුත්වා රාජා මහතියා සෙනාය පරිවුතො යුද්ධභූමිං ගච්ඡන්තො මහෙසියා සද්ධිං ගන්ත්වා බන්ධාවාරං නිවාසෙන්වා තස්සා ඵ්වමාහ. හද්දෙ සඬගාමසීසෙ ජයපරාජයො නාම න සක්කා විඤ්ඤාතුං. සචෙ මෙ පරාජයො අභවිස්ස, පුරෙතරමෙව රත්තපතාකං උස්සාපෙස්සාමි, තෙන අභිඤ්ඤාණෙන ත්වං කොසම්බිමෙව ගච්ඡාහීති අනුසාසිත්වා සඬගාම මණ්ඩලං ගන්ත්වා මහාරණං කරොන්තො අත්තනො පරාජයභාවං ඤත්වා මාතුගාමං සරිත්වා රත්තද්ධජං උස්සාපෙන්වා යුජ්ඣන්තො රණෙ පති. අථ සා රත්තපතාකං දිස්වා පරාජිතො නූන මෙ සාමිකොති භයෙන පලායිතුමාරහි. අථ තං වොරරඤ්ඤො මනුස්සා දිස්වා නූනායං රඤ්ඤො අග්ගමහෙසීති ඤත්වා අත්තනො රාජානං දස්සෙසුං, රාජා තං දිස්වා පටිබද්ධවිත්තො මමෙතං අභිසෙකං කරොථාති අමච්චෙ ආණාපෙසි. අමච්චා තං අභිසෙකත්ථාය යාචිංසු, සා න මෙ භණෙ අභිසෙකෙන්ත්ථොති න ඉච්ඡි. අමච්චා තමත්ථං රඤ්ඤො ආරොවෙසුං. රාජා නං පක්කොසාපෙන්වා කස්මා න ඉච්ඡසීති පුච්ඡි. සා ඵ්වමාහ.

1.

සුණොහි සාධුකං දෙව, භාසමානාය මෙ වචො;
හත්තා මය්හං මනො අජ්ජ, සබ්බසම්පත්තිදායකො.

2.

කත්වාන සොහිසෙකං මං, අත්තනො හදයං විය;
පාලෙති තං සරත්තස්සා, සොකග්ගි දහතෙ මනං.

3.

මහාරාජ සචඤ්ඤස්ස, අස්ස මග්ගමහෙසිකා;

තම්භා දුක්ඛා න මුච්චාමි, තෙනාහං තං න පත්ථයෙ.

4.

සොකග්ගිනා පදිත්තාහං, සොකෙ සොකං කථං බිපෙ;
ජලන්තග්ගිමිහි කො නාම, පලාලං පක්ඛිපෙ බුධො.

5.

පියවිජ්ජයොගදුක්ඛං, තං චිත්තයන්ති පුනස්පුනං;
තම්භා දුක්ඛා න මුච්චාමි, තස්මාහං තං න පත්ථයෙති.

තං සුත්වා රාජා කොටෙනාහිභූතො සචෙ නාහිසිඤ්චිස්සසි, අග්ගිමිහි තං පක්ඛිපිස්සාමිති වත්වා මහන්තං දාරුචිතකං කාරාපෙත්වා අග්ගිං දත්වා එකපජ්ජොතෙ ජාතෙ එත්ත පටිසාති ආහ. අථ සා යාවන්ති රාජානං ආහ.

6.

පාපො නිජ්ජාපිනං රාජ, පාතනං බලු පාවකෙ;
හොති පාපඵලං තස්ස, පච්චත්තෙව පරත්ථව.

7.

පුරාතනෙහි භූපාල, සමණබ්බුමණෙසුව;
මාතාපිතුසු බාලෙසු, රොගෙනා තුරුණත්ථිසු;
නජ්ජසත්ථො වධො දෙව, තස්මාහං න වධාරහාති.

තං සුත්වාපි රාජා අසද්දහන්තො මනුස්සෙ ආණාපෙසි. එතාය භත්ථපාදෙ ගහෙත්වා අග්ගිමිහි පක්ඛිපමානි තෙ තථා කරිංසු, අථ සා අග්ගිමිහි පක්ඛිපමානා නත්ථෙත්ථ මෙ කොචි පටිසරණොති සරණමෙව සරණං කරොමිති චිත්තෙත්වා “බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, සඬ්ඝං සරණං ගච්ඡාමිති” වදන්ති මනසාව අනුස්සරන්ති අග්ගිමිහි පති, තථාවධොපි අග්ගි තස්සා සරීරෙ ලොමකූපමත්තමිපි උණ්භාකාරං කාතුං නාසක්ඛි. පදුමගබ්භං පට්ටියා විය සිතිභූතසරීරා අහොසි. රාජා තං අච්ඡරියං දිස්වා සංවිග්ගො ලොමහට්ඨජාතො චෙගෙන තං උපසඬ්ඝමිත්වා උහොහි භත්ථෙහි පග්ගස්ස උරෙ නිපජ්ජාපෙත්වා රාජාසනෙ නිසිදාපෙත්වා අඤ්ජලිං ගග්ගස්ස යිතො කස්මා තෙ තං අග්ගි සරීරං මා පරිදහිති පුච්ඡි. සා තං කාරණං කථෙත්ති එව මාහ.

8.

මාතා පිතාව ඤාතීව, පරිවාරාව සොහදා;
මන්තො සධාදයොවාපි, මහෙසක්ඛාව දෙවතා.

9.

එතෙව ඤේඤෙව භූපාල, සත්තානං භය මාගතෙ;
රක්ඛිතුං නෙව සක්කොන්ති, හිත්වාන සරණත්තයං.

10.

අගාහං බුද්ධං සරණං, බුද්ධො මෙ සරණං ඉති;
තෙන තෙජෙන මං රාජ, ජලන්තො අග්ගි නො දහි.

11.

අගාහං ධම්මං සරණං, ධම්මො මෙ සරණං ඉති;
තෙන තෙජෙන මං රාජ, ජලන්තො අග්ගි නො දහි.

12.

අගාහං සඬ්ඝං සරණං, සඬ්ඝො මෙ සරණං ඉති;
තෙන තෙජෙන මං රාජ, ජලන්තො අග්ගි නො දහි.

13.

එවං මහානුභාවන්තං, පච්චක්ඛං එහිපස්සිකං;
නානො පද්දව විද්ධංසිං, නානාසම්පත්තිදායකං.

14.

සරණත්තයඤ්ඤි යො සත්තො, න සමාදාය ගණ්හති;
ඉධවා පරත්ථවා ලොකෙ, සො සුඛං නානුභොස්සති.

15.

සරණත්තයඤ්ඤි යො සත්තො, සුසමාදාය ගණ්හති;
ඉධවාපරත්ථවා ලොකෙ, සො සුඛා න විභායති.

16.

තස්මා තුවම්පි භූපාල, ගණ්හාහි සරණත්තයං;
තං තෙ භවති සබ්බත්ථ, තාණං ලෙණං පරායණන්ති.

තං සුත්වා රාජා අතිවිය පසන්තමානසො තං බ්‍රමාපෙත්වා මහන්තං
සක්කාරසම්මානං කත්වා අජ්ජප්පට්ඨාය ත්වං මම මාතාති තං මාතූට්ඨානෙ
ය්‍යපෙත්වා සරණං මගමාසි. තස්මිං සන්නිපතිත්වා ධීතමභාජනා තං පාටිභාරියං
දිස්වා සරණෙසුච සිලෙසුච පතිට්ඨාය දානාදීනි පුඤ්ඤකම්මානි කත්වා
යථාකම්මං ගතාති.

17.

ඉති සරණවරං සා කෙවලං උග්ගහෙත්වා,

රසවාහිනී

ජලිතදහනමජ්ඣෙකි සීතිභාවං අලත්ථ;
පරමසරණසීලං පාලයන්තා කථං වො,
න ලහථ භවභොගං නිබ්බුතිඤ්චාපි අන්තෙති.

වෙස්සාමිත්තාප වත්ථුං සත්තමං.

8. මහාමන්ධාතුවත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ඉතො කිර එකනවුතිකප්පමත්ථකෙ විපස්සිනාම සම්මාසම්බුද්ධො ලොකෙ උප්පජ්ජිත්වා පවත්තවරධම්මවක්කො සදෙවකෙහි ලොකෙහි පූජ්‍යමානො ඛන්ධුමතීනගරෙ පටිවසති. තදා සො මන්ධාතා තස්මිං නගරෙ තුන්තකාරො භුත්වා නිබ්බත්ති. තුන්තකාරකම්මෙන ජීවිකං කප්පෙන්තො විහරති. තදා සකලනගරවාසිනො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඤ්ඤං නිමන්තෙන්වා මහාදාන මදංසු. අථ සො එවං වින්තෙසි, සබ්බෙපිමෙ නගරවාසිනො දානං දදන්ති. අභමෙකොව සෙසො දුග්ගතත්තා, යජ්ජාහමජ්ජ ඛිජං න රොපෙමි, ඉමම්හා දුක්ඛා න පරිමුච්චිස්සාමිති. සො වෙගෙන තුන්තකාරකම්මං පරියෙසිත්වා කිඤ්චිමුලං ලහිත්වා තෙන එකස්සාපි දානං දාතුං ඔකාස මලද්ධා ආපණං ගන්ත්වා රාජමාසකෙ ගහෙන්වා වඩ්ඪකොටකං පුරෙත්වා ආදාය බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසඤ්ඤස්ස භත්තග්ගං ගන්ත්වා යීතො එවං වින්තෙසි, නත්ථි දානි ඔකාසං එකස්සාපි භික්ඛුනො පත්තෙ ඔකිරිතුං, අද්ධාහං ඉමෙ ආකාසෙ විකිරිස්සාමිති අප්පෙවනාම පතමානානං එකස්සාපි භික්ඛුනො පත්තෙ එකමිපි පතෙය්‍ය, තං මෙ භවිස්සති දීඝරත්තං භිභාය සුඛායාති පසන්නමානසො උද්ධං බිපි, ත තො පතමානා තෙ පරිවාරිකදෙවතානඤ්ච භගවතො ආනුභාවෙනව ඛහි අපනිත්වා භගවත්තමාදිං කත්වා සබ්බෙසං භික්ඛුනං පත්තෙයෙව පතිංසු. අථ සො තං අච්ඡරියං දිස්වා පසන්නමානසො සිරසි අඤ්ජලිං පග්ගය්හ යීතො එවං පත්ථනමකාසි.

1.

ඉමිනා මෙ අධිකාරෙන, පසාදෙන යතිස්සරෙ;
කාමභොගීනහං අග්ගො, භවෙය්‍යං ජාතිජාතියං.

2.

පහරිත්වා යදා පාණිං, ඔලොකෙමි නභොතලං;
සත්තරතනසම්පන්නං, වස්සං වස්සතු සබ්බදාති.

සො තතො පට්ඨාය දෙවමනුස්සෙසු සංසරන්තො මහන්තං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා ඉමස්මිං භද්දකප්පෙ ආදිමිහි මහාසම්මතො නාම රාජා අභොසි. තස්ස පුත්තො රොජො නාම. තස්ස පුත්තො වරරොජො නාම, තස්ස පුත්තො කල්‍යාණො නාම, තස්ස පුත්තො වරකල්‍යාණො නාම. වරකල්‍යාණස්ස පුත්තො උපොසථො නාම. උපොසථස්ස පුත්තො මන්ධාතා නාම භුත්වා නිබ්බත්ති. සො

සත්තහි රතනෙහි චතුහි ච ඉද්ධිහි සමන්තාගතො චක්කවත්තිරජ්ජං කාරෙසි,
 තස්ස වාමහත්ථං සම්මිඤ්ජිත්වා දක්ඛිණහත්ථෙත අප්පොට්ඨිතෙ ආකාසතො
 දිබ්බමෙඝා විය ජණ්ණුප්පමාණං සත්තරතනවස්සං වස්සති. එවරුපො
 අව්ජරියො අහොසි. සො චතුරාසීතිවස්සසහස්සානි කුමාරකීළං කීළි.
 චතුරාසීතිවස්සසහස්සානි ඔපරජ්ජං කාරෙසි. චතුරාසීතිවස්සසහස්සානි
 චක්කවත්තිරජ්ජං කාරෙසි, ආයු පනස්ස අසඬ්ඛොය්‍යං අහොසි. සො එකදිවසං
 කාමතණ්හං පුරෙතුං අසක්කොන්තො උක්කණ්ඨිතාකාරං දස්සෙසි, අමච්චා
 දෙව කින්තබ්බො උක්කණ්ඨා සිති පුච්ඡිංසු. සො හණ මය්හං පුඤ්ඤකම්මෙ
 ඔලොකියමානෙ ඉමං රජ්ජං නප්පහොති, කතරන්තු බො ධානං රමණීයන්ති.
 දෙවලොකො මහාරාජාති. සො චක්කරතනං අබ්භුක්කිරිත්වා පරිසාය සද්ධිං
 වාතුමහාරාජිකදෙවලොකං අගමාසි, අථස්ස චත්තාරො මහාරාජානො
 දිබ්බමාලගන්ධ- හත්ථා දෙවගණපරිවුතා පච්චුග්ගමනං කත්වා තං ආදාය
 වාතුමහාරාජිකදෙවලොකං ගන්ත්වා රජ්ජං අදංසු, තස්ස පරිසාය පරිවුතස්ස
 තස්මිං රජ්ජං කරොන්තස්ස දීඝො අද්ධා චිතිවත්තො. සො තත්ථපි තණ්හං
 පුරෙතු මසක්කොන්තො උක්කණ්ඨිතා කාරං දස්සෙසි. තතො චත්තාරො
 මහාරාජානො කින්තබ්බො මහාරාජ උක්කණ්ඨිතොති පුච්ඡිංසු. ඉමමහා
 දෙවලොකා කතරන්තු බො ධානං රමණීයන්ති, දෙව පරෙසං
 උපට්ඨාකමනුස්සසදිසා මයං. තාවතිංසදෙවලොකො ඉතො සතගුණෙන
 රමණීයොති. මන්ධාතා චක්කරතනං අබ්භුක්කිරිත්වා අත්තනො පරිසපරිවුතො
 තාවතිංසාහිමුබ්බො පායාසි, අථස්ස සක්කො දෙවරාජා දිබ්බමාලගන්ධහත්ථො
 දෙවගණපරිවුතො පච්චුග්ගමනං කත්වා තං හත්ථෙ ගහෙත්වා ඉතො එහි
 මහාරාජාති ආහ. තතො රඤ්ඤො දෙවගණපරිවුතස්ස ගමනකාලෙ
 පරිණායකරතනං චක්කරතනං ආදාය සද්ධිංපරිසාය මනුස්සපථං ඔතරිත්වා
 අත්තනො සරං පාවිසි. සක්කො මන්ධාතුං සක්කහවනං නෙත්වා දෙවතා ද්වෙ
 කොට්ඨාසෙ කත්වා අත්තනො රජ්ජං මජ්ඣෙ භින්දිත්වා අදාසි. තතො පට්ඨාය
 ද්වෙපි රාජනො රජ්ජං කාරෙසුං. එවං කාලෙ ගච්ඡන්තෙ සක්කො
 සට්ඨිසතසහස්සාධිකානි තිස්සොව වස්සකොට්ඨො ආයුං බෙපෙත්වා වවි.
 අඤ්ඤො සක්කො නිබ්බත්ති, සොපි තථෙව දෙවරජ්ජං කාරෙත්වා
 ආයුක්ඛයෙන වවි, එතෙනු පායෙන ඡත්තිංස සක්කා වවිංසු, මන්ධාතා පන
 මනුස්සපරිහාරෙන දෙවරජ්ජං කාරෙසියෙව, තස්සෙවං කාලෙ ගච්ඡන්තෙ
 භීයොයාසො මත්තාය කාමතණ්හා උප්පජ්ජි, සො කම්මෙ උපඬ්ඨරජ්ජෙන.
 සක්කං මාරෙත්වා එකරජ්ජං කරිස්සාමිති චින්තෙසි. සක්කං පන මාරෙතුං න
 සක්කා, කාමතණ්හා පනෙසා විපත්තිමූලා. තථාහි.

3.

වරමත්‍ර සුඛන්තාත්‍ර, අත්‍රිච්ඡාවිහතො නරො;
 ඉධවා පරත්ථවා කිඤ්චි, න සාතං චින්දතෙ සදා.

4.

තණ්හාය ජායතෙ සොකො,
තණ්හාය ජායතෙ භයං;
තණ්හාය විජ්ජමුත්තස්ස,
නත්ථි සොකො කුතො භයං.

5.

තණ්හාදාසො නරො එත්ථ, රාජවොරාදිසම්භවං;
හත්තච්ඡෙදාදිකං දුක්ඛං, පාපුණාති විහඤ්ඤති.

6.

යෙන ලොහෙන ජාතෙන, සදා ජීයන්ති පාණිනො;
බ්බත්තං වත්ථුං භිරඤ්ඤංව, ගවාස්සං දාසපොරිසං;
සබ්බත්ථාමෙන සො ලොහො, පහාතබ්බොව විඤ්ඤනාති.

තතො අත්‍රිච්ඡාවිහතස්ස තස්ස ආයුසඬ්ඛාරො පරිභායි, ජරා සරීරං පහරි,
මනුස්සසරීරඤ්ඤි නාම න දෙවලොකෙහිජ්ජති, තථ සො දෙවලොකා හස්සිත්වා
බන්ධුමතීනගරුයානං පාවිසි, උයානපාලො තස්ස ආගතභාවං රාජකුලං
නිවෙදෙසි. රාජා රාජකුලා ආගන්ත්වා උයානෙනයෙව ආසනං පඤ්ඤාපෙසි.
තතො මන්ධාතා උයානෙ පඤ්ඤත්තවරාසනෙ නිපන්නො අනුට්ඨානසෙයාං
කප්පෙසි. තතො අමච්චා දෙව තුම්භාකං පරතො කින්නු කට්ඨොමාති පුච්ඡංසු,
මම පරතො තුම්භෙ ඉමං සාසනං මහාජනස්ස කට්ඨොමා, මන්ධාතුම්භාරාජා
ද්විසහස්සදීපපරිවාරෙසු චතුසු මහාදීපෙසු චක්කවත්තිරජ්ජං කාරෙත්වා
වාතුම්භාරාජිකෙසු රජ්ජං කාරෙත්වා ඡත්තිංසසක්කානං ආයුපරිමාණෙන
දෙවලොකෙ රජ්ජං කාරෙත්වා කාලමකාසීති. සො එවං වත්වා කාලංකත්වා
යථාකම්මං ගතොති ඉමමත්ථං පකාසෙතුං හගවා චතුම්භාපරිසමජ්ඣෙ ඉමා
ගාථායො ආහ.

7.

යාවතා වන්දිමසුරියා, පරිහරන්ති දිසා හන්ති විරොචනා;
සබ්බෙව දාසා මන්ධාතා, යෙ පාණා පට්ඨිනිස්සිතා.

8.

න කහාපණවස්සෙන, තිත්ති කාමෙසු විජ්ජති;
අජ්ජස්සදා දුබ්බා කාමා, ඉති විඤ්ඤාය පණ්ඩිතො.

9.

අපි දිබ්බෙසු කාමෙසු, රතිංසො නාධිගච්ඡති;
තණ්හාක්ඛයරතො හොති, සම්මාසම්බුද්ධසාවකොති.

තං සුත්වා බහු සොතාපත්තිඵලාදීනි පාපුණිංසුති.

10.

ඉති ගතිනියතානං බොධියා උත්තමානං;
සකවසමුපනෙත්වා දෙනි දුක්ඛාතිතණ්හා;
අනියතගතිකානං කා කථා මාදිසානං;
ජහං තමිති මන්ත්වා හො භජවිහො තිවත්ථුංති.

මහාමන්ධාතුවත්ථුං අට්ඨමං.

9. බුද්ධවම්මවාණිජකවත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

ජම්බුදීපෙ කිර පාටලිපුත්තනගරෙ බුද්ධවම්මො නාම වාණිජකො අහොසි වාණිජකකම්මෙන ජීවමානො. සො අපරභාගෙ සත්ථවාහෙහි සද්ධිං ගාමනිගමජනපද රාජධානීසු වාණිජ්ජං පයොජයමානො විවරති, තස්මිං සමයෙ භගවානෙකහික්ඛුසභස්සපරිවුතො ජනපදවාරිකං වරති බහු දෙවමනුස්සෙ සංසාරකන්තාරා උත්තාරෙත්තො. තදා සො භගවන්තං අද්දස ද්වන්තිංසලක්ඛණානුබ්බාසද්දපතිමණ්ඩිතං ජලමානසුවණ්ණමෙරුං වියවිරොවමානං මහාහික්ඛුසඛිසපරිවුතං, දිස්වා පරමජිනියා ථුට්ඨරිරො අඤ්ජලිං පග්ගස්ස භගවන්තං උපසඬකම්ත්වා වන්දිත්වා සායණ්හෙ භගවන්තං භත්තෙන නිමන්තෙසි බුද්ධසාසනෙ අපරිචිතභාවෙන. අට්ඨස්ස භගවා විකාලභොජනා පටිචිරතා තථාගතාති ආහ. අට්ඨ සො භගවන්තං වන්දිත්වා කිං භත්තෙ භගවන්තා විකාලෙ භුඤ්ජීස්සන්තීති, අට්ඨස්ස කථං පටිච්ච භගවා අට්ඨවිධං පානං තථාගතානං විකාලෙ භුඤ්ජීතුං කප්පති. සෙය්‍යථිදං, අම්බපානං ජම්බුපානං චොචපානං මොචපානං ථාරුසකපානං මධුපානං මුද්දිකපානං සාලුකපානන්ති. තං සුත්වා වාණිජො සභස්සකාරාරසෙහි මුද්දිකපානං කත්වා බුද්ධපමුඛස්ස හික්ඛුසඛිසස්ස අදාසි, සහික්ඛුසඬිසො සත්ථා පරිභුත්තපානියරසො තස්ස ධම්මං දෙසෙත්වා ජනපදවාරිකං පක්කාමි. සොපි පසන්නමානසො සුත්වා නිවත්තො සද්ධිං වාණිජකෙහි තෙසු තෙසු ජනපදෙසු වාණිජ්ජං පයොජෙත්තො මහාවත්තනීයංනාම කන්තාරං පාපුණි, තත්ත තෙසං සබ්බෙසුයෙව සකටෙසු පානීයං පරික්ඛයමගමාසි. තත්ථ සබ්බමනුස්සානංව බලිවද්දානංව පානීයං නාහොසි. අට්ඨ සො වාණිජො පිපාසාහිභූතො තෙසු තෙසු සකටෙසු පානීයං පරියෙසන්තො විවරති. අට්ඨකස්මිං සකටෙ මනුස්සා තං දිස්වා කාරුඤ්ඤෙන එත්ථාගච්ඡ, ඉමස්මිං කොළම්බෙ ථොකං පානීයං අත්ථි පිවාති වදිංසු. ත තො සො ගන්ත්වා පානීයං පිචි. තස්ස තං රසං මුද්දිකපානරසසදිසං අහොසි, පිචන්තොව සො එවං චින්තෙසි. සම්මාසම්බුද්ධස්ස තදා මෙ දින්නමුද්දිකපානස්ස නිස්සන්දො අජ්ජ සම්පත්තො භවිස්සන්ති අච්ඡෙරබ්භුතචින්තො සොමනස්සජාතො ගන්ත්වා සයමෙව වාටියා පිධානං විවරි. සකලාපි සා වාටි මුද්දිකපානෙන පරිපුණ්ණො අහොසි. තතො සො ර සච

න්තං ඔජවන්තං අපරික්ඛයං දිබ්බපානසදිසං පාතීයං දිස්වා පරමාය පීතියා ඵ්ථසරීරො උග්ගොසෙසි සබ්බෙ පාතීයං පිචන්තුති. තං සුත්වා සබ්බෙ සන්තිපතිත්වා පාතීයං දිස්වා අබ්භුතචිත්තා ජාතා. වාණිජො තෙසං මජ්ඣෙ ඔද්ධානුභාවං පකාසෙන්නො ආහ.

1.

පස්සට්ඨං භවන්නො හො, ආනුභාවං මහෙසිනො;
අචිත්තනීයමච්ඡෙරං, සන්දිට්ඨික මකාලිකං.

2.

පසන්නමනසා ඔද්ධො, දින්නං පාතීයකං මයා;
විපච්චති ඉදානෙව, තං දානං මුනිවාහසා.

3.

ඔජවන්තං සුඛන්තංව, සීතලං මධුරො දකං;
දිබ්බපානංව දෙවානං, ජාතමබ්භුතමක්ඛයං.

4.

සීලවන්තෙසු කො නාම, න දදෙය්‍ය විචක්ඛණො;
ඉධ ලොකෙ පරත්තෙව, සුඛදං දාන මුත්තමං.

5.

යථී චිඡිතං ගහෙත්වාන, පිචන්තු මධුරො දකං;
භාජනානිව පුරෙත්වා, යන්තු සබ්බෙ යථීචිඡිතන්ති.

එවඤ්ච පන වත්වා සබ්බෙ මනුස්සෙව බලීවද්දෙව මුද්දිකරසෙනෙව සන්තප්පෙසි. තතො තතො ආගතාපි පාතීයං පිචන්තොව පාතීයං අක්ඛයං අහොසි. තතො වාණිජො සත්ථවාහෙහි සද්ධිං වාණිජ්ජං පයොජෙත්වා සකනගරං ආගච්ඡන්තො භගවන්තං පස්සිත්වා ගමිස්සාමීති වෙළඳනං ගත්ත්වා සත්ථාරං වන්දිත්වා කතානුඤ්ඤො එකමන්තෙ නිසීදි. සත්ථාපි තෙන සද්ධිං මධුරපටිසන්ථාරමකාසි. උපාසකොපි හන්තෙ තුමහාකං පාටිභාරියං දිස්වා පසන්නො වන්දිත්වා ගමිස්සාමීති ආගතොමිහි, එවඤ්චෙ වඤ්ච පාටිභාරියන්ති විත්ථාරෙන කටෙසි. අථස්ස භගවා ධම්මං දෙසෙසි. සො ධම්මං සුත්වාන සත්ථාරං ස්වාතනාය නිමන්තෙත්වා මහාදානං දත්වා අත්තනො ගෙහමෙව අගමාසි. සො තතො පට්ඨාය දානාදීනි පුඤ්ඤානි කත්වා තතො චුතො දෙවලොකෙ ද්වාදසයොජනිකෙ කනකවිමානෙ දෙවච්ඡරාපරිචුතො දෙවිස්සරියසමන්තාගතො නිබ්බන්ති. තස්ස පුබ්බකම්මපකාසනත්ථං තත්ථ තත්ථ රතනභාජනෙසු දිබ්බමයෙහි මුද්දිකපානෙහි පරිපුණ්ණං අහොසි. පාතීයං පිචිත්වා දෙවා නච්චන්ති වාදෙන්ති කීළන්ති.

6.

න විපුලජීනසාරං ජානමානො ජනෙවං,
ලහති විපුලභොගං තොයමත්තස්ස දානා;
විදිතගුණගණා හො තීසු වත්ථුසු තුම්හෙ,
ලහථ බලු විසෙසං සීලවත්තෙසු දානාති.

බුද්ධවම්මවාණිජකස්ස වත්ථුං නවමං.

10. රූපදෙවියා වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

අතීතෙ කිර විපස්සිස්ස භගවතො කාලෙ තස්මිං නගරෙ එකා ගාමදාරිකා විහාරෙ ආභිෂේඛන්ති එකං ගිලානභික්ඛුං දිස්වා කම්පමානභද්‍යා උපසඬකම්ත්වා වන්දිත්වා හන්තෙ කොතෙ ආබාධො සරීරං පිළෙතීති පුච්ඡී. තෙනාපි භගිනි බරාබාධො මෙ පිළෙතීති චුත්තෙ සා තෙනහි හන්තෙ අහං තං රොගං වූපසමෙස්සාමීති නිමන්තෙත්වා ගෙහං ගන්ත්වා තං පවත්ති. මාතෘපිතුන්තං කථෙත්වා තෙහි අනුඤ්ඤාතා පුන දිවසෙ නානග්ගරසෙන හෙසජ්ජාහාරං සම්පාදෙසි, තතො සො භික්ඛු පුනදිවසෙ වීචරං පාරුපිත්වා භික්ඛාය වරන්තො තස්සා ගෙහං ගන්ත්වා අට්ඨාසි. සා ථෙරං ආගතං දිස්වා සොමනස්සජාතා පත්තං ගහෙත්වා ආසනං පඤ්ඤාපෙත්වා අදාසි. තත්ථ නිසින්නං තං ආහාරෙත සාධුකං පරිච්ඡිත්වා සක්කාර මකාසි. අථස්සා සද්ධාබලෙන භුත්තමත්තෙයෙව සො ආබාධො වූපසමී. තතො සො වූපසන්තරොගො දුතියදිවසෙ තස්සා ගෙහං නා ගමාසි. අථ සා විහාරං ගන්ත්වා තං වන්දිත්වා කස්මානාගතත්ථාති පුච්ඡිත්වා තෙන මෙ භගිනි බ්‍යාධි වූපසමී, තස්මා නාගතොස්මීති චුත්තෙ සා සාධු හන්තෙති සොමනස්සජාතා ගෙහමෙව අගමාසි. සා තෙන පුඤ්ඤකම්මෙන කාලං කත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බන්ති. තස්සා තත්ථ ද්වාදසයොජනිකං කතකවිමානං නිබ්බන්ති. සා තත්ථ දෙවිස්සරියං අනුභවන්ති ඡබ්බද්ධන්තරං බෙපෙත්වා අම්භාකං භගවතො කාලෙ ජම්බුදීපෙ දෙවපුත්තනගරෙ උදිච්චබ්‍රහ්මණකුලෙ ජෙට්ඨබ්‍රාහ්මණස්ස භරියාය කුච්ඡිමිහි පටිසන්ධිං ගණ්හි, සා පරිපාක මන්වාය මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛමී. තස්සා මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛන්තකාලතො පට්ඨාය දිවසෙ දිවසෙ අට්ඨට්ඨනාලිමත්තං තණ්ඩුලං නිබ්බන්තති. තස්සා රූපසම්පත්තිං දිස්වා පසන්නා මාතෘපිතරො රූපදෙවීති නාම මකංසු. පච්ඡා තං පතිරූපෙන දාරකෙන නියොජෙසුං. අථස්සා තණ්ඩුල- නාලිමත්තං ගහෙත්වා පච්ඡං ආරද්ධෙ ඉච්ඡිතිච්ඡිතමංසාදිබ්‍යඤ්ජනඤ්ජ සජ්ජිනවතීතදධිබීරාදිගොරසඤ්ච ජීරමරිවාදිකටුකභණ්ඩඤ්ච කදලිපනසමුද්‍රාදිඋපකරණඤ්ච භාජනානි පූරෙත්වා නිබ්බන්තති, තාය හත්ථෙත ගහිතං කිඤ්චි බාදනීයං භොජනීයංවා පූතිභාවං න ගච්ඡති, හත්තුක්ඛලිං ගහෙත්වා සකලනගරවාසීතො භොජෙත්තියාපි එකකට්ඨජුමත්තං හත්තං ගහිතට්ඨානං න පඤ්ඤායති. එවං අපරික්ඛයපුඤ්ඤා අභොසි, සකලදෙවපුත්තනගරෙ වන්දසුරියාව පාකටා අභොසි, අථ සා පඤ්චසතභික්ඛු නිමන්තෙත්වා නිව්චං සකනිවෙසනෙයෙව

හොපෙනි, තදා තෙසං අන්තරෙ පටිසම්භිදාපත්තො
මහාසඤ්ජරක්ඛිතත්ථෙරොනාම ඉමිස්සා පුඤ්ඤානුභාවං දිබ්බවක්ඛුනා දිස්වා න
ජානාති එසා අත්ථනා පුබ්බෙ කතකම්මං. යන්තූනාහං අස්සා පකාසෙය්‍යන්ති
එකදිවසං තස්සා නිවෙසනෙ භුඤ්ජිත්වා අනුමොදනං කරොන්තො ජානාසි හගිනි
තයා පුබ්බෙ කතකම්මන්ති පුච්ඡි, න ජානාමි හන්තෙ. සොතුම්චිජාමිති, අථස්සා
සො පුබ්බකම්මං පකාසෙන්තො.

1.

එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ,
විපස්සිනාම නායකො;
අහොසි ලොකෙ ලොකෙක,
නායකො ඡින්නබන්ධනො.

2.

තදා තස්මිං පුරෙ රම්මෙ, ආසි ත්වං ගාමදාරිකා;
ආහිණ්ඩන්ති විහාරස්මිං, අද්දක්ඛි ජිනසාවකං.

3.

රොගාතුරං කිසං පණ්ඩුං, අස්සසන්තං මුහුං මුහුං;
දිස්වාන කම්පිතා චිත්තා, නිමන්තෙත්වාන තං මුනිං.

4.

හෙසජ්ජඤ්චෙව හත්තඤ්ච, අදා ත්වං තෙන සො යති;
අඛ්‍යාඛාධො අනිසොව, අහොසි අනුපද්දවො.

5.

තතො ත්වං තෙන කම්මෙන, සුකතෙන තතො චුතා;
ජානාසි දෙවලොකස්මිං, සබ්බකාමසම්ඳ්ධිනී.

6.

තත්ථ තෙ පුඤ්ඤතෙපෙන, පාසාදො රතනාමයො;
මණ්ඩුපිසතාකිණ්ණො, කුටාගාරෙහි ලඬකතො.

7.

නෙකගබ්භසතාකිණ්ණො, සයනාසනමණ්ඩිතො;
අච්ඡරාසතසංකිණ්ණො, නච්චගීතාදිසංකුලො.

8.

රම්භාම්බපම්බුසන්තීර, පුගපුන්නාගපාටලී;

නාගාදිතරුසංඝ්ඤා, මංඝ්ඤායානපන්තිහි.

9.

පදුමුප්පලකළාර, කුන්දකානනමංඝ්ඤා;
මධුමත්තාලිපාලිහි, සාරසිසරසංකුලෙ.

10.

දෙවපුත්තෙහි නෙකෙහි, තථා දෙවච්ඡරාහිව;
නිව්චුස්සවෙ මහාභොගෙ, විමානෙ මනනන්දනෙ.

11.

ත්වමෙවං දෙවලොකමිහි, වින්දමානා මහායසං;
අද්ධානං චිතිනාමෙත්වා, නිබ්බුතෙ ගොතමෙ ජිනෙ.

12.

ජම්බුදීපෙ ඉදානි ත්වං, නිබ්බත්තා උදිතෙ කුලෙ;
පුඤ්ඤපඤ්ඤාගුණාවාසා, රූපෙනග්ගා පියංවදා.

13.

එතං තෙ දෙවලොකස්මිං, දෙවස්සරියමබ්භුතං,
ඉමං තෙ ඉධ ලොකස්මිං, සබ්බං මානුසිකං සුඛං.

14.

විපස්සිමුනිනො කාලෙ, ත්වං තස්සෙකස්ස භික්ඛුනො;
අදා දානං ගිලානස්ස, තස්ස තං ඵලමීදිසං.

15.

කාතබ්බඤ්ඤි සදා පුඤ්ඤං, ඉච්ඡන්තෙන සුඛප්පදං;
තස්මා ත්වං සබ්බදා භද්දෙ, උස්සුක්කා කුසලෙ භවාති.

එවං සො තස්ස පුරිමත්තභාවෙ කතකම්මං පකාසෙත්වා ඉදානි
පුඤ්ඤකම්මෙ අප්පමාදා භවාති අනුසාසි. සා ථෙරස්ස ධම්මදෙසනං සුත්වා
පරමසොමනස්සා තතො පටියාය දානාදීසු නිරතා පුඤ්ඤානි කරොන්තී තෙනෙව
සොමනස්සෙන සොතාපන්නා අරියසාවිකා අභොසිති.

16.

ඉති තරුණකුමාරී පුඤ්ඤකම්මෙසු සාරං,
අවිදිතගුණමත්තා දත්ව භික්ඛුස්ස දානං;
දිව්මනුජසුඛං සාලත්ථ තුම්හෙ භවත්තා,

රූපදෙවියා වත්ථුං දසමං.

ධම්මසොණ්ඩකවග්ගො පථමො.

නන්දියරාජවග්ගො

11. නන්දියරාජස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ඉතො කිර කප්පසතසහස්සමත්ථකෙ පදුමුත්තරො නාම සත්ථා ලොකෙ උදපාදි සදෙවකං ලොකං සංසාරකන්තාරා උත්තාරෙන්නො. තස්මිං කිර සමයෙ එකො කුටුම්භිකො සත්ථු ධම්මදෙසනං සුත්වා පසන්නාමානසො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඤ්ඤාං නිමන්තෙත්වා මහාදානං සජ්ජෙත්වා අත්තනො භවනං දෙවභවනමිව අලඬිකරිත්වා බුද්ධාරහං මහාසනං පඤ්ඤාපෙත්වා ගන්ත්වා භගවන්තං යාචි කාලොයං භන්තෙ භගවතො භත්තග්ගස්ස උපසඬ්ඤාමනායාති. අථ භගවා භික්ඛුසඤ්ඤාපරිවුතො මහතා බුද්ධානුභාවෙන ගන්ත්වා නිසීදි පඤ්ඤත්තවරබුද්ධාසනෙ, තතො කුටුම්භිකො හට්ඨො උදග්ගො සපරිසො භගවන්තං පරිවිසති අනෙකෙහි මධුරන්තපානාදීහි. තදා තස්ස භගවතො සාසනෙ ධුතඬ්ඤාධරානං අග්ගො වසභත්ථෙරොනාම මහාසාවකො සපදානවත්තෙන පිණ්ඩාය වරමානො තස්ස කුටුම්භිකස්ස ගෙහද්වාරෙ අට්ඨාසි, අථ සො ථෙරං දිස්වා භන්තෙ සත්ථා අන්තොගෙහෙ නිසීන්තො, තුම්භෙපි පවිසථාති යාචි, ථෙරො අපවිසිත්වාච අගමාසි, කුටුම්භිකො භගවන්තං උපසඬ්ඤාමිත්වා තමත්තං වත්ථා කිං භන්තෙ සදෙවකෙ ලොකෙ භගවතාපි උත්තරිතරො ගුණෙන සංවිජ්ජතීති ආහ. අථස්ස සත්ථා පුත්තොපමං දස්සෙත්වා ථෙරස්ස ගුණෙ වණ්ණෙන්නො එවමාහ.

1.

පාලෙන්ති නිම්මලං කත්වා, පාතිමොක්ඛාදිසංවරං;
සමාදින්නධුතඬ්ඤාව, අජ්ජිච්ඡා මුනිසුතවො.

2.

නිච්ච මන්තකයුද්ධමිහි, නද්ධා යොධාව දජ්ජිතා;
පුඤ්ඤානං වත්ථුභූතා තෙ, දෙවමානුසකා දිනං.

3.

ධාරෙමහං වණ්ණවන්තං, සිවෙය්‍යම්පිච චීවරං;
බුද්ධපුත්තා මහානාගා න ධාරෙන්ති තථාවිධං.

4.

රසවාහිනී

ධාරෙන්ති තෙ පංසුකුලං, සඬ්ඝාටෙන්වා පිලොතිකෙ;
වණ්චිඡාදනවොලංව, ඉච්ඡාලොභ විචජ්ජිතා.

5.

සාදියාමි සදා හම්හො, උපාසකනිමන්තනං;
නෙව සාදෙන්ති සම්බුද්ධ, පුත්තො පාසකයාවනං.

6.

සපදානෙන යං ලද්ධං, ලුඛංවාපි පණ්ණිකං;
තෙන තුස්සන්ති මෙ පුත්තා, රසගෙධවිචජ්ජිතා.

7.

නිපජ්ජාමි අහං සාධු, සන්ථතෙ සයනෙ සුභෙ;
න තෙ සෙය්‍යං පකප්පෙන්ති, සංසාරභයභීරුකා.

8.

යානා සනගමනෙන, කප්පෙන්ති ඉරියාපථං;
නෙකභූමිසමාකිණ්ණ, පාසාදෙසු වසාමහං.

9.

බුද්ධපුත්තා තථාච්ඡන්තං, න කදා පවිසන්ති තෙ;
රුක්ඛමූලෙ සුසානස්මිං, අබ්භොකාසෙ රමන්ති තෙ.

10.

භාවෙන්වා භවනාසාය, හෙතුං භාවනමුත්තමං;
අහං ගාමෙ වසිස්සාමි, පාපෙන්තො ජනතං සිවං.

11.

රමන්ති මම පුත්තා තෙ, පන්තසෙනාසනෙ කකා;
තෙසං මහත්තරො සන්තො, ථෙරොයං වසහො මහා;
ධුතපාපො ධුතඬ්ඣග්ගො, ඤාතොයං මම සාසනෙති.

එවං භගවා හත්ථං උක්ඛිපිත්වා වන්දමණ්ඩලෙ පහරන්තො විය ථෙරස්ස
ගුණෙ පකාසෙසි, තතො සො තස්ස ගුණකථං සුත්වා සයම්පිතං යානන්තරං
කාමයමානො යන්ත්‍රුනාහං අනාගතෙ අඤ්ඤතරස්ස සම්මාසම්බුද්ධස්ස සාසනෙ
ධුතඬ්ඣගරානං අග්ගො භවිස්සාමිති තං යානන්තරං පත්ථෙන්නො භගවතො
පාදමූලෙ නිපජ්ජි, සත්ථා තං කාරණං උපපරික්ඛිත්වා ඉතො
කප්පසතසභස්සමත්ථකෙ ගොතමො නාම සත්ථා උප්පජ්ජිස්සති. ත්වං තදා
ධුතඬ්ඣගරානං අග්ගො භුත්වා කස්ස පොති පඤ්ඤායිස්සතීති ඛ්‍යාකරණ මදාසි.

තතො පටියාය සො සොමනස්සො පුඤ්ඤකම්මං කත්වා තතො චුතො දෙවමනුස්සෙසු දෙවස්සරියං අනුභවත්තො විපස්සීසම්මාසම්බුද්ධකාලෙ එකසාටකො නාම බ්‍රාහ්මණො හුත්වා මහාදානං අදාසී. තතො චුතො කස්සපසම්මාසම්බුද්ධො පරිනිබ්බුතෙ බාරාණසීනගරෙ බාරාණසීසෙට්ඨී හුත්වා නිබ්බත්තො දානාදීනි පුඤ්ඤානි කත්වා තතො චචිත්වා සංසාරෙ සංසරන්තො දසවස්සසහස්සා යුක්තෙසු මනුස්සෙසු බාරාණසියං එකො කුටුම්භිකො හුත්වා නිබ්බත්ති. සො පනායං කුටුම්භිකො අරඤ්ඤෙ ජඬ්ඨාචාරං අනුවචරන්තො පච්චන්තිමෙ ජනපදෙ අරඤ්ඤායතනෙ අඤ්ඤතරං පච්චෙකබුද්ධං අද්දස. සො ච පච්චෙකබුද්ධො තත්ථ චීවරකම්මං කරොන්තො අනුචාතෙ අප්පහොන්තෙ සංහරිත්වා යපෙනුං ආරද්ධො. කුටුම්භිකො තං දිස්වා හන්තෙ කිං කරොථාති පුච්ඡී. සො පච්චෙකබුද්ධො අප්පිච්ඡතාය තෙන පුට්ඨො න කිඤ්චි චුත්තො හොති. සො චීවරදුස්සං නප්පහොතිති ඤත්වා අත්තනො උත්තරසාටකං පච්චෙකබුද්ධස්ස පාදමූලෙ යපෙත්වා අගමාසී. පච්චෙකබුද්ධො තං ගහෙත්වා අනුචාතකං ආරොපෙත්තො චීවරං කත්වා පාරුපි. කුටුම්භිකො ජීවිතපරියොසානෙ කාලං කත්වා තාවතිංසභවතෙ නිබ්බත්තිත්වා තත්ථ යාවතායුකං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා තතො චචිත්වා බාරාණසීතො තියොජනමත්තකෙ යානෙ අඤ්ඤතරස්මිං නගරෙ නිබ්බත්ති, තස්ස මාතෘපිතරො නන්දියොති **[නන්දිනිනාමං ඉතිසබ්බත්ථ]** නාමං අකංසු, තස්ස සත්ත භාතරො අහෙසුං, සෙසා ඡ භාතරො නානාකම්මන්තෙසු බ්‍යාවටා මාතෘපිතුන්තං පොසෙන්නි. නන්දියො පන අකම්මසීලො ගෙහෙයෙව වසති. තස්මා තස්ස සෙසා කුප්ඤ්ඤාති. මාතෘපිතරොපි නන්දියං ආමන්තෙත්වා ඔවදන්ති. සො තුණ්හී හොතෙව. අථාපරස්මිං සමයෙ ගාමෙ නක්ඛත්තං සඬ්ඝුට්ඨං, තදා සො මාතරං ආහ. අම්ම සාටකං දෙහි, නක්ඛත්තං කීළිස්සාමිති, සා ධොත- වත්ථං නිහරිත්වා අදාසී, අම්ම ථූලං ඉදන්ති, සා අඤ්ඤං නිහරිත්වා අදාසී, තම්පි පටික්ඛිපි. අථ නං මාතා ආහ. තාත යාදිසෙ මයං ගෙහෙ ජාතා, නත්ථී ඉතො සුබ්බමතරස්ස පටිලාභාය පුඤ්ඤන්ති, ලහනට්ඨානං ගම්ස්සාමි අම්මාති. පුත්ත අහං අප්පෙව තව බාරාණසීනගරෙ රජ්ජපටිලාහං ඉච්ඡාමිති ආහ. සො සාධු අම්මාති මාතරං වන්දිත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි. මාතුයා පනස්ස එවං අහොසී. කහං සො ගම්ස්සති, පුබ්බෙවිය ඉධවා එත්ථවා ගෙහෙ නිසීදිත්වා ආගච්ඡතිති, සො පන පුඤ්ඤනියාමෙන වොදියමානො ගාමතො නික්ඛමිත්වා බාරාණසීං ගන්ත්වා සෙනගුත්තස්ස ගෙහෙ පටිවසති, අට්ඨකදිවසං සො තස්ස කම්මකාරෙහි සද්ධිං සල්ලපන්තො නිසීදිත්වා පට්ඨායන්තො සුපිනං අද්දස. මුඛෙන අන්තං නික්ඛමිත්වා සකලජම්බුදිපෙ පත්ථරිත්වා අන්තොකුච්ඡිමෙව පාවිසී. පබුද්ධො සො භීතො මහාසද්දමකාසී. අථ නං මහාසෙනගුත්තො පුච්ඡී. නන්දියො සුපිනං අද්දසන්ති ආහ. අථ තෙන කීදිසන්ති පුට්ඨො කට්ඨෙ, තතො සෙනගුත්තො තං අත්තනො කුලූපගං පරිබ්බාජිකං පුච්ඡී කො තස්ස විපාකොති. පරිබ්බාජිකා යදි හො ඉත්ථී පස්සති. සත්තදිවසබ්බන්තරෙයෙව අභිසෙකං ලහති, යදි පුරිසො පස්සති, තට්ඨ රාජා හොතිති කට්ඨෙ. සෙනගුත්තො තස්සා තං කථං

සුත්වා ඉමං මම ඤාතිං කරොමිති අත්තනො සත්ත ධීතරෙ පක්කොසිත්වා පටිපාටියා පුච්ඡි. නන්දියස්ස සත්තිකෙ වසථාති, සෙසා සබ්බා න ඉච්ඡිංසු, න මයං ජානාම එතං අධුනාගතං කුලවත්තං වා දුක්කුලවත්තංවාති. අථ කණ්ටඨිකං පුච්ඡි. සා යස්ස මං මාතෘපිතරො දස්සන්ති. තෙසං වචනං න භින්දිස්සාමිති සම්පට්චිඡි, අථ සෙනගුත්තො නන්දියං පක්කොසිත්වා අත්තනො ධීතරං දත්වා තස්ස මහාසම්පත්ති මදාසි. තතො සත්තමෙ දිවසෙ නන්දියො තත්ථ තත්ථ ආභිණ්ඩන්තො රඤ්ඤො මඬිගලුය්‍යානං පස්සිස්සාමිති ගන්ත්වා ධම්මගලසිලාපට්ටෙසසීසං පාරුපිත්වා නිපජ්ජි, සො ච බාරාණසිරඤ්ඤො කාලඬකතස්ස සත්තමො දිවසො භොති. අමච්චාව පුරොහිතොව රඤ්ඤො සරිරකිච්චං කාරෙත්වා රාජධිගණෙන නිසිදිත්වා මන්තයිංසු. රඤ්ඤො එකාව ධීතා අත්ථි, පුත්තො පනස්ස නත්ථි. අරාජිකං රජ්ජං න තිට්ඨති. චුස්සරථං විස්සජ්ජෙස්සාමාති. තෙ කුමුදපත්තවණ්ණෙන චත්තාරො සින්ධුවෙ යොජෙත්වා සෙනවිස්ත්තපමුඛංපඤ්චවිධරාජකකුඬහණ්ඩං රථස්මිංයෙව ය්‍යපෙත්වා රථං විස්සජ්ජෙත්වා පච්ඡතො තුරියානි පග්ගණ්ණාපෙසුං. රථො පාවිද්ද්වාරෙන නික්ඛමිත්වා උය්‍යානාහිමුඛො අහොසි. පරිවයෙන උය්‍යානාහිමුඛො ගච්ඡති. නිවත්තෙමාති කෙච්ඡි ආහංසු. පුරොහිතො මා නිවාරයිත්ථාති ආහ. රථො කුමාරකං පදක්ඛිණං කත්වා ආරොහණසජ්ජො හුත්වා අට්ඨාසි. පුරොහිතො පාරුපණකණ්ණං අපනෙත්වා පාදතලානි ඔලොකෙන්තො තිට්ඨතු අයං දිපො. ද්විසහස්සදීප පරිවාරෙසු වතුසු මහාදීපෙසු එකරජ්ජං කාතුං සමත්ථොතිවත්වා තස්ස ධීතිං උපධාරෙතුං තික්ඛත්තුං තුරියානි පග්ගණ්ණාපෙසි. අථ කුමාරො මුඛං විවරිත්වා ඔලොකෙන්වා කෙන කාරණෙන ආගතත්ථාති ආහ, දෙව තුම්භාකං රජ්ජං පාපුණාතීති, රාජා කහන්ති, දෙවත්තං ගතො සාමීති, කති දිවසා අතික්කන්තාති, අජ්ජ සත්තමො දිවසොති. පුත්තො වා ධීතා වා නත්ථිති, ධීතා අත්ථි දෙව. පුත්තො න විජ්ජතීති, තෙනහි කරිස්සාමි රජ්ජන්ති, තෙ තාවදෙව අභිසෙකමණ්ඩපං කාරෙත්වා රාජධීතරං සබ්බාලඬකාරෙහි අලඬකාරිත්වා උය්‍යානං නෙත්වා කුමාරස්ස අභිසෙකං අකංසු, අථස්ස කතාභිසෙකස්ස සතසහස්සග්ගනකං වත්ථං ආනෙසුං, සො කිමිදං තාතාති ආහ, නිවාසනවත්ථං දෙවති, නනු තාතා පුලංති, මනුස්සානං පරිභොගවත්ථෙසු ඉතො සුබ්බමතරං නත්ථි දෙවති, තුම්භාකං රාජා එවරූපං නිවාසෙසීති, ආම දෙවති. න මඤ්ඤෙ පුඤ්ඤවා තුම්භාකං රාජාති වත්වා හන්ද සුවණ්ණහිඬිකාරං ආහරථ, ලභිස්සාම වත්ථන්ති, තෙ සුවණ්ණහිඬිකාරං ආහරිංසු, සො උට්ඨාය හත්ථෙ ධොවිත්වා මුඛං වික්ඛාලෙන්වා හත්ථෙන උදකං ආදාය පුරත්ථිමදිසාය අබ්භුක්කිරි, තාවදෙව සනපථවි. භින්දිත්වා සොළසකප්පරුක්ඛා උට්ඨහිංසු, පුන උදකං හත්ථෙන ගහෙත්වා දක්ඛිණං පච්ඡිමං උත්තරන්ති එවං චතස්සොපි දිසා අබ්භුක්කිරි, සබ්බදිසාසු සොළස සොළස හුත්වා චතුසට්ඨිකප්පරුක්ඛා උට්ඨහිංසු, සො එකං දිබ්බදුස්සං නිවාසෙත්වා එකං පාරුපිත්වා නන්දියරඤ්ඤො විජිතෙ සුත්තකන්තිකා ඉත්ථියො මා සුත්තං කන්තන්තුති හෙරිං වරාපෙථාති වත්වා ඡත්තං උස්සාපෙත්වා අලඬකතපටියන්තො හත්ථික්ඛන්ධවරගතො නගරං

පවිසිත්වා පාසාදමහිරුය්හ මහාසම්පත්තිං අනුභවි. අහො තදා පච්චෙකඛුද්ධස්ස දිත්තානුචාතකස්ස විපාකො. තෙනාහු පොරාණා.

12.

යථා සාසපමත්තමහා, ඛිජා නිග්‍රොධපාදපො;
ජායතෙ සතසාබ්ඛිචො, මහානීලම්බුදොපමො.

13.

තට්ඨෙව පුඤ්ඤකම්මමිහා, අණුමිහා විපුලං ඵලං;
හොතීති අප්පපුඤ්ඤන්ති, නාවමඤ්ඤෙය්‍ය පණ්ඩිතොති.

ඵවං ගච්ඡන්තෙ කාලෙ ඵකදිවසං දෙවී රඤ්ඤො සම්පත්තිං දිස්වා අහො තපස්සිති කාරුඤ්ඤාකාරං දස්සෙසි. කිමිදං දෙවීති ච පුට්ඨා අතිමහතී තෙ දෙව සම්පත්ති. අතීතමද්ධානං කල්‍යාණං කතත්තා. ඉදානි අනාගතස්සත්ථාය කුසලං කරොථානි ආහ. කස්ස දස්සාම. සීලවන්තා නත්ථීති. අසුඤ්ඤො දෙව ජම්බුදීපො අරහන්තෙහි, තුම්හෙ දානං සජ්ජෙථ, අහං අරහන්තෙ ලච්ඡාමීති ආහ. පුනදිවසෙ රාජා මහාරහං දානං සජ්ජාපෙසි. දෙවී සචෙ ඉමිස්සා දිසාය අරහන්තො අත්ථී, ඉධා ගන්ත්වා අමිහාකං භික්ඛං ගණ්හන්තුති උත්තරහිමවන්තාහිමුඛී පුජ්ථානි උද්ධං ඛිපිත්වා උරෙන නිපජ්ජී. අථ තානි පුජ්ථානි ආකාසතො ගන්ත්වා හිමවන්තපදෙසෙ වසන්තානං පදුමවතියා පුත්තානං පඤ්චසතානං පච්චෙකඛුද්ධානං ජෙට්ඨකමහාපදුමපච්චෙකඛුද්ධස්ස පාදමුලෙ පතිංසු. තථාහි.

14.

අහො පස්සථ හො දානි, විමිහයං පුඤ්ඤකම්මුනො;
අචෙනනාපි පුජ්ථානි, දුතකිච්චෙසු බ්‍යාවටා.

15.

කත්තුකාමෙන ලොකස්මිං, සකලං අත්තනො වසං;
සබ්බත්ථාමෙන කත්තබ්බං, පුඤ්ඤං පඤ්ඤවතා සදාති.

තතො මහාපදුමපච්චෙකඛුද්ධො තං ඤාත්වා සෙසහාතරෙ ආමන්තෙසි. මාරිසා නන්දියරාජා තුම්හෙ නිමන්තෙසි. අධිවාසෙථ තස්ස නිමන්තනන්ති. තෙ අධිවාසෙත්වා තාවදෙව ආකාසෙනා ගන්ත්වා උත්තරද්වාරෙ ඔතරිංසු. මනුස්සා පඤ්චසතා දෙව පච්චෙකඛුද්ධා ආගතාති රඤ්ඤො ආරොචෙසුං, රාජා සද්ධිං දෙවියා ගන්ත්වා වන්දිත්වා පත්තෙ ගහෙන්වා පච්චෙකඛුද්ධො පාසාදං ආරොපෙත්වා තත්ථ තෙසං දානං දත්වා හත්තකිච්චාවසානෙන රාජා සඬ්ඝත්ථෙරස්ස දෙවී සඬ්ඝනවකස්ස ච පාදමුලෙ නිපජ්ජිත්වා අය්‍යා පච්චයෙහි න කිලමිස්සන්තු, මයං පුඤ්ඤෙන න හායිස්සාම, අමිහාකං ඉධ වාසාය පටිඤ්ඤං

දෙලාති පටිඤ්ඤං කාරෙත්වා උය්‍යානෙ නිවාසට්ඨානාදයො කාරෙත්වා යාවජීවං පච්චකඛුද්ධෙ උපට්ඨහිත්වා තෙසු පරිනිබ්බුතෙසු සාධුකීළනං කාරෙත්වා චන්දනා ගරුආදීහි සරීරකිව්චං කාරෙත්වා ධාතුයො ගහෙත්වා චෙතියං පතිට්ඨාපෙත්වා ඵ්වරූපානමිපි මහානුභාවානං මහෙසීනං මරණං භවිස්සති, කිමඛිගං පන මාදිසානන්ති සංවෙගජාතො ජෙට්ඨපුත්තං රජ්ජෙ පතිට්ඨාපෙත්වා සයං පබ්බජං පබ්බජී, දෙවිපි රඤ්ඤෙ පබ්බජිතෙ අහං කිංකරිස්සාමීති පබ්බජිත්වා ද්වෙපි උය්‍යානෙ වසන්තා ඤානාහිඤ්ඤං නිබ්බත්තෙත්වා ඤානසුබ්බෙත විතිනාමෙත්තා ආයුපරියොසානෙ බ්‍රහ්මලොකෙ නිබ්බත්තිංසු. තෙ අම්භාකං භගවතො කාලෙ බ්‍රාහ්මණකුලෙ නිබ්බත්තිත්වා බුද්ධසාසනෙ පබ්බජිංසු, තදා නන්දියරාජා ධුතඬිගධරානං අග්ගො මහාකස්සපත්ථෙරොනාම හුත්වා චන්දො විය පුරියො වියච ලොකෙ පාකටො හුත්වා භගවති පරි- නිබ්බුතෙ බුද්ධසාසනං අතිවිය සොහෙති. භරියාපිස්ස හද්දකාපිළානී නාම අභොසිති.

16.

දත්වා පුරෙකො විපිනෙ චරන්තො,
පච්චකඛුද්ධස්සනුවාතමත්තං;
කත්වා සරට්ඨං කුරුදීපසොහං,
මහානුභාවො වසුධා ධිපොසි.

17.

තුම්භෙව භොන්තො බලු සීලවත්තෙ,
දදාථ දානානි අනප්පකානි;
තං වො පතිට්ඨාව භවත්තරස්මිං,
විත්තාමණිං කප්පතරුංච සාරත්ති.

නන්දියරාජස්ස චන්ද්‍රං පථමං.

12. අඤ්ඤතරමනුස්සස්ස චන්ද්‍රමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

අම්භාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ පාටලිපුත්තසමීපෙ අඤ්ඤතරස්මිං ගාමෙ අඤ්ඤතරො දුග්ගතමනුස්සො වසති, සො පනෙකදිවසං අඤ්ඤතරං ගාමං ගච්ඡන්තො ද්වෙ සාටකෙ නිවාසෙත්වා මහන්තං අට්ඨංපාපුණි, තදෙවං ගච්ඡන්තං දිස්වා ඵ්වසස්ස චන්ථං ගණ්හිස්සාමීති ඵකො වොරො අනුබන්ධි, සො දුරතොච ආගච්ඡන්තං වොරං දිස්වා වින්තෙසි, අහමෙතස්මා පලායිතුං වා තෙන සද්ධිංයුජ්ඣිතුං වා න සක්කොමි, අයමාගන්ත්වා අවස්සං අනිච්ඡන්තස්සාපි මෙ චන්ථං ගණ්හිස්සති. මයාපිස්ස නිරන්ථකෙන හරිතුං න සක්කා, දානවසෙනස්ස දස්සාමීති සන්තිට්ඨාන මකාසි, අථ වොරො ආගන්ත්වා චන්ථකං පරාමසි, අථ සො පුරිසො විත්තං පසාදෙත්වා ඉමං මම චන්ථදානං භවභොගසුබ්බත්ථාය පච්චයො භොතුති චන්ථං දත්වා දුච්ඡාදිතත්තා මහාමග්ගං පහාය අඤ්ඤත

ජඩ්ඝාමග්ගෙන ගච්ඡන්තො ආසිවිසෙන දට්ඨො කාලං කත්වා
හිමවන්තජපදෙසෙ ද්වාදසයොජනිකෙ කනකවිමානෙ
නෙකච්ඡරාසහස්සපරිවුතො නිබ්බත්ති. විමානං පනස්ස පරිවාරෙත්වා
තිශොජනිකෙ යානෙ කජ්ජරුක්ඛා නිබ්බත්තිංසු, සො මහන්තං දිබ්බසම්පත්තිං
දිස්වා සොමනස්සං පවෙදෙන්තො ආහ.

1.
පරිණාමිතමත්තෙන, දානස්ස සකසන්තකං;
දදාති විපුලං භොගං, දිබ්බමිස්සරියං වරං.
2.
ද්වාදසයොජනුබ්බෙධං, දුද්දික්ඛං චක්ඛුමුසනං;
කුටා ගාරවරුපෙනං, සබ්බසොචණ්ණයං සුභං.
3.
මම පුඤ්ඤෙන නිබ්බත්තං, නෙකරාගද්ධජාකුලං,
තට්ඨ පරිසුද්ධෙහි, විතානෙහි ච ලඬ්ඝකතං.
4.
පාසාදපරියන්තමහි, දිබ්බචත්ථානි ලම්බරෙ;
වාතෙරිතා තෙ සොහන්ති, අවිහෙන්තාව සුධාසිනො.
5.
පාසාදස්ස සමන්තා මෙ, භූමිභාගෙ තිශොජනෙ;
ඉච්ඡිතිච්ඡිතදාතාරො, ජාතාසුං සුරපාදපා.
6.
තත්ථ නච්චෙහි ගීතෙහි, වාදෙහි තුරියෙහි ච;
නෙ කච්ඡරාසහස්සෙහි, මොදාමි භවනෙ මම.
7.
න සම්මා දින්තචත්ථස්ස, අක්ඛෙත්තෙ ඵලමි දිසං;
ඛෙත්තෙ සම්මා දදන්තස්ස, කො ඵලං චණ්ණයිස්සතිති.
8.
ඵචං විධම්පි කුසලං මනුජො කරිත්වා,
පජ්ජොති දිබ්බච්චවං මුනිචණ්ණනියං;
මන්ත්වාන භො දදථ දානවරං සුසීලෙ,
සද්ධාය සුද්ධමනසාස්ස විසෙසභාගීති.

අඤ්ඤතරමනුස්සස්ස වත්ථුං දුතියං.

13. විසමලොමකුමාරස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකං

අතීතෙ කිර ඉමස්මිං ජම්බුදීපෙ කස්සපො නාම සම්මාසම්බුද්ධො පාරමියො පුරෙත්වා සබ්බඤ්ඤතං පත්තො ලොකස්ස දුක්ඛාපනුදො සුඛාවහො පටිවසති ලොකං නිබ්බාණමහානගරවරෙ පරිපුරෙත්තො. තස්මිං සමයෙ අඤ්ඤතරො පුරිසො සත්ථු ධම්මදෙසනං සුත්වා පසන්තො භික්ඛුසඛිස්ස දානං දෙත්තො සීලං රක්ඛන්තො උපොසථකම්මං කරොන්තො නානාවිධානි පුඤ්ඤකම්මානි කර්වා සුත්තජ්ජබුද්ධොවිය ගන්ත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති සබ්බරතනමයෙ දිබ්බවිධානෙ දෙවච්ඡරාසහස්සපරිවුතො. තත්ථ යාවතායුකං යත්වා තතො වුතො අම්භාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ ජම්බුදීපෙ පාටලිපුත්තනගරෙ ආණාචක්කවත්තිධම්මාසොකමහානරින්දස්ස අග්ගමහෙසියා කුච්ඡ්මිහි නිබ්බත්ති. තස්ස නාමං කරොන්තො සීසෙ ලොමං විසමං හුත්වා ජාතත්ථා විසමලොමකුමාරොති සඤ්ජානිංසු. සො කමෙන විඤ්ඤුතං පත්තො බලසම්පත්තො අහොසි. මහාථාමො අභිරුපොව අහොසි. දස්සනීයො පාසාදිකො යසපරිවාරසම්පත්තො පටිවසති. තතො අපරෙන සමයෙන ධම්මාසොකමහානරින්දො චතුරාසීතිසහස්සරාජපරිවුතො අනන්තබලවාහනො කී ලා ප රො හිමවත්තං ගන්ත්වා යථාහිරන්තං කීළිත්වා ආගච්ඡන්තො වන්දහංගං නාම ගඬගං සම්පාපුණි. සා පන යොජනවිත්ථතා තිගාවුතගම්භීරා අහොසි. තදා සා අධුනාගතෙහි ඔසෙහි මහාචේණසමාකුලා බහුමියො උහොකුලෙ උත්තරන්ති මහාවෙගා **[මහාවෙගාගච්ඡන්ති ඉතිසබ්බත්ථ]** ගච්ඡන්ති. තදා රාජා ගඬගං දිස්වා කො නාමෙත්ථ පුරිසො එවංවිධං මහාගඬගං තරිතුං සමත්ථො භවිස්සතීති ආහ. තං සුත්වා විසමලොම කුමාරො ආගන්ත්වා වන්දිත්වා අහං දෙව ගඬගං තරිත්වා ගන්තුඤ්ච ආගන්තුඤ්ච සක්කොමීති ආහ. රාජා සාධුති සම්පට්චිඡි. අථ කුමාරො ගාළ්භං නිවාසෙත්වා මකරදන්තියා කෙසෙ බන්ධිත්වා ගඬගාකුලෙ යීතො අට්ඨාරසහත්ථං අබ්භුග්ගන්ත්වා උසහමත්තට්ඨානෙ පතිත්වා තරිතු මාරහි. තතො චණ්ඩසොතං ඡින්දිත්වා තරන්තො ගමනා ගමනකාලෙ ගණ්භනත්ථාය ආගතෙ චණ්ඩසුංසුමාරෙ පාණිනා පහරිත්වා වුණ්ණච්චුණ්ණං කරොන්තො විසසනං මාරෙත්වා උත්තාරෙත්වා තලමුග්ගම්ම රාජානං වන්දිත්වා අට්ඨාසි. රාජා තං කාරණං දිස්වා භයජ්ජන්තො එසො බො මං මාරෙත්වා රජ්ජමිපි ගහිතුං සමත්ථො. එතං මාරෙතුං වට්ටතීති වින්තෙත්වා නගරං සම්පත්තො කුමාරං පක්කොසාපෙත්වා අමච්චෙ ආහ. ඉමං භණෙ බන්ධනාගාරෙ කරොථාති. තෙ තථා කරිංසු, අථස්ස බන්ධනාගාරෙ වසන්තස්ස වත්තාරො මාසා අතික්කන්තා. තතො රාජා චතුමාසව්වයෙන දීසතො සට්ඨිහත්ථජ්ජමාණෙ සට්ඨිවෙළකලාපෙ ආහරාපෙත්වා ගණ්ඨියො සොධාපෙත්වා අන්තො අයොසාරං පුරෙත්වා රාජඬගණෙ යපාපෙත්වා විසමලොමකුමාරං බන්ධනාගාරතො ආහාරාපෙත්වා **[ආණාපෙත්වා ඉතිසබ්බත්ථ]** අමච්චෙ එවමාහ. භණෙ ස්වායං කුමාරො ඉමිනා

බග්ගෙන ඉමෙ වෙළකලාපෙ චතුරඤ්ඤාං කත්වා ඡින්දතු. නො වෙ ඡින්දිතුං සක්කොති. තං මාරෙථාති ආහ, තං සුත්වා කුමාරො අහං බන්ධනාගාරෙ වි ර වු ත්ථො ඡිසව්ඡාපිළිතො ආහාරෙන කිලමිං, යන්තූනාහං ආහාරං භුඤ්චිත්වා ඡින්දෙය්‍යන්ති. තෙ නත්ථි දානි තුය්හං ආහාරන්ති ආහංසු. තෙනහි පොක්ඛරණියා පාතියං පිච්ඡසාමිති ආහ. තෙ සාධුති පොක්ඛරණිං නෙසුං. කුමාරො පොක්ඛරණිං ඔතරිත්වා නභායිත්වා නිමුග්ගො යාවදත්ථං කලලං භුඤ්චිත්වා පාතියං පිච්චිත්වා උට්ඨාය අසිපත්තං ගහෙත්වා මහාජනානං

[මහාජනානංපස්සන්තමෙව ඉතිසබ්බත්ථ] පස්සන්තානමෙව

අට්ඨාසිතිහත්ථට්ඨානං ආකාසං උල්ලඤ්ඤිත්වා සබ්බවෙළකලාපෙ චතුරඤ්ඤාමත්තෙන බණ්ඩාබණ්ඩං කුරුමානො ඔතරිත්වා මූලෙ ථූලඅයසලාකං පත්වා කිණිති සද්දං සුත්වා අසිපත්තං විස්සජ්ජෙත්වා රොදමානො අට්ඨාසි. තතො රාජපුරිසෙහි කිමත්තං රොදසිති චුත්තෙ එත්තකානං පුරිසානමත්තරෙ මය්හං එකොපි සුභදො නත්ති. සවෙ භවෙය්‍ය, ඉමෙසං වෙළකලාපානමත්තරෙ අයො සාරං අත්ථිභාවං කථෙය්‍ය, අහං පන ජානමානො ඉමෙ වෙළ කලාපෙ අඤ්ඤාඤ්ඤාං ඡින්දෙය්‍යන්ති ආහ. තතො රාජා කුමාරෙන කතකම්මං ඔලොකෙත්වා පසන්තො උපරාජට්ඨානං බහුඤ්ච විභවං දාපෙසි, එවමස්ස බලසම්පත්තිලාභො නාම න ජාතිගොත්තකුලපදෙසාදීනං බලං. න පාණාතිපාතාදිදුච්චරිතානං බලං. කස්සෙතං බලන්ති. කස්සපසම්මාසම්බුද්ධකාලෙ හික්ඛුසඬ්ඝස්ස දිත්තදානාදිසුවරිතකම්මවිපාකං. තෙන චුත්තං.

1. කස්සපස්ස මුනින්දස්ස, කාලෙ අඤ්ඤාතරො නරො;
සම්බුද්ධමුපසංකම්ම, සුත්වා ධම්මං සුදෙසිතං.
2. පටිලද්ධසද්ධො හුත්වා, සිලවත්තාන හික්ඛුනං;
මධුරත්තපානෙ පවුරෙ, අදාසි සුමනො තදා.
3. අදාසි විචරෙ පත්තෙ, තථෙව කායබන්ධනෙ;
අදා ධීරසලාකඤ්ච, බහු කත්තරයට්ඨියො.
4. අදා සුපස්සයං දානං, මඤ්චපියාදිකං තථා;
පාචාර කම්බලාදීනි, අදා සිතනිචාරණො.
5. අදා භෙසජ්ජදානානි, ආරොග්‍යත්ථාය හික්ඛුනං;

එවං නානාවිධං පුඤ්ඤං, කත්වාන නිදිවං ගතො.

6.

තත්ථ දිබ්බවිමානමහි, උජ්ජන්තො සො මහිද්ධිකො;
දෙවච්ඡරාපරිවුතො, දෙවසෙනාපුරක්ඛතො.

7.

දිබ්බෙහි නච්චගීතෙහි, දිබ්බවාදිතතන්තිහි;
මොදමානො අනෙකෙහි, දිබ්බසම්පත්තියා සහ.

8.

යාවතායුං තහිං යත්වා, ජම්බුදීපෙ මනොරමෙ;
පුරෙ පාටලීපුත්තමහි, ධම්මාසොකස්ස රාජිනො.

9.

පුත්තො හුත්වාන නිබ්බත්ති, මහාථාමො මහාබලො;
මහායසො මහාභොගො, ආසි බුද්ධාදිමාමකො.

10.

කාතබ්බං කුසලං තස්මා, භවසම්පත්ති මිච්ඡතා;
පාලෙතබ්බ මථො සීලං, භාවෙතබ්බඤ්ච භාවනන්ති.

තතො කුමාරො උපරාජට්ඨානං ලහිත්වා සම්පත්තිං අනුභවමානො
මොග්ගලීපුත්තතිස්සත්ථෙරමාදිං කත්වා මහාහික්ඛුසඬ්ඨස්ස
විචරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයදානා දිවසෙන සක්කාරං කත්වා සීලං
රක්ඛිත්වා උපොසථකම්මං කත්වා ආයුපරියොසානෙ යථාකම්මං ගතොති.

11.

එවංවිධං සුවරිතං සුමනො කරිත්වා,
භාගිස්ස නෙකවිභවස්ස භවාභවෙසු;
තුම්හෙපි භො සුවරිතං විභවානුරූපං,
කත්වාන නිබ්බුතිපදං කරගං කරොථාති.

විසමලොමකුමාරස්ස වත්ථුං තතියං.

14. කඤ්චනදෙවියා වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා

ජම්බුදීපෙ කිර දෙවපුත්තනගරං නාම දස්සනීයං එකං නගරං අභොසි. තස්මිං
සමයෙ මනුස්සා යෙභුයොන පත්තමහං නාම පූජං කරොන්ති, භගවතා
පරිභුත්තපත්තං ගහෙත්වා කතානෙකපූජාවිධානා උස්සවං කරොන්ති. තං

රසවාහිනී

පත්තමහන්ති වුවුවත්. තස්මිං සමයෙ දෙවපුත්තනගරෙ රාජා සබ්බරත්තනමයං රථං සබ්බාලඤ්ඤාපෙත්වා අලඤ්ඤාපෙත්වා කුමුදපත්තවණ්ණෙන චත්තාරො සින්ධුවෙ යොජෙත්වා සුසික්ඛිතසිප්පාවරියෙහි සත්තරත්තපරිනිට්ඨිතෙ අසිතිහත්ථවෙළග්ගෙ සත්ථුතා පරිභුත්තං සෙලමයපත්තං මුත්තාජාලාදීහි අලඤ්ඤාපෙත්වා වෙළග්ගං ආරොපෙත්වා වෙළං රථෙ යාපෙත්වා නගරං දෙවනගරං විය අලඤ්ඤාපෙත්වා ධජපතාකාදයො උස්සාපෙත්වා තොරණග්ග සපත්තියොව පුණ්ණසංඝප්පමාලාදයොව පතිට්ඨාපෙත්වා අනෙකෙහි පූජාවිධානෙහි නගරං පදක්ඛිණං කාරෙත්වා නගරමජ්ඣෙ සුසප්පිතරත්තමණ්ඩපෙ පත්තධාතුං යාපෙත්වා සත්තමෙ දිවසෙ මහාධම්මසවණං කාරාපෙසි. තදා තස්මිං ජනපදෙ බහු මනුස්සාව දෙවතාව යක්ඛරක්ඛසනාගසුපණ්ණාදයොව මනුස්සවෙසෙන යෙහුයොන තං සමාගමං ඔතරන්ති, එවමච්ඡරියං තං පූජාවිධානං අහොසි.

තදා එකො නාගරාජා උත්තමරූපධරං අගතපුබ්බපුරිසං එකං කුමාරිකං ධම්මපරිසත්තරෙ නිසින්තං දිස්වා තස්සා පටිබද්ධවිත්තො අනෙකාකාරෙහි තං යා වී ත්වා තස්සා අලද්ධමානො කුප්ඤ්ඤාපෙත්වා නාසාවාතං විස්සප්පෙසි ඉමං මාරෙස්සාමිති. තං තස්සා සද්ධාබලෙන කිඤ්ඤි උපද්දවං කාතුං සමත්ථො නාහොසි. අථස්සා නාගො පාදතො පට්ඨාය යාවසකලසරීරං හොගෙන වෙයෙත්වා සිසෙ එණං කත්වා භායාපෙත්තො අට්ඨාසි. අනඤ්ඤවිහිතාය තාය ධම්මසවණබලෙන අණුමත්තමිපි දුක්ඛං නාහොසි. පහාතාය රත්තියා තං දිස්වා මනුස්සා කිමෙතන්ති කාරණං පුච්ඡිංසු, සාපි තෙසං කථෙත්වා එවං සච්චකිරියමකාසි. තථාහි.

1.

බ්‍රහ්මචාරී අහොසාහං, සඤ්ජාතා ඉධ මානුසෙ;
තෙන සච්චෙන මං නාගො, බිජ්ජමෙව පමුඤ්ඤතු.

2.

කාමාතුරස්ස නාගස්ස, නොකාසමකරියතො;
තෙන සච්චෙන මං නාගො, බිජ්ජමෙව මුඤ්ඤතු.

3.

විසවාතෙන බිත්තස්ස, කුපිතස්සොරගස්සහං;
අකුද්ධා තෙන සච්චෙන, සො මං බිජ්ජං පමුඤ්ඤතු.

4.

සද්ධම්මං සුණමානාහං, ගරුගාරවහත්තියා;
අස්සොසිං තෙන සච්චෙන, බිජ්ජං නාගො පමුඤ්ඤතු.

5.

අක්ඛරංවා පදංවාපි, අවිනාසෙත්වාච ආදිතො;
අස්සොසිං තෙන සච්චෙන, බීජපං නාගො පමුඤ්චතුති.

සච්චකිරියාවසානෙ නාගරාජා තස්සා අතීච පසන්තො හොගං
විනිවෙයෙත්වා එණසතං මාපෙත්වා තං එණගබ්භෙ නිසීදාපෙත්වා බහුහි
නාගමානවකෙහි සද්ධිං උදකපුෂං නාම පුෂ මකාසි, තං දිස්වා බහු නගරවාසීනො
අච්ඡරියබ්භුතජාතා අට්ඨාරසකොට්ඨනෙන පුෂ මකංසු. තථාහි.

6.

නත්ථි සද්ධාසමො ලොකෙ, සුභදො සබ්බකාමදො;
පස්සට්ඨසා බලං සද්ධා, පුජෙත්තෙවං නරො රගා.

7.

ඉධ ලොකෙව සාලත්ථ, භවහොග මනස්සකං;
තස්මා සද්ධෙන කාතබ්බං, රතනත්තයගාරවන්ති.

අපෙචං සා පටිලද්ධමභාවිභවා යාවජීවං කොමාරිය බ්‍රහ්මචාරිණී හුත්වා
ආයුපරියොසානෙ කාලං කත්වා තස්මිංයෙව නගරෙ රඤ්ඤො අග්ගමහෙසියා
කුච්ඡිමහි පටිසන්ධිං ගණ්හිත්වා දසමාසච්චයෙන මාතුකුච්ඡිතො නික්බමි.
නික්බන්තදිවසෙ පනස්සා සකලදෙවපුත්තනගරෙ රතනවස්සං වස්සි. තෙනස්සා
කඤ්ජනදෙවීති නාමං කරිංසු. සමන්තපාසාදිකා අහොසි. අභිරූපා
දෙවච්ඡරපටිභාගා. මුඛතො උජ්ජලගන්ධො වායති. සරීරතො චන්දනගන්ධො
වායති. සකලසරීරතො බාලසුරියො විය රංසියො නිච්ඡාරෙන්ති චතුරතනගබ්භෙ
පදීපකිච්චං නාම නත්ථි. සබ්බො ගබ්භො සරීරා ලොකෙන එකො භාසො හොති,
තස්සා රූපසම්පත්ති සකලජම්බුදීපෙ පාකටා අහොසි. තතො සකලජම්බුදීපවාසී
රාජානො තස්සා අත්ථාය පිතුරඤ්ඤො පණ්ණාකාරානි පහිණිංසු. සා පන
පඤ්චකාමෙ අනනුලිත්තා පිතරං අනුජානාපෙත්වා හික්බුත්තු පස්සයං ගන්ත්වා
පබ්බජිත්වා විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා සහ පටිසම්භිදාහි අරහත්තං පාපුණ්ති.

8.

සුත්වාන සාදරවසෙන කුමාරිකෙවං;
ධම්මඤ්ඤි සීලමමලං පරිපාලයන්ති;
ලද්ධාන නෙකවිභවං විභවං පයාතා,
මා හො පමජ්ජථ සදා කුසලජ්ජයොගෙති.

කඤ්චනදෙවියා වත්ථුං චතුත්ථං.

15. බ්‍යංග්‍යස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකං

ජම්බුදීපෙ වූලරට්ඨා සන්නෙ බාරාණසීනගරෙ එකං පංසුපබ්බතං විනිවිජ්ඣිත්වා මහාමග්ගො හොති, තත්ථ වෙමජ්ඣෙ එකො බ්‍යංග්‍යො අත්තනො අන්ධපිතරං පබ්බතගුහායං කත්වා පොසෙන්නො වසති. තස්සෙව පබ්බතස්ස වනද්වාරෙ තුණ්ඩිලො නාම එකො සුවපොතකො රුක්ඛස්මිං වසති. තෙ උහොපි අඤ්ඤමඤ්ඤං පියසහායා අහෙසුං, තස්මිං සමයෙ පච්චන්තගාමවාසී එකො මනුස්සො අත්තනො මාතුගාමෙන සද්ධිං කලහං කත්වා බාරාණසීං ගච්ඡන්නො තං වනද්වාරං සම්පාපුණි. අථ සුවපොතකො පරිහීනත්තභාවං දුක්ඛිතං තං දිස්වා කම්පමානහදයො තං පක්කොසිත්වා හො කුහිං ගච්ඡසිති ආහ, තෙන පරබණ්ඩං ගච්ඡාමිති වුත්තෙ තුණ්ඩිලො හො ඉමස්මිං වනබණ්ඩමජ්ඣෙ එකො බ්‍යංග්‍යො වසති. කක්ඛලො ඵරුසො සම්පත්තසම්පත්තෙ මාරෙත්වා බාදති. මා ත්වං තෙන ගච්ඡාති ආහ. ස්වායං දුබ්භගො මනුස්සො හිතකාමස්ස තස්ස වචනං අනාදියිත්වා ගච්ඡාමෙවාති ආහ. තුණ්ඩිලො තෙනහි සම්ම යදි අනිවත්තමානො ගච්ඡසි. එසො බ්‍යංග්‍යො මම සහායො. මෙ වචනං තව සන්නිකා සුත්වා න ගණ්හාතීති. තස්ස තං අනාදියන්නො සො සුවරාජෙ පදුට්ඨචිත්තො මුග්ගරෙන පහරිත්වා මාරෙත්වා අරණිං අග්ගිං කත්වා මංසං බාදි. අසප්පුරිසසංසග්ගො නාමෙ ස ඉධ ලොකපරලොකෙසු දුක්ඛාවහොයෙව. තථාහි.

1.

මයා කතං මය්හමිදං, ඉති වෙස්සානරං නරො;
සමාලිඬිගති සජ්ජෙමො, දහතෙවස්ස විග්ගහං.

2.

මධුබීරාදිදානෙන, පෙමසා පරිපාලිතො;
සොරගො කුපිතොවස්ස, ඩසතෙවස්ස විග්ගහං.

3.

එවං නිහීනජච්චෙන, පාපෙන අකතඤ්ඤනා;
නරා ධමෙන දීනෙන, කතොපි බණ්සඬිගමො.

4.

අසාධුකො අයංතෙවං, ජානමානෙන ජන්තුනා;
මුහුත්තමිපි න කාතබ්බො, සඬිගමො සො අනත්ථදොති.

තතො සො අසප්පුරිසො මංසං බාදිත්වා ගච්ඡන්නො වනබණ්ඩමජ්ඣං සම්පාපුණි. අථ බ්‍යංග්‍යො තං දිස්වා මහානාදං කරොන්නො ගහණත්ථාය උට්ඨාසී. සො බ්‍යංග්‍යං දිස්වා භයජපන්නො තුණ්ඩිලස්ස වචනං සරිත්වා අහං හො තව සහායතුණ්ඩිලස්ස සන්නිකා ආගතොමිහිති ආහ, තං සුත්වා බ්‍යංග්‍යො

අත්තමනො එහි සම්මානි තං පක්කොසිත්වා අත්තනො වසනට්ඨානං නෙත්වා බාදිතබ්බාහාරෙන තං සන්තප්පෙත්වා පිතුසන්තිකෙ නිසීදාපෙත්වා පුන වනඛණ්ඩ මගමාසි. අට්ඨස්ස පිතා පුත්තස්ස ගතකාලෙ තෙන සද්ධිං සල්ලපත්තො තස්ස වචනානුසාරෙන තුණ්ඩිලං මාරෙත්වා බාදිතභාවං අඤ්ඤාසි. තතො සො පුත්තස්ස ආගතකාලෙ තව සභායො තෙන මාරිතොති ආහ. තං සුත්වා බ්‍යග්ඝො අනත්තමනො වෙගෙන තස්ස වසනට්ඨානං ගන්ත්වා සම්ම තුණ්ඩිලානි සද්දං කත්වා අපස්සන්තො ලුඤ්චිතපත්තංවස්ස දිස්වා නිස්සංසයං තෙන මාරිතො මෙ සභායොති සොචන්තො පරිදෙවන්තො ආගඤ්ඡි. අට්ඨ සො අසප්පුරිසො තස්මිං තත්ථ ගතෙ තස්ස පිතරං පාසාණෙන පහරිත්වා මාරෙත්වා බ්‍යග්ඝංව දානි මාරෙස්සාමීති බ්‍යග්ඝාගමනමග්ගං ඔලොකෙන්තො නිලීනො අට්ඨාසි. තස්මිං බණ්ණ බ්‍යග්ඝොපි ආගඤ්ඡි. සො තස්සා ගතකාලෙ තස්ස තෙජෙන හීතො ගන්ත්වා ජීවිතං මෙ සාමි දෙහීති පාදමුලෙ උරෙන නිපජ්ජි, බ්‍යග්ඝො පන තෙන කතකම්මං දිස්වා තස්මිං චිත්තං නිබ්බාපෙත්වා මම සභායස්ස සාසනමාදායාගතස්ස දුබ්බිතුං න යුත්තන්ති චිත්තෙන්තො තං සමස්සාසෙත්වා ගච්ඡ සම්මානි සුඛං පෙසෙසි. එවඤ්ඡි සප්පුරිසසමාගමො නාම ඉධ ලොකපරලොකෙසු සුඛාවහොයෙව, චුත්තංහි.

5.

සබ්භිරෙව සමාසෙථ, සබ්භි කුබ්බෙථ සන්ථවං;
සබ්බත්ථ සන්ථවො තෙන, සෙය්‍යො හොති න පාපියො.

6.

සුඛාවහො දුක්ඛනුදො, සදා සබ්භි සමාගමො;
තස්මා සප්පුරිසෙහෙව, සඬගමො හොතු ජන්තුනං.

තතො සො බ්‍යග්ඝො තෙන මෙත්තචිත්තානුභාවෙන කාලං කත්වා සග්ගෙ නිබ්බත්තොති.

7.

එවංවිධොපි ඵරුසො පරමංසහොජී;
බ්‍යග්ඝො දයායුපගතො සුගතිං සුමෙධො;
තස්මා කරොථ කරුණං සතතං ජනානං,
තං වො දදාති විභවඤ්ච භවෙසු හොගන්ති.

බ්‍යග්ඝස්ස වත්ථුං පඤ්චමං.

16. එලකඛණ්ඩදිත්තස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා

සාවත්ථීයං කිරෙකො මනුස්සො උත්තරාපථං ගච්ඡාමීති අද්ධානමග්ගපටිපත්තො ගිම්හානමාසෙ මජ්ඣිකානිකෙ බහලාතපෙන කිලන්තො

හුත්වා රුක්ඛවිජයං පවිසිත්වා තම්බුලං බාදන්තො ඵලකෙ නිසිදි. අථ උත්තරාපටේනාගවිජාන්තො ඵකො තටේව ආතපෙන කිලන්තො ආගන්ත්වා පුරිමස්ස සන්තිකෙ නිසිදිත්වා හො පාතීයං අත්ථිති පුච්ඡි. ඉතරො පාතීයං නත්ථිති ආහ. අථස්ස සො මය්හම්පි හො තම්බුලං දෙහි පිපාසිතොම්හිති වත්වාපි න ලභි. චතුකභාපණෙන ඵකං තම්බුලපණ්ණං කිණිත්වා ලද්ධො තත්ටේව නිසිදිත්වා බාදිත්වා පිපාසං විනොදෙත්වා තෙන උපකාරෙන තස්ස සිනෙහං කත්වා අත්තනො ගමනට්ඨාන මගමාසි, අථා පරභාගෙ සො පට්ටනං ගන්ත්වා නාවාය වණ්ඡජ්ජත්ථාය ගවිජන්තො සමුද්දමජ්ඣං පාපුණි. තතො සත්තමෙ දිවසෙ නාවා හිජ්ජි. මනුස්සා මච්ඡකච්ඡපානං භක්ඛා ජාතා. සො ඵව පුරිසො අරොගො හුත්වා ඵකං ඵලකඛණ්ඩං උරෙ කත්වා සමුද්දං තරති. අටේ තරොපි තටේව නාවාය හින්තාය සෙසො හුත්වා සමුද්දං තරන්තො පුරිමෙන සමාගමි. අථ තෙ සත්තදිවසං සමුද්දෙ තරන්තා අඤ්ඤමඤ්ඤං සඤ්ජානිංසු. තෙසු කභාපණෙ දත්වා තම්බුලං ගහිතො ඵකං ඵලකඛණ්ඩං උරෙ කත්වා තරති. ඉතරස්සෙතං නත්ථි. අථ සො කභාපණෙ ගහෙත්වා දින්තතම්බුලමත්තස්සො පකාරං සරිත්වා අත්තනො ඵලකඛණ්ඩං තස්ස අදාසි. සො තස්මිං සයිත්වා තරන්තො තං පහාය අගමාසි, අපරො අනාධාරකෙන තරන්තො ඔස්සට්ඨවිරියො උදකෙ ඔසිදිතුමාරති. තස්මිං බණෙ සමුද්දෙ අධිවත්ථා මණ්මෙඛලා නාම දෙවධිතා ඔසිදන්තං තං දිස්වා සප්පුරිසොති තස්ස ගුණානුස්සරන්ති වෙගෙනා ගන්ත්වා තං අත්තනො ආනුභාවෙන සමුද්දතීරං පාපෙසි. ඉතරංපි සා ඵතස්සෙව ගුණානුභාවෙන තීරං පාපෙසි. අථ ඵලකෙනොතිණ්ණපුරිසො තං දිස්වා විමහිතො කථං පුරතො අහොසි සම්මාති පුච්ඡි. සො න ජානාමි. අපිව බො සුබෙනෙව තීරං පත්තොස්මිති ආහ. අථ දෙවධිතා දිස්සමානකසරීරෙනෙව අත්තනා ආතීතභාවං ආරොවෙන්නී ආහ.

1.

යො මාතරං පිතරංවා, ධම්මෙන ඉධ පොසති;
රුක්ඛන්ති තං සදා දෙවා, සමුද්දෙ වා ථලෙපි වා.

2.

යො වෙ බුද්ධඤ්ච ධම්මඤ්ච, සංඝඤ්ච සරණං ගතො;
රුක්ඛන්ති තං සදා දෙවා, සමුද්දෙ වා ථලෙපි වා.

3.

පඤ්චවිධං අට්ඨවිධං, පාතිමොක්ඛඤ්ච සංවරං;
පාලෙති යො තං පාලෙන්නි, දෙවා සබ්බත්ථ සබ්බදා.

4.

කායෙන වාචා මනසා, සුවරින්තං වරතී ධ යො;

පාලෙන්ති තං සදා දෙවා, සමුද්දෙ වා ඵලෙපි වා.

5.

යො සජ්ජුරිසධම්මෙසු, යීතො ධ කතවෙදිකො;
පාලෙන්ති තං සදා දෙවා, සමුද්දෙ වා ඵලෙපි වා.

තතො සො ආහ.

6.

නෙව දානං අදාසාහං, න සීලං පරිපාලයිං;
කෙන මෙ පුඤ්ඤකම්මෙන, මමං රක්ඛන්ති දෙවතා;
පුච්ඡාමි සංසයං තුය්හං, තං මෙ අක්ඛාහි දෙවතෙති.

දෙවතා ආහ.

7.

අගාධා පාරගෙ හීමෙ, සාගරෙ දුරිතා කරෙ;
හින්තනාවො තරන්තො ත්වං, හදයෙ කත්වා කලිඬගරං.

8.

යත්වා සජ්ජුරිසෙ ධම්මෙ, අත්තාන මනවෙක්ඛිය;
ඛණසන්ථවස්ස පුරිසස්ස, අදාසි ඵලකං සකං.

9.

තං තුය්හං මිත්තධම්මඤ්ච, දානඤ්ච ඵලකස්ස තෙ;
පතිට්ඨාසි සමුද්දස්මිං, එවං ජානාහි මාරිසාති.

එවඤ්ච වත්වා සා තෙ දිබ්බාභාරෙන සන්තප්පෙත්වා දිබ්බවත්ථාලඬකාරෙහි
අලඬකරිත්වා අත්තනො ආනුභාවෙන සාවත්ථීනගරෙයෙව තෙ පතිට්ඨාපෙසි.
තතො පට්ඨාය තමෙව ආරම්මණං කත්වා තෙ දානං දදන්තා සීලං රක්ඛන්තා
උපොසථකම්මං කරොන්තා ආයුපරියොසානෙ සග්ගපරායණා අහෙසුං.

10.

එවං පරිත්තකුසලෙනපි සාගරස්මිං,
සත්තා ලහන්ති සරණං බලු දෙවතාහි;
තුම්හෙපි සජ්ජුරිසතං න විනාසයන්තා,
මා හො පමජ්ජථ සදා කුසලප්පයොගෙති.

ඵලකඛණ්ඩදින්නස්ස වත්ථුං ඡට්ඨමං.

17. වොරසභායස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකං

අම්මාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ ජම්බුදීපෙ දෙවදහනගරෙ එකො මනුස්සො දුක්ඛිතො තත්ථ තත්ථ විවරන්තො පච්චන්තෙ අඤ්ඤතරං ගාමං ගන්ත්වා තත්ථ එකස්මිං කුලගෙහෙ නිවාසං කප්පෙසි. තත්ථ මනුස්සා තස්ස යාගුහත්තං දත්වා පොසෙසුං, තතො සො තත්ථ මනුස්සෙහි මිත්තසන්ථවං කත්වා කතිපාහං තත්ථ වසින්වා අඤ්ඤට්ඨානං ගන්ත්වා අපරභාගෙ වොරකම්මං කරොන්තො ජීවිකං කප්පෙති. අට්ඨකදිවසං වොරෙත්තං තං රාජපුරිසා ගහෙත්වා රඤ්ඤො දස්සෙසුං. රාජා තං ඛන්ධනාගාරෙ කරොථාති ආණ්ඩපෙසි, තෙ තං ඛන්ධනාගාරං නෙත්වා සඬ්ඛලිකාහි ඛන්ධිත්වා ආරක්ඛකානං පටිපාදෙත්වා අගමංසු, ඛන්ධනාගාරෙ වසන්තස්ස තස්ස ද්වාදසසංවච්ඡරාති අතික්කන්තාති. තතො අපරභාගෙ තස්ස පුබ්බසභායො පච්චන්තගාමවාසී මනුස්සො කෙනචි කම්මෙන දෙවදහ මාගතො තත්ථ තත්ථ ආහිණ්ඩන්තො ඛන්ධනාගාරෙ බද්ධං තං අද්දස. දිස්වා තස්ස හදයං කම්පි, සො රොදින්වා පරිදෙවින්වා කිං තෙ මයා කත්තබ්බං සම්මාති පුච්ඡි. තතො තෙන සම්ම ඛන්ධනාගාරෙ වසන්තස්ස මෙ ඉදාති ද්වාදසසංවච්ඡරාති අතික්කන්තාති, එත්තකං කාලං දුබ්භොජනාදිනා මහාදුක්ඛං අනුභොමි. යාවාහං ආහාරං පරියෙසින්වා භුඤ්ජින්වා ආගමිස්සාමි. තාව මං ඉතො මුඤ්චනුපායං ජානාහීති වුත්තෙ සො සප්පුරිසො.

1.

රූපෙන කිත්තු ගුණසිලවිච්ඡිනෙන,
මිච්ඡාලයස්ස කිතවස්ස ධියා කිමත්ථං;
දානා දිවාගචිගතෙන ධනෙන කිං වා;
මිත්තෙන කිං ඛාසනකාලපරම්මුඛෙනාති.

එවඤ්ච පන වත්වා සාධු සම්ම කරොමි තෙ වචනන්ති ආරක්ඛකානං සන්තිකං ගන්ත්වා භොන්තො යාවෙසො භත්තං භුඤ්ජින්වා ආගච්ඡති. තාවාහං තස්ස පාටිභොගො භවිස්සාමි. විස්සජ්ජෙථ නන්ති ආහ, තෙහි න සක්කා භො එතං විස්සජ්ජෙතුං, අපි ච ඛො යාවායං ආගච්ඡති. තාව ත්වං අයසඬ්ඛලිකාය බද්ධො නිසීදිස්සසි, එවං තං විස්සජ්ජෙස්සාම, නො වෙ න සක්කාති ආහංසු, සො එවමිහි භොතු සම්මාති වත්වා තස්ස පාදතො සඬ්ඛලිකං මුඤ්චින්වා අත්තනො පාදෙ කත්වා ඛන්ධනාගාරං පටිසින්වා ඉතරං මුඤ්චාපෙසි. සොපි අසප්පුරිසො ඛන්ධනා මුත්තො න පුන තං යාන මගමාසි, අහො අකතඤ්ඤානො පකතිං ඤාතුං භාරියං. යථාහ.

2.

වාරිපුරෙ යථා සොබ්භෙ, නෙවන්තො විසමං සමං;
පඤ්ඤායතෙවංසාධුස්ස, භාවං මනසි සම්භවං.

3.

භාසන්ති මුඛතො එකං, චිත්තෙන්ති මනසා පරං;
කායෙනෙකං කරොන්තෙවං, පකතායමසාධුතං.

4.

තෙසං යො භාවමඤ්ඤාසී, සොව පණ්ඩිතජාතිකො;
බහුස්සුතොපි සොයෙව, පරචිත්තවිදුපි සො.

අථස්ස බන්ධනාගාරෙ වසන්තස්ස ද්වාදසසංවච්ඡරානි අතික්කන්තානි. එත්තකං කාලං ජීසව්ජාපිළිතෙන තෙන ආභාරත්තාය පරො න යාවිතපුබ්බො, අනුච්ඡිට්ඨාභාරං ලහනදිවසතො අලහනදිවසායෙව බහුතරා භොන්ති, අථ ද්වාදසසංවච්ඡරාතික්කමෙ රඤ්ඤො පුත්තො නිබ්බන්ති. තදා රාජා අත්තතො විජිතෙ සබ්බබන්ධනාගාරානි විවරාපෙසී. අන්තමසො මිගපක්ඛිනොපි බන්ධනා මුඤ්චාපෙසී. ද්වාරෙ විවට්ඨත්තෙයෙව බන්ධනාගාරෙ මනුස්සා ඉච්ඡිතිච්ඡිතට්ඨානං අගමංසු. සො පනෙකොව තෙහි සද්ධිං අගන්ත්වා ඔහීයී. ආරක්ඛකෙහි ත්වං හො කස්මා න ගච්ඡසීති චුත්තෙ අහං හො පඤ්ඤාතභාවෙන ඉදානි න ගමිස්සාමි. අතීව පරිහීනගත්තොස්මි. අන්ධකාරෙ ගමිස්සාමිති වත්වා අන්ධකාරෙ ආගතෙ නික්ඛම්ම අන්තොනගරෙ විස්සාසිකානං අභාවෙන කුතො ආභාරං ලහිස්සාමිති චිත්තෙන්තො නික්ඛම්ම රත්තන්ධකාරෙ ආමකසුසාන මගමාසී. එත්ථාභාරං ලහිස්සාමිති. තත්ථ සො අධුනා නික්ඛිත්තමතමනුස්සං දිස්වා මනුස්සට්ඨිනා මංසං ඡින්දිත්වා සීසකපාලෙ පක්ඛිපිත්වා තීහි මනුස්සසීසෙහි කතඋද්ධතෙ යපෙත්වා විතකතො ඔමුක්කඅලාතෙහි අග්ගිං කත්වා සුසානං නිබ්බාපනත්ථායා භතඋදකෙන මනුස්සට්ඨිනා ආලොලෙන්තො මංසං පචිත්වා ඔතාරෙත්වා සාබාහඬිගෙන හිරිකොපිණං පටිච්ඡාදෙන්වා නිවත්ථපිලොකිකං වාතාවරණං කත්වානිසීදි. තස්මිං බණෙ තත්ථ පිප්පලිරුක්ඛෙ අධිවත්ථා දෙවතා තස්ස තං කිරියං දිස්වා පුච්ඡිස්සාමි තාව නන්ති තං උපසඬ්ඛමිත්වා එවමාහ. හො ත්වං සනතරතිමීරාකුලෙ මහාරත්තියං තත්ථ තත්ථ විකිණ්ණනරට්ඨිසමාකිණ්ණෙ සොණසිගාලාදිකුණපාදකාකුලෙ මනුස්සමංසභක්ඛයක්ඛරක්ඛසාකුලෙ තත්ථ තත්ථ පජ්ජලන්තානෙකවිතකභයානකෙ සුසානෙ මනුස්සමංසං පචිත්වා කිංකරොසීති පුච්ඡන්ති ආහ.

5.

රත්තන්ධකාරෙ කුණපාදකෙහි,
සමාකුලෙ සිවථිකාය මජ්ඣෙකි;
මනුස්සමංසං පවසී ධ සීසෙ,
වදෙහි කිං තෙන පයොජනං තෙති.

අථ සො ආහ.

6.

න යාගහෙතු න ච දානහෙතු,
සුසානමජ්ඣමිහි පවාමි මංසං;
බුදාසමං නත්ථි නරස්ස අඤ්ඤං,
බුදාවිනාසාය පවාමිමම්හොති.

තතො දෙවතා තං තථා හොතු, ඉමිනා පිලොතිකෙන වාතාවරණං කරොසි.
කිමත්ථමෙතන්ති පුච්ඡන්ති.

7.

නිවත්ථසාබො හිරිසංවරාය,
පිලොතිකං තත්ථ පසාරයන්තො;
කරොසි වාතාවරණඤ්ච සම්ම,
කිමත්ථමෙතං වද පුච්ඡිතො මෙති.

සො තස්සා වික්ඛන්තො ආහ.

8.

සුභා සුභාමිස්සිතසීතවාතො,
සයං අවිත්තොව අවිත්තභාවා;
දෙහං චුසිත්වාන අසාධුකස්ස,
අකතඤ්ඤානො මිත්තපටංසකස්ස.

9.

සමාවහන්තො යදි මෙ සරීරෙ,
චුසාති [\[චුසාතිසාසඬගතිමජ්ජදානි ඉතිකත්තවි\]](#) තං වායු මමා විසිත්වා;
දුක්ඛං දදාතීති විසංව තං හො,
පරිවජ්ජිතුං බද්ධමිමං කුචෙලන්ති.

දෙවතා ආහ.

10.

කි මකාසි හො සො කතනාසකො තෙ,
ධනඤ්ච ධඤ්ඤං තව නාසයි ච;
මාතා පිතා බන්ධවො බෙත්ත වත්ථු,
විනාසිතා තෙන වදෙහි කිං තෙති.

තතො සො ආහ.

11.

යං රාජතො හොති භයං මහන්තං,
සබ්බස්ස භරණාදිවධාදිකඤ්ච;
අකතඤ්ඤානා සප්පුරිසෙන හොති,
ආරාව සො හො පරිවජ්ජනීයො.

12.

යමත්ථි වොරාරිභයඤ්ඤි ලොකෙ,
අථො දකෙනාපි ච පාවකෙන;
අකතඤ්ඤානා තං සකලමිපි හොති,
ආරාව සො හො පරිවජ්ජනීයො.

13.

පාණාතිපාතමිපි අදින්තදානං,
පරස්ස දාරුපගමං මුසා ච;
මජ්ජස්ස පානං කලහඤ්ච පෙසුනං,
සමථං ගිරං ධුත්තජනෙහි [\[අක්ඛධුත්තාදියොගං ඉතිකත්ථවි\]](#) යොගං.

14.

සබ්බං අනත්ථං අසිචං අනිට්ඨං,
අපායිකං [\[අපායිකං ඉතිකත්ථවි\]](#) දුක්ඛමනන්ත මඤ්ඤං;
අකතඤ්ඤානා සප්පුරිසෙන හොති;
ආරාව සො හො පරිවජ්ජනීයොති.

චත්ථා අත්තනා අසප්පුරිසසංසග්ගෙනානුභූතං සබ්බං දුක්ඛං කථෙසි, තතො දෙවතා අහමිපි හො සත්ථුනො මඬිගලසුත්තදෙසනාදිවසෙ ඉමස්මිංයෙව රුක්ඛෙ නිසින්තො.

අසෙවනා ච බාලානං, පණ්ඩිතානඤ්ච සෙවනා;
පූජා ච පූජනීයානං, එතං මඬිගල මුත්තමන්ති.

ගාථාය බාලස්ස දොසෙ අස්සොසිංති චත්ථා තස්ස පසන්තො තං අත්තනො විමානං නෙත්ථා නභාපෙත්ථා දිබ්බචත්ථාලඬිකාරෙහි අලඬිකරිත්ථා දිබ්බන්තපානං දත්ථා මහන්තං සක්කාරසම්මානං කත්ථා අත්තනො ආනුභාවෙන තස්මිං නගරෙ රජ්ජෙ අභිසිඤ්ඤාපෙසි. සො තත්ථ රජ්ජං කරොත්තො දානාදීනි පුඤ්ඤානි කත්ථා ආයුපරියොසානෙ යථාකම්මං ගතොති.

15.

ඵචං අසාධුජනසඬිගමසන්තිවාසං,

සඤ්චජ්ජ සාධුසුච්ඡජ්ජනසංඛගමෙන;
දානාදි නෙකකුසලං පරිපුරයන්තා,
සග්ගා පවග්ගවිහවං අභිසම්භුතාපාති.

වොරසභායස්ස වත්ථුං සත්තමං.

18. මරුත්තබ්බාත්මණස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ජම්බුදීපෙ වන්දනාගා නාම ගඬිගාතීරෙ භොමගාමං නාම අත්ථී. තස්මිං එකො මරුත්තො නාම බ්බාත්මණො පටිවසති. තදා සො වොහාරත්ථාය තක්කසීලං ගන්ත්වා ගෙහං ආගච්ඡන්තො අත්තරාමග්ගෙ එකාය සාලාය කුට්ඨරොගා තුරං සුනං. දිස්වා තස්මිං කාරුඤ්ඤෙන නිලවල්ලිතක්කම්බිලෙන මද්දිත්වා පායෙසි. සුනංච චූපසන්තරොගො පාකතිකො හුත්වා බ්බාත්මණෙන අත්තනො කතුපකාරං සල්ලක්ඛෙන්තො තෙනෙව සද්ධිං අගමාසි. අපරභාගෙ බ්බාත්මණස්ස හරියා ගබ්භං පටිලහි, පරිපුණ්ණගබ්භාය තාය විජායනකාලෙ දාරකො තිරියම්පතිත්වා අත්තොගබ්භෙයෙව මනො. තදා තං සත්ථෙත ඛණ්ඩාඛණ්ඩිකං ඡින්දිත්වා නිහරිංසු, අථ බ්බාත්මණො තං දිස්වා නිබ්බන්දහදයො සරාවාසං පභාය ඉසිපබ්බජ්ජං පබ්බජිත්වා අරඤ්ඤෙ විහරති. අථස්ස හරියා අඤ්ඤෙන සද්ධිං සංවසන්ති අයං මං පභාය පබ්බජිතොති බ්බාත්මණෙ පදුට්ඨවිත්තා භො බ්බාත්මණං මාරෙහිති සාමිකෙන සද්ධිං මන්තෙසි. තෙසං මන්තනං සුනංච සුත්වා බ්බාත්මණෙනෙව සද්ධිං වරති. අථෙකදිවසං තස්සා සාමිකො තා ප සං මාරෙස්සාමිති ධනු කලාපං ගහෙන්වා නික්ඛමී, තදා තාපසො ඵලාඵලත්ථාය අරඤ්ඤං ගතො. සු න ඛො අස්සමෙයෙව ඔ හී සි. පුරිසො තාපසස්සාගමනමග්ගං ඔලොකෙන්තො ගච්ඡන්තරෙ නිලීනො අවිජ්. සුනංච තස්ස පමාදං ඔලොකෙන්වා ධනුනො ගුණං බාදිත්වා ඡින්දි. සො පුන ගුණං පාකතිකං කත්වා ආරොපෙසි. එවං සො ආරොපිතං ආරොපිතං බාදතෙව, අථ සො පාපපුරිසො තාපසස්සාගමනං ඤත්වා තං මාරෙස්සාමිති ධනුනා සද්ධිං අගමාසි. අථස්ස සුනංච පාදෙ ඩසිත්වා පාතෙන්වා තස්ස මුඛං බාදිත්වා දුබ්බලං කත්වා භුඬිකාරමකාසි, එවඤ්ඤි සප්පුරිසා අත්තනො උපකාරකානං පච්චුපකාරං කරොන්ති. චුත්තඤ්ඤි.

1.

උපකාරං කරොන්තො සො, සුනංච කතවෙදිකො;
සත්තුපසාතකං කත්වා, ඉසිනො දාසි ජීවිතං.

2.

තිරච්ඡානාපි ජානන්ති, ගුණමත්තති කතං සදා;
ඉති උත්ථාන මෙධාවී, කතඤ්ඤා භොන්තු පාණිනොති.

තතො තාපසො සුනඛස්ස සද්දෙනා ගන්ත්වා තස්ස තං විජ්ජකාරං දිස්වා
කාරුඤ්ඤෙන පටිජිග්ගිත්වා වූපසන්තවණං බලප්පත්තං පොසෙත්වා තත්ථෙව
වසන්තො ක්කානාහිඤ්ඤං නිබ්බත්තෙත්වා ආයුපරියොසානෙ
බ්බාහිමලොකපරායණො අහොසීති.

3.

සුත්වාන සාධු සුනඛෙන කතුපකාරං,
මෙත්තිංදිසස්ස පකතං ඉසිනා ව සුත්වා;
සම්මා කරොථ කරුණඤ්ච පරුපකාරං,
තං සබ්බදා භවති වො භවහොගහෙතුති.

මරුත්තබ්බාහිමණස්ස චත්ථං අට්ඨමං.

19. පාතියදිත්තස්ස චත්ථමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ජම්බුදීපෙ අඤ්ඤතරස්මිං ජනපදෙ කිරෙ කො මනුස්සො රට්ඨතො රට්ඨං
ජනපදතො ජනපදං විවරන්තො අනුක්කමෙන චන්දනාගානදීතීරං පත්වා නාවං
අහිරුහිත්වා පරතීරං ගච්ඡති. අථාපරා ගබ්හිනිත්ථී තාය එව නාවාය ගච්ඡති, අථ
නාවා ගඬිගාමජ්ඣස්පත්තකාලෙ තස්සා කම්මජවාතා චලිංසු. තතො සා
විජායිතුමසක්කොන්තී කිලන්තා පාතියං මෙ දෙථ, පිපාසිතාමිහිති මනුස්සෙ
යාචී. තෙ තස්සා වචනං අසුණන්තා විය පාතියං නාදංසු, අථ සො ජානපදිකො
තස්සා කරුණායන්තො **[කරුණායපාතියං, කරුණායන්තොපාතියං,
කරුණායතොයං ඉතිවකත්ථවි]** තොයං ගහෙත්වා මුඛෙ ආසිඤ්ථි, තස්මිං බණ
සා ලද්ධස්සාසා සුඛෙන දාරකං විජායි, අථ තෙ තීරං පත්වා කතිපයදිවසෙන
අත්තතො අත්තතො යානං පාපුණිංසු. අථාපරභාගෙ සො ජානපදිකො
අඤ්ඤතරකිච්චං පටිච්ච තස්සා ඉත්ථියා වසනනගරං පත්වා තත්ථ තත්ථ
ආහිණ්ඩන්තො නිවාසනට්ඨානං අලහිත්වා නගරද්වාරෙ සාලං ගන්ත්වා තත්ථ
නිපජ්ජී. තස්මිංයෙව දිවසෙ වොරා නගරං පවිසිත්වා රාජගෙහෙ සන්ධිං
ජිත්දිත්වා ධනසාරං ගහෙත්වා ගච්ඡන්තා රාජපුරිසෙහි අනුබන්ධා ගන්ත්වා
තායෙව සාලාය ඡඩ්ඛෙත්වා පලායිංසු. අථ රාජපුරිසා ආගන්ත්වා වොරෙ
අපස්සන්තා තං ජානපදිකං දිස්වා අයං වොරොති ගහෙත්වා පච්ඡාබාහං ගාළ්භං
බන්ධිත්වා පුන දිවසෙ රඤ්ඤො දස්සෙසුං. රඤ්ඤො කස්මා භණෙ වොරකම්ම
මකාසිති පුච්ඡිතො නාහං දෙව වොරො, ආගන්තුකොමිහිති චුත්තෙ රාජා වොරෙ
පරියෙසිත්වා අලහන්තො අයමෙව වොරො, ඉමං මාරෙථාති ආණාපෙසි.
රාජපුරිසෙහි තං ගාළ්භං බන්ධිත්වා ආසාතනං නීතෙ සා ඉත්ථී තං තථා නීයමානං
දිස්වා සඤ්ජානිත්වා කම්පමානභද්‍යා මුහුත්තෙන රඤ්ඤො සන්තිකං ගන්ත්වා
චන්දිත්වා දෙව එසො න වොරො ආගන්තුකො මුඤ්චෙතං දෙවාති ආහ. රාජා
තස්සා කථං අසද්දහන්තො යජ්ජෙතං මොවෙතු මිච්ඡසි. තස්සග්ගසනකං ධනං
දත්වා මුඤ්චාපෙහිති, සා සාමි මම ගෙහෙ ධනං නත්ථී. අපිව මම සත්තපුත්තෙහි

සද්ධිං මං දාසිං කරොහි, එතං මුඤ්ච දෙවාති ආහ, අථ රාජා ත්වං එතං අධුනාගතොති වදසි. එතං නිස්සාය පුත්තෙහි සද්ධිං අත්තානං දාසත්තං සාවෙසි. කිමෙසො තෙ ඤාති වා, උදාහු උපකාරකොති පුච්ඡන්තො ආහ.

1.

කිංතෙ හොති අයං පොසො, තුවං පුච්ඡාමි සංසයං;
භාතා වා තෙ පිතා හොති, පති වා දෙවරො තව.

2.

ඤාති සාලොහිතො කින්නු, උදාහු ඉණ්දායකො;
අථොපකාරකො කින්නු, කස්මාස්ස දෙසි ජීවිතංති.

තතො සා ආහ.

3.

එසො මෙ පුරිසො දෙව, කතපුබ්බොපකාරකො;
අනාණමෙකිකං [\[අත්තානමෙකිකං ඉතිකත්ථවි\]](#) වෙසො, දුක්ඛිතං
මරණෙ යිතං.

4.

විජායිතු මසක්කොන්තිං, ගබ්භිනිං දුක්ඛවෙදිනිං;
තොයෙන මං උපට්ඨාසි, තෙනාහං සුඛිතා තදා.

5.

භඨගකල්ලොලමාලාය, උත්තරන්තං මහණ්ණවං;
පභාය පාතුං කුපස්ස, යාති ලොකො පිපාසිතො.

6.

තථෙව විජ්ජමානෙසු, ජනෙසු මනුජාධිප,
එකස්සෙව මනස්මිංහි, ගුණං තිට්ඨති සාධුකං.

7.

පහත්වාන මතං හත්ථිං, මංසත්ථි කෙවි ජන්තුතො;
අනුබන්ධන්ති මංසත්ථං, සසං ධාවන්ත මෙකකං.

8.

තථෙව විජ්ජමානෙසු, ජනෙසු මනුජාධිප;
ගුණවන්ත මනුබන්ධන්ති, සප්පුරිසං කතවෙදිකං.

9.

තස්මා සප්පුරිසෙ ධම්මෙ, පතිට්ඨාස්මි නරාධිප;
අනුස්සරන්ති එතෙන, කතපුබ්බු පකාරකං.

10.

අහඤ්ච මම පුත්තා ච, එතෙනම්හ සුඛාපිතා;
ජීවිතම්පි පරිච්චජ්ජ, මුච්චතීයො අයං මයාති.

තතො රාජා දොචාරිකං පක්කොසිත්වා තම්පි පුච්ඡිත්වා අධුනාගතභාවං
ඤ්ඤත්වා තස්සා සප්පුරිසධම්මෙ සන්තුට්ඨො තෙසං උභින්නම්පි මහන්තං යසං
අනුස්පදාසි. තෙ ලද්ධයසා ත තො පට්ඨාය දානාදීනි පුඤ්ඤකම්මානි කත්වා
සග්ගපරායණා අභෙසුන්ති.

11.

ධම්මෙ පතිට්ඨිතමනා අපි මාතුගාමා,
එවං ලහන්ති විභවඤ්ච පසංසනඤ්ච;
ධම්මඤ්ච සාධුචරිතං මනසිකරොන්තො,
ධම්මෙසු චත්තථ සදා සුච්ඡජ්ජනාති.

පාතියදින්නස්ස චත්ථුං නවමං.

20. සභායස්ස පරිච්චත්තජීවිතකස්ස චත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

භගවති පරිනිබ්බුතෙ සාවත්ථීයං සොමබ්‍රාහ්මණො සොමදත්තබ්‍රාහ්මණොති
ද්වෙ බ්‍රාහ්මණා වසන්ති. තත්ථ සොමදත්තබ්‍රාහ්මණෙන සද්ධිං සොමබ්‍රාහ්මණො
යෙභුයොන දුතං කීළති. අට්ඨකදිවසං සොමදත්තො සොමබ්‍රාහ්මණං තෙන
පරාජෙත්වා තස්ස උත්තරාසඬ්ඨිගඤ්ච ලඤ්ජනමුද්දිකඤ්ච ගභෙත්වා අත්තනො
ගෙහං ගච්ඡන්තො සොමබ්‍රාහ්මණස්ස එහි ගෙහං ගච්ඡා- මාති ආහ. තතො
සොමො නාහං සම්ම ඵකසාටකො හුත්වා අන්තරවීථිං ඔතරිතුං සක්කොම්.
ගමනතො එත්ථෙව මෙ යානං වරතරන්ති ආහ, සොමදත්තෙන එවං සති සම්ම
ඉමං උත්තරාසඬ්ඨිං ගණ්හාති තස්ස තං දත්වා ඉදානි සම්ම එහිති චුත්තොපි
නාගච්ඡති. පුත තෙන හො කස්මා නාගච්ඡසීති පුට්ඨො සම්ම මම හත්ථෙ
මුද්දිකං අපස්සන්තා මෙ පුත්තදාරාදයො මයා සද්ධිං කලහං කරොන්තීති ආහ,
අථ සො එවං සන්තෙ යදා තෙ පහොති. තදා මය්හං දෙහිති මුද්දිකම්පි දත්වා තං
ගභෙත්වා ගෙහං අගමාසි. අථ තෙ එත්තකෙන සභායා අභෙසුං. අපරභාගෙ
සොමදත්තබ්‍රාහ්මණං අයං පරදාරකම්මං අකාසිති මනුස්සා ගභෙත්වා රඤ්ඤො
දස්සෙසුං. රාජා තස්ස රූපසම්පත්තිං දිස්වා රාජාණං අකත්වා මා හො පුත
එවමකාසිති ඔවදිත්වා විස්සජ්ජෙසි. රාජා නං යාවතතියවාරං ඔවදන්තො
විස්සජ්ජෙත්වා චතුත්ථෙවාරෙ ගච්ඡෙත්තං ආසාතනං නෙත්වා මාරෙථාති
ආණාපෙසි. එවං පාපකම්මෙ නිරතා අනෙකාකාරෙන ඔවදන්තාපි න සක්කා
නිවාරෙතුං. තථාහි.

1.

සොණා වෙව සිගාලා ව, වායසා නීලමක්ඛිකා;
ඉච්චෙනෙ කුණපෙ සත්තා, න සක්කා තෙ නිසෙධිතුං.

2.

තථා පාණාතිපාතෙසු, පරදාරෙ සුරාය ව;
මුසාවාදෙසු ථෙය්‍යෙසු, සත්තසත්තා න වාරියාති.

තතො රාජපුරිසා තං බන්ධිත්වා පක්කමිංසු. තදා සොමබ්‍රාහ්මණො
සොමදත්තං තථා නීයමානං දිස්වා කම්පමානහදයො රාජපුරිසානං සන්තිකං
ගන්ත්වා ඉමං හො මුහුත්තං මා මාරෙථ. යාව රාජානං ජානාපෙස්සාමීති වත්වා
රඤ්ඤො සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා යිතො දෙව මම ජීවිතං සොමදත්තස්ස
බ්‍රාහ්මණස්ස දස්සාමි. එතං මුඤ්ථථ. යදි මාරෙතුකාමා, මං මාරෙථාති ආහ. රාජා
තුණ්හි **[තුටියො ඉතිකත්ථවි]** අහොසි, රාජපුරිසා සොමදත්තං මුඤ්ථිත්වා
සොමබ්‍රාහ්මණං ආසාතනං නෙත්වා මාරෙසුං, අහො කතඤ්ඤුනො කතචෙදිතා.

හොති චෙත්ථ.

3.

කකුපකාර මත්තානං, සරත්තා කෙවි මානුසා;
ජීවිතං දෙන්ති සොමොච, සොමදත්තස්ස අත්තනොති.

සො තෙන ජීවිතදානෙන දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා මහත්තෙ
කතකචිමානෙ දෙවච්ඡරාසහස්සපරිවුතො දිබ්බසම්පත්තිමනුහොන්තො
පටිවසති. තදා සොමදත්තබ්‍රාහ්මණො එසො මං මරණප්පත්තං මොචෙසීති
වත්වා තස්සත්ථාය දානං දත්වා පත්තිං අදාසි. තාවදෙවස්ස තතො බහුතරං
දෙවස්සරියං අහොසි දෙවානුභාවඤ්ථ. තතො සො සොමදෙවො අත්තනො
දෙවස්සරියං ඔලොකෙන්තො සභායස්ස අත්තනො ජීවිතදානං අද්දස. දිස්වා
අත්තභාවං විජහිත්වා මාණවකචණ්ණෙන සොමදත්තබ්‍රාහ්මණං උපසඬ්ඨකමිත්වා
පටිසන්ථාරං කත්වා අත්තානං දෙවලොකෙ නිබ්බත්තභාවං පකාසෙත්වා තං
ගහෙත්වා අත්තනො ආනුභාවෙන දෙවලොකං නෙත්වා යථාකාමං සම්පත්ති
මනුහවාති වත්වා සත්තාහං දෙවස්සරියං දත්වා සත්තමෙ දිවසෙ නෙත්වා තස්ස
ගෙහෙයෙව පතිට්ඨාපෙසි. තත්ථ හි දිබ්බසම්පත්ති මනුහුතස්ස මනුස්සසම්පත්ති
පටික්කුලා හොති. තතො සො දිබ්බසම්පත්තිමනුස්සරන්තො කිසො දුබ්බලො
උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො අහොසි. අථෙකදිවසං දෙවපුත්තො තං
ඔලොකෙන්තො තථා දුක්ඛප්පත්තං දිස්වා න සක්කා මනුස්සෙන
දිබ්බසම්පත්තිමනුහවිතුන්ති ඉච්ඡිතිච්ඡිතසම්පත්තිදායකං එකං චිත්තාමණිං
දත්වා තස්ස හරියමිපි අත්තනො ආනුභාවෙන රූපවත්ථං යසවත්තං
චණ්ණවත්තං අතික්කත්තමනුස්සිත්ථිචණ්ණං අකාසි, අපරභාගෙ තෙ

ජයම්පතිකා පව්වක්කතො දිට්ඨදිබ්බසම්පත්තිවිභවා දානං දත්වා සීලං රක්ඛිත්වා සභායදෙවපුත්තස්ස සන්තිකෙයෙව නිබ්බත්තිංසුති.

4.

මන්දෙන නන්දිතමනා උපකාරකෙන,
පාණම්පි දෙන්ති සුජනා ඉති විත්තයිත්වා;
මිත්තද්දු මා භවථ හො උපකාරකස්ස;
පාසංසියා භවථ සාධුජනෙහි නිව්වංති.

සභායස්ස පරිච්චත්තජීවිතකස්ස වත්ථුං දසමං.

නන්දියරාජවග්ගො දුතියො.

යක්ඛවඤ්චිතවග්ගො

21. යක්ඛවඤ්චිත වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකං

භගවති පරිනිබ්බූතමිහි කොසලරඤ්ඤො කිර ජනපදෙ තුණ්ඩගාමොනාම අහොසි. තත්ථෙට්ඨො බුද්ධදාසො නාම මනුස්සො “යාවජීවං බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි. බුද්ධො මෙ සරණං තාණං ලෙණං පරායණන්ති” එවං ජීවිතපරියන්තං බුද්ධං සරණං ගතො පටිවසති, තස්මිං සමයෙ එකො ජනපදවාසිකො තත්ථ තත්ථ ආභිණ්ඩන්තො තං තුණ්ඩගාමං පත්වා තස්සෙව සරෙ නිවාසං කප්පෙසි, තස්ස පන ජානපදිකස්ස සරීරෙ එකො යක්ඛො ආවිසිත්වා පිළෙති, තදා තස්ස ගාමස්ස පවිසනකාලෙ යක්ඛො බුද්ධදාසො පාසකස්ස ගුණතෙජෙන තස්ස ගෙහං පවිසිතුං අසක්කොන්තො තං මුඤ්චිත්වා බහිගාමෙ සත්තාහං අට්ඨාසි තස්සාගමනං ඔලොකෙන්තො. තතො සො ජානපදිකො සත්තදිවසං තත්ථ වසිත්වා සත්තමෙ දිවසෙ සකරට්ඨං ගන්තුකාමො ගාමා නික්ඛමි. අථ තං තථා නික්ඛන්තං දිස්වා යක්ඛො අග්ගහෙසි, අථ සො තං එත්තකං කාලං කුහිංගතොසිති පුච්ඡි. යක්ඛො හො තවත්ථාය එත්ථ වසන්තස්ස මෙ සත්තාහං අතික්කන්තන්ති. තතො සො කො තෙ මයා අත්ථො, කිං තෙ දම්මිති, අථ යක්ඛෙන හො අහං බුද්ධාය පිළිතො භත්තෙන මෙ අත්ථොති වුත්තො සො එවං සති කස්මා මං අන්තොගෙහෙ වසන්තං න ගණ්හිති ආහ. යක්ඛෙන හො තස්මිං සරෙ බුද්ධං සරණං ගතො එකො උපසකො අත්ථී, තස්ස සීලතෙජෙන ගෙහං පවිසිතුමසක්කොන්තො අට්ඨාසින්ති වුත්තො ජානපදිකො සරණං නාම කින්ති අජානන්තො කින්ති වත්වා සො සරණං අග්ගහෙසිති යක්ඛං පුච්ඡි. යක්ඛො “බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි”ති වත්වා සරණං අග්ගහෙසිති ආහ. තං සුත්වා ජානපදිකො ඉදාහි ඉමං වඤ්චෙස්සාමිති වින්තෙන්වා තෙනහි යක්ඛ අහම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමිති ආහ. එවං වුත්තමත්තෙයෙව යක්ඛො මහාසද්දං කරොන්තො හ යෙ න භමන්තො පලාසි, එවං සම්මාසම්බුද්ධස්ස සරණං

ඉඳිලොකෙ භයො පද්දව නිවාරණත්ථං හොති, පරලොකෙ සග්ගමොක්ඛාවහං.
තථාහි.

1.

බුද්ධොති වචනං එතං, අමනුස්සානං භයාවහං;
බුද්ධහත්තිකජන්තුනං, සබ්බදා මුදමාවහං.

2.

සබ්බොපද්දවනාසාය, පච්චක්ඛදිබ්බමොසධං;
දිබ්බමන්තං මහාතෙජං, මහායන්තං මහබ්භුතං.

3.

තස්මා සො දාරුණො යක්ඛො,
දිස්වා තං සරණං යිථං;
උබ්බිග්ගො ව භයජ්ජත්තො,
ලොමහට්ඨො ව ජම්භීතො.

4.

භමන්තො ධාවිතං දිස්වා, තිම්ඨරොව සුරියුග්ගතෙ,
සිම්බලිතුලභට්ඨංව, චණ්ඩවාතෙන ඛණ්ඩිතං.

5.

යං දුක්ඛං රාජවොරාරි, යක්ඛපෙතා දිසම්භවං;
නිච්ජන්තෙන මනුස්සෙන, ගන්තබ්බං සරණත්තයංති.

තතො ජානපදිකො සරණාගමනෙ මහාගුණං මහානිසංසං ඔලොකෙත්වා
බුද්ධෙ සගාරවො සජ්ජෙමො “ජීවිතපරියන්තං බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි”ති
සරණං ගන්ත්වා තෙනෙව සරණාගමනානුභාවෙන ජීවිතපරියොසානෙ
සුත්තජ්ජබුද්ධොවිය දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිති.

6.

දිස්වාන ඵවං සරණං ගතං තං,
අපෙන්නි යක්ඛාපි මහබ්භයෙන;
පාලෙථ සීලං සරණඤ්ච තස්මා,
ජහාථ දුරිතං සුගතිං භජවිහොති.

යක්ඛවඤ්චිතවත්ථුං පථමං.

22. මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකං

භගවති ධර්මානෙ රාජගහනගරෙ කිර එකො බ්‍රහ්මහත්තිකො මිච්ඡාදිට්ඨිකො පටිවසති, තත්ථෙව සම්මාදිට්ඨිකොපි. තෙසං උභින්නමපි ද්වෙ පුත්තා අහෙසුං. තෙ එකතො කිලන්තා වඩ්ඪන්ති. අථාපරභාගෙ ගුළකිලංකිලන්තානං සම්මාදිට්ඨිකස්ස පුත්තො “නමො බුද්ධායා”ති වත්වා ගුළහං බිපන්තො දිවසෙ දිවසෙ ජිනාති. මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස පුත්තො “නමො බ්‍රහ්මුනො”ති වත්වා බිපන්තො පරාජෙති, තතො මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස පුත්තො නිව්චං ජිනන්තං සම්මාදිට්ඨිකං කුමාරං දිස්වා සම්ම ත්වං නිව්චමෙව ජිනාසි, කිං වත්වා ගුළං බිපසිති පුච්ඡි. සොහං සම්ම “නමො බුද්ධායා”ති වත්වා බිපාමිති ආහ. සොපි තතො පටියාය “නමො බුද්ධායා”ති වත්වා බිපති, අථ තෙ යෙභුයොන දුතෙ සමසමාව හොන්ති. අපරභාගෙ මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස පුත්තො පිතරා සද්ධිං දාරුනමත්ථාය වනං ගන්ත්වා සකටෙන දාරුං ගහෙත්වා ආගච්ඡන්තො නගරද්වාරසමීපෙ සකටං විස්සජ්ජෙත්වා තිණෙ බාදනත්ථාය ගොණෙ විස්සජ්ජෙසි, ගොණා තිණං බාදන්තො අඤ්ඤෙහි ගොරුපෙහි සද්ධිං අන්තොනගරං පවිසිංසු. අථස්ස පිතා ගොණෙ පරියෙසන්තො සකටං ඔලොකෙහීති පුත්තං නිවත්තෙත්වා නගරං පටිට්ඨො අහොසි, අථ සායණ්ඨෙ ජාතෙ මනුස්සා නගරද්වාරං පිදහිංසු, තතො කුමාරො ඛනිනගරෙ දාරුසකටස්ස හෙට්ඨා සයන්තො නිද්දුපගතො අහොසි. අථ තස්සා රත්තියා සම්මාදිට්ඨිකො ව මිච්ඡාදිට්ඨිකො වාති ද්වෙ යක්ඛා ගොවරං පරියෙසමානා සකටස්ස හෙට්ඨා නිපන්තං කුමාරං අද්දසංසු, තෙසු මිච්ඡාදිට්ඨිකො ඉමං බාදාමිති ආහ. අථාපරො මා එව මකාසි, “නමො බුද්ධායා”ති වාචකො එසොති, බාදාමෙවෙතන්ති වත්වා ඉතරෙන යාවතතියං වාරියමානොපි ගන්ත්වා තස්ස පාදෙ ගහෙත්වා ආකඩ්ඪී. තස්මිං ඛණෙ දාරකො පුබ්බපරිවයෙන “නමො බුද්ධායා”ති ආහ තං සුත්වා යක්ඛො භයජ්ජන්තො ලොමහට්ඨො හත්ථං විස්සජ්ජෙත්වා පටික්කම්ම අටියාසි. අහො අච්ඡරියං බුද්ධානුභාවං අබ්භුතං, එවං අත්තං අතීයාතෙත්වා පරිවයෙන “නමො බුද්ධායා”ති වුත්තස්සපි භයං ඡම්භිතත්තං උපද්දවං වා න හොති. පගෙව අත්තං නීයාතෙත්වා යාවජීවං බුද්ධං සරණං ගතස්සාති. වුත්තඤ්ඤි.

1.

යථාපි සිබ්බො නාදං, භුජඬිගානං භයාවහං;
එවං බුද්ධොති වචනං, අමනුස්සානං භයාවහං.

2.

යථා මන්තස්ස ජජ්ජෙන, විලයං යාති කිබ්බිසං;
එවං බුද්ධොති වචනෙන, අපයන්ති **[පභායන්ති ඉතිසබ්බත්ථ]** පිසාවකා.

3.

අග්ගිං දිස්වා යථා සිත්ථං, දුරතොව විලීයති;

දිස්වානෙවං සරණගතං, පෙනා පෙන්තිව [පෙනාපෙන්තාව ඉතිකත්ථවි]
දුරතො.

4.

පවරං බුද්ධඉච්චෙන, මක්ඛරද්වයමබ්භුතං;
සබ්බො පද්දවනාසාය, ථීරපාකාර මුග්ගතං.

5.

සත්තරතනපාසාදං, තමෙව චජීරං ගුහං;
තමෙව නාවං දීපං තං, තමෙව කවචං සුභං.

6.

තමෙව සිරසි භාසන්තං, කිරීටං රතනාමයං;
ලලාටෙ තිලකං රම්මං, කප්පුරං නයනද්වයෙ.

7.

තාඨඨිකං කණ්ණයුගලෙ, සොණ්ණමාලා ගලෙ සුභා;
එකාවළි තාරභාර, භාරා ජත්තුසු ලඨිකතා.

8.

අඨගදං බාහුමුලස්ස, කරග්ගෙ වලයං තථා;
අඨගුලිස්ථඨගුලියඤ්ච, බග්ගං මඨගලසම්මතං.

9.

සොණ්ණා තපත්ත මුණ්හීසං, සබ්බාණංව සරාසනං;
තමෙව සබ්බාලඨිකාරං, තමෙව දුරිතාපහං.

10.

තස්මා හි පණ්ඩිතො පොසො,
ලොකලොචනසත්ථුනො;
සරණං තස්ස ගන්තෙව,
ගුණනාමං එහිපස්සිකං.

11.

නමොති වචනං පුබ්බං, බුද්ධායෙති ගිරං තදා;
සුපන්නෙන කුමාරෙන, මිච්ඡාදිට්ඨිකසුනුනා.

12.

සුත්වා චුත්තං පිසා වාපි, මනුස්සකුණපෙ රතා;

න හිංසන්ති අහො බුද්ධ, ගුණසාරමහත්තතාති.

අප සම්මාදිට්ඨිකයක්කො මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස යක්ඛස්ස ඵවමාහ, අයුත්තං හො තයා කතං. බුද්ධගුණෙ පහාරො දිත්තො, දණ්ඩකම්මං තයා කාතබ්බංති, තෙන කිංමයා සම්ම කාතබ්බන්ති චුත්තෙ බුහුක්ඛිතස්ස ආහාරං දෙහීති ආහ. තතො සො සාධුති චත්වා යාවාහං ආගච්ඡාමි, ත්වං තාවෙත්ථ චච්ඡාහීති චත්වා බිම්බිසාරරඤ්ඤො කඤ්චනතට්ටකෙ වඩ්ඪිතං රසභොජනං ආහරිත්වා කුමාරස්ස පිතුවණ්ණෙන දාරකං භොජෙත්වා පුන කුමාරෙන චුත්තබුද්ධචචනඤ්ච අත්තනා කතවායාමං වාති සබ්බං තට්ටකෙ ලිඛිත්වා ඉදං රඤ්ඤොයෙව පඤ්ඤායතුති අධිට්ඨාය අගමංසු, අප පහාතාය රත්තියා රඤ්ඤො භොජනකාලෙ රාජපුරිසා තත්ථ තට්ටකං අදිස්වා නගරං උපපරික්ඛන්තා සකටෙ දාරකඤ්ච තට්ටකඤ්ච දිස්වා තට්ටකෙන සද්ධිං තං ගහෙත්වා රඤ්ඤො දස්සෙසුං. රාජා තට්ටකෙ අක්ඛරාදීනි දිස්වා වාවෙත්වා තස්ස ගුණෙ පසන්තො මහත්තෙන යසෙන සද්ධිං සෙට්ඨිට්ඨානමදාසි.

13.

ජිනස්ස නාමං සුපිනෙන පෙවං,
න හොති හීතිං ලපනෙන යස්මා;
තස්මා මුනින්දං සතතං සරාථං,
ගුණෙ සරන්තා සරණඤ්ච යාපාති.

මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස චත්ථුං දුතියං.

23. පාදපීඨිකාය චත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ජම්බුදිපෙ මහාබොධිතො කිර දක්ඛිණපස්සෙ එතං පච්චන්තනගරං අහොසි. තත්ථ සද්ධාසම්පන්නො රතනත්තයමාමකො එකො උපාසකො පටිවසති. තදා එකො බිණ්ණසවො භගවතා පරිභුත්තං පාදපීඨං ථවිකාය පක්ඛිපිත්වා ගතගතට්ඨානෙ පුජෙන්නො අනුක්කමෙන තං නගරං සම්පාපුණිත්වා සුනිවත්ථො සුපාරුතො පත්තං ගහෙත්වා අන්තරවිටීං පටිපජ්ජී යුගමත්තදසො පබ්බජ්ජාලීලාය ජනං පරිතොසෙන්නො. අප සො උපාසකො තථා ගච්ඡන්තං ථෙරං දිස්වා පසන්නමානසො උපගන්ත්වා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන චන්දිත්වා පත්තං ගහෙත්වා භොජෙත්වා නිබද්ධං මම ගෙහං ආගමනමිච්ඡාමි, මමානුකම්පාය එත්ථෙව වසථ සාමීති යාවිත්වා නගරාසන්නෙ රමණීයෙ වනසණ්ඨෙ නදීකුලෙ පණ්ණසාලං කත්වා ථෙරස්ස තං නියායාතෙත්වා චතුපච්චයෙහි පටිපඨගන්තො මානෙන්නො පුජෙන්නො වසති. ථෙරොපි තත්ථ ඵාසුකට්ඨානෙ භගවතා පරිභුත්තපාදපීඨධාතුං නිධාය වාලුකාහි ථූපං කත්වා නිච්චං ගන්ධධූපදීපපුප්ඵපුපාදීහි පූජයමානො වාසං කප්පෙති. තස්මිං සමයෙ තස්සො පාසකස්ස අනන්තරගෙහවාසිකො එකො ඉස්සරහත්තිකො අත්තනො දෙවතං

රසවාහිතී

නිබද්ධං නමස්සති. තං දිස්වාස්ස උපාසකො බුද්ධගුණෙ වත්වා අබ්බත්තෙ සම්ම මා විරියං කරොහි. පජ්ඣෙතං දිට්ඨිංති ආහ. තතො සො කෙරාට්ඨකො ඉස්සරහත්තිකො කො තෙ සත්ථු ගුණානුභාවො, අම්භාකං ඉස්සරස්ස ගුණොව මහත්තොති වත්වා තස්ස අගුණං ගුණන්ති කථෙන්නො ආහ.

1.

තිපුරං සො විනාසෙසි, ලලාටනයනග්ගිනා;
අසුරෙව විනාසෙසි, තිසුලෙන මහිස්සරො.

2.

ජටාකලාපමාවත්තං, නච්චතී දිනසන්ධියං;
වාදෙති හෙරිවිණාදිං, ගීතංවාපි ස ගායති.

3.

හරියායො තස්ස තිස්සො, ජටායෙකං සමුඛ්ඛහෙ;
එකමෙකෙන පස්සෙන, පස්සමානො වරෙකකං.

4.

හත්ථිවම්මම්බරධරො, තෙනෙව වාරිතා තපො;
අසාදිසෙහි පුත්තෙහි, රූපෙන ච සුපාකටො.

5.

රතියා ච මධුපානෙ ච, ඛ්‍යාවටො සබ්බදා ච සො;
මනුස්සට්ඨිධරො සීස, කපාලෙනෙස භුඤ්ජකි.

6.

න ජාතො න භයං තස්ස, මරණං නත්ථි සස්සතො;
ඊදිසො මෙ මහාදෙවො, නත්ථඤ්ඤස්සිදිසො ගුණොති.

තං සුත්වා උපාසකො සම්ම තුය්හං ඉස්සරස්ස එතෙ ගුණා නාම තාව හොන්තු. අගුණා නාම කිත්තකා හොන්තීති වත්වා භගවතො සකලගුණ සංහරිත්වා කථෙන්නො ආහ.

7.

ලොකෙ සබ්බසවත්තීනං, ආධාරො සාගරො යථා;
සබ්බෙසං ගුණරාසීනං, ආධාරොව තථාගතො.

8.

වරාවරානං සබ්බෙසං, ආධාරාව ධරා අයං;

තථා ගුණානං සබ්බෙසං, ආධාරොව තථාගතො.

9.

එවං සන්තො වියත්තොව [වියත්තො ඉතිකත්ථවි], එවං සො කරුණාපරො;

එව මිද්ධිවිධා තස්ස, එවමෙවං ගුණා ඉති.

10.

බුද්ධොපි සක්කොති න යස්ස වණ්ණො,

කප්පමිපි වත්වා බයතං ගමෙතුං;

පගෙව ව බ්‍රහ්මසුරා සුරෙහි,

වත්තුං න භානන්තගුණස්ස වණ්ණන්ති.

එවං වදන්තා පන තෙ උභොපි අම්භාකං දෙවො උත්තමො අම්භාකං දෙවො උත්තමොති කලහං වඩ්ඪෙත්වා රඤ්ඤො සන්තිකමගමංසු, රාජා තෙසං කථං සුත්වා තෙනහි තුම්භාකං දෙවතානං මහන්තභාවං ඉද්ධිපාටිභාරියෙන ජානිස්සාම. දස්සෙථ තෙහි නො ඉද්ධිංති නගරෙ හෙරිං වරාපෙසි. ඉතො කිර සත්තාභව්වයෙන ඉමෙසං ද්විත්තං සත්ථාරානං පාටිභාරියානි භවිස්සන්ති. සබ්බෙ සන්තිපතන්තුති තං සුත්වා නානාදිසාසු බහු මනුස්සා සමාගමිංසු, අථ මිච්ඡාදිට්ඨිකා අජ්ජ අම්භාකං දෙවස්ස ආනුභාවං පස්සාමාති මහන්තං පූජං කරොන්තො තත්ථ සාරං නාද්දසංසු, සම්මාදිට්ඨිකාපි අජ්ජ අම්භාකං භගවතො ආනුභාවං පස්සිස්සාමාති වාචකාටුපං ගන්ත්වා ගන්ධමාලාදීහි පූජෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා අඤ්ජලිම්පග්ගස්භ අට්ඨංසු. අථ රාජාපි බලවාහනපරිවුතො එකමන්තෙ අට්ඨාසි. නානාසමයවාදිනොපි අජ්ජ තෙසං පාටිභාරියං පස්සිස්සාමාති මඤ්චාතිමඤ්චං කත්වා අට්ඨංසු. තෙසං සමාගමෙ සම්මාදිට්ඨිකා වාචකාටුප මහිමුඛං කත්වා අඤ්ජලිම්පග්ගස්භ සාමි අම්භාකං භගවා සබ්බබුද්ධකිව්වානි නිට්ඨාපෙත්වා අනුපාදියෙසාය නිබ්බාණධාතුයා පරිනිබ්බාසි. සාරිපුත්තමහාමොග්ගල්ලානාදයො අසීතිමහාසාවකාපි පරිනිබ්බාසිංසු, නත්ථෙත්ථ අම්භාකං අඤ්ඤං පටිසරණන්ති වත්වා සච්චකිරියං කරොන්තා ආහංසු.

11.

ආපාණකොට්ඨං බුද්ධස්ස, සරණං නො ගතා යදි;

තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.

12.

ආපාණකොට්ඨං ධම්මස්ස, සරණං නො ගතා යදි;

තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.

13.

ආපාණකොටිං සඬ්ඝස්ස, සරණං නො ගතා යදි;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.

14.

රාමකාලෙ මුනින්දස්ස, පාදුකා වාසි අබ්භතා;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.

15.

ජද්දන්තකාලෙ මුනිනො, දායා ඡරංසිරඤ්ජිතා;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, නිච්ඡාරෙතු ඡ රංසියො.

16.

ජාතමත්තො තදා බුද්ධො, යීතො පඬ්කජමුද්ධනි;
නිච්ඡාරෙසාසනිංවාචං, අග්ගො සෙට්ඨොතිආදිනා;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.

17.

නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, නික්ඛන්තො අභිනික්ඛමං;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.

18.

මාරසෙනං පලාපෙත්වා, නිසින්තො බුජ්ඣි බොධියං;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.

19.

ධම්මවක්කං පවත්තෙසි, ජිනො සිපතනෙ තදා;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිභාරියං.

20.

නන්දොපනන්දභොගින්දං, නාගං නාලාගිරිච්ඡයං;
ආලවකා දයො යක්ඛෙ, බ්‍රහ්මානො ච ඛකා දයො.

21.

සච්චකාදිනිගණ්ඨෙව, කුට්ඨන්තා දයො ද්විපෙ;
දමෙසි තෙන සච්චෙන, දස්සෙතු පාටිභාරියංති.

එවඤ්ච පන වත්වා උපාසකා අම්භාකං අනුකම්මං පටිච්ච මහාජනස්ස
මිච්ඡාදිට්ඨිහෙදනත්තං පාටිභාරියං දස්සෙථ සාමීති ආරාධෙසුං. අථ

බුද්ධානුභාවඤ්ච ථෙරානුභාවඤ්ච උපාසකානං සච්චකිරියානුභාවඤ්ච පටිච්ච වාළකාථුපං ද්විධා හින්දිත්වා පාදපීඨධාතු ආකාස මඛිභුග්ගන්ත්වා ඡබ්බණ්ණරංසියො විස්සජ්ජෙන්තී විලාසමානා අට්ඨාසි. අථ මහාජනා චෙලුක්ඛෙපසහස්සානි පවත්තෙන්තා සාධුකීළ්භං කීළුන්තා මහානාදං පවත්තෙන්තා මහන්තං පූජමකංසු. මිච්ඡාදිට්ඨිකාපි ඉමං අච්ඡරියං දිස්වා විමිහිතමානසා මිච්ඡාදිට්ඨිං හින්දිත්වා රතනත්තයපරායණා සරණ මගමංසුති.

22.

ථුට්ඨොපි පාදෙන ජිනස්ස ඵවං,
කලිඬගරො පා සි මහානුභාවො;
ලොකෙකනාථස්ස අනාසවස්ස,
මහානුභාවො හි අවිත්තනීයොති.

පාදපීඨිකාය වත්ථුං තතියං.

24. උත්තරසාමණෙරස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

සො කීර පුරිමබුද්ධෙසු [පුරිමබුද්ධෙ ඉතිසබ්බත්ථ] කතාධිකාරො තත්ථ තත්ථ හචෙ විචට්ඨපනිස්සයං පුඤ්ඤං උපවිනන්තො සුමෙධස්ස හගවතො කාලෙ විජ්ජාධරො හුත්වා හිමවති පටිවසති. තදා සුමෙධො නාම සම්මාසම්බුද්ධො විචෙක මනුබුහන්තො හිමවන්තං ගන්ත්වා රමණීයෙ පදෙසෙ පල්ලඬිකං ආභූජිත්වා නිසීදි. තදා විජ්ජාධරො ආකාසෙන ගච්ඡන්තො ඡබ්බණ්ණරංසිහි විරාජමානං හගවන්තං දිස්වා තීහි කණ්ණිකාරපුජ්ජෙහි පූජෙසි, පූජ්ජානි බුද්ධානුභාවෙන සත්ථු උපරි ඡත්තාකාරෙන අට්ඨංසු, සො තෙන භීයොයාසො මත්තාය පසන්නචිත්තො හුත්වා අපරභාගෙ කාලංකත්වා තාවතිංසහවතෙ නිබ්බත්තිත්වා උළාරං දිබ්බසම්පත්තිමනුභවන්තො යාවතායුකං තත්ථ යත්වා තතො චුතො දෙවමනුස්සෙසු සංසරන්තො ඉමස්මිං බුද්ධුප්පාදෙ රාජගහනගරෙ බ්‍රාහ්මණමහාසාලස්ස පුත්තො හුත්වා නිබ්බත්ති. උත්තරොතිස්ස නාමං අහොසි. සො උත්තමරූපධරො විඤ්ඤානං පත්තො බ්‍රාහ්මණවිජ්ජාසු නිජ්ජත්තිං පත්වා ජාතියා රූපෙන විජ්ජාය සිලාවාරෙන ච ලොකස්ස මහතීයො ජාතො, තස්ස තං පඤ්ඤාසම්පත්තිංදිස්වා වස්සකාරො මගධමහාමත්තො අත්තතො ධීතරං දාතුකාමො හුත්වා අත්තතො අධිප්පායං පචෙදෙසි. සො නිස්සරණජ්ඣාසයතාය තං පටික්ඛිපිත්වා කාලෙනකාලං ධම්මසෙනාපතිං පයිරූපාසන්තො තස්ස සන්තිකෙ ධම්මං සුත්වා පටිලද්ධසද්ධො පබ්බජිත්වා වත්තසම්පන්නො හුත්වා ථෙරං උපට්ඨහති. තෙන ච සමයෙන ථෙරස්ස අඤ්ඤතරො ආබාධො උප්පන්නො හොති, තස්ස හෙසජ්ජත්ථාය උත්තරසාමණෙරො පාතොව පත්තචීවර මාදාය විහාරතො නික්ඛම්ම අත්තරාමග්ගෙ තළාකස්ස තීරෙ පත්තං යපෙත්වා උදකසමීපං ගන්ත්වා මුඛං ධොවති, තදා අඤ්ඤතරො උම්මග්ගවොරො කතකම්මො

ආරක්ඛපුරිසෙහි අනුබද්ධො අග්ගද්වාරෙතෙව නගරතො නික්ඛමිත්වා පලායන්තො අත්තනා ගහිතං රතනභණ්ඩිකං සාමණෙරස්ස පත්තෙ පක්ඛිපිත්වා පලායි. සො සාමණෙරොපි පත්තසමීපං **[සත්තුසමීපං ඉතිපි කත්ථවි]** උපගතො හොති, චොරං අනුබන්ධන්තා රාජපුරිසා සාමණෙරස්ස පත්තෙ භණ්ඩිකං දිස්වා අයං චොරො, ඉමිනා චොරියං කතන්ති සාමණෙරං පච්ඡාබාහං බන්ධිත්වා වස්සකාරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස දස්සෙසුං. වස්සකාරො ච තදා රඤ්ඤො විනිච්ඡයෙ නියුත්තො හුත්වා ඡෙජ්ජහෙජ්ජං අනුසාසති. සො එසො පුබ්බෙ මම වචනං නාදිසි. සුද්ධපාසණ්ඩියෙසු පබ්බජීති ච බද්ධාසාතන්තා තං කම්මං අසොධෙත්වා ජීවන්තමෙවෙනං සුලෙ උත්තාසෙථාති ආණා පෙසි, රාජපුරිසා තං නිමිබ්බුලෙ උත්තාසෙසුං. සාමණෙරො සුලග්ගෙ නිසින්නො උපජ්ඣායස්ස මෙ කො හෙසජ්ජං ආහරිස්සතීති සාරිපුත්තත්ථෙරං සරි. තතො ථෙරො තං පචත්තිං ඤත්වා සම්මාසම්බුද්ධස්ස කථෙසි, හගවාපි මහාසාවකපරිවුතො තස්ස ඤාණපරිපාකං ඔලොකෙත්වා තං යානමගමාසි. තතො හගවතො නික්ඛන්තභාවා සකලනගරෙ කොලාහලං අහොසි, මහාජනකායො සන්තිපති. අථ හගවා විජ්චුරන්තහත්ථතලෙ නබමණ්ණිමයුබ්බසම්භින්නපිනාභාසනාය පග්ගරන්තජාතිහිඬිගුලකසුචණ්ණරසධාරාවිය ජාලාවගුණ්ඨිතමුදුතලුනඬිගුලං හත්ථං උත්තරස්ස සීසෙ යපෙත්වා උත්තර ඉදං තෙ පුබ්බෙ කතපාපකම්මස්ස ඵලං උජ්ජන්නං, තත්ථ තයා පච්චවෙක්ඛණබලෙන අධිවාසනා කාතබ්බාති ආහ. තෙනෙව ආහ.

1.

අතීතෙ කිර එකස්මිං, ගාමෙ ත්ව මසි දාරකො;
දාරෙකෙහි සමාගමිම, කීළන්තො කෙළිමණ්ඩලෙ.

2.

ගහෙත්වා සුබ්බමං සුකං, තදා ත්වං නිමිබ්ජල්ලියා;
උත්තාසෙසි තත්ථ සුලෙ, ජීවමානකමක්ඛිකං.

3.

අපරමිපි තෙ පාපකම්මං, පචක්ඛාමි සුණොහි මෙ;
ඔවදන්තිං හිතෙන ත්වං, අතීතෙ සකමාතරං.

4.

ජීවසුලෙ නිසිදාති, කොපෙනාහිසපි තුවං;
ඉමෙහි ද්විති පාපෙහි, සරං සංසාරසාගරෙ.

5.

පඤ්චජාතිසතෙ අච්ඡි, ජීවසුලමිහි නිමිබ්ජෙ;
අයං තෙ වරිමා ජාති, එත්ථාපිව විපච්චි සොති.

එවමාදිනා නයෙන තස්ස අජ්ඣාසයානුරූපෙන ධම්මං දෙසෙසි, උත්තරො අමතාහිසෙකසදිසෙන සත්ථුනො හත්ථසම්ඵස්සසඤ්ජාතපසාදසොමනස්සතාය උළාරං ජිනිපාමොජ්ජං පටිලහිත්වා යථාපරිචිතං විපස්සනාමග්ගං සමාරුළ්භො ඤාණස්ස පරිපාකං ගතත්තා සත්ථු දෙසනාවිලාසෙන මග්ගපටිපාටියා සබ්බකිලෙසෙ බෙපෙත්වා ඡළහිඤ්ඤො අහොසි. ධම්මං සුත්වා තත්ථ සමාගතානං දෙවමනුස්සානං චතුරාසීතිපාණසහස්සානං ධම්මාහිසමයො අහොසීති වදන්ති. උත්තරො පන ඡළහිඤ්ඤො හුත්වා සුලතො උට්ඨහිත්වා ආකාසෙ යත්වා පාටිභාරියං දස්සෙසි. මහාජනා අවිජරියබ්බතචිත්තා ජාතා අහෙසුං. තාවදෙවස්ස වණොරුන්ධි, සො හික්ඛුහි ආවුසො තාදිසං දුක්ඛං අනුභවන්තො කථං ත්වං විපස්සනං අනුයුඤ්ජිතුං සක්ඛීති පුට්ඨො පගෙව මෙ ආවුසො සංසාරෙ ආදීනවො සඬ්ඛාරානඤ්ච සභාවො සුදිට්ඨො. තස්මාහං තාදිසං දුක්ඛං අනුභවන්තොපි අසක්ඛිං විපස්සනං වඩ්ඨෙත්වා විසෙසං අධිගන්තුංති ආහ. අථාපරහාගෙ සො හික්ඛුසඬ්ඝමජ්ඣෙ අත්තනො පුබ්බවරිතා පදානං පකාසෙන්තො ඉමා ගාථා අහාසි.

6.

සුමෙධො නාම සම්බුද්ධො, ද්වන්තිංසවරලක්ඛණො;
විවෙකකාමො සම්බුද්ධො, හිමවන්ත මුපාගමි.

7.

අජ්ඣොගහෙත්වා හිමවන්තං, අග්ගො කාරුණිකො මුනි;
පල්ලඬ්ඝං ආභුජිත්වාන, නිසිදි පුරිසුත්තමො.

8.

විජ්ජාධරො තදා ආසිං, අන්තලික්ඛවරො අහං;
තිසුලං සුකතං ගය්හ, ගච්ඡාමි අම්බරෙ තදා.

9.

පබ්බතග්ගෙ යථා අග්ගි, පුණ්ණමාසෙව වන්දිමා;
වනං ඔහාසතෙ බුද්ධො, සාලරාජාව ඵුල්ලිතො.

10.

වනග්ගා නික්ඛමිත්වාන, බුද්ධරංසි විධාවරෙ;
නලග්ගිවණ්ණසඬ්ඝකාසා, දිස්වා චිත්තං පසාදයිං.

11.

විවිතං අද්දසං පුජ්ථං, කණිකාරං දෙවගන්ධිකං;
තීණි පුජ්ථානි ආදාය, බුද්ධසෙට්ඨං අපුජයිං.

12.

බුද්ධස්ස ආනුභාවෙන, තීණි පුප්ඵානි මෙ තදා;
උද්ධවණ්වා අධොපත්තා, ඡායං කුබ්බන්ති සත්ථුනො.

13.

තෙන කම්මෙන සුකතෙන, වෙනනාපණ්ඩිතිව;
ජහිත්වා මානුසං දෙහං, තාවතිංසමගඤ්ජහං.

14.

තත්ථ මෙ සුකතං බ්‍යම්භං, කණිකාරීති ඤායති;
සට්ඨියොජන මුබ්බෙධං, තිංසයොජනවිත්ථනං.

15.

සහස්සබණ්ඩං සතහණ්ඩු, ධජාලු හරිතාමයං;
සතසහස්සානි බ්‍යුහානි, බ්‍යම්භෙ පාතුරහංසු මෙ.

16.

සොණ්ණමයා මණිමයා, ලොහිතඬිකමයා පිච;
ඵලිකා පිච පල්ලඬිකා, යදිච්ඡක යදිච්ඡකා.

17.

මහාරහඤ්ච සයනං, තුලිකං විකතීයකං;
උද්දලොමිකඵකන්තං, බිම්බොහනසමායුතං.

18.

භවනා නික්ඛමිත්ථාන, වරන්තො දෙවචාරිකං;
යදා ඉච්ඡාමි ගමනං, දෙවසංසපුරක්ඛතො.

19.

පුප්ඵස්ස හෙට්ඨා තිට්ඨාමි, උපරිච්ඡදනං මම;
සමන්තා යොජනසතං, කණිකාරෙහි ඡාදිතං.

20.

සට්ඨිතුරියසහස්සානි, සායං පාතං උපට්ඨන්තුං;
පරිචාරෙන්ති මං නිච්චං, රත්තින්දිවමතන්දිතා.

21.

තත්ථ නච්චෙහි ගීතෙහි, තාලෙහි වාදිතෙහි ව;
රමාමි බිඬ්ඨාරතියා, මොදාමි කාමකාමහං.

22.

තත්ථ භුත්වා ච පිත්වා ච, මොදාමි තිදසෙ තදා;
නාරිගණෙනි සහිතො, මොදාමි බ්‍යම්භමුත්තමෙ.

23.

සනානං පඤ්චක්ඛත්තුඤ්ච, දෙවරජ්ජ මකාරයිං;
සනානං තීණික්ඛත්තුංච, චක්ඛවත්තී අහොසහං;
පදෙසරජ්ජං විජුලං, ගණනාතො අසංඛියං.

24.

භවාභවෙ සංසරන්තො, මහාහොගං ලභාමහං;
හොගෙ මෙ උභනතා නත්ථී, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

25.

ද්වෙ මෙ භවෙ සංසරාමි, දෙවත්තෙ අථ මානුසෙ;
අඤ්ඤං ගතිං න ජානාමි, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

26.

ද්වෙ මෙ කුලෙ පජානාමි, ඛත්තියෙ වාපි බ්‍රාහ්මණෙ;
නිවෙ කුලෙ න ජානාමි, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

27.

භත්ථියානං අස්සයානං, සිව්ඛං සන්දමානිකං;
ලභාමි සබ්බමෙවෙ තං, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

28.

දාසිගණං දාසගණං, නාරියො ච අලඬිකතා;
ලභාමි සබ්බ මෙවෙ තං, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

29.

කොසෙය්‍යකම්බලියානි, බොමකජ්ජාසිකානිච;
ලභාමි සබ්බමෙවෙතං, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

30.

නවචත්ථං නවඵලං, නවග්ගරසහොජනං;
ලභාමි සබ්බමෙවෙතං, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

31.

ඉමං බාද ඉමං භුඤ්ජ, ඉමම්හි සයනෙ සය;

ලහාමි සබ්බමෙවෙනං, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

32.

සබ්බත්ථ පූජිතො හොමි, යසො අච්චුග්ගතො මම;
මහෙසක්ඛො සදා හොමි, අහෙජ්ජපරිසො සදා;
ඤාතීනං උත්තමො හොමි, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

33.

සීතං උණ්භං න ජානාමි, පරිලාභො න විජ්ජති;
අපො වෙනසිකං දුක්ඛං, හදයෙ මෙ න විජ්ජති.

34.

සුවණ්ණවණ්ණො හුත්වාන, සංසරාමි භවාහවෙ;
වෙවණ්ණියං න ජානාමි, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

35.

දෙවලොකා චචිත්වාන, සුක්කමුලෙන වොදිතො;
සාවත්ථියං පුරෙ ජාතො, මහාසාලෙ සුඅඬ්ඨකෙ.

36.

පඤ්චකාමගුණ භිත්වා, පබ්බජිංඅනගාරියං;
ජාතියා සත්තවස්සොහං, අරහත්තමපාපුණිං.

37.

උපසම්පාදයි බුද්ධො, ගුණමඤ්ඤාය චක්ඛුමා;
තරුණොව පූජනීයො හං, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

38.

දිබ්බචක්ඛුං විසුද්ධං මෙ, සමාධිකුසලො අහං;
අභිඤ්ඤාපාරමිජ්ජත්තො, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

39.

පටිසම්භිදා අනුජ්ජත්තො, ඉද්ධිපාදෙසු කොච්චො;
සද්ධම්මෙ පාරමිජ්ජත්තො, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

40.

තිංසකජ්ජසහස්සමිහි, යං බුද්ධමහිපුජයිං;
දුග්ගතිං නාහිජානාමි, බුද්ධපුජායිදං ඵලං.

41.

කිලෙසා ක්‍රමාපිතා මයේහං, භවා සබ්බෙ සමුහතා;
නාගොව ඛන්ධනං ඡෙත්වා, විහරාමි අනාසවො.

42.

ස්වාගතං වත මෙ ආසි, බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකං;
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තො, කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

43.

පටිසම්භිදා චතස්සො ච, විමෙක්ඛා පිච අට්ඨිමෙ;
ඡළහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා, කතං බුද්ධස්ස සාසනංති;
තං සුත්වා බහු කුසලකම්මපරායණා අහෙසුං.

44.

සහෙතුකා පච්ඡිමිකාපි සත්තා,
පාපං න සක්කොන්ති ජහාතුමෙවං;
අනිච්ඡමානෙහි ජනෙහි දුක්ඛං,
ආරාව පාපං පරිවජ්ජනීයංති.

උත්තරසාමණෙරස්ස වත්ථුං චතුත්ථං.

25. කථිරපට්ටන වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ජම්බුදීපෙ කිර වොළරට්ඨෙ කාථිරපට්ටනං නාම අහොසි. තත්ථ මාහිස්සරිකා බහු මිච්ඡාදිට්ඨිකා වසන්ති. තත්ථෙකස්මිං දෙවාලයෙ විත්තකම්මං කරොන්තා එකස්මිං එලකෙ ඉස්සරස්ස ඔනමිත්වා වන්දනාකාරං භගවතො රූපං අකංසු. තස්මිං සමයෙ තත්ථ බහු උපාසකා තං දෙවකුලං ගන්ත්වා තත්ථ තත්ථ විත්තකම්මානි ඔලොකොන්තා තස්මිං එලකෙ තං විත්තකම්මං අද්දසංසු. දිස්වාන තෙ අහො අම්හෙහි අපස්සිතබ්බං පස්සිතං. සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බමකෙ සස්සමණව්‍රාහ්මණියාසදෙවමනුස්සාය පජාය ච අපරිමාණෙසු චක්කවාලෙසු භගවතො උත්තරිතරං යපෙත්වා සමසමොපි නත්ථි. සකලෙහි සත්තනිකායෙහි වන්දනීයො පූජනීයො භගවා. අනනුරූපං තස්ස එතෙහි කතංති රොදන්තා පරිදෙවන්තා රාජද්වාරං ගන්ත්වා උග්ගොසෙසුං, තං සුත්වා රාජා තෙ පක්කොසාපෙත්වා කස්මා තුම්හෙ උග්ගොසෙසාති පුච්ඡි, තෙ එව මාහංසු. දෙව අම්හාකං භගවා දෙවාතිදෙවො සක්කාතිසක්කො බ්‍රහ්මාතිබ්‍රහ්මා මෙරුව අවලො සාගරො ගම්භිරො ආකාසොව අනන්තො පථවීව පත්ථටොතිආදීහි භගවතො ගුණං වණ්ණෙසුං. තෙන වුත්තං අපදානෙ.

1.

බත්තිංසලක්ඛණධරො, සුනක්ඛත්තොව වන්දිමා;
අනුබ්‍යඤ්ජනසම්පත්තො, සාලරාජාව ඵුල්ලිතො.

2.

රංසිජාලපරික්ඛිත්තො, දිත්තොව කනකාවලො;
බ්‍යාමජ්ජහාපරිච්ඡො, සතරංසි දිවාකරො.

3.

සොණ්ණා නනො ජීනවරො, සමණීව සිලුවිවයො;
කරුණාපුණ්ණහදයො, විවට්ටො විය සාගරො.

4.

ලොකවිස්සුතකිත්තිව, සිනෙරුව නගුත්තමො;
යසසා විතතො ධීරො, ආකාසසදිසො මුනි.

5.

අසඬගවිත්තො සබ්බත්ථ, අනිලො විය නායකො;
පතිට්ඨා සබ්බභූතානං, මහීව මුනිසුත්තමො.

6.

අනුපලිත්තො ලොකෙන, තොයෙන පදුමං යථා;
කුචාදගච්ඡදහනො, අග්ගික්ඛන්ධොව සොහති.

7.

අගදො විය සබ්බත්ථ, කිලෙසවිසනාසකො;
ගන්ධමාදනසෙලොව, ගුණගන්ධවිභූසිතො.

8.

ගුණානං ආකරො ධීරො, රතනානංව සාගරො;
සින්ධුව චනරාජීනං, කිලෙසමලහාරකො.

9.

විජයීව මහායොධො, මාරසෙනජ්ජමද්දනො;
චක්කවත්තිව සො රාජා, බොජ්ඣංගචරතනිස්සරො.

10.

මහාහිසක්කසඬකාසො, දොසබ්‍යාධිතිකිච්ඡකො;
සල්ලකත්තො යථා වෙජ්ජා, දිට්ඨිගණ්ඩවිඵාලකො.

11.

සත්ථා නො භගවා දෙව, මහාබ්‍රහ්මෙහි වන්දිතො;
දෙවන්දසුරසිද්ධෙහි, වන්දනීයො සදා දරා.

12.

සබ්බෙසු චක්කවාලෙසු, යෙ අග්ගා යෙ ච පුජිතා;
තෙසමග්ගො මහාරාජ, භගවා නො පතාපවාති.

අයුත්තං දෙව දෙවකුලෙහි කතංති ආහංසු. තං සුත්වා රාජා හො සබ්බෙපි මනුස්සා අත්තනො අත්තනො දෙවතානං මහත්තභාවං කථෙත්ති. තුම්භාකං පන සත්ථුනො මහත්තභාවං කථං අම්භාකං ජානාපෙථාති, උපාසකා න ගරුත්වං මහාරාජ ඵලකං ආහරාපෙත්වා සුද්ධවත්ථෙන වෙයෙත්වා තං අත්තනො මුද්දිකාය ලඤ්ඡිත්වා සුරක්ඛිතසුගොපිතෙ එකස්මිං දෙවකුලෙ යපෙත්වා සත්තාහව්වයෙන ආහරාපෙත්වා තං ඔලොකෙථ, තදා නො සත්ථුනො මහත්තානුභාවං ජානාථාති ආහංසු, අථ රාජා තෙසං චුත්තනියාමෙනෙව කාරාපෙත්වා අත්තොදෙවකුලෙ යපෙත්වා සබ්බද්වාරානි පිදහිත්වා ලඤ්ඡෙත්වා රක්ඛෙය්‍යාථාති නියොපෙසි. තතො තෙ උපාසකා සබ්බෙ සන්නිපතිත්වා සත්තාහං දානං දෙන්තා සීලං රක්ඛන්තා උපොසථකම්මං කරොන්තා සබ්බසත්තෙසු මෙත්තිං භාවෙන්තා සබ්බසත්තානං අත්තනා කතපුඤ්ඤෙසු පත්තිං දෙන්තා තිණ්ණං රතනානං පූජං කරොන්තා ඵලං උග්ගොසෙසුං. අම්භාකං කතකුසලනිස්සන්දෙන ලොකෙ මහිද්ධිකා මහානුභාවා සබ්බෙ දෙවා ච ලොකං පාලෙන්තා චත්තාරො මහාරාජානො ච අම්භාකං සත්ථුනො උපට්ඨානාය [උපට්ඨාය ඉතිසබ්බත්ථ] ධීතභාවං දස්සෙත්තුති සච්චකිරියං අකංසු. අථ තෙසං පුඤ්ඤානුභාවෙන තස්මිං බණ්ණ සක්කස්ස දෙවරඤ්ඤො පණ්ඩුකම්බලසීලාසනං උණ්භාකාරං දස්සෙසි. තතො සො මනුස්සලොකං ඔලොකෙන්තො මිච්ඡාදිට්ඨිහි කතං තං විජ්ජකාරං දිස්වා සංවිග්ගො ආගන්ත්වා ඉස්සරං භගවතො පාදෙ චන්දිත්වා සයිතාකාරං කත්වා තං පවත්තිං උපාසකානං කථෙත්වා සකට්ඨානමෙව අගමාසි. තතො සත්තමෙ දිවසෙපාතොව තෙ සබ්බෙපි රඤ්ඤො සන්නිකං ගන්ත්වා චන්දිත්වා ඵලමාහංසු. දෙව ඉස්සරො අම්භාකං භගවතො පාදෙ සිරසා චන්දිත්වා නිපන්තොති. අථ රාජා තෙසං කථං සුත්වා නගරෙ හෙරිං වරාපෙත්වා මහාජනෙ සන්නිපාතෙන්වා තෙහි පරිවුතො දෙවකුලං ගන්ත්වා ලඤ්ඡං හින්දාපෙත්වා ද්වාරං විවරිත්වා ඵලකං ආහරාපෙත්වා වෙධිතසාටකෙ මොවාපෙසි. අථ රාජා ච මහාජනො ච තං මහත්තං පාටිභාරියං දිස්වා මිච්ඡාදිට්ඨිං පභාය සබ්බෙ සත්ථුනො සරණ මගමංසු. අථ රාජා තං දෙවකුලං හින්දාපෙත්වා මහත්තං රමණියං විහාරං කාරාපෙත්වා යාවජීවං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති.

13.

අනඛ්භූතං සත්ථු ධරියමානෙ,
කරොන්ති දිස්වා කුසලානි ඉද්ධිං;
යෙ තං මුනින්දෙ පරිනිබ්බුතමිහි,
කරොන්ති පුඤ්ඤානි මහඛ්භූතං යෙනි.

කාවීරපට්ටනවත්ථුං පඤ්චමං.

26. වොරසාතකවත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා

එකස්මිං කීර සමයෙ අම්බාකං භගවා සාවත්ථියං උපනිස්සාය ජෙනවනෙ විහරති ධම්මදෙසනාය මහාජනස්ස සග්ගමොක්ඛසම්පදං දදමානො. තස්මිංසමයෙ පඤ්චසතා වොරා අට්ඨිතො නගරං ආගන්ත්වා රත්තිභාගෙ වොරකම්මං කත්වා තෙන පුත්තදාරෙ පොසෙන්නි. අට්ඨකදිවසං වොරා වොරකම්මත්ථාය නගරං පවිසන්තා නගරද්වාරෙ එකං දුක්ඛිතං ජනපදමනුස්සං පස්සිත්වා හම්මො කත්ථ වසන්ති පුච්ඡිංසු, සො අත්තජනා ජනපදවාසිභාවං පකාසෙසි. අථස්ස තෙ කස්මා හො ඉමිනා දුක්ඛවාසෙන වසිස්සසි, එහි අම්මෙහි සද්ධිං වොරකම්මං කරොන්තො වත්ථාලඬිකාරසම්පන්නො පුත්තදාරං පොසෙහි. ඉමිනා කපණුවාසෙන න වසාති ආහංසු. සො පනිමෙ යුත්තං කට්ඨන්ති තෙසං වචනං සම්පට්ඨි. අථ තෙ එවං සති අම්මෙහි සද්ධිං ආගච්ඡාහිති වත්ථා නං ගහෙත්වා අත්තොනගරං පට්ටියා තත්ථ තත්ථ විලුම්පන්නා වොරකම්මං අකංසු. තදා ජානපදිකො ලද්ධවිභවො ඉමමෙව වරතරන්ති තෙහි සද්ධිං වොරකම්මං කරොන්තො ජීවිකං කප්පෙසි, අට්ඨකදිවසං රාජපුරිසා කතකම්මෙ තෙ සබ්බෙව ගහෙත්වා පච්ඡාබාහං ගාල්හං බන්ධිත්වා කොසලරඤ්ඤො දස්සෙසු, රාජා තෙ දිස්වා එවමාහ, හණෙ තුම්බාකං අත්තරෙ යො එතෙසං මාරෙත්වා ජීවිතක්ඛයං පාපෙස්සති, තස්ස ජීවිතදානං දම්මිති, තං සුත්වා තෙ වොරා සබ්බෙ අඤ්ඤමඤ්ඤකානිසුභදසම්බන්ධභාවෙන තං න ඉච්ඡිංසු. සො පන ජනපදවාසී මනුස්සො අහමෙනෙ සබ්බෙ මාරෙස්සාමිති රඤ්ඤො වත්ථා තෙනානුඤ්ඤානො තෙ සබ්බෙ මාරෙසි. තං දිස්වා තුට්ඨො රාජා තස්ස වොරසාතකම්මං අදාසි. සො වොරෙ ව වජ්ඣස්පත්තෙ ව මාරෙත්තො පඤ්චවිසතිවස්සානි වසන්තො අපරභාගෙ මහල්ලකො අහොසි. අථ සො මන්දබලත්තා කතිපයපහාරොනාපි වොරං මාරෙතුං න සක්කොති, රාජා තං ඤත්වා අඤ්ඤස්ස වොරසාතකම්මං අදාසි. අථ සො වොරසාතකම්මා **[වොරසාතකම්ම ඉතිපිකත්ථවි]** පරිභිනො අත්තො ගෙහෙ වසති. තදා අඤ්ඤතරො මනුස්සො මන්තං පරිවත්තෙත්වා නාසාවානෙන මනුස්සමාරණකමන්තං ජානාති. තථාහි හත්ථපාදකණ්ණනාසසිසාදීසු යංකිඤ්චි ඡෙජ්ජහෙජ්ජං කත්තුකාමො මන්තං පරිවත්තෙත්වා නාසාවානං විස්සජ්ජෙති. තං තං යානං ඡිජ්ජති හිජ්ජති, එවං මහානුභාවො සො මන්තො, අථ සො තං පුරිසං උපට්ඨන්තිවා මන්තං ලහිත්වා රඤ්ඤො සාසනං පෙසෙසි. අහං ඉතො පුබ්බෙ මහල්ලකත්තා වොරානං හත්ථපාදාදයො දුක්ඛෙන ඡෙජ්ජ හෙජ්ජං කරොමි, මාරෙතබ්බෙපි දුක්ඛෙන මාරෙමි. ඉදාහි පනාහං තථා න කරොමි, මම මන්තානුභාවෙන ඡෙජ්ජහෙජ්ජකම්මං කරිස්සාමිති. රාජා තං සාසනං සුත්වා සාධුති තං පක්කොසාපෙත්වා යානන්තරං තස්සෙව පාකතික මකාසි. සො තතො පට්ඨාය තං කම්මං කරොන්තො පුත පඤ්චවස්සානි අතික්කාමෙසි. සො මහල්ලකො

බිණායුකො දුබ්බලො මරණමඤ්චපරායණො හුත්වා මරණවේදනාදුක්ඛෙන මහත්තෙන භයානකෙන සද්දෙන විස්සරං විරවන්තො නිමිලිතෙන චක්ඛුනා භයානකං නරකග්ගිජාලාපජ්ජලන්තආයකුටමුග්ගරධරෙ නිරයපාලෙ ච පස්සන්තො නිපන්තො හොති, තතො තස්ස පටිවිස්සකගෙහෙ මනුස්සා තස්ස භයානකසද්දසවණෙන ගෙහං ඡට්ටෙන්වා පලායිංසු. තස්මිං කිර දිවසෙ මහාසාරිපුත්තත්ථෙරො දිබ්බචක්ඛුනා ලොකං ඔලොකෙන්තා තං වොරසාතකං තදගෙව කාලංකත්වා නිරයෙ නිබ්බත්තමානං දිස්වා මයි තත්ථ ගතෙ පනෙස මයි පසාදෙන සග්ගෙ නිබ්බත්තතීති ඤාත්වා අජ්ජ මයා තස්සානුග්ගහං කාතුං වට්ටතීති පුබ්බණ්ඩසමයං නිවාසෙත්වා තස්ස සරද්ධාර මගමාසි. අථ සො ථෙරං දිස්වා කුද්ධො කොපෙන තට්ඨතායමානදෙහො අජ්ජ තං විජ්ඣත්වා එාලෙන්වා මාරස්සාමීති නිපන්තොව මන්තං පරිවත්තෙන්වා නාසාවාතං විස්සජ්ජෙසි, ථෙරො තස්මිං බණෙ නිරොධසමාපන්තො නිරොධා වුට්ඨාය සුරියො විය විරොචමානො අට්ඨාසි, අථ සො ථෙරස්ස තයො වාරෙ තථෙව කත්වා කිඤ්චි කාතුං අසක්කොන්තො අතිවිය විමිහිතවිත්තො ථෙරෙ විත්තං පසාදෙන්වා අත්තතො පටියත්තං පායසං ථෙරස්ස දාපෙසි, ථෙරො මඬගලං වඬ්ඬෙත්වා විහාරමෙව අගමාසි, වොරසාතකො ථෙරස්ස දින්තදානං අනුස්සරන්තො තස්මිං බණෙ කාලං කත්වා සග්ගෙ නිබ්බත්ති. අහො චිතරාගානං බුද්ධපුත්තානං ආනුභාවො. එවං නරකෙ නිබ්බත්තමානොපිස්ස බලෙන සග්ගෙ නිබ්බත්තොති. තථාහි.

1.

දානං තාණං මනුස්සානං, දානං දුග්ගතිවාරණං;
දානං සග්ගස්ස සොපානං, දානං සන්තිකරං පරං.

2.

ඉච්ඡිතිච්ඡිතදානෙන, දානං චිත්තාමණි විය;
කප්පරුක්ඛොව සත්තානං, දානං හද්දසට්ඨාය.

3.

සීලවත්තස්ස දානෙන, චක්කවත්තිසිරිමිපි ව;
ලහන්ති සක්කසම්පත්තිං, තථා ලොකුත්තරං සුඛං.

4.

පාපකම්මෙසු නිරතො, ඨිතොයං නරකායනෙ **[නරකාවනෙ ඉතිපිකත්ථවි]**;
සාරිපුත්තස්ස ථෙරස්ස, පිණ්ඩපාතස්ස වාහසා.

5.

අපායං පරිවජ්ජෙන්වා, නෙකදුක්ඛසමාකුලං;

දෙවසඩ්ඝපරිබ්බුල්හො, ගතො දෙවපුරං වරං.

6.

තස්මා සුබ්බෙන්තෙ සද්ධාය, දෙථ දානානි කාමදං;
දානං දෙන්තෙහි සීලමපි, පාලනියංතිසුන්දරන්ති **[පාලනංවාතිසුන්දරං
ඉතිපිකත්ථවි]**.

අථ භික්ඛු ධම්මසභායං සන්තිපතිත්වා නිසින්නා භගවන්තං පුච්ඡිංසු,
කිංහන්තෙ සො පාපො චතුසු අපායෙසු කතරස්මිං නිබ්බන්තොති. අථ සත්ථා
අජ්ජෙස භික්ඛුවෙ සාරිපුත්තස්ස දින්නදානානුභාවෙන දෙවලොකෙ
නිබ්බන්තො, තස්සෙව නිස්සන්දෙන අනාගතෙ පච්චෙකඛුද්ධො භවිස්සතීති
බ්‍යාකාසීති.

7.

හො සාරිපුත්තෙ නිහිතජ්ජදානං,
බණ්ණන පාපෙති හි සග්ගමග්ගං;
තස්මා සුබ්බෙන්තෙසු දදාථ දානං,
කාමත්ථ වෙ සග්ගමොක්ඛං පරත්ථ.

වොරසාතකචත්ථුං ඡට්ඨමං.

27. සද්ධොපාසකස්ස චත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා

අතීතෙ කීර කස්සපදසබ්බස්ස කාලෙ එකො පුරිසො සද්ධො රතනත්තයෙසු
පසන්තො උච්ඡ්‍රයන්තකම්මෙන ජීවිකං කජ්ජෙන්තො පටිවසති. අථ සො එකං
ගිලානභික්ඛුං දිස්වා තස්ස උච්චිකමත්තං සජ්ජිං අදාසි, තථෙවෙකස්ස භික්ඛුස්ස
එකං ගුලපිණ්ඩං අදාසි, අථාපරස්මිංදිවසෙ එකං ඡාතජ්ඣත්තං සුනං දිස්වා
තස්ස භත්තපිණ්ඩෙන සඬගහ මකාසි, අථෙකස්ස ඉණ්ටියකස්ස එකං කභාපණං
අදාසි, අථෙකදිවසං ධම්මං සුණමානො ධම්මදෙසකස්ස භික්ඛුස්ස සාටකං
පුජෙසි, සො එත්තකං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා භවෙසු වරමානොහං
සමුද්දපබ්බතාදීසුපි යං යං ඉච්ඡාමි. තං තං සමිජ්ඣතුති පත්ථනං අකාසි, සො
අපරභාගෙ කාලං කත්වා තෙහෙව කුසලමුලෙහි සුත්තජ්ජබුද්ධො විය
දෙවලොකෙ නිබ්බන්තිත්වා තත්ථ මහන්තං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා තතො
වුතො අම්භාකං භගවතො කාලෙ සාවත්ථියං මහද්ධනෙ මහාසාලකුලෙ
නිබ්බන්තිත්වා තතො සො විඤ්ඤාතං පත්තො කාලෙන කාලං ධම්මං සුණන්තො
සරාවාසෙ ආදීනවං පබ්බජ්ජාය ව ආනිසංසං සුත්වා පබ්බජිතො න විරෙතෙව
අරහත්තං පාපුණි. සො අපරභාගෙ සත්ථාරං චන්දිත්වා පඤ්චසතභික්ඛුපරිවාරො
උග්ගනගරං අගමාසි, තත්ථ සෙට්ඨිතො හරියා සද්ධා අහොසි පසන්නා. සා
ථෙරං පඤ්චහි භික්ඛුසතෙහි සද්ධිං භික්ඛාය වරන්තං දිස්වා තුරිතතුරිතා ගන්ත්වා
ථෙරස්ස පත්තං ගහෙත්වා සද්ධිං පඤ්චසතෙහි භික්ඛුහි හොජෙත්වා ථෙරං තත්ථ

නිබද්ධවාසත්ථං යාවිත්වා පඤ්චසතකූටාගාරානි කාරාපෙත්වා අලඬකරිත්වා පඤ්චසතහික්ඛු තත්ථ වාසෙන්නී නිබද්ධං චතුපච්චයෙහි උපට්ඨානමකාසී. තතො ථෙරො තං පඤ්චසු සීලෙසු පතිට්ඨාපෙත්වා තත්ථ යථාහිරන්තං විහරිත්වා අඤ්ඤත්ත ගන්තුකාමො අනුපුබ්බෙන පට්ටනගාමං අගමාසී, තත්ථ වසිත්වා තතො නාවං අභිරුය්හ පඤ්චසතහික්ඛුහි පරිවුතො සමුද්දපිට්ඨෙයන ගච්ඡති, සමුද්දං තරන්තස්ස තස්ස සාගරමජ්ඣෙකං උදරවාතො සමුට්ඨහිත්වා පීළෙති, තං දිස්වා හික්ඛු හන්තෙ ඉදං පුබ්බෙ කෙන වූපසමෙස්සතීති පුච්ඡංසු, ථෙරො පුබ්බෙ මෙ ආවුසො උලඬකමත්තෙ සජ්ජිතෙ රොගො වූපසමිමතීති ආහ, හික්ඛු හන්තෙ සමුද්දපිට්ඨෙ කථං සජ්ජිං ලහිස්සාම, අධිවාසෙථාති ආහංසු, තං සුත්වා ථෙරෙන **[ථෙරොනනොආයස්මන්තා ඉතිසබ්බත්ථ]** න නො ආයස්මන්තා සජ්ජි දුල්ලහා, මම පත්තං ගහෙත්වා සමුද්දොදකං උද්ධරිත්වා ආනෙථාති වුත්තෙ හික්ඛු තථා අකංසු. උද්ධට්මත්තමෙව තංඋදකං පරිවත්තෙත්වා සජ්ජි අහොසී, අථ හික්ඛු තං දිස්වා අච්ඡරියබ්භුතචිත්තා ජාතා ථෙරස්ස සජ්ජිං උපනාමෙසුං, ථෙරෙන සජ්ජිතො **[සජ්ජිතා ඉතිසබ්බත්ථ]** පිතමත්තෙ සො ආබාධො වූපසමි, අථස්ස හික්ඛුහි කි මෙතං හන්තෙ අච්ඡරියං, න නො ඉතො පුබ්බෙ ඵ්වරුපං දිට්ඨපුබ්බංති වුත්තෙ ථෙරො තෙනහි කතපුඤ්ඤානං පුඤ්ඤවිපාකං පස්සිස්සථාති වත්වා සමුද්දං ඔලොකෙසී ඉදං සජ්ජි හොතුති. අථස්ස වක්ඛුපථෙ සමුද්දෙ සබ්බොදකං පරිවත්තෙත්වා සජ්ජි අහොසී. අථස්ස හික්ඛු අබ්භුතචිත්තා අඤ්ඤමිපි ඊදිසං පුඤ්ඤං අත්ථි හන්තෙති පුච්ඡංසු, තතො ථෙරො තෙනහි පස්සථායස්මන්තා මම පුඤ්ඤන්ති වත්වා සමන්තා තත්ථ තත්ථ සනසෙලපබ්බතෙ ඔලොකෙසී, සබ්බානි තානි ගුලපිණ්ඩානි අහෙසුං, තතො වක්ඛුපථෙ සමන්තා හත්තභාජනානි දස්සෙසී සබ්බාඤ්ජනං සොපකරණං. තතො හිමවන්තං ඔලොකෙසී, සබ්බං තං සුවණ්ණමයං අහොසී. අථාහිමුඛට්ඨානෙ මහන්තං වනසණ්ඩං ඔලොකෙසී, සකලවනසණ්ඩංනානාවිරාගවත්ථෙහි සඤ්ජන්තං අහොසී, හික්ඛු තං තං පාටිභාරියං දිස්වා අතීව විමිහිතා හන්තෙ කෙන තෙ පුඤ්ඤකම්මෙන ඵතාදිසානි පාටිභාරියානි හවිස්සන්තීති පුච්ඡංසු, ථෙරො කස්සපදසබලස්ස කාලෙ අත්තනා කතං සබ්බං තං කුසලං පකාසෙසී. තෙනෙත්ථ.

1.

ඉමස්මිං හද්දකෙ කජ්ජෙ, කස්සපො නාම නායකො;
සබ්බලොකහිතත්ථාය, ලොකෙ උජ්ජජ්ජි වක්ඛුමා.

2.

තදාහං උච්ඡ්‍යන්තමිහි, නියුත්තො ගුලකාරකො;
තෙන කම්මෙන ජීවාමි, පොසෙන්නො පුත්තදාරකෙ.

3.

කිලන්තින්ද්‍රියමද්දක්බිං, හික්බුං රොගාතුරං තදා;
හික්බාවාරකවත්තෙන, සතත්ථං [සතමත්තමුපාගතං ඉතිසබ්බත්ථ]
සමුපාගතං.

4.

උලුඬකමත්තං සප්පිස්ස, අදදං තස්ස හික්බුනො;
සද්දහන්තො දානඵලං, දයායු දග්ගමානසො.

.5

තෙන කම්මෙන සංසාරෙ, සංසරන්තො භවාභවෙ;
යත්ථිච්ඡාමි සතං තත්ථං, උප්පජ්ජති අනප්පකං.

6.

ඉච්ඡාමහං සමුද්දස්මිං, ඵලම්පි සතමත්තනො;
තං තං සබ්බං සතං භොති, සතදානස්සිදං ඵලං.

7.

සුඤ්ඤාථ මය්හං අඤ්ඤම්පි, පුඤ්ඤකම්මං මනොරමං;
තදා දිස්වානහං හික්බුං, රොගෙන පරිපිළිතං.

8.

ගුලපිණ්ඩං ගහෙත්වාන, පත්තෙ තස්ස සමාකිරිං;
තෙන සො සුඛිතො ආසි, රොගං බ්‍යපගතං තදා.

9.

තෙන මෙ ගුලදානෙන, සංසරං දෙවමානුසෙ;
යත්ථත්ථොස්මි ගුලෙනාහං, තත්ථ තං සුලභං මම.

10.

සෙලාව විපුලා මය්හං, භොන්ති විත්තානුවත්තකා;
මහත්තගුලපිණ්ඩාව, ගුලදානෙ ඉදං ඵලං.

11.

අථාපි මෙ කතං පුඤ්ඤං, සුඤ්ඤාථ සාධු හික්බවො;
ජාතජ්ඣක්තං ඵන්දමානං, දිස්වාන සුනඛං තදා.

12.

හත්තපිණ්ඩෙන සඬගණ්හිං, තම්පි දානං ඵලාවහං;
තතො පට්ඨාය නාභොසි, අන්තපානෙන උභනතා.

13.

සුලභන්තපානො සුඛිතො, අභොසිංඡාතිජාතියං;
අජ්ජාපි යදි ඉච්ඡාමි, භොජනෙන පයොජනං.

14.

චක්ඛුපථෙ සමන්තා මෙ, ජායන්තුක්ඛලියො ඛහු;
අථාපරම්පි කුසලං, අකාසිංතං සණාථ මෙ.

15.

ඉණ්ටිකස්ස පොසස්ස, අදාසෙකං කභාපණං;
තෙන මෙ පුඤ්ඤකම්මෙන, අනොමභවසම්පදං.

16.

පචුරං ජාතරූපඤ්ච, ලභාමි ජාතිජාතියං;
සවජ්ජ ධනකාමොහං, සනසෙලොපි පඛිඛතො;
භොති භෙමමයං සඛිඛං, ඉණතො මොචනෙ ඵලං.

17.

අඤ්ඤම්පි මම පුඤ්ඤං භො, සුණාථ සුතිසොහනං;
කස්සපස්ස භගවතො, සාසනෙකං ඛහුස්සුතං.

18.

දෙසෙන්නං මුනිනො ධම්මං, සුත්වා පිණිතමානසො;
පුපෙසිංසාටකං මය්හං, ධම්මස්ස ධම්මසාමිනො.

19.

තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන, සංසරං දෙවමානුසෙ;
ලභාමි පචුරං චත්ථං, යං ලොකස්මිං වරං පරං.

20.

ඉච්ඡමානො සථෙ අජ්ජ [\[ජානමානොපහංඅජ්ජ; ජානධානොචහංඅජ්ජ](#)
[ඉතිකත්ථවි\]](#), හිමචත්තම්පි පඛිඛතං;
නානාවිරාගචත්ථෙහි, ඡාදයිස්සං සමන්තතො.

21.

සථෙ ඉච්ඡාමි අජ්ජෙව, චත්ථෙතච්ඡාදයා මිතෙ;
ජන්තවො චතුදීපස්මිං, චත්ථදානස්සිදං ඵලං.

22.

එතෙසං පුඤ්ඤකම්මානං, වාහසා කාමභූමියං;
සම්පත්ති මනුභුත්වාන, සාවත්ථිපුර මුත්තමෙ.

23.

ජාතො කුලෙ මහාභොගෙ,
වුද්ධිප්පත්තො සුබ්බෙධිතො;
තස්ස ධම්මං සුඤ්ඤත්වාන,
පබ්බජිත්වාන සාසනෙ.

24.

ලොකුත්තරං අග්ගරසං, භුඤ්චන්තො මුනිවාහසා;
කිලෙසෙ පජහිත්වාන, අරහත්තමපාපුඤ්ඤං.

25.

කුසලං නා වමන්තබ්බං, බුද්දකන්ති කදාවිපි;
අනන්තඵලදං හොති, නිබ්බාණම්පි දදාති තං.

අට්ඨස්ස ධම්මදෙසනං සුත්වා හික්ඛු ව මහාජනො ව දානාදිකුසලකම්මං
කත්වා යෙහුයොන සග්ගපරායණා අහෙසුංති.

26.

මනොපසාදෙනපි අප්පපුඤ්ඤං,
එවං මහත්තං භවතීති ඤාත්වා;
මා අප්පපුඤ්ඤන්ති පමජ්ජට්ඨිතො;
සරාථ දෙවිං ඉධ ලාජදායිං.

සද්ධොපාසකස්ස වත්ථුං සත්තමං.

28. කපණස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

අම්භාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ බාරාණසීනගරවාසී එකො දුග්ගතපුරිසො
පරගෙහෙ භතිංකත්වා ජීවිකං කප්පෙති, තස්මිං සමයෙ නගරවාසීනො
යෙහුයොන තස්මිං තස්මිං යානෙ මණ්ඩපාදයො කාරාපෙත්වා මහාදානං
දෙනති, තං දිස්වා දුග්ගතො එවං වින්තෙසි, අහං පුබ්බෙ අකතපුඤ්ඤත්තා
පරගෙහෙ භතිං කත්වා කිව්ඡෙන කසිරෙන ජීවාමි. නිවාසනපාරුපනම්පි
වාසට්ඨානමත්තම්මි දුක්ඛතො ලභාමි. ඉදානි බුද්ධුප්පාදො වත්තති
හික්ඛුසඨිසොපි.

සබ්බෙ ඉමෙ දානං දත්වා සග්ගමග්ගං සොධෙත්ති. මයාපි දානං දාතුං
වට්ටති. තම්මෙ දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සති. අපි ව මය්හං

තණ්ඩුලනාලිමත්තමිපි නත්ථී, අකතවිරියෙන තං මත්ථකං පාපෙතුං න සක්කා,
එතදත්ථායාහං උයොගං කත්වා දානං දස්සාමිති චින්තෙත්වා තතො පටියාය
හතිං පරියෙසමානො ගන්ත්වා තත්ථ තත්ථ හතිං කත්වා ලද්ධනිවාපෙ ව
භික්ඛාවරියාය ලද්ධතිලතණ්ඩුලාදයො ව එකත්ථ සංහරිත්වා මනුස්සෙ
සමාදාපෙත්වා තස්මිං මණ්ඩපං කාරාපෙත්වා වනකුසමාදීහි තං අලඬිකරිත්වා
භික්ඛු නිමන්තෙත්වා මණ්ඩපෙ නිසීදාපෙත්වා සබ්බෙසං පායසං [පායාසං
ඉතිසබ්බත්ථ] පටියාදෙත්වා භොජෙසී. අථ සො මරණකාලෙ අත්තනා කතං තං
දානවරං අනුස්සරි. සො තෙන කුසලකම්මෙන සුත්තප්පබුද්ධො විය
දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති. තස්මිං තෙන කතපුඤ්ඤානුරූපං මහන්තං
කතකවිමානං නිබ්බත්ති. සමන්තා තිගාචුතට්ඨානෙ දෙවතා නානා විධානි
තුරියානි ගහෙත්වා උපහාරං කරොන්ති. නිව්චං දෙවච්ඡරාසහස්සානි
[දෙවච්ඡරාසහස්සං ඉතිසබ්බත්ථ] තං පරිවාරෙත්වා තිට්ඨන්ති. එවං සො
මහන්තං සම්පත්තිං අනුභවති. අට්ඨකදිවසං සුවණ්ණසෙලවිහාරවාසී
මහාසඬ්ඝරක්ඛිතත්ථෙරො පත්තපට්ඨසම්භිදො දෙවචාරිකං චරමානො තං
දෙවපුත්තං අනුපමාය දෙවසම්පත්තියා විරොචමානං දිස්වා උපසඬ්ඝකම්ම ධීතො
තෙන කතකම්මං පුච්ඡී. සොපිස්ස යථාභූතං බ්‍යාකාසී, තෙනත්ථ.

1.

සබ්බසොචණ්ණයො ආසී, පාසාදො රතනාමයො;
සොණ්ණසිඬ්ගසතාකිණ්ණො, දුද්දික්ඛො ව පහස්සරො.

2.

කූටාගාර සතාකිණ්ණො, සොණ්ණමාලාසමාකුලො;
මුත්තාකලාපාලම්බන්ති, තත්ථ තත්ථ මනොරමා.

3.

තෙකගබ්භසතාකිණ්ණො, සයනාසනමණ්ඩිතො;
විහත්තො හබ්බහාගෙහි, පුඤ්ඤවඩ්ඨකිනා කතො.

4.

නච්චන්ති පමදා තත්ථ, හෙරිමණ්ඩලමජ්ඣගා;
ගායන්ති කාවි කීළන්ති, වාදෙන්ති කාවි තන්තියො.

5.

තතො තිගාචුතෙ යානෙ, පාසාදස්ස සමන්තතො;
සහච්ඡරා දෙවපුත්තා, ගහෙත්වා ආතතාදයො.

6.

මොදන්ති පරිවාරෙත්වා, නච්චගීතාදිනා සදා;

උල්ලඬිසන්තිව සෙලෙන්ති, සිලාසන්ති සමන්තතො.

7.

එවං මහිද්ධිකො දානි, තුවං වන්දොව භාසති;
පුච්ඡාමි තං දෙවපුත්ත, කිං කම්මමකරී පුරා.

දෙවපුත්තො ආහ.

8.

අහොසිං දුග්ගතො පුබ්බෙ, ඛාරාණසිපුරුත්තමෙ;
දානං දෙන්ති නරා තත්ථ, නිමන්තෙත්වාන භික්ඛවො.

9.

ජීවන්තො භතියා සොහං, දානං දෙන්තෙ මහාජනෙ;
තුට්ඨහට්ඨෙ පමුදිතෙ, එවං චින්තෙසහං තදා.

10.

සම්පන්නවත්ථාලඬිකාරා, දානං දෙන්ති ඉමෙ ජනා;
පරත්ථපි පහට්ඨාව, සම්පත්තිමනුභොන්ති තෙ.

11.

බුද්ධුප්පාදො අයං දානි, ධම්මො ලොකෙ පවත්ති;
සුසිලා දානි වත්තන්ති, දක්ඛිණෙය්‍යා ජිනොරසා.

12.

අනාවට්ඨිතො [අවට්ඨිතොව; අන්ධට්ඨිතොව ඉතිපිකත්තවි] සංසාරො,
අපායා බලු පුරිතා;
කලායාණවිමුඛා සත්තා, කාමං ගච්ඡන්ති දුග්ගතිං.

13.

ඉදානි දුක්ඛිතො හුත්වා, ජීවාමි කසිරෙනහං;
දලිද්දො කපණො දීනො, අප්පහොගො අනාලයො.

14.

ඉදානි ඛීජං රොපෙමි, සුඛෙත්තෙ සාධුසම්මතෙ;
අප්පෙවනාම තෙනාහං, පරත්ථ සුඛිතො සියා.

15.

ඉති චින්තිය භික්ඛිත්වා, හතිං කත්වාන තෙකධා;
මණ්ඩපං තත්ථ කාරෙත්වා, නිමන්තෙත්වාන භික්ඛවො.

16.

ආයාසෙන අදාසාහං, පායසං අමතාය සො;
තෙන කම්මවිපාකෙන, දෙවලොකෙ මනොරමෙ.

17.

ජාතොම්හි දිබ්බකාමෙහි, මොදමානො අනෙකධා;
දීසායුකො වණ්ණවන්තො, තෙජස්සිව අභොසහන්ති.

එවං දෙවපුත්තො අත්තනා කතපුඤ්ඤකම්මං විත්තාරෙන කථෙසී, ථෙරොපි මනුස්සලොකං ආගන්ත්වා මනුස්සානං අත්තනා පච්චක්ඛතො දිට්ඨදිබ්බසම්පත්තිං පකාසෙසී. තං සුත්වා මහාජනො කුසලකම්මං කත්වා යෙභුයොන සග්ගෙ නිබ්බත්තොති.

18.

අනාලයො දුග්ගතදීනකොපි,
දානං දදන්තො ධිගතො විසෙසං;
සග්ගා පවග්ගං යදි පත්ථයවිහො,
හන්ත්වාන මච්ඡෙරමලං දදාටාති.

කපණස්ස වත්ථුං අට්ඨමං.

29. දෙවපුත්තස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

ඉතො පුබ්බෙ නාරදස්ස කිර සම්මාසම්බුද්ධස්ස කාලෙ අයං දීපො අඤ්ඤතරෙන නාමෙන පාකටො අභොසී, සො පනෙකස්මිං කාලෙ දුබ්භික්ඛො අභොසී දුස්සස්සො, මහාජාතකභයං සත්තෙ පිළෙති. තස්මිං සමයෙ නාරදස්ස භගවතො එකො සාසනිකො සාවකො අඤ්ඤතරස්මිං ගාමෙ පිණ්ඩාය වරින්වා යථා ධොතපත්තොව නික්ඛමී. අථඤ්ඤතරස්මිං ගෙහෙ මනුස්සා එකං තණ්ඩුලනාළිංපොටලිකාය බන්ධිත්වා උදකෙ පක්ඛිපිත්වා පචිත්වා උදකං ගහෙත්වා පිවන්තො ජීවන්ති, තදා ථෙරං දිස්වා වන්දිත්වා පත්තං ගහෙත්වා තෙන තණ්ඩුලෙන හත්තං පචිත්වා පත්තෙ පක්ඛිපිත්වා ථෙරස්ස අදංසු. අථ තෙසං සද්ධාබලෙන සා උක්ඛලි හත්තෙන පරිපුණ්ණා අභොසී, තෙ තං අබ්භුතං දිස්වා අයාස්ස දින්නදානෙ විපාකො අජ්ජෙව නො දිට්ඨොති සොමනස්සජාතා මහාජනං සන්නිපාතෙත්වා තෙ හත්තං භොජෙත්වා පච්ඡා සයං භුඤ්ජිංසු. හත්තස්ස ගහිතගහිතට්ඨානං පුරතෙව. තතො පට්ඨාය තෙ සම්පත්තමහාජනස්ස දානං දදන්තා ආයුපරියොසානෙ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිංසු, අථ සො ථෙරො හත්තං ආදාය ගන්ත්වා අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ නිසිදිත්වා භුඤ්ජිතුමාරති. තස්මිං කිර රුක්ඛෙ නිබ්බත්තො එකො දෙවපුත්තො ආහාරෙන කිලන්තො භුඤ්ජමානං ථෙරං දිස්වා අත්තභාවං විජහිත්වා මහල්ලකවෙසෙන තස්ස සම්පෙ අට්ඨාසී. ථෙරො අනාවජ්ජිත්වා භුඤ්ජති. දෙවපුත්තො වරිමාලොපං යපෙත්වා

භූත්තකාලෙ උක්කාසිත්වා අත්තානං ධීතභාවං ඡානාපෙසි. ථෙරො තං දිස්වා විජ්ජට්ඨාරි භුත්වා චරිමං භත්ථපිණ්ඩං තස්ස භත්ථෙ යපෙසි, තතො සො භත්තපිණ්ඩං ගහෙත්වා ධීතො චිත්තෙසි. ඉතො කිර මයා පුබ්බෙ සමණබ්‍රාහ්මණානං වා කපණද්ධිකානං වා අන්තමසො කාකසුන්ධා දීනම්පි ආහාරං අදින්නපුබ්බං භවිස්සති, තෙනවාහං දෙවො භුත්වාපි භත්තං න ලභාමි. භත්තාහං ඉමං භත්තපිණ්ඩං ථෙරස්සෙව දස්සාමි, තං මෙ භවිස්සති දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය වාති. එවඤ්ච පන චිත්තෙන්වා භත්තපිණ්ඩෙ ආසං පභාය ථෙරං උපසඬකම්ම සාමි දාසස්ස වො අලං ඉධ ලොකෙන සඬගහං. පරලොකෙන මෙ සඬගහං කරොථාති චත්වා තස්ස පත්තෙ ඔකිරි. අථස්ස භත්ථපිණ්ඩං **[භත්ථපිණ්ඩං ඉතිසබ්බත්ථ]** පත්තෙ පතිතමත්තෙයෙව තිගාචුත්තට්ඨානෙ දිබ්බමයාති භත්තභාජනාතිපඤ්ඤායිංසු. දෙවපුත්තො ථෙරං පඤ්චපතිට්ඨිතෙන චන්දිත්වා තතො දිබ්බභොජනං ගහෙත්වා පථමං දානං දත්වා පච්ඡා සයං භුඤ්චි. තතො දෙපුත්තො දුතියදිවසතො පට්ඨාය ථෙරස්ස ච සම්පත්තමභාජනස්ස ච මහාදානං දෙන්තො ආයුපරියොසානෙ 0 දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා ඡසු කාමසග්ගෙසු අපරාපරං දිබ්බසම්පත්ති මනුභවමානො පදුමුත්තරස්ස භගවතො කාලෙ තතො චුතො ඛාරාණසියං අනෙකවිභවස්ස මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස කුටුම්භිකස්ස ගෙහෙ නිබ්බත්ති. දෙවොතිස්ස නාමං අකංසු. අපරභාගෙ විඤ්ඤානං පත්තස්ස තස්ස මාතෘපිතරො කාලමකංසු. සොවණ්ණමණිමුත්තාදිපූරිතකොට්ඨාගාරාදයො ඔලොකෙන්වා මම මාතෘපිතරො මිච්ඡාදිට්ඨිකත්තා ඉතො දානාදිකිඤ්චිකම්මං අකරිත්වා පරලොකං ගච්ඡන්තා කාකණිකමත්තම්පි අගහෙත්වා ගතා, අහං පන තං ගහෙත්වා ච ගමිස්සාමිති සන්නිට්ඨානං කත්වා හෙරිං වරාපෙන්වා කපණද්ධිකවනිබ්බකෙ සන්නිපාතෙන්වා සත්තාහබ්බන්තරෙ සබ්බං සාපතෙයාං දානමුඛෙන දත්වා අරඤ්ඤං පවිසිත්වා ඉසිජ්ජබ්බජ්ජං පබ්බජිත්වා කසිණපරිකම්මං කත්වා පඤ්ච හිඤ්ඤා අට්ඨ සමාපත්තියො නිබ්බත්තෙන්වා ආකාසවාරි අභොසි. අථ තස්මිංසමයෙ පදුමුත්තරො නාම භගවා හංසවතීනගරෙ පටිවසන්තො දෙවබ්‍රහ්මාදිපරිචුතො චතුසච්චපටිසංයුත්තං ධම්මං දෙසෙන්තො නිසින්තො භොති, තදා සො තාපසො ආකාසෙන ගච්ඡන්තො මහාජනසමාගමඤ්ච භගවතො සරිරතො නික්ඛන්තජබ්බණ්ණරංසියො ච දිස්වා කිමෙතංති විමිහිතො ආකාසා ඔතරිත්වා මහතියා බුද්ධලීලාය නිසිදිත්වා ධම්මං දෙසෙන්තං භගවන්තං දිස්වා පසන්නමානසො පරිසන්නරෙ නිසින්තො ධම්මං සුත්වා භගවන්තං චන්දිත්වා අත්තතො අස්සමමෙව අගමාසි. අථ සො තත්ථ යාවතායුකං යත්වා ආයුපරියොසානෙ තාවතිංසභවනෙ නිබ්බත්තො තිංසකජපෙ දිබ්බසම්පත්තිමනුභවන්තො ඡසු කාමසග්ගෙසු අපරාපරියවසෙන සංසරි. එකපඤ්ඤාසඅත්තභාවෙ සක්කො දෙවරාජා අභොසි, එකකච්ඡතිඅත්තභාවෙ චක්කවත්ති භුත්වා මනුස්සසම්පත්ති මනුභවිත්වා ඉමස්මිංබුද්ධුජ්ජාදෙ භගවති පරිනිබ්බුතෙ සාවත්ථියං අඤ්ඤතරස්මිං කුලගෙහෙ නිබ්බත්තිත්වා සත්තවස්සිකො එකං හික්ඛුං ධම්මං දෙසෙන්තං අද්දස. දිස්වා තං

උපසඬකම්ත්වා ධම්මං සුත්වා අනිච්චසඤ්ඤං පටිලහිත්වා තත්ථ නිසින්නොව
අරහත්තං පාපුණි, තතො සො පත්තපටිසම්භිදො අත්තනා කතපුඤ්ඤකම්මං
ඔලොකෙන්තො තං පුබ්බවරියං භික්ඛූනං මජ්ඣෙ පකාසෙන්තො ආහ. තස්මා.

1.

නාරදො කිර සම්බුද්ධො, පුබ්බෙ ආසි නරුත්තමො;
ලොකං දුක්ඛා පමොවෙන්තො, දදන්තො අමතං පදං.

2.

තස්මිං තු සමයෙ තස්ස, සාවකො ඡින්නබන්ධනො;
භික්ඛිත්වා දීපකෙ ලද්ධ, මාහාරං පරිභුඤ්ජිතුං.

3.

රුක්ඛමූල මුපා ගඤ්ජි, තත්ථාසිං රුක්ඛදෙවතා;
බ්‍රහ්මක්ඛිතා උදික්ඛන්තී, අට්ඨාසිං තස්ස සන්තිකෙ.

4.

අදාසි මෙ හත්තපිණ්ඩං, කරුණාපූරිතත්තරො;
ගහෙන්වාන යිතො පිණ්ඩං, සහමානො බුද්ධං තදා.

5.

අදින්නත්තා මයා පුබ්බෙ, කිඤ්චි දානං සුපෙසලෙ;
ජිසව්ජාපිළිතො භොමි, ජාතොපි දෙවයොනියං.

6.

අජ්ජ ඛෙත්තං සුලද්ධංමෙ, දෙයාධම්මොපි විජ්ජති;
බ්‍රිජමෙත්ථ ච රොපෙමි, භවතො පරිමුත්තියා.

7.

ඉති චිත්තිය වන්දිත්වා, දාසස්ස සාමි වො අලං;
සඬගහං ඉධ ලොකස්මිං, කරොථ පාරලොකිකං.

8.

ඉති වත්වා අදාසාහං, භුඤ්චි සොපි දයාපරො;
තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන, සුධන්තමලහිං බණ්ණෙ.

9.

තතො චුතො ඡදෙවෙසු, වින්දන්තො මහතිංසිරිං;
විරකාලං වසිං තත්ථ, දෙවිද්ධිහි සමඬගිතා.

10.

සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ, පදුමුත්තරනාමකො;
උප්පජ්ජි ලොකනායකො, ධම්මරාජා තථාගතො.

11.

මහිද්ධිකො තදා ආසිං, තාපසො කානනෙ වනෙ;
සම්පත්තපඤ්චා හිඤ්ඤාණො, ආකාසෙන වරාමහං.

12.

තදා කාසෙන ගච්ඡන්තො, රම්මෙ හංසවතීපුරෙ;
බුද්ධරංසිපරික්ඛිත්තං, කෙතුමාලාවිලාසිතං.

13.

දෙවසඬිසපරිබ්බුළුභං, දෙසෙන්තං අද්දසං ජිනං;
සො තං දිස්වාන නහසා, ධීතොහං පරිසන්තරෙ.

14.

ධම්මං සුත්වා උදග්ගොහං, කාලං කත්වාන සත්ථුනො;
තතො වුතො පපන්තොස්මි, තාවතිංසෙ මනොරමෙ.

15.

තිංසකප්පසහස්සානි, වරන්තො දෙවමානුසෙ;
දුග්ගතිං නාහිජානාමි, ලභාමි විපුලං සුඛං.

16.

එකපඤ්ඤාසතික්ඛන්තුං, දෙවරජ්ජමකාරයිං;
අටෙකවිසතික්ඛන්තුං, චක්කවත්තී අහොසහං.

17.

පදෙසරජ්ජං කාසාහං, බහුක්ඛන්තුං තහිං තහිං;
ඉමස්මිං හද්දකෙ කප්පෙ, නිබ්බූතෙතු [\[නිබ්බූතෙසු ඉතිසබ්බත්ථ\]](#)
තථාගතෙ.

18.

වොදිතො පුඤ්ඤකම්මෙන, සාවත්ථිපුරමුත්තමෙ;
උප්පජ්ජිත්වා කුලෙ සෙට්ඨෙ, ජාතියා සත්තවස්සිකො.

19.

සුත්වා ධම්මං කටෙන්නස්ස, හික්ඛුස්සඤ්ඤතරස්සහං;

භවස්සන්තං කරිත්වාන, අරහත්තමපාපුණිං.

20.

සුදින්නං මෙ තදා දානං, සුස්සුතං ධම්මමුත්තමං;
දුක්ඛස්සන්තං අකාසාහං, තස්ස කම්මස්ස වාහසාති.

එවඤ්ච පන වත්වා බහු ජනෙ කුසලකම්මෙ නියොපෙසීති.

21.

දානෙනපෙවං වරිමාය පිණ්ඩියා,
සවණාය ධම්මස්ස මුහුත්තකෙන;
ලහන්ති සත්තා තිව්ධම්පි සම්පදං,
එලං වදෙ කො බහුදායකස්ස හො.

දෙවපුත්තස්ස වත්ථුං නවමං.

30. සිවලිත්ථෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

ඉතො කිර කප්පසතසහස්සමත්ථකෙ පදුමුත්තරො නාම සත්ථා ලොකෙ
උද්භාදි ධම්මදෙසනාය සත්තෙ අමතමහානිබ්බාණං පාපෙන්තො, තස්මිං සමයෙ
භගවා භංසාවතියං සරාජිකාය පරිසාය මජ්ඣෙ ඵකං හික්ඛුං ලාභීනං
අග්ගට්ඨානෙ යපෙසි. තදා රාජා තං දිස්වා තං යානං කාමයමානො බුද්ධපමුඛස්ස
සඬ්ඝස්ස මහාදානං දන්වා භගවතො පාදමුලෙ සිරසා නිපජ්ජී, තදාස්ස භගවා
අනාගතෙ ගොතමස්ස භගවතො සාසනෙ තං යානං ලභිස්සසීති වත්වා බ්‍යාකාසී.
තං සුත්වා මුදිතො රාජා පුඤ්ඤාති කත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති. තතො
අපරභාගෙ බාරාණසියං සෙට්ඨිපුත්තො හුත්වා පච්චෙකබුද්ධසහස්සං
චතුපච්චයදානෙන යාවජීවං පටිජග්ගිත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්තො මහන්තං
සම්පත්ති මනුභවිත්වා තතො චුතො විපස්සිස්ස භගවතො කාලෙ
බත්ථුමතීනගරෙ අඤ්ඤතරස්මිං කුලගෙහෙ නිබ්බත්ති. සො තස්මිං සමයෙ
සෙනගුත්තට්ඨානෙ යත්වා රඤ්ඤො කම්මං කරොති, තදා නගරවාසීනො
උපාසකගණා විපස්සිසම්මාසම්බුද්ධං උපසඬ්ඝමිම වන්දිත්වා භගවා භන්තෙ
සසාවකො අම්භාකං අනුග්ගහං කරොතුති ස්වාතනාය නිමන්තෙත්වා මහාදානං
දන්වා සබ්බෙ ඵකච්ඡන්දා භගවන්ත මුද්දිස්ස මහාරහං මහාපරිවෙණං
කාරාපෙන්වා පරිවෙණමහෙ මහාදානං දදන්තා දානග්ගෙ අසුකං නාම නත්ථීති
න වත්තබ්බත්ති වත්වා දානං පටියාදෙන්වා දානග්ගං ඔලොකෙන්තා නවදධිඤ්ච
පටලමධුඤ්ච අපස්සන්තා පුරිසෙ පක්කොසිත්වා සහස්සං දන්වා දධිමධුං බීජපං
පරියෙසිත්වා ආනෙථාති පෙසෙසුං, තෙ සහස්සං ගහෙන්වා දධිමධුං උපධාරොතුං
තත්ථ තත්ථ විවරන්තා ද්වාරන්තරෙ අට්ඨංසු, තදා අයං සෙනගුත්තො රඤ්ඤො
සහන්තං දධිමධුං ආදාය ගච්ඡන්තො මහාද්වාරං සම්පාපුණි, අථ තෙ දධිමධුං
දිස්වා හො කභාපණං ගහෙන්වා ඉමං දෙහීති යාචංසු. තෙන [තෙනදස්සාමි

ඉතිහිකත්ථවි] න දස්සාමීති වුත්තෙ යාවසහස්සං වඩ්ඨෙත්වා යාවිංසු. තතො සෙනගුත්තො ඉමං අප්පග්ගං සහස්සෙන යාවථ, කි මනෙන කරොථාති පුච්ඡි, තෙනි සම්බුද්ධත්ථායාති වුත්තෙ තෙනහි අහමෙව දස්සාමීති ජීරමරිවාදීහි සක්ඛරමධුචාණිකාදයො යොජෙත්වා දානග්ගං උපනාමෙසි. තං සත්ථු ආනුභාවෙන බුද්ධපමුඛස්ස අට්ඨසට්ඨිහික්ඛුසතසහස්සස්ස පහොණකං අහොසි. තතො සො තෙන පුඤ්ඤකම්මෙන දෙවමනුස්සලොකෙසු සම්පත්ති මනුභවිත්වා අපරහාගෙ අමිහාකං භගවතො කාලෙ කොලියනගරෙ මහාලිලිච්ඡවිරඤ්ඤො උපනිස්සාය සුප්පියාය නාම අග්ගමහෙසියා කුච්ඡස්මිං පටිසන්ධිං ගණ්හි. සො සත්තමාසසත්තසංවච්ඡරාති මාතුකුච්ඡියං වසිත්වා සත්තදිවසාති මුළුභගබ්භො දුක්ඛමනුභවි. මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛමන්තස්ස තස්ස මාතෘපිතරො සිවලිති නාම මකංසු. එවං මහාපුඤ්ඤස්ස එත්තකං කාලං මාතුකුච්ඡිමිහි දුක්ඛානුභවනං අත්තනාව කතෙන පාපබලෙන අහොසි, සො කිර අතීතෙ රාජා හුත්වා අත්තනො සපත්තරඤ්ඤා සද්ධිං සඬගාමෙන්තො මාතරා සද්ධිං මන්තෙසි. සා නගරං රුන්ධිත්වා අමිත්තෙ ගණ්හිතුං සක්කාති උපාය මදාසි, සොපි තස්සා වචනෙන නගරං රුන්ධිත්වා සත්තමෙ දිවසෙ අග්ගමෙසි, තෙන පාපකම්මබලෙන මාතෘපුත්තෘනං එවං මහත්තං දුක්ඛං අහොසිති. තතො සා පුත්තං විජායනකාලෙ සත්තමෙ දිවසෙ භගවත්තං අනුස්සරිත්වා සුබෙන භාරං මුඤ්චි. තුට්ඨා සා සත්තමෙ දිවසෙ බුද්ධපමුඛස්ස හික්ඛුසඬ්ඨස්ස මහාදානං අදාසි, අට්ඨස්සා පුත්තො සත්තවස්සිකකාලෙ ගෙහා නික්ඛම්ම සත්ථාරං දිස්වා පබ්බජ්ජං යාචි. සත්ථා සාරිපුත්තත්ථෙරස්ස නියොජෙසි, තතො සාරිපුත්තත්ථෙරෙන උපජ්ඣායෙන මොග්ගල්ලානමාවරියං කත්වා පබ්බජි, අථ සො බුරග්ගෙයෙව අරහත්තං පත්වා බුද්ධසාසනං සොහෙසි, සො පුබ්බෙ කතපුඤ්ඤානුභාවෙන මහාපුඤ්ඤො අහොසි ලාභිනඤ්ච අග්ගො. අට්ඨකස්මිං සමයෙ භගවා රෙවතත්ථෙරං දස්සනාය බදිරවනවිහාරං ගච්ඡන්තො තිංසහික්ඛුසහස්සෙහි සද්ධිං තිංසයොජනිකං ඡට්ටිකකත්තාරං සම්පාපුණි නිරුද්ධකං අප්පහක්ඛං. යෙභුයොන දෙවතා සිවලිත්ථෙරෙ පසන්තා. තස්මා භගවා සිවලිත්ථෙරං පුරතො වාරිකං කත්වා දෙවතාහි කාරාපිතෙ විහාරෙ වසන්තො දෙවතාහි සජ්ජිතදානං පරිභුඤ්ජන්තො රෙවතත්ථෙරං සංපාපුණිත්වා ගතකම්මං නිට්ඨාපෙත්වා ජෙනවනමාගම්ම ලාභිනං අග්ගට්ඨානෙන තං යපෙසිති. තෙන වුත්තං අපදානෙ.

1.

පදුමුත්තරො නාම ජිනො, සබ්බධම්මෙසු චක්ඛුමා;
ඉතො සතසහස්සමිහි, කප්පෙ උප්පජ්ජි නායකො.

2.

සීලං තස්ස අසඬ්ඛොයායං, සමාධි වජිරූපමො **[වජිරූපමා ඉතිකත්ථවි]**;
අසංඛියං ඤාණවරං, විමුත්ති ච අනොපමා.

3.

මනුෂ්‍යමරනාගානං, බ්‍රහ්මානඤ්ච සමාගමෙ;
සමණබ්‍රාහ්මණාකිණිණෙ, ධම්මං දෙසෙති නායකො.

4.

සසාවකං මහාලාහිං, පුඤ්ඤචන්තං ජුතින්ධරං,
යපෙසි එතදග්ගමිහි, පරිසාසු විසාරදො.

5.

තදාහං බත්තියො ආසිං, පුරෙ හංසවතීච්ඡයෙ [\[හංසාවතච්ඡයෙ
ඉතිසබ්බත්ථ\]](#);
සුත්වා ජීනස්ස තං වාක්‍යං, සාවකස්ස ගුණං බහුං.

6.

නිමන්තයිත්වා සත්තාහං, හොජයිත්වා සසාවකං;
මහාදානං දදිත්වාන, තං යානමභිපත්ථයිං.

7.

තදා මං චිත්තං පාදෙ, දිස්වාන පුරිසාසහො;
සො සරෙන මහාවීරො, ඉමං චචනමබ්‍රවී.

8.

තතො ජීනස්ස චචනං, සොතුකාමා මහාජනා;
දෙවදානවගන්ධබ්බො, බ්‍රහ්මානොච මහිද්ධිකා.

9.

සමණබ්‍රාහ්මණා වාපි, නමස්සිසුං කතඤ්ජලී;
නමො තෙ පුරිසාජඤ්ඤ, නමො තෙ පුරිසුත්තම.

10.

බත්තියෙන මහාදානං, දින්නං සත්තාහකම්පි [\[සත්තාහකංපිතො
ඉතිපිකත්ථවි\]](#) නො;
සොතුකාමා ඵලං තස්ස, බ්‍යාකරොහි මහාමුනෙ.

11.

තතො අවොච භගවා, සුණොථ මම භාසිතං;
අප්පමෙය්‍යමිහි බුද්ධස්මිං, ගුණමිහි සුප්පතිට්ඨිතා.

12.

දක්ඛිණා දායකං පත්වා, අප්පමෙය්‍යඵලාවහා;
අපි වෙ ස මහාභොගො, යානං පත්ථෙති මුත්තමං.

13.

ලාභී විපුලලාභීනං, යථා භික්ඛු සුදස්සනො;
තථාහංපි භවෙය්‍යන්ති, ලච්ඡතෙ තං අනාගතෙ.

14.

සතසහස්සිතො කප්පෙ, ඔක්කාකකුලසම්භවො;
ගොතමොනාම නාමෙන, සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති.

15.

තස්ස ධම්මෙසු දායාදො, ඔරසො ධම්මනිම්මිතො;
සීවලී නාම නාමෙන, හෙස්සති සත්ථුසාවකො.

16.

තෙන කම්මෙන සුකතෙන, වෙතනාපණ්ඩිති ව;
ජහිත්වා මානුසං දෙහං, තාවතිංසුපගො අහං.

17.

තතොපරස්මිංසමයෙ, බාරාණසිපුරුත්තමෙ;
සෙට්ඨිපුත්තො අහං ආසිං, අඨ්ඨප්පත්තො මහාධනො.

18.

සහස්සමත්තෙ පච්චෙක, නායකෙ ව නිමන්තිය;
මධුරෙනන්තපානෙන, සන්තප්පෙසිංතදාදරො.

19.

තතො වුතො ඡකාමග්ගෙ, අනුභොසිංමහායසං;
දෙවච්ඡරාපරිවුතො, පාසාදෙ රතනාමයෙ.

20.

ඵචං අවිත්තියා බුද්ධා, බුද්ධධම්මා අවිත්තියා;
අවිත්තියෙ පසන්නානං, විපාකොපි අවිත්තියො.

21.

ඵකනවුතිතො කප්පෙ, විපස්සිනාම නායකො;
උප්පජ්ජි වාරුනයනො, සබ්බධම්මවිපස්සකො.

22.

තදාහං බන්ධුමතියා, කුලස්සඤ්ඤතරස්ස ව;
දගිතො පත්ථිතො පුත්තො, ආසිං කම්මන්තබ්බාවටො.

23.

තදා අඤ්ඤතරො පුගො, විපස්සිස්ස මහෙසිනො;
පරිවෙණං අකාරෙසි, මහන්ත මිති විස්සුතං.

24.

නිට්ඨිතෙ ව මහාදානං, දදං බජ්ජකසංයුතං;
නවං දධි මධුඤ්ඤෙව, විචිතං න ව මද්දස.

25.

තදාහං තං ගහෙත්වාන, නවං දධි මධුමිපිව,
කම්මසාමිසරං ගච්ඡං, තමෙනං [තමෙසං ඉතිසබ්බත්ථ] දාන මද්දසං.

26.

සහස්සමිපි ව දත්වාන, න ලතිංසු ව තං ද්වයං;
තතො එවං විචිත්තෙසිං, නෙතං හෙස්සති ඔරකං.

27.

යථා ඉමෙ ජනා සබ්බෙ, සක්කරොන්ති තථාගතං;
අහමිපි කාරං කස්සාමි, සසඬිසෙ ලොකනායකෙ.

28.

තදාහමෙවං චිත්තෙන්වා, දධිංමධුඤ්ඤෙව එකතො;
යොජෙත්වා ලොකනාථස්ස, සසඬිසස්ස අදාසහං.

29.

තෙන කම්මෙන සුකතෙන, වෙතනාපණ්ඩිති ව;
ජහිත්වා මානුසං දෙහං, තාවතිංස මගඤ්ජහං.

30.

පුනාහං බාරාණසියං, රාජා හුත්වා මහායසො;
සත්තුකස්ස තදා රුද්ධො, ද්වාරරොධං අකාරයිං.

31.

තතො සපත්තිනො [සම්පත්තිනො; සපත්තානො ඉතිවකත්ථවි] රුද්ධො,
එකාහං රක්ඛිතා අහුං;
තතො තස්ස විපාකෙන, පාපුණිං නිරයං භුසං.

32.

පවිජීමෙ ව භවෙ දානි, ජාතොහං කොලියෙ පුරෙ;
සුප්පවාසා ව මෙ මාතා, මහාලි ලිච්ඡවී පිතා.

33.

ඛත්තියෙ පුඤ්ඤකම්මෙන, ද්වාරරොධස්ස වාහසා;
සත්තමාසෙ සත්තවස්සෙ, වසිංකුච්ඡිමිහි දුක්ඛිතො.

34.

සත්තාහං ද්වාරමුල්භොහං, මහාදුක්ඛසමප්පිතො;
මාතා මෙ ඡන්දදානෙන, එව මාසි සුදුක්ඛිතා.

35.

සුවත්ථිතොහං නික්ඛන්තො, බුද්ධෙන අනුකම්පිතො;
නික්ඛන්තදිවසෙයෙව, පබ්බජිං අනගාරියං.

36.

උපජ්ඣා සාරිපුත්තො මෙ, මොග්ගල්ලානො මහිද්ධිකො;
කෙසෙ ඔරොපයන්තො මෙ, අනුසාසි මහාමනි.

37.

කෙසෙසු ඡිජ්ජමානෙසු [ඡන්තමනෙසු ඉතිපිකත්ථවි],
අරහත්තමපාපුඤ්ඤිං;
දෙවො නාගා මනුස්සා ව, පච්චයානු පනෙත්ති මෙ.

38.

පදුමුත්තරනාමඤ්ච, විපස්සිංච විනායකං;
සංසුජ්ජිං පමුදිතො, පච්චයෙහි විසෙසනො.

39.

තතො තෙසං විපාකෙන, කම්මානං විපුලුත්තමං;
ලාහං ලහාමි සබ්බත්ථ, වනෙ ගාමෙ ජලෙ ථලෙ.

40.

රෙවතං දස්සනත්ථාය, යදා යාති විනායකො;
තිංසහික්ඛුසහස්සෙහි, සහ ලොකග්ගනායකො.

41.

තදා දෙවො පනිතෙහි [පඤ්ඤෙහි ඉතිසබ්බත්ථවි], මමත්ථාය මහාමනි;

පව්වයෙහි මහාවීරෝ, සසඬිසො ලොකනායකෝ.

42.

උපට්ඨිතො මයා බුද්ධො, ගන්ත්වා රෙවතමද්දස;
තතො ඡෙතවනං ගන්ත්වා, එතදග්ගෙ යපෙසිමං.

43.

ලාභිනං සිවලි අග්ගො, මම සිස්සෙසු භික්ඛවො;
සබ්බෙලොකහිතො සත්ථා, කිත්තයි පරිසාසුමං.

44.

කිලෙසා කුමාරිකා මය්හං, භවා සබ්බෙ සමුහතා;
නාගොව ඛන්ධනං ඡෙත්වා, විහරාමී අනාසවො.

45.

ස්වාගතං වත මෙ ආසි, බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකං;
තිස්සො විජ්ජා අනුජ්ජත්තො, කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

46.

පටිසම්භිදා වතස්සොපි, විමොක්ඛා පිව අට්ඨිමෙ;
ඡලභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා, කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සිවලින්ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

47.

සුත්වාන එතං වරිතං මහබ්භූතං,
පුඤ්ඤානුභාවඤ්ච සිරිං සිරිමතං;
භිත්වා කුසිතං කුසලං කරොථ,
කාමාත්ථ කාමං භවභොගනිබ්බුතිං.

සිවලින්ථෙරස්ස වත්ථුං දසමං.

යක්ඛවඤ්චිතවග්ගො තතියො.

මහාසෙනවග්ගො

31. මහාසෙනරඤ්ඤො වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

භගවති පරිනිබ්බුතෙ පාටලිපුත්තනගරෙ මහාසෙනො නාම රාජා රජ්ජං
කාරෙසි ධම්මිකො ධම්මරාජා. සො පත පිතුපිතාමහාදීනං ධනරාසිං
ඔලොකෙත්වා ඉමෙ ඉමං සාපතෙය්‍යං පහාය මච්චුනො මුබ්බුපගතා. අහො

සංසාරිකානං අඤ්ඤාණතා. ධනං යපෙත්වා අත්තනො විනාසඤ්ච අත්තානං
 යපෙත්වා ධනවිනාසඤ්ච න ජානන්තීති සම්පත්තියා අධිගමඤ්ච විනාසං වාති
 සබ්බං වින්තෙත්වා ධම්මඤ්ච සුත්වා පටිලද්ධසද්ධො දිවසෙ දිවසෙ
 දසසහස්සානං භික්ඛූනං මධුරෙන අන්තපානෙන සන්තප්පෙන්තො අනෙකානි
 පුඤ්ඤානි උපවිනන්තො එකදිවසං රහො පටිසල්ලිතො එවං වින්තෙසි. එවං
 රාජනියොගෙන ජනස්ස පිළනං කත්වා දින්නදානතො සහත්ථෙන කම්මං
 කත්වා ලද්ධෙන දින්නදානං මහජ්ජලං මහානිසංසං භවිස්සති, එවං මයා
 කාතබ්බන්ති යො සුභදා මච්චස්ස රජ්ජං නියානෙත්වා අත්තනො කණ්ටධීකං
 ආදාය කිඤ්චි අජානාපෙත්වා අඤ්ඤතරවෙසෙන නගරා නික්ඛම්ම උත්තරමධුරං
 නාම නගරං අගමාසි, තත්ථ මහාවිභවො එකො සෙට්ඨි පටිවසති, තෙ
 සෙට්ඨිනො සමීප මුපගම්ම යිතා. තෙන කිමත්ථායාගතාති වුත්තෙ රාජා තව
 ගෙහෙ භතියා කම්මං කරිස්සාමිති වත්වා තෙනානුඤ්ඤාතො තිණි වස්සානි
 කම්ම මකාසි, තතො එකදිවසං සෙට්ඨි තෙ දිස්වා පක්කොසිත්වා අතීව තුම්භෙ
 සුඛුමාලතරා. තථාපි ඉමස්මිං ගෙහෙ කම්මකරණෙන ටීරං වසිත්ථ, එත්තකං
 කාලං කිස්මිඤ්ච කම්මෙපි කුසිත්තං න පඤ්ඤායති. පගෙව අනාවාරම්පි,
 යාගුභත්තං යපෙත්වා අඤ්ඤං උපකාරම්පි මම සන්තිකා නත්ථි, කෙනත්ථෙන
 කම්මං කරොමාති පුච්ඡි. රාජා තස්ස වචනං සුත්වා ඉමස්මිං ජනපදෙ සාලිතො
 මනාපභාවො බහුසො සුයති. තස්මා සාලිනමත්ථාය ඉධා ගතම්භාති ආහ, තං
 සුත්වා තෙසං තුට්ඨො සෙට්ඨි සාලිනං සකට්ඨසහස්සං අදාසි, රාජා සාලි-ලභිත්වා
 සෙට්ඨිනො එවමාහ, හො ඉමං අම්භාකං නගරං පාපෙමාති, තං සුත්වා සෙට්ඨි
 සාධුති වත්වා සාලිපරිපුණ්ණසකට්ඨසහස්සං රඤ්ඤො නගරං පාපෙසි, රාජා
 නගරං ගන්ත්වා සෙට්ඨිස්ස නානාවණ්ණවත්ථභිරඤ්ඤසුචණ්ණාදීහි සකට්ඨ
 පුරෙන්වා පටිපෙසෙන්වා මෙන්ති. ටීරං කත්වා ආහතවිභයො රාජගෙහෙ
 සන්තිවයමකාසි, අථ රාජා කතිපාහව්වයෙන මුසලං පග්ගස්ස සහත්ථෙනෙව
 වීහිං කොට්ටෙති, කොට්ටිතකොට්ටිතං කණ්ටධීකා පජ්ථොටෙති. එවං උභොපි
 තණ්ඩුලානං මහන්තං රාසිං කත්වා දාරුදකාදයො ආහරිත්වා අම්බිලභත්තං
 පවිත්වා රාජගෙහෙ පඤ්චසතආසනානි පඤ්ඤාපෙත්වා කාලං උග්ගොසෙසුං,
 ආගච්ඡන්තු අයා අනුකම්පං උපාදාය මම ගෙහෙ භුඤ්ජන්තුති. තං සුත්වා
 පඤ්චසතා භික්ඛූ ආකාසෙන ආගමිංසු, රාජා තෙ යාවදත්ථං පරිවිසි, තතො
 තෙසං අත්තරෙ පියංගුදීපවාසි එකො මහාසිවත්ථෙරො නාම භත්තං ගහෙන්වා
 එතෙ මං පස්සන්තුති අධිට්ඨන්ති ආකාසෙන පියංගුදීපං ගන්ත්වා භත්තං
 පඤ්චසතානං භික්ඛූනං දත්වා පරිභුඤ්චි. තං තස්සානුභාවෙන සබ්බෙසං
 යාවදත්ථං අභොසි. එවං අප්පකෙනාපි දෙයාධම්මෙන සප්පුරිසා දායකානං මනං
 පසාදෙන්වා පතිට්ඨං කරොන්තීති. වුත්තඤ්චි.

1.

අප්පකෙනපි මෙධාවි, දායකානං මනං පති;
 සද්ධං වඩ්ඪෙත්ති වන්දොව, රංසිනා බීරසාගරං.

2.

අටියානෙ න නියොපේන්තා, කරොන්තා නෙව සන්නිධිං;
පරිභොග මකත්වාන, නෙව නාසෙන්නි පච්චයං.

3.

න පාපෙන්තාව ථෙය්‍යස්ස, න කරොන්තා තථෙවිණං;
විහජන්ති සුසිලෙසු, සයං භුත්වාන සිලවාති.

අප් රාජා කණ්ටිකාය සද්ධිං ඵත්ථෙව යිතො පියංගුදීපෙ පරිභුඤ්ජන්තෙ
පඤ්චසතහික්ඛු දිස්වා හටියො උදග්ගො අහොසි. අප් තෙ අපරහාගෙ අත්තනා
කතං දානවරං අනුස්සරන්තා න විරෙතෙව උහොපි සොතාපන්නා අහෙසුංති.

4.

න ගණෙන්නාත්තනො දුක්ඛං, විහාය මහතිං සිරිං;
ආයතිංභවමිච්ඡන්තා, සුපනෙවං සුහෙ රතා.

5.

ආයාසෙන කතං පුඤ්ඤං, මහන්තඵලදායකං;
ඉති මන්ත්වාන මෙධාවී, සහත්ථෙතෙව තං කරෙති.

මහාසෙනරඤ්ඤො වත්ථුං පථමං.

32. සුවණ්ණතිලකාය වත්ථුමහි අයමානුපුබ්බිකථා

ලඬිකාදීපෙ කිර අනුරාධපුරනගරෙ එකො මාතුගාමො [එකාමාතුගාමාතිවා
එකාමාතුගාමාතිවා කත්ථවි] සද්ධාසම්පන්නා නිච්චං අභයුත්තරචෙතියෙ
පුප්ඵපුප්ඵ කරොති, අථෙකදිවසං සා අත්තනො ධිතුයා සද්ධිං තස්මිං චෙතියෙ
පුප්ඵපුප්ඵනත්ථාය [පුප්ඵපුප්ඵත්ථාය ඉතිකත්ථවි] ගන්ත්වා පුප්ඵාසනසාලාය උදකං
අපස්සන්ති ධිතු හත්ථෙ පුප්ඵවඬිගොටකං යපෙත්වා සට මාදාය පොක්ඛරණිං
අගමාසි, තතො සා දාරිකා මාතරි අනාගතායයෙව [අනාගතෙයෙව ඉතිසබ්බත්ථ]
අධොතාසනෙ පුප්ඵමුට්ඨිංගහෙත්වා මණ්ඩලං කත්වා පුප්ඵත්වා එවං
පත්ථනමකාසි. තථා හි.

1.

මහාවීරස්ස ධිරස්ස, සයම්භුස්ස මහෙසිනො;
තිලොකග්ගස්ස නාථස්ස, හගවන්තස්ස සත්ථුනො.

2.

ය මහං පුප්ඵං පුප්ඵං, තස්ස කම්මස්ස වාහසා;
රුජිනං පවරා හෙස්සං, ආරොහපරිණාහවා.

3.

මං දිස්වා පුරිසා සබ්බෙ, මුච්ඡන්තු කාමමුච්ඡිකා;
නිච්ඡරන්තු සරීරා මෙ, රංසිමාලිච රංසියො.

4.

හදයඛිගමා කණ්ණසුඛා, මඤ්ජුභාණී සුභා මම;
කිත්තරානං යථා වාණී, එවමෙව පවත්තතුති.

අථස්සා මාතා ආගම්ම අධොතාසනෙ පුජිතානි පුජ්ථානි දිස්වා කස්මා
චණ්ඩාලී අධොතාසනෙ භගවතො පුජ්ථානි පුප්පෙසි, අයුත්තං තයා කතන්ති ආහ,
තං සුත්වා සා මාතුයා කුජ්ඣිත්වා ත්වං චණ්ඩාලිති අක්කොසි, සා එත්තකං
පුඤ්ඤාපුඤ්ඤං කත්වා අපරභාගෙ තතො චුතා ජම්බුදීපෙ උත්තරමධුරායං
එකස්ස චණ්ඩාලගන්ධබ්බව්‍යාභ්මණස්ස ධිතා හුත්වා නිබ්බන්ති, උත්තමරූපධරා
අහොසි, තස්සා සරීරතො මෙසමුඛතො විජ්ජුල්ලතාවිය රංසියො නිච්ඡරන්ති.
සමන්තා චතුර්භත්ථට්ඨානෙ සරීරජ්ජභාය අන්ධකාරෙ විධමති. මුඛතො
උජ්ජලගන්ධො වායති, කායතො චන්දනගන්ධො, තස්සා ද්විත්තං ථනාන
මන්තරෙ සුවණ්ණචණ්ණං එකං තිලකං අහොසි, තෙන බාලසුරියස්ස විය පහා
නිච්ඡරති. දිට්ඨදිට්ඨා යෙහුයොන උම්මත්තා විය කාමමදෙන විසඤ්ඤිතො
හොන්ති, අහො කුසලාකුසලානං ආනුභාවො. තථා හි.

5.

යෙන සා කොධසාමාතු, චණ්ඩාලී ඉති භාසිතා;
තෙන සා ආසි චණ්ඩාලී, පෙගුච්ඡා හීනජාතිකා.

6.

සල්ලක්ඛෙන්වාන සම්බුද්ධ, ගුණං පුප්පෙසි යං තදා;
තෙන පුඤ්ඤානුභාවෙන, සා හිරුපී මනොරමා.

7.

යෙන යෙන පකාරෙන, පුඤ්ඤපාපානි යො කරෙ;
තස්ස තස්සානුරූපෙන, මොරොව ලහතෙ ඵලං.

8.

පාපෙන ව තිරච්ඡානෙ, ජායන්ති කුසලෙන තෙ;
චණ්ණපොක්ඛරතා හොති, මොරානං කම්ම මීදිසන්ති.

තතො තස්සා මාතාපිතරො සුවණ්ණතිලකානි නාම මකංසු. තස්මිංකිර
නගරෙ මනුස්සා තස්සා රූපදස්සනෙනව සවණෙනව සම්පත්තාපි චණ්ඩාලධීතා
අයන්ති පරිභවහයෙන ආවාහං න කරොන්ති. අථ තස්මිං නගරෙ

ලලනා නනානී වලලොවනානී,
තරුණා රුණානී වලිතාධරාණී;
මනුජො හි යො තෙත්තපියං කරොති,
ස තු නීවජාතිං අපි නො ජහාති.

සමෙති කිං දෙව ඡමාය මත්තිකා,
කදාපි වාමීකරජාතිකාය;
සිගාලධෙනු අපි නීවජාතිකා,
සමෙති කිංසිභවරෙන දෙවාති.

පටුන

දිට්ඨිං පාපෙන්තී සරසෙන තං ඔලොකෙන්වා පාරුතකඤ්චුකං කිඤ්චි
අපනෙන්වා සරීරජ්ජහං පඤ්ඤාපෙසි, රාජා පනස්සා සරීරජ්ජහංව රූපසම්පදංව
දිස්වා කාමාතුරො විගතසඤ්ඤො සම්මුල්භො භුත්වා මුහුත්තෙන
පටිලද්ධස්සාසො තස්සා සස්සාමිකාස්සාමිකභාවං පුච්ඡිත්වා චණ්ඩාලධිතාති
සුත්වා පරිභවහයෙන තං ආනෙතු මසක්කොන්තො එවරූපං
චණ්ණපොක්ඛරසම්පන්නං ඉත්ථීරතනං අලහන්තස්ස මෙ කො අත්ථො
ජීවිතෙනාති සොචන්තො පරිදෙවන්තො කාමමුච්ඡිතො කත්තබ්බා කත්තබ්බං
අජානන්තො අසිං ගහෙන්වා අත්තනො සිසං සයමෙව ඡින්දිත්වා කාල මකාසි.
එවමෙව අන්තරාමග්ගෙ පඤ්චරාජානො තස්සා රූපසම්පත්තිමදමත්තා අසිනා
ඡින්තසිසා ජීවිතක්ඛයං පාපුණ්ණි. තථා හි සත්තා හිරඤ්ඤසුචණ්ණදාසිදාස
පුත්තදාරාදීසු **[පුත්තදාරාදීහි ඉතිසබ්බත්ථ]** පියං නිස්සාය කාමෙන මුච්ඡිතා
අනයබ්‍යසනං පාපුණන්තීති. චුත්තඤ්ඤෙනං භගවතා.

11.

පියතො ජායතෙ සොකො,
පියතො ජායතෙ භයං;
පියතො විජ්ජමුත්තස්ස,
නත්ථී සොකො කුතො භයං.

12.

පෙමතො ජායතෙ සොකො,
පෙමතො ජායතෙ භයං;
පෙමතො විජ්ජමුත්තස්ස,
නත්ථී සොකො කුතො භයං.

13.

රතියා ජායතෙ සොකො,
රතියා ජායතෙ භයං;
රතියා විජ්ජමුත්තස්ස,
නත්ථී සොකො කුතො භයං.

14.

කාමතො ජායතෙ සොකො,
කාමතො ජායතෙ භයං;
කාමතො විජ්ජමුත්තස්ස,
නත්ථී සොකො කුතො භයං.

15.

තණ්හාය ජායතෙ සොකො,

තණ්හාය ජායතෙ භයං;
තණ්හාය විප්පමුත්තස්ස,
නත්ථි සොකො කුතො භයං.

තතො සො අනුක්කමෙන පඤ්චමධුරනගරං ගන්ත්වා අත්තනො ආගතභාවං
රඤ්ඤා කථාපෙත්වා තෙන අනුඤ්ඤාතො ගන්ත්වා රාජානං අද්දස. තදා
උද්දාළබ්‍රාහ්මණො රඤ්ඤො අවිදුරෙ කම්බලහද්දපියෙ නිසින්තො භොති,
ගන්ධබ්බබ්‍රාහ්මණොපි ධිතුයා සද්ධිං ගන්ධබ්බං කුරුමානො නිසිදි. තස්මිංඛණෙ
පිතු පිට්ඨිපස්සෙ නිසින්තා සුවණ්ණතිලකා උද්දාළබ්‍රාහ්මණො කතමොති
පුච්ඡිත්වා එතස්මිං හද්දපියෙ නිසින්තො. එසොති සුත්වා නිලාමලලොචනෙහි
තං ඔලොකන්ති දසනරංසිනා සම්භින්තසුරත්තාධරෙන මන්දහසිතං කරොන්ති
තං ඔලොකෙත්වා පාරුතකඤ්චුකං අපනෙත්වා සරීරප්පහං විස්සජ්ජෙසි. තං
දිස්වා බ්‍රාහ්මණො උම්මත්තො සොකෙන පරිදඬ්ඨගත්තො උණ්භවාතෙන
සුරිතමුඛනාසො අස්සුනා කිලින්තනෙත්තො විසඤ්ඤී අභොසි. තතො සො
මුහුත්තෙන ලද්ධස්සාසො රොගීවිය රඤ්ඤො සකාසා අපසරන්තො අත්තනො
ගෙහං ගන්ත්වා සුභදෙ පක්කොසිත්වා තෙසං එවමාහ. භවන්තෙත්ථ.

16.

යො ආපදෙ සමුප්පන්තෙ,
උපතිට්ඨති සන්තිකෙ;
සුඛදුක්ඛෙ සමො භොති,
සො මිත්තො සොච ඤාතකො.

17.

යො ගුණං භාසතෙ යස්ස, අගුණඤ්ච නිගුහති;
පටිසෙධෙත්‍ය [\[පටිසෙධෙතිකත්තබ්බා ඉතිසබ්බත්ථ\]](#) කත්තබ්බා, සො
මිත්තො සොච ඤාතකො.

18.

සුවණ්ණතිලකානාම, ලලනා කාමලාලයා;
නිලක්ඛිවණ්ඩකණ්ඩෙහි, විඛණ්ඩෙසි මනො මම.

19.

තස්සා මුඛමිබුපෙ සත්තා, මම නෙත්තමධුබ්බතා,
අප්පමිපින සරත්තාමං, තත්ථෙවා භිරමන්ති තෙ.

20.

සහෙව තෙහි මෙ චිත්තං, ගතං උල්ලංසියුද්ධතො;
ලජ්ජාගම්භිරපරිබං, ධිතිපාකාරමුග්ගතං.

21.

සම්මුඤ්ඤාමි පමුඤ්ඤාමි, සබ්බා මුඤ්ඤානි මෙ දිසා;
තස්ස මෙ සරණං භොථ, කරොථ මම සඬගහන්ති.

තං සුත්වා තෙ එවමාහංසු.

22.

යං ත්වමාවරිය පත්ථෙසි, චණ්ඩාලී සා අසඬගමා;
කිත්තු මිළ්භෙන සංයොගො, චන්දනස්ස කදා සියා.

23.

අගම්මගමනා යාති, නරානං දුරතො සිරි;
කිත්තිවායු බලං බුද්ධි, අයසංච ස ගච්ඡති.

අථ තෙසං බ්‍රහ්මණො ආහ.

24.

න පරිච්චජති ලොකොයං, අමෙජ්ඣෙ මණ්ඩුත්තමං;
ථීරතනං යුවාණි ච, දුක්කලා අපි ගාහියාති.

එවඤ්ඤා පන චත්වා තස්සා සස්සාමිකාස්සාමිකභාවං ඤත්වා ආනෙථාති ආහ,
තෙ තථා අකංසු. තතො බ්‍රාහ්මණො තාය ගෙහං ආගතකාලතො පටියාය
චත්තාරො මාසෙ රඤ්ඤො උපටියානං නෙව අගමාසි. තස්ස පන බ්‍රහ්මණස්ස
සන්තිකෙ පඤ්චසතරාජකුමාරා නානාවිධාති සිජ්ජාති උග්ගණ්හන්ති. තෙ තං
කාරණං ඤත්වා සුවණ්ණතිලකාය විජ්ජමානාය අම්භාකං සිජ්ජග්ගණ්ණස්ස
අන්තරායො භවිස්සති, යෙන කෙනචි උපායෙන එතං මාරෙතුං වට්ටති,
චිත්තෙන්වා තෙ හත්ථා වරියං පක්කොසිත්වා ලඤ්ජං දත්වා එවමාහංසු, හත්ථිං
සුරාය මත්තං කත්වා සුවණ්ණතිලකං මාරෙහීති. තතො තෙ සබ්බෙ රාජඬගණ
සන්තිපතිත්වා දුතං පාහෙසුං, ආචරියං දට්ඨකාමම්භාති. තතො බ්‍රාහ්මණෙන
ආගන්ත්වා නිසින්නෙන පටිසන්ථාරං කත්වා ආචරිය ආචරියානිං
පස්සිතුකාමම්භාති ආහංසු. අථ සො සුවණ්ණතිලකං ගහෙන්වා ආගච්ඡාති
මනුස්සෙ පෙසෙසි. තෙ තථා කරිංසු, අථ තස්සා විථිමජ්ඣං සම්පත්තකාලෙ
හත්ථිං විස්සජ්ජාපෙසුං. සො සොණ්ඩාය භූමියං පහරන්තො
[පහරන්තො උපධාවිත්වා ඉතිකත්ථවි] ගච්ඡන්තො උපධාවිත්වා සොණ්ඩෙන තං
උක්ඛිපිත්වා කුම්භෙ නිසිදාපෙසි. තතො රාජානො තථා තං මාරාපෙතු
මසක්කොත්තා පුන දිවසෙ මනුස්සෙ පයොජෙන්වා රත්තියං මාරාපෙසුං.
බ්‍රාහ්මණොපි එවරූපං ඉත්ථිං අලසිත්වා ජීවනතො මතමෙව **[මතං මෙසෙයො
ඉතිකත්ථවි]** සෙයොයාති සොචන්තො පරිදෙවන්තො රාජඬගණ දාරුචිතකං

කාරාපෙත්වා අග්ගිංපවිසිත්වා මතොති. එවං මාතුගාමවසඬිගතා මහන්තං
අනයබ්‍යසනඤ්ච මරණඤ්ච පාපුණන්තීති. චුත්තඤ්ඤතං භගවතා.

25.

මායාවෙසා [මායාවෙසා ඉතිකත්ථවි] මරීචිව,
සොකො රොගො වුපද්දවො;
බරාව බන්ධනා වෙසා,
මච්චුපාසො ගුහාසයො;
තාසු යො විස්සසෙ පොසො,
සො නරෙසු නරාධමොති.

26.

අයොනිසො සා පුරිමාය ජාතියා,
පුඤ්ඤං කරිත්වා අලභිදිසං ගතිං;
ධිසම්පයුත්තං [ධිතිසම්පයුත්තං ඉතිකත්ථවි] කුසලං කරොන්තා,
නිබ්බාණමෙවාහිමුඛං කරොථාති.

සුවණ්ණතිලකාය වත්ථුං දුතියං.

33. කපණාය වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

භගවති පරිනිබ්බතෙ ජම්බුදිපෙ තත්ථ තත්ථ භික්ඛුභික්ඛුණ්ණියො ව
උපාසකඋපාසිකායො ව ජයමහාබොධිං වන්දිස්සාමිති යෙභුයොන ගන්ත්වා
වන්දන්ති. අථා පරහාගෙ බහු භික්ඛු සඬිගම්ම මහාබොධිං වන්දනත්ථාය
ගච්ඡන්තා අඤ්ඤතරස්මිං ගාමකෙ භික්ඛාය වරිත්වා ආසනසාලං ගන්ත්වා
කතහත්තකිච්චා ථොකං විස්සමිංසු, තදා තත්ථ එකා කපණා දුග්ගතිත්ථී තථා
නිසින්තභික්ඛු දිස්වා උපසඬිකම්ත්වා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වන්දිත්වා එකමන්තෙ
ධීතා අය්‍යා කුහිං ගච්ඡන්තීති පුච්ඡී. භික්ඛු තං සුත්වා ජයමහාබොධිස්ස
ආනුභාවඤ්ච තං වන්දනත්ථාය අත්තානං ගමනඤ්ච කථෙන්නා එවමාහංසු.

1.

යත්ථාසිනො ජිනො ජෙසි, සසෙනං මකරද්ධජං;
හන්ත්වා කිලෙසසෙනඤ්ච, බුද්ධො ආසි නිරුත්තරො.

2.

යං පුජෙසි මහාවීරො, ධීතො පද මකොපයං;
සත්තරත්තින්දිවං නෙත්ත, නීලනීරජරංසිනා.

3.

සුරාසුරනරාදීනං, නෙත්තාලි පාළිපාතනා;

මෙවකාකාරපත්තෙහි, සිබ්බණ්ඩිවිය භාති යො.

4.

සුරපාදපොව සත්තානං, යං තිට්ඨති මහීතලෙ;
ඉහ ලොකෙ පරත්තෙ ව, දදන්තො ඉච්ඡිතිච්ඡිතං.

5.

යස්ස පුරාණපණ්ණමිපි, පතිතං යො නරො ඉධ;
පුප්පති තස්ස සො දෙනි, භවභොගං මහීරුභො.

6.

ගන්ධමාලෙහි සලිලෙහි, යමුපාසති සදා නරො;
අප්පකත්තඤ්ච බහිද්ධා ව, දුරිතං සො නිහඤ්ඤති.

7.

යො දෙනි ඉහලොකත්ථං,
යො දෙනි පාරලොකිකං,
සම්පදං ජයබොධිංතං,
භොති ගච්ඡාම වන්දිතුං.

තං සුත්වා උදග්ගා සොමනස්සජාතා භික්ඛූනං එවමාහ. අහං භන්තෙ පරකුලෙ භතියා කම්මං කරොන්ති දුක්ඛෙන කසිරෙන ජීවිකං කප්පෙමි. ස්වාතන්ත්‍රය මෙ තණ්ඩුලනාලිපි **[හණ්ඩුලනාමිප ඉතිසබ්බත්ථ]** නත්ථී, පගෙව අඤ්ඤං ධනං, ඉමං විනා අඤ්ඤං සාටකම්පි නත්ථී, කස්මා පුබ්බෙ අකතපුඤ්ඤත්තා, තස්මා ඉමං භන්තෙ සාටකං මමානුග්ගහාය බොධිමිති ධජං බන්ධොති යාවිත්වා සාටකං ධොවිත්වා තෙසං අදාසි. භික්ඛූපි තස්සානුග්ගහාය තං ගහෙත්වා අගමංසු. සා සාටකං දත්වා පීතිපාමොජ්ජමානසා ගෙහං ගන්ත්වා තදභෙව රත්තියා මජ්ඣිමයාමෙ සත්ථකවාතෙන උපහතා කාලං කත්වා තෙසං භික්ඛූනං ගමනමග්ගෙ එකස්මිං රමණීයෙ ව්‍යාසණ්ඩෙ භූමිමදෙවතා හුත්වා නිබ්බත්ති, අප්පසා පුඤ්ඤානුභාවෙන තියොජනිකෙ යානෙ දිබ්බකප්පරුක්ඛා පාතුරහංසු, තත්ත තත්ත නානාවිරාගධජපතාකා ඔලම්බන්ති. දෙවපුත්තා ව දෙවධීතරො ව සබ්බාහරණවිභූසිතා තථෙව ධජපතාකාදයො ගහෙත්වා කීළන්ති. නච්චගීතාදිනෙකානි අච්ඡරියානි පයොජෙත්ති. අප්ප දුතියදිවසෙ තෙපි භික්ඛූ බොධිමණ්ඩලං ගච්ඡන්තා සායණ්ඨෙ තං යානං පත්වා අජ්ජ ඉමස්මිං ව්‍යාසණ්ඩෙ වසිත්වා ගම්ප්පාමාති තත්ථ වාසං උපගමිංසු, තතො තෙ රත්තිභාගෙ නානාවණ්ණධජෙ ව දෙවතාහි පයොජියමානා ගීතවාදිතාදයො ව තියොජනට්ඨානෙ කප්පරුක්ඛානි ව ඉදං සබ්බං දෙවිස්සරියං තස්සානුභාවෙන නිබ්බත්තභාවං දිස්වා විමහිතමානසා දෙවධීතරං ආමන්තෙත්වා ත්වං කෙන කම්මෙන ඉධ නිබ්බත්තාති පුච්ඡංසු. සා භික්ඛූ වන්දිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගස්ස යීතා

හත්තෙ මං න සඤ්ජානිත්ථාති ආහ. භික්ඛුහි න මයං සඤ්ජානාම හගිනීති වුත්තෙ
සා අත්තනො සභාවං කථෙන්නී ඵවමාහ.

8.

භීයො ආසනසාලාය, නිසිදිත්ථ සමාගතා;
තුම්හකං සන්නිකං ගම්ම, යා වරාකිභිවාදයි.

9.

යා බොධිං පූජනත්ථාය, වත්ථකං පටිපාදයි;
සාහං භීයො චුතා ආසිං, රත්තියං බ්‍යාධිපිළිතා.

10.

නානාසම්පත්තිසංයුත්තා, නානාභූසනභූසිතා;
විමානෙ රතනා කිණ්ණෙ, ජාතාහං එත්ථ කානනෙ.

11.

භීයො පස්සිත්ථ මෙ ගත්තං, රජොජල්ලෙහි සංකුලං;
අජ්ජ පස්සථ මෙ ගත්තං, වණ්ණවත්තං පහස්සරං.

12.

භීයො පස්සිත්ථ මෙ හත්තෙ, නිවත්ථං මලිනම්බරං;
අජ්ජ පස්සථ මෙ හත්තෙ, දිබ්බමම්බරමුත්තමං.

13.

විකිණ්ණඵලිතග්ගෙහි, කෙසෙහි විරලා කුලං;
ඌකාගුථපටික්කුලං, භීයො ආසිසිරං මම.

14.

අජ්ජ තං පරිවත්තිත්වා, මම පුඤ්ඤානුභාවතො;
සුනීලමුදුධම්මිල්ලං, කුසුමා හරණභූසිතං.

15.

පුරා මෙ සකසිසෙන, වහිතං දාරු දකාදිකං;
පුඤ්ඤෙනාහං අජ්ජ මාලා, භාරං සිසෙ සමුබ්බහෙ.

16.

ධජත්ථාය මයා භීයො, පදින්නං පුලසාටකං;
අජ්ජ නිබ්බත්ති මෙ භොන්තො, මහන්නං දිබ්බසම්පදං.

17.

ජානමානෙන කත්තබ්බං, දානාදීසු මහජ්ඵලං;
දෙවලොකෙ මනුස්සෙසු, සුබදං දාන මුත්තමන්ති.

තං සුත්වා සබ්බෙ භික්ඛු අවිජරියබ්භූතචිත්තා අහෙසුං. සා දෙවතා තස්සා රත්තියා අවිචයෙන භික්ඛු නිමන්තෙත්වා දිබ්බෙහි බජ්ජහොජ්ජෙහි සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා තෙහි සද්ධිං ආගච්ඡන්ති අන්තරාමග්ගෙ දානං දදමානා මහාබොධිං ගන්ත්වා සබ්බෙහි ධජ්ජතාකා දීහි ච නානාවිධවණ්ණගන්ධසම්පන්නපුජ්ජෙහි ච දීපධූපෙහි ච බොධිං පූජෙත්වා භික්ඛූනං චීවරත්ථාය දිබ්බවත්ථානි දත්වා ආගම්ම තස්මිංයෙව ව්‍යාසණ්ඨෙව සන්ති නානාවිධානි පුඤ්ඤානි කත්වා තාවතිංසභවතො නිබ්බන්ති. භික්ඛූපි තං අවිජරියං තත්ථ තත්ථ පකාසෙන්තා බහුජනො පුඤ්ඤකම්මො නියොජෙසුංති.

18.

ඵචං විධාපි කපණා ජීනසාසනම්හි,
කත්වා පසාද මථ ථූලකුචෙලකෙන;
පූජෙත්ව දිබ්බවිභවං අලහිති ඤත්වා,
පූජාපරා භවථ වත්ථුසු තීසු සම්මාති.

කපණාය වත්ථුං තතියං.

34. ඉන්ද්‍රගුත්තත්ථෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

අම්භාකං භගවතො පරිනිබ්බාණතො ඔරහාගෙ ජම්බුදීපෙ කීර පාටලිපුත්තං නාම නගරං අහොසි. තත්ථ ධම්මාසොකො නාම මහිද්ධිකො මහානුභාවො ආණාචක්කවත්ති රාජා රජ්ජං කාරෙති. උද්ධං ආකාසතො හෙට්ඨා පථවියා යොජනස්පමාණෙ සකලජම්බුදීපෙ තස්ස ආණා පවත්තති, තදා සකලජම්බුදීපවාසීනො ච චතුරාසීති නගරසහස්සෙ රාජානො ච අත්තනො අත්තනො බලවාහනෙ ගහෙත්වා ආගම්ම ධම්මාසොකමහාරඤ්ඤො උපට්ඨානං කරොන්ති. තස්මිං සමයෙ දෙවපුත්තනගරෙ දෙවපුත්තො නාම මහාරාජා අත්තනො බලවාහනං ගහෙත්වා රඤ්ඤො උපට්ඨානං අගමාසි. ධම්මාසොකො දෙවපුත්තමහාරාජානං දිස්වා මධුරපටිසන්ථාරං කත්වා තුම්භාකං රට්ඨෙය් බහුස්සුතා ආගතාගමා මහාගුණවත්තා අය්‍යා අත්ථිති පුච්ඡි. තං සුත්වා දෙවපුත්තරාජා අත්ථි දෙව තස්මිං නගරෙ සීහකුම්භකං නාම මහාවිහාරං. තත්ථ අනෙකසහස්සභික්ඛු විහරන්ති සීලවත්තා අප්පිච්ඡා සන්තුට්ඨා විවෙකකාමීනො. තෙසු සාට්ඨිකථාතිපිටකධරො ඉන්ද්‍රගුත්තත්ථෙරො නාම තෙසං පාමොක්ඛො අහොසි. සො අනෙකපරියායෙන සන්රාමරානං භික්ඛූනං ධම්මංවණ්ණෙති. ගුණවා අත්තනො ගුණං නිස්සාය ලොකෙ පාකටොති. තං සුත්වා රාජා තුට්ඨමානසො ථෙරං පස්සිතුකාමො හුත්වා සම්ම ත්වමෙව ගන්ත්වා ථෙරං යාචිත්වා ඉධා නෙහිති ආහ. තං සුත්වා දෙවපුත්තරාජා අත්තනො

රසවාහිනී

හත්ථස්සබලවාහනා දිමහා සෙනඬිගපරිවුතො ඉන්දගුත්තත්ථෙරස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා අය්‍ය අය්‍යං ධම්මාසොකමහාරාජා දට්ඨකාමොති ආහ. ථෙරෙන සාධුති සම්පට්ඨිජ්ඣෙන රාජා ථෙරෙන සම්පට්ඨිජ්ඣනභාවං ධම්මාසොකමහාරාජිනො පෙසෙසි. තතො ධම්මාසොකමහාරාජා සොමනස්සප්පත්තො අත්තනො ආණාපවත්තිතට්ඨානෙ රාජුනං සාසනං පෙසෙසි. සබ්බෙව ථෙරාගමනමග්ගං අලඬිකරොන්තුති. අථ තෙ රාජානො තුට්ඨපහට්ඨා අත්තනො අත්තනො නගරෙ හෙරිං වරාපෙත්වා දෙවපුත්තනගරතො යාව පාටලිපුත්තනගරං එත්ථන්තරෙ පඤ්චපණ්ණාසයොජනිකං මග්ගං විසමං සමං කරොන්තො දෙවනානං දිබ්බවිජිමිව අලඬිකරිත්වා ධම්මාසොකමහානරින්දස්ස එවං සාසනං පෙසෙසුං. භවත්තෙත්ථ.

1.

ඉන්දගුත්තමහාථෙර, සාමීනො ගමනාය නො;
මග්ගං අලඬිකරොන්තුති, මහාරාජෙන පෙසිතං.

2.

තතො තෙ අපනෙත්වාන, පාසාණකණ්ටකාදිකං;
විසමං සමං කරිත්වාන, සම්මජ්ජිත්වාන සාධුකං.

3.

ධොතමුත්තා සමාහාසා, ඔකිරිත්වාන වාලුකා;
උස්සාපිතා තත්ථ තත්ථ, දුස්සතොරණපන්තියො.

4.

කලධොතහෙමරමහාදි, නානාතොරණපන්තියො;
තථා පුප්ඵමයා නෙක, තොරණුපරිතොරණා.

5.

තෙසු තෙසුව යානෙසු, සඬ්ඛතා කුසුමග්ගිකා;
තථෙව ගන්ධතෙලෙහි, දීපිතා දීපපන්තියො.

6.

පදුමුප්පලසන්තීර, පුප්ඵපල්ලව ලඬිකතා;
යපිතා සට්ඨාලායො, පුණ්ණා සොගන්ධවාරිහි.

7.

නිලපිතා දිසම්හින්ත, පතාකාහි ධජෙහි ව;
මග්ගස්ස උභතො පස්සෙ, වනමාසි සමාකුලං.

8.

කෙතවො උග්ගතා තත්ථ, මන්දමන්දසමීරණා;
අවිභයන්තාව සොහන්ති, බ්‍රහ්මොරගසුරාදයො.

9.

නාගවම්පපුන්නාග, කෙතකීචකුලාදිහි;
පදුමුප්පලා දිපලපෙහි, මාලතී කුසුමා දිහි.

10.

මාලාදාමෙහි නෙකෙහි, මග්ගමාසි විචිත්තකං;
පත්ථරිත්වා පාදපටෙ, සිත්තසම්මත්තභූමියං.

11.

ලාජාදිපඤ්චපුප්ඵානි, විකිරිංසු මනොරමං;
අලඬිකරිත්වා හත්තස්සා, කුසුමා භරණාදිහි.

12.

මග්ගාලඬිකරණත්ථාය, ධ්වනිසං තතො තතො;
තෙසු තෙසු ච ධාතෙසු, හෙරිමණ්ඩලමජ්ඣගා.

13.

නච්චන්ති චාතුරා නාරී, රසභාවනිරන්තරා;
කංසවංසාදිපග්ගය්හ, චජ්ජෙන්තානෙකතන්තියො.

14.

ගායන්ති මධුරං ගීතං, ගායන්තෙන්ථ ලයාන්විතං;
මග්ගොසො සාධුවාදෙහි, හෙරිතන්තිනදෙහිච.

15.

කරීනං කොඤ්චනාදෙහි, භයානං හෙසිතෙහි ච;
නෙකවිට්ඨකසඬිසෙහි, සො කරීහි සමාකුලො.

16.

මග්ගස්ස උභතො පස්සෙ, දෙවකඤ්ඤපමා සුභා;
මාලාකලාපෙ පග්ගය්හ, තිට්ඨන්ති තුට්ඨමානසා.

17.

තථා පුණ්ණසටෙ ගය්හ, පදුමුප්පලසංකුලෙ,
අට්ඨමඬිගලමුග්ගය්හ, තිට්ඨන්ති පමදා තහිං.

18.

සීතලදකසම්පන්න, පපාහි සමලඬකතා;
සිනානත්ථං බතා ආසුං, පොක්බරඤ්ඤො තහිංතහිං.

19.

තහිංතහිංකතා ආසුං, දානසාලා මනොරමා;
නිවිතාසුමනෙකානි, දානොපකරණා තහිං.

20.

ඵවං නෙකවිධා පූජා, අම්භෙහි පටිපාදිතා;
යපෙත්වාන මහාගඬගං, තං ජානාතු මහීපතීති.

තං සුත්වා අසොකමහාරාජා ගඬගං අලඬකරොථාති සොළසයක්බෙ
පෙසෙසි, තෙ සපරිවාරා තත්ථ ගන්ත්වා අත්තනො ආනුභාවෙන ගඬගාය
අත්තො තිගාචුතට්ඨානෙ උදුක්බලපාසාණෙ යපෙසුං. යපෙත්වා ථම්මෙ
උස්සාපෙත්වා තුලාසංසාටෙ දත්වා හිමවන්තනො රත්තවන්දනසාරෙ ආහරිත්වා
පදරෙ සන්ථරිත්වා අනෙකෙහි පූජාවිධානෙහි අලඬකරිත්වා රඤ්ඤො ඵවං
සාසනං පෙසෙසුං. භවන්තෙත්ථ.

21.

යමත්ථාය මයං සබ්බෙ, මහාරාජෙන පෙසිතා;
අම්භෙහි දානි තං සබ්බං, කතමෙව සුඤ්ඤාථ තං.

22.

ගාචුතත්තයගම්හිරං, ගඬගං යොජනවිත්ථතං;
ථම්මෙ පතිට්ඨපෙත්වාන, අනග්ගං රත්තවන්දනං.

23.

හිමවන්තනො හරිත්වාන, සෙතං තත්ථ සුමාපිතං;
තොරණා ච උභො පස්සෙ, රතනෙහි සුනිම්මිතා.

24.

පුණ්ණකුම්භද්ධජා වෙව, පදීපාවලියො තථා;
උභො පස්සෙසු රතනානි, මාපෙත්වාලම්බනානිව.

25.

සුවණ්ණමණිමුත්තාදි, දාමෙහි සමලඬකතා;
වාලුකත්ථාය ඔකිණ්ණා, ධොතමුත්තා පහස්සරා.

26.

තෙසු තෙසු ව යානෙසු, යිපිතාසුං මහාමණි;
නානාරාගවිතානෙනි, සොහිතා සෙතූනො පරි.

27.

ඔලම්බිතාසුං තත්ථෙව, දිබ්බාදිකුසුමාදයො;
නිට්ඨිතං ඉධ කාතබ්බ, යුත්තං පූජාවිධිංතූ නො;
දෙවොතං පටිජානාතූ, ඉති වත්ථාන පෙසයුංති.

තම්පි සුත්ථා අසොකො මහාරාජා තුම්හෙව ථෙරං ඉධානෙථාති තෙසංයෙව සාසනං පටිපෙසෙසි, තෙ සාධුති ඉන්ද්‍රගුත්තත්ථෙරස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා හන්තෙ පාටලිපුත්තනගරස්ස ගමනය කාලොති ආහංසු, තතො ථෙරො සට්ඨිසහස්සමත්තෙනි භික්ඛුසඬ්ඝෙනි පරිවුතො පඤ්චපණ්ණාසයොජනමග්ගං පටිපජ්ජි. අථාපරං දෙවපුත්තනගරවාසීනො අනෙකවිධමාලාගන්ධවාසවුණ්ණද්ධජපතාකාදිහි අනෙකෙනි තාලාවචරෙනි නච්චගීතවාදිතෙනි පූජෙත්වා අගමංසු. අථ ථෙරො මහන්තෙන පූජාවිධානෙන ජම්බුදීපවාසීහි පූජියමානො අනුක්කමෙන වන්දනාගාය ගඬ්ගාය සෙතූං පත්වා තත්ථ මහන්තං පූජාවිධානං ඔලොකෙන්තො එවං වින්තෙසි, එවං උළාරං පූජාවිධානං ඉදාහි ජම්බුදීපෙ නාඤ්ඤස්ස හොති, මය්හමෙවෙනං කතං. අහමෙවෙත්ත උත්තමො අප්පටිමොති එවං සෙයාස්ස සෙයොහමස්මීති මානං උප්පාදෙත්වා අට්ඨාසි. තස්මිං බණ්ණෙ එකො බිණ්ණාසවත්ථෙරො තං මානෙත්‍රපත්ථද්ධවෙනසා යිතං දිබ්බවක්ඛුනා දිස්වා උපසඬ්කමිත්වා වන්දිත්වා ථෙරස්ස ඔවදන්තො එවමාහ. තස්මා.

28.

මා මානස්ස වසී හොථ, මානො හන්තෙ වසංගතං
[\[මානංහන්තෙවසීකතං ඉතිසබ්බත්ථ\]](#);
අනත්ථදො සදා හොති, පාතෙත්ථාන භවා වට්ඨෙ.

29.

මානො පලාලිතො සත්තො, තණ්හාපටිසසඬ්ගතො;
මක්කටොරගසොණාදි, හුත්වා ජායති ජාතිසු.

30.

මා මානං සාමි පුරෙහි, අත්තානං පරිසොධය;
අපරිසුද්ධා සයො භික්ඛු, දායකං න පරිතොසති.

31.

දදන්තානං සරන්තානං, පුජෙත්තානං සවෙ තුවං;

මහජ්ඣිමං මහාභුතීං, කාමත්ථ හොථ නිබ්බණ්ණාති [\[නිම්මනා ඉතිකත්තවි\]](#).

තං සුත්වා ථෙරො සංඝාරෙ නිබ්බින්නො තත්ථෙව ධීතො තිලක්ඛණං පට්ඨපෙත්වා කරජකායං සම්මසන්නො සහපටි සම්භිදාහි අරහත්තං පත්වාච නික්ඛමි. තතො ධම්මාසොකමහාරාජා බලවාහනපරිවුතො මහත්තෙන පූජාවිධානෙන පටිමග්ගං ආගම්ම වන්දිත්වා තතො දිගුණං පූජාසක්කාරං කුරුමානො මහාභික්ඛුසඬ්ඝෙන සද්ධිං ථෙරං අත්තනො නගරං නෙත්වා තස්ස ධම්මකථං සුත්වා පසන්නමානසො පඤ්චසීලෙ පතිට්ඨාය මහත්තං විහාරං කාරෙත්වා ථෙරෙන සභාගතානං සට්ඨිසහස්සානං භික්ඛූනං චතුපච්චයෙහි උපට්ඨාන මකාසී, අථ ථෙරො සාට්ඨකථං පිටකත්තයං පකාසෙන්නො තස්මිං චිරං වසිත්වා තත්ථෙව පරිනිබ්බායි. තතො රාජා සපරිසො තස්ස සරීරනික්ඛෙපං කාරෙත්වා ධාතුයො ගහෙත්වා මහත්තං චෙතියං කාරාපෙසිති.

32.

පුරාතනානං භූවි පුඤ්ඤකම්මිනං,
ගුණානුභාවෙන මහෙත්ති එවං;
සදෙවකා නං මනසිකරොන්තා,
පුඤ්ඤං කරොථා යතනෙ සදා දරාති.

ඉන්ද්‍රගුත්තත්ථෙරස්ස වත්ථුං චතුත්ථං.

35. සාමොලපුජිකාය වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

අම්භාකං භගවා දසපාරමියො පුරෙත්වා අනුක්කමෙන තුසිතභවනෙ නිබ්බත්තො දෙවෙහි ආරාධිතො සක්කරාජකුලෙ පටිසන්ධිං ගහෙත්වා මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛන්තො අනුක්කමෙන පරමාභිසම්බොධිං පත්වා තතො පට්ඨාය පඤ්චවත්තාලීසසංවච්ඡරානි යත්වා චතුරාසිතිධම්මක්ඛන්ධසහස්සානි දෙසෙත්වා ගණනපට්මනීතෙ සත්තෙ භවකන්තාරතො සන්නාරෙත්වා සබ්බබුද්ධකිච්චානි නිට්ඨාපෙත්වා කුසිනාරායං උපවත්තනෙ මල්ලානං සාලවනෙ යමකසාලාන මන්තරෙ උත්තරසීසකං පඤ්ඤත්තෙ මඤ්චකෙ වෙසාබ්‍රහ්මණදිවසෙ දක්ඛිණෙන පස්සෙන සතො සම්පජානො අනුට්ඨානසෙය්‍යාය නිපන්නො පච්ඡිමයාමෙ භික්ඛු ඔවදිත්වා බලවපච්චු-ස සමයෙ මහාපට්ඨිංකම්පෙන්නො අනුපාදිසෙසාය නිබ්බාණධාතුයා පරිනිබ්බායි, නිබ්බුතෙ පන භගවති ලොකනාථෙ ආනන්දත්ථෙරො මල්ලරාජුනං එතං පවත්තිං ආරොචෙසී. තතො කොසිනාරකා ච දෙවබ්‍රහ්මාදයො ච සන්නිපතිත්වා නච්චගීතවාදිතෙහි මාලාගන්ධාදීහි ච සක්කරොන්තා ගරුකරොන්තා මානෙන්නා පූජෙන්නා චෙලවිතානාදයො කරොන්තා භගවතො සරීරං නගරමජ්ඣෙකං යත්ථ මකුට්ඨන්ධනං නාම මල්ලානං චෙතියං, තත්ථ නෙත්වා චක්කවත්තිස්ස සරීරං විය අභතෙන වත්ථෙත වෙයෙත්වා තතො විභතෙන

කප්පාසෙන වෙයෙත්වාති එවං පඤ්චදුස්සයුගසතෙහි වෙයෙත්වා ආයසාය තෙලදොණියා පක්ඛිපිත්වා අඤ්ඤිස්සාය ආයසාය දොණියා පටිකුජ්ජිත්වා සබ්බගන්ධානං චිතකං කරිත්වා භගවතො සරීරං චිතකං ආරොපෙසුං. අථ මහාකස්සපත්ථෙරෙන භගවතො පාදෙ සිරසා වන්දිතෙ දෙවතානුභාවෙන චිතකො සමන්තා එකප්පභාරෙනෙව පජ්ජලී. භගවතො පන සරීරෙ දඩ්ඨෙ සුමනමකුලසදිසා ධාතුයො අවසිස්සිංසු. තස්මිං කිර සමයෙ කොසලරඤ්ඤො ජනපදෙ අඤ්ඤතරා ගාමවාසිකා ඉත්ථී භගවති පරිනිබ්බුතෙ සාධුකීළ්භං ආගච්ඡමානා අන්තරාමග්ගෙ අත්තනො සරීරෙ උප්පන්නවාතරොගෙන උපද්දුතා සාධුකීළ්භං සම්පාපුණිතුං අසක්කොන්ති සත්ථු ආලාභනං ගන්ත්වා භගවතො ධාතුසරීරෙ තිණි සාබ්බපුප්ඵාති පූජෙත්වා පසන්නමානසා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වන්දිත්වා ගතා තාය එව රත්තියා මජ්ඣිමයාමෙ කාලං කත්වා තාවතිංසභවතෙ තිංසයොජනිකෙ කනකවිමානෙ නිබ්බත්ති. තස්සා පුබ්බකම්මපකාසනත්ථං චක්කමත්තාති සාබ්බපුප්ඵාති තත්ත තත්ථ ඔලම්බන්ති. තෙහෙව සබ්බං විමානං එකොභාසී **[එකොභාසී තතො ඉතිසබ්බත්ථ]** අභොසී. තතො සුගන්ධකරණ්ඩකං විය ච අභොසී, සා පන අත්තනො සොභග්ගප්පත්තං අත්තභාවඤ්ච විමානසම්පදඤ්ච පරිවාරසම්පත්තියො ච දිස්වා විමිහිතමානසා පුබ්බෙ කතෙන **[පුබ්බෙකිස්සමෙ. පුබ්බෙකතෙනමෙ ඉතිචකත්ථවී]** කෙන මෙ පුඤ්ඤකම්මෙනා යං ලද්ධාති ඔලොකන්ති භගවතො ධාතුසරීරස්මිං පූජිතාති තිණි සාබ්බපුප්ඵාති දිස්වා පසන්නමානසා මහාවක්කප්පමාණං සාබ්මාලං හත්ථෙන ධාරෙන්ති ධාතුපුප්පනත්ථාය අගමාසී. තදා තත්ථ සන්නිපතිතා මනුස්සා තස්සා රූපසම්පදඤ්ච හත්තෙ මහන්තං සාබ්මාලඤ්ච දිස්වා විමිහිතමානසා අම්ම ත්ථං කත්ථ වාසිකා. කත්ථ පනිමං පුප්ඵං පටිලද්ධන්ති පුච්ඡිංසු, තං සුත්වා දෙවධීතා අත්තනා භගවතො ධාතුසරීරස්ස පූජිතසාබ්මාලත්තයානුභාවෙන පටිලද්ධසම්පත්තියො ච දිබ්බවිමානඤ්ච පුබ්බෙ මතකලෙවරං වාති සබ්බං තෙසං දස්සෙත්වා ධම්මදෙසනාවසානෙ ආහ.

1.

සමාගතා භවන්තා භො, පස්සන්තු මම සම්පදං;
කතමජ්ජෙන කාරෙන, සම්මාසම්බුද්ධධාතුයා.

2.

සාබ්මාලාති තීණෙව, භීයොහං මුනිධාතුයා;
පුප්පිත්වාන සන්තුට්ඨා, නිවත්තා තාය රත්තියා.

3.

මරන්ති බරවාතෙන, තමහං සුවරිතං සරිං;
තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන, තාවතිංසුපගාඅහුං.

4.

තත්ථ මෙ ආසි පාසාදො, තිංසයොජනමුග්ගතො;
කුටාගාරවරාකිණ්ණො, සාබ්බාලාති [\[සාබ්බාලො ඉතිපිකත්ථවි\]](#),
විස්සුතො.

5.

යථා සබ්බසුගන්ධෙහි, කරණ්ඩං පරිභාවිතං;
තථා දිබ්බසුගන්ධෙහි, ගන්ධිතං භවනං මම.

6.

චක්කමත්තා සාබ්බප්පඵලා, තත්ථ තත්ථුපලම්බරෙ [\[තතචත්ථුපලම්බරෙ
ඉතිපිකත්ථවි\]](#);
දිබ්බගන්ධා පවායන්ති, මධුබ්බහනිසෙවිතා.

7.

භස්සන්ති ඵකපුප්ඵස්මා, තුම්බමත්තා හි රෙණුවො;
තෙහි පිඤ්ජරිතා දෙවා, කීළන්ති ච ලලන්තිව.

8.

පිළන්ධිත්වාන මාලාධයා, සුදිබ්බා භරණානිව;
සභව්ජරා දෙවපුත්තා, නච්චගීතාදිබ්බාවටා.

9.

පස්සප්පමං භුජඬ්ඨා හො, සත්තා මොහෙන පාරුතා;
භීයොසා මතං පවිද්ධං මෙ, පුත්තිභූතං කලෙවරං.

10.

පුළුවෙහි සමාකිණ්ණං, මක්ඛිකාගණකීළිතං;
කාකසොණාදිසත්තාන, මාහාරං කුණපාලයං.

11.

පත්ථෙන්නි පුරිසා පුබ්බෙ, අනෙකොපායනෙන තං;
දට්ඨුම්පිදානි නිච්ජන්ති, තණ්හායඤ්ඤාණතා අහො.

12.

ලොකපජ්ජොතකස්සාහං, විමලස්ස යසස්සිනො;
ධාතුං භීයොසා මහිං සම්මා, අජ්ජ සග්ගෙ පතිට්ඨිතා.

13.

හිත්වානෙ තාදිසං කායං, ලද්ධංදානි මමෙදිසං;
දිබ්බත්තභාවං සොභාහි, භාසමාන මුදික්ඛට්.

14.

භාසමානාය මෙ වාවං, සුඤ්ඤාථෙත්ථ සමාගතා;
නත්ථෙවාකතපුඤ්ඤස්ස, අණුමත්තං භවෙ සුඛං.

15.

බිත්ථුමත්තමිපි යො පුඤ්ඤ, බීජං රොපෙති සාසනෙ;
න භා නත්ථඵලං **[නභපනන්තඵලං ඉතිපිකත්ථවි]** භොති, යාව
නිබ්බාණපත්තියාති.

ඵවං සා දෙවතා අත්තනා පටිලද්ධදිබ්බවිභවං දස්සෙත්වා ජනකායං ඔවදිත්වා
දිබ්බසාධපුජ්ජෙහි ජිනධාතුං පුජෙත්වා මනුස්සානං පස්සන්තානංයෙව සද්ධිං
විමානෙන දෙවලොකමෙව අගමාසි. තං දිස්වා මහාජනො දානාදීනි පුඤ්ඤානි
කත්වා දෙවලොකං පුරෙසිති.

16.

ඵචඤ්ඤි සා පුජ්ජමත්තෙන ධාතුං,
පුජෙත්ඵ දෙවෙසු අලත්ථ භූතිං;
තුම්භෙපි භොන්තො තිදිවෙසු සාතං,
කාමත්ථ වෙ කත්ථ පුඤ්ඤානි සාධුංති.

සාධමාලපුජිකාය වත්ථුං පඤ්චමං.

36. මොරියබ්‍රාහ්මණස්ස වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

අම්භාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ මගධරට්ඨෙ මවලං නාම මහාගාමං අභොසි.
තත්ථ මොරියොනාම බ්‍රාහ්මණො පටිවසති සද්ධො පසන්තො, තස්ස
සෙනානාමෙ කා හරියා අත්ථී. සාපි සද්ධා පසන්තා රතනත්තයෙසු. තෙ උභොපි
සමග්ගා සම්මොදමානා හික්ඛුසඬ්ඨං නිමන්තෙත්වා නිව්චං දානං පවත්තෙත්තා
වීවරාදිවතුපච්චයෙහි උපට්ඨහන්තා සීලං රක්ඛන්තා උපොසථකම්මං
කරොන්තා දිවසං විතිනාමෙත්ති. අථස්ස ගෙහෙ විභවං යෙභුයොයන දානාදීසු
පරික්ඛයමගමාසි. තතො බ්‍රාහ්මණී සාමී නො ගෙහෙ ධනං පරික්ඛිණං. කථං
දානං පවත්තෙය්‍යාමාති බ්‍රාහ්මණස්ස ආරොවෙසි, තතො බ්‍රාහ්මණො මා හද්දෙ
වින්තෙසි. යෙනකෙනවි උපායෙන දානං පතිට්ඨපෙස්සාමාති වත්වා තස්මිංයෙව
අත්තනො සඋස්සාහතං පකාසොන්තො ආහ.

1.

ජානමානො හි ලොකස්මිං, දානස්සෙදං ඵලං ඉති;

න දජ්ජා කො සුසිලෙසු, අජ්ජමිපි දිවසම්පති.

2.

සග්ගලොකනිදානානි, දානානි මතිමා ඉධ;
කොහිනාම නරො ලොකෙ, න දදෙය්‍ය හිතෙ රතොති.

එවඤ්ච පන වත්වා හද්දෙ වනං පවිසිත්වා අනෙකවිධානි පණ්ණානි ච ඵලානි ච පච්ඡිපුරං ආහරිත්වා වික්කිණිත්වාපි දානං න උපච්ඡිත්දිස්සාමාති වත්වා තතො පටියාය වනං ගන්ත්වා පණ්ණානි ච ඵලානි ච ආහරිත්වා වික්කිණිත්වා දානං දෙන්තො පටිවසති. අටෙකදිවසං බ්‍රාහ්මණො වනං පටිට්ඨො පණ්ණෙන ච ඵලෙන ච පච්ඡිං පුරෙත්වා සීසෙනා දාය ගෙහං ආගච්ඡන්තො පුජ්ඵලපල්ලවෙහි විනතං තෙකතරුගණනිවිතං සම්මත්තානෙකවාතකචතුප්පදනිසෙවිතං විජ්ජකිණ්ණානන්තපුජ්ඵපත්තකිඤ්ජක්ඛවිජන්තවාචකාතලං සන්දමානසීතලා මලජලජපවාහං අකද්දමානින්තසුපතිත්තෙනි සුන්දරං කන්දරං දිස්වා පච්ඡිං තීරෙ යපෙත්වා ඔතිණ්ණො නභායති, තස්මිං බණ්ණ තත්ථ එකස්මිං රුක්ඛෙ අධිවත්ථො දෙවපුත්තො තං තත්ථ නභායන්තං දිස්වා කින්ත්‍රු ඛො එස කල්‍යාණජ්ඣාසයො වා උදාහු පාපජ්ඣාසයො සත්තොති දිබ්බවක්ඛුනා උපධාරන්තො අච්ඡරියපුරිසො ඵයො දුග්ගතොපි හුත්වා අත්තතො දානජ්ජවෙණියා උපච්ඡිජ්ජනහයෙන වනං ගන්ත්වා පණ්ණානි ච ඵලානි ච ආහරිත්වා දුක්ඛෙන කසිරෙන ජීවිකං කජ්ජෙන්තො දානධම්මං න උපච්ඡිත්දතීති වින්තෙත්වා තස්ස ගුණාදයො පටිච්ච පච්ඡියං යපිතපණ්ණානි ච ඵලානි ච සබ්බානි සුවණ්ණානි භොන්තුති අධිට්ඨාසි. අට්ඨසානුභාවෙන සබ්බං සුවණ්ණං අභොහි, අට්ඨ සො සුවණ්ණපුණ්ණපච්ඡියං උපරි සුවණ්ණරාසිමත්ථකෙ සබ්බකාමදදං මහන්තං මණිරතනං යපෙත්වා අන්තරහිතො පටික්කම්ම අට්ඨාසි, තතො බ්‍රාහ්මණො නභාත්වා උත්තිණ්ණො පච්ඡියං සම්පුණ්ණසුවණ්ණවණ්ණරංසිනා සම්හින්තවිජ්ජොතමානමණිරතනං දිස්වා කිමෙතංති ආසඩ්ඛිතපරිසඩ්ඛිතො පච්ඡිසම්පං ගන්ත්වා හත්ථං පසාරෙතුං අවිසහන්තො අට්ඨාසි. තං දිස්වා දෙවපුත්තො දිස්සමානසරිරෙන යත්වා මා ත්වං භායි බ්‍රාහ්මණ. මයා එතානි නිමිත්තානි, ගහෙත්වා ගච්ඡාහිති ආහ, අට්ඨ බ්‍රාහ්මණො දෙවපුත්තස්ස කථං සුත්වා අයං දෙවපුත්තො ඉමං මයා නිමිත්තං, ගහෙත්වා ගච්ඡාති වදති. කින්ත්‍රු ඛො සො අත්තතො ආනුභාවෙන දෙති, උදාහු මයා කතපුඤ්ඤානානි පුච්ඡිස්සාමි තංති පඤ්ජලිකොව දෙවපුත්තං පුච්ඡන්තො ආහ.

3.

පුච්ඡාමි පඤ්ජලී දානි, දෙවපුත්ත මහිද්ධික;
දදාසි මෙ සුවණ්ණඤ්ච, කාමදං මණිමුත්තමං.

4.

නාපි කො නො තුවං ඤාති,
න මිත්තො නොපකාරකො;
කිං ත්වං අත්ථවසං දිස්වා,
මම දජ්ජාසිමං ධනං.

5.

කෙන තපෙන සීලෙන, කෙනාචාරගුණෙන ව;
යෙන දජ්ජාසි මෙ දෙව, කිං මෙ සුවරිතං චිතං.

6.

කිත්තු පුරාතනං කම්මං, කෙන කම්මෙන දස්සසි;
අථවා තවිද්ධියා දෙසි, තං මෙ අක්කාහි පුච්ඡිතොති.

තතො දෙවපුත්තො න බො පනාහං බ්‍රාහ්මණ දෙවොති පරෙසං කිඤ්චි දාතුං
සක්කොමි, තයා පුබ්බෙ කතසුවරිතානුභාවෙන නිබ්බත්තතීති චත්වා
දිබ්බවක්ඛුතා තස්ස පුබ්බකම්මං දිස්වා තස්ස පකාසෙන්නො ආහ.

7.

කස්සපෙ ලොකපජ්ජොතෙ, සම්බුද්ධෙ පරිනිබ්බුතෙ;
සබ්බත්ථ පත්ථටං ආසි, තස්ස බුද්ධස්ස සාසනං.

8.

තදා පච්චන්තිමෙ ගාමෙ, ත්වමාසි කුලදාරකො;
සද්ධො ආසි පසන්නො ව, දායකො කුසලෙ රතො.

9.

තදා පබ්බජිතො ඵකො, ගච්ඡන්තො අන්තරාපථෙ;
වොරෙහි අනුබද්ධොසි, අච්ඡින්නපත්තච්චරො.

10.

සාඛාහඬිගං නිවාසෙත්වා, පාරුපිත්වා තථෙව තං;
අන්නොගාමං පට්ටියොසි, එසමානො පිලොතිකෙ.

11.

තතො ත්වං චරමානං තං, දිස්වා කම්පිතමානසො;
චත්ථයුගං අදාසි ත්වං, සද්දහං දානතො ඵලං.

12.

පත්ථොදනෙන තං භික්ඛුං, පරිච්ඡිත්වා යථාබලං;
පෙසෙසි අභිවාදෙන්වා, සද්ධාය සුද්ධමානසො.

13.

ඉමං ත්වං අකරී පුඤ්ඤං, තුය්හෙනං චරිතං ඉමං;
තස්ස තෙ පුඤ්ඤකම්මස්ස, අමුඛ්‍යඵල මිදිසංති.

එවඤ්ච පන චත්වා ඉදං තෙ බ්‍රාහ්මණ ධනං රාජාදීහි මයා අනාභරණීයං කතං,
ත්වං අපරිසඬිකන්තො ගහෙන්වා යථාධිප්පායං කරොහි, ඉමං බො පන
මණිරතනං ඉච්ඡතිච්ඡිතං පසවති, තෙනාපි ආනුභාවෙන තව දානං
අනුපච්ඡිත්තන්තො පුත්තදාරාදයො පොසෙහීති අනුසාසි, තං සුත්වා බ්‍රාහ්මණො
තෙන චුත්තනියාමෙනෙව භික්ඛුසඬිසස්ස මහාදානං දදන්තො සීලං රක්ඛන්තො
චිරං චස්ඡිත්වා අපරභාගෙ තතො චුතො දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිති.

14.

එවං නිහීනාපි ධනෙන සන්තො,
දානන්වයං නෙව පරිච්චජන්ති;
තස්මා හි භොන්තො සති දෙය්‍යධම්මෙ,
මා කත්ථ දානෙසු පමාදභාවංති.

මොරියබ්‍රාහ්මණස්ස චත්ථුං ඡට්ඨමං.

37. පුත්තචත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

එකස්මිං කිර සමයෙ ලඬිකාදීපවාසිනො සට්ඨිමත්තා භික්ඛු ජයමහාබොධිං
චන්දිතුකාමා එකතො මන්තෙත්වා මහාතිත්ථෙත නාවං ආරුය්හ ජම්බුදීපං
පත්වා තාමලිත්තිපට්ඨෙතෙ [\[තමලිත්තපට්ඨෙන ඉතිකත්ථවි\]](#) ඔතරිත්වා
අනුක්කමෙන පාටලිපුත්තනගරං පාපුණ්ණි. අථ තස්මිං නගරෙ පිණ්ඩාය
චරන්තෙ තෙ භික්ඛු එකො දුග්ගතමනුස්සො දිස්වා චිරෙන [\[චිරෙනාහංදිට්ඨා
ඉතිසබ්බත්ථ\]](#) මයා දිට්ඨා බුද්ධපුත්තාති සොමනස්සො හරියං පක්කොසිත්වා
හද්දෙ ඉමෙසං අය්‍යානං දානං දාතුකාමොමිහි, පුබ්බෙ නො අකතපුඤ්ඤත්තා
ඉදානි දුග්ගතා ජාතා, ඉමෙසු පුඤ්ඤක්ඛෙන්තෙසු බීජං නො වෙ රොපෙස්සාම,
පුනපි එවමෙව හවිස්සාමාති චත්වා කිං මෙ ගෙහෙ දෙය්‍යධම්මං අත්ථිති පුච්ඡි. සා
තං සුත්වා සරෙ නො සාමි අය්‍යානං කිඤ්චි දාතබ්බං න පස්සාමි. අපි ච මම පුත්තං
මාරෙත්වා දානං දාතුං සක්කාති. සො තස්සා කථං සුත්වා හද්දෙ පුත්තං
මාරෙත්වා කිං දානං දෙමාති ආහ. තාය තං සුත්වා සාමි කිං න ජානාසි, පුත්තෙ
නො මතෙ සන්දිට්ඨසම්භත්තා ඤාතිමිත්තසුභජ්ජා ච අමහාකං සන්තිකං
ආගච්ඡාන්තා කිඤ්චි පණ්ණාකාරං ගහෙන්වා ආගච්ඡන්ති. මයං තෙන
පණ්ණාකාරෙන දානං දස්සාමාති චුත්තෙ උපාසකො සාධු තථා කරොහීති
මාතුයා එව භාරමකාසි, සා පුත්තං මාරෙතුං අවිසහන්ති ආහ. තථා හි.

1.

කිවිඡා ලද්ධං පියං පුත්තං, අම්මම්මානි පියං වදං;
සුතීලනෙත්තං සුභමුං, කො පක්කම්තුම්චිජති.

2.

මාතරා මාරියන්තොපි, මාතරමෙව රොදති;
මාරෙතුං තං න සක්කොම්, හදයං මෙ පවෙධතීති.

එවඤ්ච පන වත්වා අහං සාම් න සක්කොම් පුත්තං මාරෙතුං. ත්වං මාරෙහීති පුත්තං පිතුසන්තිකං පෙසෙසි. අථ සොපි තං මාරෙතු මසක්කොන්තො එවමාහ. වුත්තඤ්චි.

3.

තායන්ති පිතුනො දුක්ඛං, පුත්තා පුත්තානි කිත්තිතා;
පිතු දුක්ඛං සුඛං පුත්තා, දායාදා භොන්ති සබ්බදා.

4.

තස්මා මෙ සදිසං පුත්තං, පිල්ලකං මඤ්ජුභාසනං;
න සක්කොම් අහං හද්දෙ, ජීවිතා තං වියොජිතුං.

5.

අයසඤ්ච අකිත්තිඤ්ච, පප්පොති පුත්තසාතකො;
පාණාතිපාතකම්මම්පි, කාමං සො ඵුසතෙ නරොති.

එවඤ්ච පන වත්වා සො ත්වමෙව තව පුත්තං මාරෙහීති පෙසෙසි, එවං තෙන වුත්තෙ පුත්ථස්ස මාරපාණුපායං පරියෙසන්තා එවමාහංසු, අම්මෙහ පනිමං මාරෙතුං න සක්කොම්, අම්මාකං පච්ඡාගෙහෙ මහන්තො වම්මිකො අත්ථී, තස්මිං එකො නාගරාජා පට්ටසති. කුමාරං තත්ථ පෙසෙස්සාම, සො තං ඩසිත්වා මාරෙස්සතීති. ඉච්චෙනෙ එසො බො උපායො එවාති චිත්තෙන්වා කුමාරං පක්කොසිත්වා අඤ්චනා වලිවලයාදීහි මණ්ඩෙන්වා තස්ස හත්ථෙ ගෙණ්ඩුං [\[තෙණ්ඩුං ඉතිසබ්බත්ථ\]](#) යපෙන්වා තාත පච්ඡාගෙහෙ වම්මිකසම්පං ගන්ත්වා කීළාති පෙසෙසුං. තතො දාරකො ගන්ත්වා ගෙණ්ඩුකෙන කීළන්තො වම්මිකබ්ලෙ ගෙණ්ඩුකං පාතෙසි. අථ සො ගෙණ්ඩුකං ගණ්හිස්සාමිති වම්මිකසුසිරෙ හත්ථං පවෙසෙසි. තතො සප්පො කුජ්ඣිත්වා සුසුතිසද්දං කරොන්තො මහන්තං එණං කත්වා බ්ලතො සිසං උක්ඛිපිත්වා ඔලොකෙන්තො අට්ඨාසි කුමාරස්ස හත්ථතො පරිගලිතපාසංවිය. අථස්ස කුමාරො කිඤ්චි අජානන්තො සප්පස්ස ගීවං දළ්භං ගණ්හි. අථස්ස මාතාපිතුන්තං සද්ධාබලෙන නාගරාජා කුමාරස්ස කරතලෙ අට්ඨංසං ඉච්ඡාදායකං කණ්ඨමණ්ණරතනං පාතෙසි. කුමාරස්ස මාතාපිතරො ද්වාරං නිස්සාය යීතා තස්ස කිරියං ඔලොකෙන්තො තං

මණිරතනං දිස්වා සීසං ගන්ත්වා පුත්තං උක්ඛිපිත්වා හත්ථතො මණිරතනං ගණ්හිංසු. තතො තෙ තං මණිරතනං පරිසුද්ධාසනෙ යපෙත්වා උපවාරං කත්වා අම්භාකං ඉදඤ්චිදඤ්ච දෙථාති අබ්භුක්කිරිංසු. අථ තෙ මණිරතනානුභාවෙන ගෙහද්වාරෙ මහත්තං මණ්ඩපං කාරෙත්වා විතානාදිනා මණ්ඩපං අලඬකරිත්වා භික්ඛූනං ආසනානි පඤ්ඤාපෙත්වා තෙ සට්ඨිමත්තෙ භික්ඛූ නිසීදාපෙත්වා මහාදානං අදංසු. තතො නගරවාසීනො මණිරතනානුභාවං සුත්වා සන්තිපතිංසු. අථ තෙ තෙසං මජ්ඣෙ අත්තනො සද්ධාබලෙන මණිරතනස්ස ලාභං පකාසෙත්වා ඉමඤ්ඤි දානත්ථායෙව පරිච්චජ්ජාමාති එකස්මිං යානෙ පතිට්ඨාපෙත්වා තෙනානුභාවෙන යාවජීවං දානං දදන්තා සීලං රක්ඛන්තා ආයුපරියොසානෙ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිංසුති.

6.

ජෙත්වාන පෙමං අපි අත්‍රපෙසු,
දදන්ති දානං ඉධ මානුසෙවං;
න දදාති කො නාම නරො සමිද්ධො,
දානඤ්ඤි දානස්ස ඵලං සරන්තොති.

පුත්තවත්ථුං සත්තමං.

38. තෙභාතිකමධුවාණිජකානං චන්ද්‍රමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

අතීතෙ කිර බාරාණසියං තෙ භාතිකා එකතො හුත්වා මධුං වික්කිණන්තා පුත්තදාරෙ පොසෙත්ති. තතො තෙසු එකො පච්චන්තං ගන්ත්වා මලයවාසීනං [මලවාසීනං ඉතිපිකත්ථවි] හත්ථතො මධුං කිණිත්වා [වක්කිණිත්වා ඉතිසබ්බත්ථ] ගණ්හාති, එකො ගහිතගහිතමධුං නගරං ආහරති. එකො තෙන ආහරාහටමධුනි බාරාණසියං නිසීදිත්වා වික්කිණාති. තස්මිං සමයෙ ගන්ධමාදනපබ්බතෙ එකො පච්චෙකඛුද්ධො වණරොගෙනා තුරො අභොසී. අථඤ්ඤතරො පච්චෙකඛුද්ධො තස්ස මධුනා ඵාසු හවිස්සතීති ඤත්වා ගන්ධමාදනපබ්බතෙයෙව යීතො වීරං පාරුපිත්වා ආකාසෙනා ගන්ත්වා නගරද්වාරෙ ඔතරිත්වා කත්ථ මධුං ලභාමිති [ලබ්හති ඉතිසබ්බත්ථ] ඔලොකෙන්නො අට්ඨාසී, තදා තස්මිංපරකුලෙ හතිං කත්වා ජීවමානා එකා චෙටිකා සට්ඨාදාය උදකත්ථං තිත්ථං ගච්ජන්ති මග්ගා ඔක්කම්ම සටං යපෙත්වා වන්දිත්වා එකමන්තං අට්ඨාසී, තදා පච්චෙකඛුද්ධො හගිති එත්ථ භික්ඛාය වරන්තානං කතරස්මිං යානෙ මධු ලබ්හතීති පුච්ඡී. සා තස්ස කථං සුත්වා මධුආපණස්ස පඤ්ඤායනට්ඨානෙ යත්වා හත්ථං පසාරෙත්වා එස හත්තෙ මධුආපණොති දස්සෙත්වා යජ්ජායං පච්චෙකඛුද්ධො ආපණතො මධුං න ලභති. මම නිවත්ථවත්ථකං දන්වාපි මධුං දස්සාමිති වින්තෙත්වා ඔලොකෙත්ති තත්ථෙව අට්ඨාසී, අථ පච්චෙකඛුද්ධො අනුපුබ්බෙන විවරන්තො [වරන්තො ඉතිපිකත්ථවි] මධුආපණං සම්පාපුණි, තතො කුට්ඨිකො [කුට්ඨික කො

ඉතිපිකත්ථවි] තං දිස්වා හත්ථතො පත්තං ගහෙත්වා ආධාරකෙ යපෙත්වා මධුසං ආදාය පත්තස්ස උපනාමෙත්තො සහසා නික්කුජ්ජී. තතො මධු පත්තං පුරෙත්වා උත්තරත්තො පුන භූමියං පග්ගරි. තං දිස්වා සොමනස්සො වාණිජො එවං පත්ථනමකාසී.

වුත්තඤ්ඤි මහාවංසෙ.

1.

තත්ථ පත්තස්ස බුද්ධස්ස, වාණිජො සො පසාදවා;
විස්සන්දයන්තො මුඛතො, පත්තපුරං මධුං අදා.

2.

පුණ්ණඤ්ඤව උප්පතීතඤ්ඤව, පතීතඤ්ඤව මහීතලෙ;
දිස්වා මධුං පසන්තො සො, එවං පණ්ඨහී තදා.

3.

ජම්බුදීපෙ එකරජ්ජං, දානෙතානෙන හොතු මෙ;
ආකාසෙ යොජනෙ ආණා, භූමියං යොජනෙපිති.

එවඤ්ඤව පන වත්වා පත්තං අදාසී, පච්චෙකබුද්ධො පත්තං පටිග්ගහෙත්වා තත්ථෙව යීතො.

4.

ඉච්ඡිතං පත්ථිතං තුය්හං, බ්ජ්ජමෙව සමිජ්ඣතු;
පුරෙත්තු විත්ථසංකප්පා, වත්ථො පණ්ණරසො යථා.

5.

ඉච්ඡිතං පත්ථිතං තුය්හං, සබ්බමෙව සමිජ්ඣතු;
පුරෙත්තු විත්තසංකප්පා, මණිජොතිරසො යථාති.

වත්වා මඬිගලං වඩ්ඪෙත්වා අගමාසී. අථන්තරාමග්ගෙ යීතා සථවෙට්ඨිකා පච්චෙකබුද්ධාහිමුඛං ගන්ත්වා මධුං ලහිත්ථ හන්තෙති පුච්ඡී. තෙන ලද්ධං හගිනීති වුත්තෙ කිං වත්වා සො අදාසීති පුච්ඡී. පච්චෙකබුද්ධො සබ්බං කපෙසී. සා තං සුත්වා ථොකං හන්තෙ ඉධෙව හොථ දාසියා අනුග්ගහත්ථායාති සීසං ගෙහං ගන්ත්වා නිවත්ථපිළොතිකා අත්තනො සාටකං ධොවිත්වා ආහරිත්වා වුමබ්බකං කත්වා පච්චෙකබුද්ධස්ස අදාසී, යදා සො හන්තෙ මධුදායකො සකලජම්බුදීපෙ එකරජ්ජං කාරෙති. තදාහං තස්ස අග්ගමහෙසී හවෙය්‍යංති වත්වා පත්ථනං කරොන්තිඑවමාහ.

6.

යදා තෙ මධුදො හන්තෙ, භූභූජො හොති භූතලෙ;
තස්ස හෙස්සං තදා හන්තෙ, පියා අග්ගමහෙසිකා.

7.

සුරූපාව සුවාණීව, සුයසා සුබ්බතා සුභා;
අස්සං තස්ස පියාවාථ, මනාපා ඉච්ඡදා **[ඉච්ඡදා ඉතිපිකත්ථවි]** සදාති.

තස්සාපි තදා පච්චෙකඛුද්ධො තථෙව හොතුති මඬිගලං වත්වා ආකාසෙන ගන්ධමාදනමෙව අගමාසි, අථාපරභාගෙ තෙ තයොපි එකතො හුත්වා මධුලොකනං කරොන්තා තං මධුසං කුහින්ති පුච්ඡංසු, සො තෙනත්තනා කතකම්මං වත්වා සථෙ තුම්හෙ තස්මිං පත්තිං අනුමොදෙය්‍යාථ, තං සාධු. නො චෙ. මධුඅග්ගසනකං මම හත්ථතො ගණ්හථාති වත්වා තෙහි තතො න නො අත්ථො **[නනොහත්ථො ඉතිසබ්බත්ථ]** මධුනා, කිදිසස්සෙනං අදාසිති චුත්තෙ තං සුත්වා ඉතරො පච්චෙකඛුද්ධා නාමෙ තෙ ගන්ධමාදනෙ වසන්ති කාසාවං පාරුපිත්වා කුලෙ කුලෙ හික්ඛං වරන්ති, සන්තො එතෙ සීලවන්තාති කථෙසි, අථ තෙසු ජෙට්ඨො බ්‍රාහ්මණවණ්ඩාලකාපි කාසාවං පරිදහිත්වා වරන්ති. නුනායං වණ්ඩාලකොති මඤ්ඤාමිති ආහ, මජ්ඣිමො කුජ්ඣිත්වා තථ පච්චෙකඛුද්ධං පරසමුද්දෙ බිපාහිති අවොච, අථ තෙසං කථං සුත්වා මධුදායකො මා හො තුම්හෙ අරියානං මහෙසක්ඛානං මහානුභාවානං පච්චෙකඛුද්ධානං ඵරුසං කථෙථ. නිරයදුක්ඛා න භායථාතිආදිනා අනෙකා කාරෙන නිවාරෙත්වා තෙසං ගුණං පකාසෙසි, තං සුත්වා තෙ උභොපි සාධුති පසන්තාවිත්තා අනුමොදිංසු, අපරභාගෙ තෙ කාලං කත්වා දෙවමනුස්සෙසු සංසරන්තා තත්ථ තත්ථ මහාසම්පත්තියො අනුභවිත්වා අම්භාකං සත්ථු පරිනිබ්බාණතො ද්වින්තං වස්සසත්තානං අච්චයෙන අත්තනො අත්තනො සම්පත්තට්ඨානෙ නිබ්බත්තිංසු. තෙන චුත්තං.

8.

අසොකො මධුදො සන්ධි, මිත්තාදෙවී තු චෙට්ඨා;
චණ්ඩාලවාදී නිග්‍රොධො, තිස්සො සො පාරවාදිකොති.

තෙසු චණ්ඩාලවාදී ජෙට්ඨවාණිජො බිත්ථසාරරඤ්ඤො ජෙට්ඨපුත්තස්ස සුමනරාජකුමාරස්ස පුත්තො හුත්වා නිබ්බත්ති. තස්සායමානුපුබ්බිකථා. බිත්ථසාරරඤ්ඤො කිර දුබ්බලකාලෙයෙව අසොකකුමාරො අත්තනා ලද්ධං උජ්ජෙනියා රජ්ජං පභාය ආගන්ත්වා සබ්බනගරං අත්තනො හත්ථගතං කත්වා සුමනරාජකුමාරං අග්ගහෙසි. තං දිවසමෙව සුමනස්ස රාජකුමාරස්ස සුමනා නාම දෙවී පරිපුණ්ණගබ්භා අහොසි. සා අඤ්ඤාතකථෙසෙන නික්ඛමිත්වා අවිදුරෙ අඤ්ඤතරං චණ්ඩාලගාමං සන්ධාය ගච්ඡන්ති ජෙට්ඨකචණ්ඩාලස්ස ගෙහතො

අවිදුරෙ නිග්‍රොධො අත්ථී, තස්මිං රුක්ඛෙ අධිවත්ථාය දෙවතාය ඉතො එහි සුමනෙනි වදන්තියා සද්දං සුත්වා තස්සා සම්පං ගතා, දෙවතා අත්තනො ආනුභාවෙන එකං සාලං නිමිමිණිත්වා එත්ථ වසාහිති පාදාසී. සා තං සාලං පාවිසී, ගතදිවසෙයෙව සා පුත්තං විජායී. සා තස්ස නිග්‍රොධදෙවතාය පරිග්ගහිතත්තා නිග්‍රොධොත්තෙව නාමං අකාසී. ජෙට්ඨකචණ්ඩාලො දිට්ඨදිවසතොජ්ජහුති තං අත්තනො සාමිධීතරං විය මඤ්ඤමානො නිබද්ධවත්තං පට්ඨපෙසී. රාජධීතා තත්ථ සත්තවස්සානි වසී, නිග්‍රොධකුමාරොපි සත්තවස්සිකො ජාතො, තදා මහාවරුණත්ථෙරො නාම එකො අරහා දාරකස්ස හෙතුසම්පදං දිස්වා විහරමානො සත්තවස්සිකො දානි දාරකො. කාලො නං පබ්බාපෙතුංති විත්තෙන්වා රාජධීතාය ආරොවාපෙන්වා නිග්‍රොධකුමාරං පබ්බාපෙසී, කුමාරො බුරග්ගෙයෙව අරහත්තං පාපුණි. තෙන වුත්තං මහාවංසෙ.

9.

තං මහාවරුණො ථෙරො, තදා දිස්වා කුමාරකං;
උපනිස්සයසම්පන්නං, අරහා පුච්ඡි මාතරං;
පබ්බාපෙසී බුරග්ගෙ සො, අරහත්තමපාපුණිති.

සො කිර එකදිවසං පාතොව සරිරං පටිජග්ගිත්වා ආවරියුපජ්ඣායවත්තං කත්වා පත්තවිවර මාදාය මාතුඋපාසිකාය ගෙහද්වාරං ගච්ඡාමිති නික්ඛමි. මාතුනිවාසට්ඨානඤ්චස්ස දක්ඛිණද්වාරෙන නගරං පවිසිත්වා නගරමජ්ඣෙන ගන්ත්වා පාවිනද්වාරෙන නික්ඛමිත්වා ගන්තබ්බං භොති. තෙන ච සමයෙන අසොකො ධම්මරාජා පාවිනදිසාහිමුඛො සිහපඤ්ජරෙ වඩ්ඤමති. තං බණ්ණෙයෙව නිග්‍රොධො රාජඨගණං සම්පාපුණි සන්නින්නදියො සන්නමානසො යුගමත්තං පෙක්ඛමානො, තෙන වුත්තං එකදිවසං සිහපඤ්ජරෙ යීතො අද්දස නිග්‍රොධං සාමණෙරං රාජඨගණෙන ගච්ජන්තං දන්තං ගුත්තං සන්නින්නදියං ඉරියාපට්ඨපන්නන්ති. දිස්වා පනස්ස එතදභොසී. අයං ජනො සබ්බොපි වික්ඛිත්තවිත්තො හන්තමිගපටිභාගො. අයං පන දහරකො අවික්ඛිත්තො අතිවියස්ස ආලොකිතවිලොකිතං සම්මිඤ්ජනපසාරණඤ්ච සොහති. අද්ධා එතස්සබ්බන්තරෙ ලොකුත්තරධම්මො භවිස්සතීති රඤ්ඤො සහ දස්සනෙනෙව සාමණෙරෙ විත්තං පසිදි, පෙමං සණ්ඨහි, කස්මා. පුබ්බෙ කිර පුඤ්ඤකරණකාලෙ රඤ්ඤො ජෙට්ඨකභාතා වාණිජකොයං.

10.

පුබ්බෙව [\[පුබ්බෙන ඉතිකත්ථවි\]](#) සන්නිවාසෙන, පච්චුප්පන්නහිතෙන වා;
එවං තං ජායතෙ පෙමං, උජ්ජලංව යථොදකෙති.

අථ රාජා සඤ්ජාතපෙමො සබ්බමානො සාමණෙරං පක්කොසථානි අමච්චෙ පෙසෙසී, තෙ අතිවිරායන්තීති පුන ද්වෙ තයො පෙසෙසී තුරිතං ආගච්ජතුති.

සාමණෙරො අත්තනො පකතියා එව අගමාසි. රාජා පතිරූපාසනං ඤාත්වා නිසිද්ධාති ආහ. සො ඉතොවිතො ව විලොකෙත්වා නත්ථි දානි අඤ්ඤො භික්ඛුති සමුස්සිතසෙතච්ඡත්තං රාජපල්ලඛිකං උපසඬකමිත්වා පත්තං ගණ්හනත්ථාය රඤ්ඤො ආකාරං දස්සෙසි. රාජා තං පල්ලඛිකසමීපං ගච්ඡත්තං එව දිස්වා විත්තෙසි අජ්ජෙව දානි අයං සාමණෙරො ඉමස්ස ගෙහස්ස සාමිකො භවිස්සතිති, සාමණෙරො රඤ්ඤො හත්ථෙ පත්තං දත්වා පල්ලඛිකං අභිරුහිත්වා නිසිදි. රාජා අත්තනො අත්ථාය සමිපාදිතං සබ්බං යාගුබ්ජ්ජකහත්තවිකතිං උපනාමෙසි. සාමණෙරො අත්තනො යාපනමත්තමෙව සමිපට්ඨි. හත්තකිච්චාවසානෙ රාජා ආහ සත්ථාරා තුම්භාකං දින්නධවාදං ජානාටාති. ජානාමි මහාරාජ එකදෙසෙනාති. තාත මය්හමිපි නං කට්ඨෙහිති. සාධු මහාරාජාති රඤ්ඤො අනුරූපං ධම්මපඵද අජ්ජමාදවග්ගං අනුමොදනත්ථාය අභාසි. රාජා පන අජ්ජමාදො අමතපදං, පමාදො මච්චුනො පදංති සුත්ථාව අඤ්ඤාතං තාත, පරියොසාපෙහිති ආහ. සාමණෙරො අනුමොදනා වසානෙ ද්වත්තිංසධුවහත්තාති **[ද්විත්තිංසධුරහත්තාති ඉතිසබ්බත්ථ]** ලහිත්වා පුන දිවසෙ ද්වත්තිංසභික්ඛු ගහෙත්වා රාජන්තොපුරං පවිසිත්වා හත්තකිච්ච මකාසි. රාජා අඤ්ඤෙපි ද්වත්තිංසභික්ඛු තුම්භෙහි සද්ධිංස්වෙ භික්ඛං ගණ්හන්තුති එතෙනෙව උපායෙන දිවසෙ දිවසෙ වඩ්ඨාපෙන්නො සට්ඨිසහස්සානං බ්‍රාහ්මණපරිබ්බාජකානං හත්තං උපච්ඡන්දිත්වා අන්තොනිවෙසනෙ සට්ඨිසහස්සානං භික්ඛුනං නිච්චහත්තං පට්ඨපෙසි නිග්‍රොධත්ථෙරගතෙනෙව පසාදෙන. නිග්‍රොධත්ථෙරොපි රාජානං සපරිසං තිසු සරණෙසු පඤ්චසු සිලෙසු පතිට්ඨාපෙත්වා බුද්ධසාසනෙ පොටුජ්ජනිකෙන පසාදෙන අවලජ්ජසාදං කත්වා පතිට්ඨාපෙසි. රාජාපි අසොකාරාමං නාම මහාවිහාරං කාරාපෙත්වා සට්ඨිසහස්සානං භික්ඛුනං නිච්චහත්තං පට්ඨපෙසි. සකලජම්බුදිපෙ චතුරාසිනියා නගරසහස්සෙසු චතුරාසිනිවිහාරසහස්සානි කාරාපෙසි. තෙන වුත්තං.

11.

චණ්ඩාලවාදිදොසෙන,
ජාතො චණ්ඩාලගාමකෙ;
පත්තානුමොදනා පාකා,
ආසෙ සො **[අසෙසො ඉතිපිකත්ථවි]** හි අනාසවොති.

අයං නිග්‍රොධත්ථෙරස්ස කථානායො.

මධුදායකො පන වාණිජො දෙවලොකතො චට්ඨිත්වා පුජ්ඵපුරෙ රාජකුලෙ උජ්ජජිත්වා පියදාසො නාම කුමාරො භුත්වා ඡත්තං උස්සාපෙත්වා සකලජම්බුදිපෙ එකරජ්ජං අකාසි. කථං.

බින්දුසාරරාජස්ස එකසතපුත්තා අහෙසුං. තෙ සබ්බෙ අසොකො අත්තනා සද්ධිං එකමාතිකං තිස්සකුමාරං යිපෙත්වා ඝාතෙසි. ඝාතෙන්නො චත්තාරි

වස්සානි අනභිසිත්තොව රජ්ජං කාරොත්වා චතුත්තං වස්සානං අවිචයෙන තථාගතස්ස පරිනිබ්බාණතො ද්විත්තං වස්සසතනං උපරි අට්ඨාරසමෙ වස්සෙ සකලජම්බුදීපෙ එකරජ්ජාහිසෙකං පාපුණි. අථ තං සකලජම්බුදීපෙ චතුරාසිනිනගරසහස්සෙ රාජානො ආගන්ත්වා උපට්ඨහිස්සන්ති. තිණ්ණං උතුනං අනුච්ඡවිකා තයො පාසාදා අගෙසුං. එකො මහාසජ්ජිකො, එකො මොරගිවො, එකො මඬිගලො නාම, තෙසු නෙකනාටකසහස්සපරිවුතො පටිවසති. යාස්ස මධුආපණං දස්සෙසි, සා අසන්ධිමිත්තා නාම දෙවච්ඡරපරිභාගා රාජධිතා හුත්වා සට්ඨිසහස්සානං ඉත්ථිනං ජෙට්ඨිකා ධම්මාසොකරඤ්ඤො අග්ගමහෙසි අහොසි. අභිසෙකානන්තරං තස්ස ඉමා රාජ්ද්ධියො ආගතා, පට්ඨියා ච හෙට්ඨා යොජනජ්ජමාණො ආණා පවත්ති. තථා උපරි ආකාසෙ. අනොතත්තදහතො අට්ඨහි කාජෙහි සොළසපාතීයසංථෙ දිවසෙ දිවසෙ දෙවතා ආහරන්ති. යතො සාසනෙ උජ්ජන්තසද්ධො හුත්වා අට්ඨසංථෙ භික්ඛුසඤ්ඤාසංභිතං අදාසි. ද්වෙ සංථෙ සට්ඨිමිත්තානං තෙජිට්ඨකභික්ඛුනං ද්වෙ සංථෙ අග්ගමහෙසියා අසන්ධිමිත්තාය. චත්තාරො සංථෙ අත්තනා පරිභුඤ්චි දෙවතා **[දෙවතාඵවං ඉතිසබ්බත්ථ]**, ඵව භිමවන්තතො නාගලතාදන්තකට්ඨං සිනිද්ධං මුදුකං රසවන්තං දිවසෙ දිවසෙ ආහරන්ති, තෙන රඤ්ඤො ච මහෙසියා ච සොළසන්තං නාටකසහස්සානඤ්ච සට්ඨිමිත්තානඤ්ච භික්ඛුසහස්සානං දෙවසිකං දන්තපොණකිඵවං නිජ්ජප්පති. දෙවසිකමෙවස්ස දෙවතා අගදාමලකං අගදහරිට්ඨකං සුවණ්ණවණ්ණඤ්ච ගන්ධරසසම්පන්නං අම්බපක්කං ආහරන්ති. ඡද්දන්තදහතො පඤ්චවණ්ණං නිවාසනපාරුපනං ජිතකවණ්ණං හත්ථපුඤ්ජනකපට්ඨං **[හත්ථපුච්ඡනකපට්ඨං ඉතිසබ්බත්ථ]** දිබ්බඤ්ච පානං ආහරන්ති. දෙවසිකමෙවස්ස අනුලෙපනගන්ධං පාරුපනත්ථාය අසුත්තමයිකං සුමනපුජ්ජපට්ඨං මහාරහඤ්ජ අඤ්ජනං නාගහවනතො නාගරාජානො ආහරන්ති. ඡද්දන්තදහතොයෙව උට්ඨිතස්ස සාලිතො නවවාහසහස්සති දිවසෙ දිවසෙ සුවා ආහරන්ති. තෙ මුසිකා නිත්ථුසකානි කරොන්ති. එකොපි බණ්ඩතණ්ඩුලො නාහොසි. රඤ්ඤො සබ්බට්ඨානෙසු අයමෙව තණ්ඩුලො පරිභොගං ගවිජති. මධුමක්ඛිකා මධුං කරොන්ති. කම්මාරසාලාසු අවිජා කුටං පහරන්ති. කරචිකසකුණා ආගන්ත්වා මධුරස්සරං විකුජෙන්නා රඤ්ඤො බලිකම්මං කරොන්ති. ඉමාහි ඉද්ධිහි සමන්තාගතො රාජා එකදිවසං සුවණ්ණසඬ්ඛිකබන්ධනං පෙසෙත්වා චතුත්තං බුද්ධානං අධිගතරූපදස්සනං කජ්ජා යුකං මහාකාලනාගරාජානං ආනයිත්වා සෙනච්ඡත්තස්ස හෙට්ඨා මහාරහෙ පල්ලඬිකෙ නිසීදාපෙත්වා අනෙකසත වණ්ණෙහි ජලජථලජපුජ්ජෙහි සුවණ්ණපුජ්ජෙහි ච පුජං කත්වා සබ්බා ලඬිකාරපතිමණ්ඩිතෙහි සොළසහි නාටකසහස්සෙහි සමන්තතො පරික්ඛිපිත්වා අනන්තඤ්ඤාණස්ස තාව මෙ සද්ධම්මවරවක්කවත්තිනො සම්මාසම්බුද්ධස්ස **[සම්මාසම්බුද්ධරූපං ඉතිසබ්බත්ථ]** රූපං ඉමෙසං අක්ඛිතං ආපාථං කරොහීති වත්වා තෙන නිම්මිතං සකලසරීරෙ විජ්ජකිණ්ණපුඤ්ඤජ්ජහාවනිබ්බත්තාසිති අනුබ්බඤ්ජනපතිමණ්ඩිත ද්වත්තිංස මහාපුරිසලක්ඛණ සස්සිරිකතාය

විකවකමලුප්පලපුණ්ඩරිකපතිමණ්ඩිතමිව සලිලතලං
 තාරාගණරංසිජාලවිසරවිජ්ජුරිතසොභාසමුප්පලමිව ගගනතලං නීලජිතලොහිතා
 දිගෙදං විවිත්තවණ්ණරංසිවිනද්ධබ්‍යාමප්පහාපරික්ඛෙපවිලාසිතාය
 සඤ්ච්ඡාප්පහානුරාගඉන්ද්‍රධනුවිජ්ජුල්ලතාපරික්ඛිත්තමිව කණකගිරිසිබරං
 නානාවිරාගවිමලකෙතුමාලාසමුප්පලිතවාරුමත්ථකසොභනං නයනරසායනමිව
 ච බ්‍රහ්මදෙවමනුජනාගයක්ඛගණානං බුද්ධරූපං පස්සන්තො සත්තදිවසානි
 අක්ඛිපුජං නාම අකාසි. රාජා කිර අභිසෙකං පාපුණිත්වා තීණියෙව සංචච්ඡරානි
 බාහිරකපාසණ්ඩං පරිගණ්හි, චතුත්ථෙව සංචච්ඡරෙ බුද්ධසාසනෙ පසිදි, තස්ස
 පන පිතා බිත්ථුසාරො බ්‍රාහ්මණහත්තො අහොසි. සො බ්‍රාහ්මණානඤ්ච
 බ්‍රාහ්මණජාතිපාසණ්ඩානං පණ්ඩරච්චගපරිබ්බාජකානඤ්ච සට්ඨිසහස්සමත්තානං
 නිච්චහත්තං පට්ඨපෙසි. අසොකොපි පිතරා පවත්තිතං දානං අත්තනො
 අත්තොපුරෙ **[අත්තෙපුරෙ ඉතිසබ්බත්ථ]** තථෙව දදමානො එකදිවසං
 සිහපඤ්ජරෙ ධීතො තෙ උපසමපරිබාහිරෙන ආචාරෙන භුඤ්ජමානෙ
 අසංයතින්ද්‍රියෙ අවිනිතඉරියාපථෙ දිස්වා චිත්තෙසි, ඊදිසං දානං උපපරික්ඛිත්වා
 යුත්තට්ඨානෙ දාතුං වට්ටතිති. එවං චිත්තෙත්වා අමච්චෙ ආහ, ගච්ඡථ හණ
 අත්තනො අත්තනො සාධුසම්මතෙ සමණබ්‍රාහ්මණෙ අත්තොපුරං අභිහරථ දානං
 දස්සාමිති, අමච්චා සාධු දෙවාති රඤ්ඤො පටිස්සුත්වා තෙ තෙ
 පණ්ඩරච්චගපරිබ්බාජකා ජීවක නිගණ්ඨාදයො ආනෙත්වා ඉමෙ මහාරාජ
 අම්භාකං අරහත්තොති ආහංසු, අථ රාජා අත්තොපුරෙ උච්චාවචානි ආසනානි
 පඤ්ඤාපෙත්වා ආගච්ඡන්තුති වත්වා ආගතාගතෙ ආහ අත්තනො අනුරූපෙ
 ආසනෙ නිසිද්ධාති, එකච්චෙ හද්දපීඨකෙසු එකච්චෙ ඵලකපීඨකෙසු නිසිදිංසු, තං
 දිස්වා රාජා නත්ථි එතෙසං අත්තො සාරොති ඤත්වා තෙසං අනුරූපං
 බාදනීයහොජනීයං දත්වා උය්‍යාපෙසි. එවං ගච්ඡන්තෙ කාලෙ එකදිවසං
 සිහපඤ්ජරෙ ධීතො නිග්‍රොධසාමණෙරං දිස්වා තස්මිං ගතෙන පසාදෙන
 බුද්ධසාසනෙ පසන්තො සට්ඨිසහස්සමත්තෙ පාසණ්ඩියෙ අපනෙත්වා
 සට්ඨිසහස්සමත්තෙ හික්ඛු හොපෙන්නො බුද්ධසාසනෙ පසිදිත්වා අසොකාරාමං
 කාරෙත්වා තත්ථ තෙ වසාපෙන්නො එකදිවසං අසොකාරාමෙ
 සට්ඨිසහස්සහික්ඛුනං දානං දත්වා තෙසං මජ්ඣෙ නිසජ්ජ සඬ්ඝං චතුභි
 පච්චයෙහි පචාරෙත්වා ඉමං පඤ්ඤං පුච්ඡි, හන්තෙ හගවතා දෙසිතධම්මො නාම
 කිත්තකො හොතීති, මහාරාජ නච අඬගානි, ඛන්ධනො
 චතුරාසිතිධම්මක්ඛන්ධසහස්සානීති. රාජා ධම්මෙ පසිදිත්වා එකෙකං
 ධම්මක්ඛන්ධං එකෙකවිහාරෙන පුපෙස්සාමිති එකදිවසමෙව
 ඡන්තවුතිකොට්ඨනං විස්සජ්ජෙත්වා අමච්චෙ ආණාපෙසි, එකමෙකස්මිං නගරෙ
 එකමෙකං විහාරං කාරෙත්තා චතුරාසිතියා නගරසහස්සෙසු
 චතුරාසිතිවිහාරසහස්සානි කාරාපෙථාති, සයඤ්ච අසොකාරාමෙ
 අසොකමහාවිහාරත්ථාය **[සයංචඅසොකහොවිහාරත්ථාය ඉතිපිකත්ථවි]** කම්මං
 පට්ඨපෙසි, සඬ්ඝො ඉන්ද්‍රගුත්තත්ථෙරං නාම මහිද්ධිකං මහානුභාවං බීණාසවං
 නචකම්මාධිට්ඨායකං අදාසි, ථෙරො යං යං න නිට්ඨාති, තං තං අත්තනො

ආනුභාවෙන නිට්ඨාපෙසි, එවංපිතීහි සංවච්ඡරෙහි විහාරකම්මං නිට්ඨාපෙසි, එකදිවසමෙව සබ්බතගරෙහි පණ්ණානි ආගමිංසු, අමච්චා රඤ්ඤො ආරොවෙසුං නිට්ඨිතානි දෙව චතුරාසීතිමහාවිහාරසහස්සානීති. අථ රාජා හික්ඛුසඨ්ඨං උපසඬ්ඨකමිත්වා හත්තෙ මයා චතුරාසීතිවිහාරසහස්සානි කාරිතානි, ධාතුයො කුතො ලච්ඡාමිති පුච්ඡි, මහාරාජ ධාතුනිධානං නාම අත්ථිති සුඤ්ඤාම, න පන පඤ්ඤායති අසුකට්ඨානෙනි. රාජා රාජගහෙ චෙතියං හින්දාපෙත්වා ධාතුං අපස්සන්තො පටිපාකතිකං කාරාපෙත්වා හික්ඛුහික්ඛුණියො උපාසකඋපාසිකායොති චතස්සො පරිසා ගහෙත්වා වෙසාලියං ගතො. තත්‍රාපි අලහිත්වා කපිලවත්ථුං ගතො, තත්‍රාපි අලහිත්වා රාමගාමං ගතො, රාමගාමෙ නාගා චෙතියං හින්දිතුං නාදංසු. චෙතියෙ නිපතිතකුද්දාලො ඛණ්ඩාවණ්ඩං හොති, එවං තත්‍රාපි අලහිත්වා අල්ලකප්පං පාවං කුසිනාරංති සබ්බචෙතියානි හින්දිත්වා ධාතුං අලහිත්වා පටිපාකතිකානි කත්වා රාජගහං ගත්ත්වා චතස්සො පරිසා සන්තිපාතාපෙත්වා අත්ථි කෙනවි සුනපුබ්බං අසුකට්ඨානෙ ධාතුනිධානංති පුච්ඡි. තත්ථෙට්ඨො විසංවස්ස සතිකො ථෙරො අසුකට්ඨානෙ ධාතුනිධානංති න ජානාමි, මය්හං පන පිනාමහත්ථෙරො මයි සත්තවස්සිකාලෙ මාලාවඬිගොටකං ගාහාපෙත්වා එහි සාමණෙර අසුකගච්ඡන්තරෙ පාසාණුට්ඨො අත්ථි. තත්ථ ගච්ඡාමාති ගත්ත්වා පුජෙත්වා ඉමං යානං උපධාරෙතුං වට්ටති සාමණෙරාති ආහ. අහං එතමෙව ජානාමි මහාරාජාති ආහ. රාජා එතදෙව යානංති වත්වා ගච්ඡෙ හරාපෙත්වා පාසාණුට්ඨපං පංසුංව අපනෙත්වා හෙට්ඨා සුධාභූමිං අද්දස, තතො සුධා ව ඉට්ඨකායො ව හරාපෙත්වා අනුපුබ්බෙන පරිවෙණං ඔරුය්හ සත්තරතනවාලිකං අසිහත්ථානි ව කට්ඨරූපකානි සම්පරිවත්තන්තානි අද්දස, සො යක්ඛදාසකෙ පක්කොසාපෙත්වා බලිකම්මං කාරාපෙත්වාපි නෙව අත්තං පස්සන්තො දෙවතා නමස්සමානො අහං ඉමා ධාතුයො ගහෙත්වා චතුරාසීතිවිහාරසහස්සෙ නිදහින්වා සක්කාරං කරොමි. මා මෙ දෙවතා අන්තරායං කරොන්තුති ආහ, සක්කො දෙවරාජා වාරිකං වරන්තො තං දිස්වා විස්සකම්මං ආමන්තෙත්වා තාන අසොකධම්මරාජා ධාතුයො නීහරිස්සාමිති පරිවෙණං ඔතිණ්ණො. ගත්ත්වා කට්ඨරූපානි නීහරාපෙහීති. සො පඤ්චවුලකගාමදාරකචෙසෙන ගත්ත්වා රඤ්ඤො පුරතො ධනුකහත්ථො යත්වා හාරෙමි මහාරාජාති ආහ, හර තාතාති සරං ගහෙත්වා සන්ධිමිහියෙව විජ්ඣාමි, සබ්බං විජ්ජකිරිමිත්ථ, අථ රාජා ආවිඤ්ජනෙ **[අවිඤ්ජිතෙ ඉතිපිකත්ථවි]** බන්ධකුඤ්චිකමුද්දිකං ගණ්හි, මණික්ඛන්ධං පස්සිත්වා අනාගතෙ දළිද්දරාජානො ඉමං මණිං ගහෙත්වා ධාතුනං සක්කාරං කරොන්තුති පණ්ණෙ අක්ඛරානි දිස්වා කුජ්ඣත්වා මාදිසානං පන රාජුනං **[රාජානං ඉතිසබ්බත්ථ]** දළිද්දරාජාති වත්තුං අයුත්තංති පුනප්පුනං සට්ඨන්වා ද්වාරං විවරිත්වා අන්තොගෙහං පට්ටියො අට්ඨාරසවස්සාධිකානං ද්විත්තං වස්සසතානං උපරි ආරොපිතදීපා තථෙව පජ්ජලන්ති, නීලුප්පලපුජ්ඣානි තංඛණංයෙව ආහරිත්වා ආරොපිතානි විය පුජ්ඣසන්ථාරො තං ඛණං සන්ථතො විය ගන්ධා තං මුහුත්තං පිංසිත්වා යපිතා විය අගෙසුං. රාජා සුවණ්ණපට්ටං ගහෙත්වා අනාගතෙ

පියදාසො නාම කුමාරො ඡත්තං උස්සාපෙත්වා අසොකො නාම ධම්මරාජා භවිස්සති, සො ඉමා ධාතුයො විත්ථාරිතා කරිස්සතීති වාවෙත්වා දිට්ඨොභං අයොන මහාකස්සපත්ථෙරෙනාති වත්වා වාමහත්ථං ආභුජිත්වා දක්ඛිණහත්ථෙන අජ්ථොටෙසි. සො තස්මිං යානෙ පරිවරණකධාතුමත්තමෙව යපෙත්වා සෙසධාතුයො සබ්බා ගහෙත්වා ධාතුසරං පුබ්බෙ පිහිනනයෙනෙව පිදහිත්වා සබ්බා යථා පකතියායෙව කාරෙත්වා උපරිපාසාණචෙතියං පතිට්ඨාපෙත්වා චතුරාසිතියා විහාරසහස්සෙසු ධාතුයො පතිට්ඨාපෙසි. අටෙකදිවසං රාජා විහාරං ගත්ත්වා හික්ඛුසංසං වන්දිත්වා එකමත්තෙ නිසින්තො යදි හත්තෙ ඡන්තවුතිකොට්ඨනං විස්සජ්ජෙත්වා චතුරාසිතිවිහාරසහස්සානිසචෙතියානි කාරාපෙත්වාපි අහං න දායාදො. අඤ්ඤො කො දායාදොති, පච්චයදායකො නාම ත්වං මහාරාජ, යො පන අත්තනො පුත්තඤ්ච ධිතරඤ්ච පබ්බාපෙති, අයං සාසනෙ දායාදො නාමාති එවං වුත්තෙ අසොකො රාජා සාසනෙ දායාදභාවං පත්ථයමානො අවිදුරෙ ධීතං මහින්දකුමාරං දිස්වා සක්ඛිස්සසි තාත ත්වං පබ්බජිතුංති ආහ. කුමාරො පකතියා පබ්බජිතුකාමො රඤ්ඤො වචනං සුත්වා අතිවිය පාමොජ්ජජාතො පුබ්බජාමි **[පබ්බජ්ජාමි ඉතිසබ්බත්ථ]** දෙව. මං පබ්බාපෙත්වා සාසනෙ දායාදො භොටාති ආහ. තෙන ව සමයෙන රාජධීතා සංසමිත්තාපි තස්මිං යානෙ ධීතා භොති. තං දිස්වා ආහ ත්වම්පි අම්ම පබ්බජිතුං සක්ඛිස්සසිති, සාධු තාතාති සම්පට්චිජ්. රාජා පුත්තානං මනං ලහිත්වා පහට්ඨවිත්තො හික්ඛුසංසං උපසඬකමිත්වා හත්තෙ ඉමෙ දාරකෙ පබ්බාපෙත්වා මං සාසනෙ දායාදං කරොටාති. සඬසො රඤ්ඤො වචනං සම්පට්චිජ්ත්වා කුමාරං මොග්ගලිපුත්තතිස්සත්ථෙරෙන උපජ්ඣායෙන මහාදෙවත්ථෙරෙන ආචරියෙන පබ්බජාපෙසි **[පබ්බජ්ජාපෙසි ඉතිසබ්බත්ථ]**. මජ්ඣන්තිකත්ථෙරෙන ආචරියෙන උපසම්පාදෙසි, සො උපසම්පදාමාලකෙයෙව සහ පටිසම්භිදාහි අරහත්තං පාපුණි. සඬසමිත්තායපි රාජධීතාය ආචරියාණි ආයුපාලත්ථෙරී නාම **[අචාරියා ආයුපාලත්ථෙරීනාම ඉතිසබ්බත්ථ]**. උපජ්ඣායා ධම්මපාලත්ථෙරී නාම අහොසි. රාජා පන අනෙකාකාරෙන බුද්ධසාසනං සොහෙත්වා මොග්ගලිපුත්තතිස්සත්ථෙරස්ස සභායෙන **[සහයොන. සාභායොන. සාහයොන ඉතිපිකත්ථවි]** සට්ඨිසහස්සමත්තෙ දුස්සිලෙ තිත්ථියෙ බුද්ධසාසනා උජ්ජපබ්බාපෙත්වා තතියධම්මසංගීතිං නිට්ඨාපෙසි. තස්මිං කිර සමාගමෙ හික්ඛුහික්ඛුණියො කිත්තකාති **[කිත්තකානීති ඉතිසබ්බත්ථ]**, වුත්තඤ්භි.

12.

තස්මිං සමාගමෙ ආසුං, අසිතිහික්ඛුකොට්ඨො;
අහෙසුං සතසහස්සානි, තෙසු ඛිණාසවා යතී.

13.

නවුතිසතසහස්සානි, අහු හික්ඛුණියො තහිං;

බිණාසවා සික්වුණියො, සහස්සං ආසු තාසු වාති.

එවං සො අසොකො ධම්මරාජා සකලජම්බුදීපෙ අග්ගරාජා හුත්වා බුද්ධසාසනං සොහෙන්නො විහාසි. අයං පනෙත්ථ සඨබ්බෙපො, විත්ථාරො පන මහාවංසෙ වුත්තොති. වුත්තඤ්ඤි.

14.

සම්පුණ්ණත්තා අයං තිස්සො, චෙතනායො මධුජපදො;
සබ්බත්ථ සබ්බදා සබ්බ, සම්පත්තිමහිසම්භුණිති.

මජ්ඣිමො පන වාණිජො අත්තනො පාරවාදිදොසෙන පරසමුද්දෙ ලඬිකායං නිබ්බත්ති. තස්සෙවං කථාපටිපාටි වෙදිතබ්බා. තම්බපණ්ණිදීපෙ කිර මුට්ඨිවො නාම රාජා සට්ඨිවස්සානි රජ්ජං කාරෙසි, තස්ස පුඤ්ඤපඤ්ඤාගුණොපෙතා අඤ්ඤමඤ්ඤං හිතෙසිතො දස පුත්තා අහෙසුං. ද්වෙ ව ධීතරො. සබ්බෙ තෙ සමග්ගා සම්මොදමානා වසන්ති. අථාපරස්මිං සමයෙ අමච්චා මුට්ඨිවරඤ්ඤෙ කාලකතෙ දෙවානංපියතිස්සකුමාරං අභිසිඤ්චිංසු, අභිසෙකසමකාලමෙවස්ස අනෙකානි අච්ඡරියානි අහෙසුං. තානි පකාසෙත්තා මහාවංසකථාවරියා ආහංසු.

15.

දෙවානංපියතිස්සොති, විස්සුතො දුතියො සුතො;
තෙසු [\[අභොසිමුට්ඨිවස්ස, දසපුත්තෙසුපුඤ්ඤවා ඉතිකත්ථවි\]](#) භාතුසු සබ්බෙසු, පුඤ්ඤපඤ්ඤාධිකො අහු.

16.

දෙවානංපියතිස්සො සො, රාජාසි පිතුඅච්චයෙ;
තස්සාහිසෙකෙන සමං, බහුනච්ඡරියානහු.

17.

ලඬිකාදීපමිහි සකලෙ, නිධයො රතනානිව;
අත්තොධීතානි උග්ගන්ත්වා, පථවීතලමාරුහුං.

18.

ලඬිකාදීපසම්පම්හි, හින්නනාවා ගතානි ව;
තත්ත්ව ජාතානි ව ථලං, රතනානි සමාරුහුං.

19.

ජාතපබ්බතපාදමිහි, තිස්සො ව වෙළයට්ඨියො;
ජාතා රථපතොදෙන, සමානා පරිමාණතො.

20.

තාසු එකා ලතායට්ඨී, රජතාහා තහිං ලතා;
සුවණ්ණවණ්ණා රුවිරා; දිස්සන්තෙනා මනොරමා.

21.

එකා කුසුමයට්ඨීතු; කුසුමානි තහිංපන;
නානානි නානාවණ්ණානි; දිස්සන්තෙනිච්චානි ව.

22.

එකා සකුණයට්ඨී තු, තහිංපක්ඛිමිගා බහු;
නානා ව නානාවණ්ණා ව, සථිවාට්ඨී දිස්සරෙ.

23.

භයගජරථා මලකායා, වලයච්ඡුලිවෙය්කා වෙව;
කකුධඵලා පාකතිකා, ඉච්චෙ තා අට්ඨ ජාතියා.

24.

මුත්තා සමුද්දා උග්ගන්ත්වා; තීරෙ වට්ටිට්ඨියට්ඨීතා;
දෙවානංපියතිස්සස්ස; සබ්බං පුඤ්ඤච්ඡමහිතං.

25.

ඉන්ද්‍රීයං වෙඨරියං, ලොහිතච්ඡිකමණී ටි මෙ;
රතනානි පනෙ තානි, මුත්තා තා තාව යට්ඨියො;
සත්තාභබ්භන්තරෙයෙව, රඤ්ඤො සන්තිකමාහරුංති.

තෙන ව සමයෙන දෙවානංපියතිස්සමහාරාජා ව අසොකො ධම්මරාජා ව අද්දිට්ඨසභායා භොන්ති. තස්මා සො එතානි රතනානි ව අඤ්ඤානි බහුනි උපායනානි මම සභායස්ස දෙථානි ධම්මාසොකමහානරින්දස්ස පණ්ණාකාරත්ථාය පෙසෙසි. සොපි තං දිස්වා පසිදිත්වා පඤ්චරාජකකුධභණ්ඩානි ව අඤ්ඤඤච බහුපණ්ණාකාරඤ්ච අභිසෙකත්ථාය පෙසෙසි. මය්හං සභායං අභිසෙකං කරොන්තුති. න කෙවලඤ්ඤවෙතං ආමිසපණ්ණාකාරං. ඉමං කිර ධම්මපණ්ණාකාරමිපි පෙසෙසි.

26.

අහං බුද්ධංව ධම්මංව; සංඝංව සරණං ගතො;
උපසකත්තං වෙදෙසිං; සකායුත්තස්ස සාසනෙ.

27.

ඉමෙසු තීසු වත්ථුසු; උත්තමෙසු නරුත්තම;

විත්තං පසාදයිත්වාන, සද්ධාය සරණං වජාති.

අමච්චා පුන ලඬ්ඛමාගම්ම රාජානං අභිසිඤ්චිංසු, තෙන ඛො පන සමයෙන මොග්ගලිපුත්තනිස්සත්ථෙරො කත්ථ නුඛො අනාගතෙ සාසනං සුප්පතිට්ඨිතං භවෙය්‍යාති උපපරික්ඛන්තො පච්චන්තිමෙ සුප්පතිට්ඨිතං භවිස්සතීති ඤාත්වා තෙ ථෙරෙ තත්ථ තත්ථ පෙසෙත්වා මහාමහින්දත්ථෙරං ගන්ත්වා තම්බපණ්ණදීපං පසාදෙහීති නියොජෙසි, සක්කො ව දෙවානම්න්දො මහාමහින්දත්ථෙරං උපසංකම්ත්වා කාලකතො භන්තෙ මුට්ඨිවො රාජා. ඉදානි දෙවානං පියනිස්සමහාරාජා රජ්ජං කාරෙති. සම්මාසම්බුද්ධෙන ව තුම්භෙ ඛ්‍යාකතා අනාගතෙ මහින්දො නාම හික්ඛු තම්බපණ්ණදීපං පසාදෙස්සතීති. තස්මා තිභ ඛො භන්තෙ කාලො දීපවරං ගමනාය, අහම්පි සභායො භවිස්සාමීති, ථෙරො තස්ස වචනං සම්පට්ඨිත්වා අත්තසත්තමො චෙතියපබ්බතවිහාරතො චෙහාසං උප්පතිත්වා අනුරාධපුරස්ස පුරත්ථිමදිසාය මිස්සකපබ්බතෙ පතිට්ඨහි, ඉමං එතරහි චෙතියපබ්බතොතිපි සඤ්ජානන්ති. තදා තම්බපණ්ණදීපං උස්සවදිවසො හොති, රාජා ඡණං කරොථාති අමච්චෙ ආණාපෙත්වා චත්තාලීසසභස්සපුරිසෙහි පරිවාරිතො නගරමිහා නික්ඛමිත්වා මිස්සකපබ්බතං පායාසි මීගවං කීලිතුකාමො. අථ තස්මිං පබ්බතෙ අධිවත්ථා එකා දෙවතා රඤ්ඤො ථෙරෙ දස්සෙස්සාමීති රොහිතමීගවණ්ණෙන අවිදුරෙ තිණපණ්ණානි බාදමානා විය වරති, රාජා අයුත්තං දානි පමත්තං විජ්ඣිතුංති ජියං පොයෙසි, මීගො අම්බත්ථලමග්ගං ගහෙත්වා පලායිතුං ආරහි, රාජා තං අනුබන්ධන්තො අම්බත්ථලමෙව අහිරුහි, මීගොපි ථෙරානං අවිදුරෙ අන්තරධායි, මහින්දත්ථෙරො රාජානං අවිදුරෙ ආගච්ඡන්ත මංයෙව රාජා පස්සතු, මා ඉතරෙති අධිට්ඨහිත්වා තිස්ස තිස්ස ඉතො එහීති ආහ, රාජා තං සුත්වා වින්තෙසි. ඉමස්මිං තම්බපණ්ණදීපෙ ජාතො මං තිස්සොති නාමං ගහෙත්වා ආලපිතුං සමත්ථො නාම නත්ථි. අයං පන ඡින්නහින්තපට්ඨරො භණ්ඩුකාසාව වසනො මං නාමෙතා ලපති, කො නුඛො යං භවිස්සති මනුස්සො අමනුස්සො වාති. ථෙරො ආහ.

28.

සමණා මයං මහාරාජ, ධම්මරාජස්ස සාවකා;
තචෙව අනුකම්පාය, ඡම්බුදීපා ඉධාගතාති.

රාජා ධම්මාසොකනරින්දෙන පෙසිතසාසනානුසාරෙන අනුස්සරමානො අය්‍යා නුඛො ආගතාති තාවදෙව ආයුධං නික්ඛිපිත්වා එකමන්තං නිසීදි සම්මොදනීයං කථං කථයමානො සාරණීයං [\[සම්මොදනීයං-ඉතිසබ්බත්ථ\]](#) කථං කුරුමානො. තස්මිං තානිපි චත්තාලීසපුරිසසභස්සානි ආගන්ත්වා තං පරිවාරෙසු, තදා ථෙරො ඉතරෙපි ජනෙ දස්සෙසි, රාජා දිස්වා ඉමෙ කදා ආගතාති පුච්ඡි, මයා සද්ධිංයෙව මහාරාජාති. ඉදානි පන ඡම්බුදීපෙ අඤ්ඤපි

එවරුපා සමණා සන්තීති. මහාරාජ එතරහි ජම්බුදීපො කාසාවපජ්ජොතො ඉසිවාතපට්ටාතො, තස්මිං.

29.

තෙවිජ්ජා ඉද්ධිජ්ජත්තා ව, වෙනොපරිඤ්ඤකොවිදා;
බ්ණාසවා අරහන්තො, බහු බුද්ධස්ස සාවකාති.

රාජා තං සුත්වා පසන්තො අහොසි, අථ ථෙරො රුක්ඛොපමාදිනා තස්ස පඤ්ඤාවෙය්‍යත්තියං ඤත්වා ධම්මං දෙසෙසි සනරාමරෙහි සාධුකාරං කාරයමානො. තෙන වුත්ථං.

30.

පණ්ඩිතොති විදිත්වාන, වුල්ලහත්ථිපදොපමං;
සුත්තන්තං දෙසයි ථෙරො, මහිපස්ස මහාමති **[මහිමති ඉතිපිකත්ථවි]**.

දෙසනාපරියොසානෙ සො සද්ධිං තෙහි නරෙහි චත්තාලීසසහස්සෙහි සරණෙසු පතිට්ඨහීති. අථස්ස රාජා ස්වෙ හන්තෙ මම ගෙහෙ හික්ඛං ගණ්භාථාති යාචිත්වා ගන්ත්වා නගරඤ්ච රාජගෙහඤ්ච අලඬිකරිත්වා ථෙරෙ නිසීදාපෙත්වා පණිතෙනාහාරෙන පරිවිසිත්වා අනුළාදෙවිජ්ජමුඛාහි පඤ්චසතඉත්ථිහි සද්ධිං එකමන්තං නිසීදි. අථ ථෙරො ධම්මරතන වස්සං වස්සාපෙසි. තතො තා පඤ්චසතඉත්ථියො සොතාපත්තිඵලං පාපුණිංසු. තතො හත්ථිසාලායං සහස්සං, නන්දනවතෙ සහස්සංති එවං දුතියදිවසෙ අඬිඬිතෙය්‍යාති පාණසහස්සාති සොතාපත්තිඵලෙ පතිට්ඨාපෙසි. තතියදිවසෙ අඬිඬිනවජ්ජමාණං පාණසහස්සංති එවං අනෙකසතානං අනෙකසහස්සානං අනෙකසත සහස්සානං ධම්මා මතං පායෙසි. වුත්තඤ්ඤි.

31.

මහාමහින්දසුරියො, ලඬිකාවෙහාසමජ්ඣගො;
බොධනෙය්‍යම්බුජෙ කාසි, විකාසං ධම්මරංසිනා.

32.

මහාමහින්දචන්දො සො, ලඬිකාවෙහාසමජ්ඣගො;
බොධෙසි ධම්මරංසිහි, වෙනෙය්‍යකුමුදාකරෙ.

33.

මහාමහින්දමෙසො සො, වස්සං ධම්මම්බුච්චියා;
සාධුනං චිත්තබ්බිජෙසු, ජනෙසි කුසලඬිකුරෙති.

අප රාජා සුමනසාමණෙරෙන ධම්මාසොකස්ස හත්ථතො සම්මාසම්බුද්ධපරිභ්‍රන්තපත්තපුරධාතුයො ච සක්කස්ස සන්තිකා දක්ඛිණක්ඛකධාතුංච ආහරාපෙත්වා **[ආහරිත්වා-ඉතිසබ්බත්ථ]** චෙතියපබ්බතෙ ථූපං ආදිංකත්වා සකලලඬිකාදීපෙ යොජනෙ යොජනෙ ථූපානි කාරෙත්වා දක්ඛිණකධාතුං නිදහිත්වා ථූපාරාමථූපඤ්ච පතිට්ඨාපෙසි. අප සඬ්ඝමිත්තාය ථෙරියා ආනිතං ජයමහාබොධිතො දක්ඛිණමහාසාඛං පතිට්ඨාපෙත්වා පූජං කාරෙසි. සබ්බො පනෙත්ථ කථාවිත්ථරො මහාවංසතො චෙදිතබ්බො.

34.

පාරවාදිකදොසෙන, ජාතෙවං පරසාගරෙ;
පත්තානුමොදනා එවං, ලඬිකායං ආසි ඉස්සරො.

35.

පාපම්පි එවං එලතීති මන්ත්වා,
ඤ්ඤත්වාන පුඤ්ඤස්ස එලං ඉදන්ති;
හො යොනියො කුබ්බථ පුඤ්ඤකම්මෙ,
ගන්ත්වාන යෙ යත්ථ න සොචයන්තිති.

තෙහාතිකමධුවාණිජකානං වත්ථුං අට්ඨමං.

39. බොධිරාජධිතුයා **[බොධිරාජධිතාය ඉතිසබ්බත්ථ]** වත්ථුමිති

අයමානුපුබ්බිකථා

භගවති පරිනිබ්බුතෙ ලඬිකායං සාසනෙ සුජ්ජනිට්ඨිතෙ තත්ථ භක්ඛරෙළීති එකො ගාමො අහොසි, තත්ථෙකා දාරිකා ගාමාදාරිකාහි සද්ධිං තත්ථ තත්ථ කීළන්ති විහරති, තදා ගාමසමීපෙ මහාසොබ්භං හොති. තත්ථෙකො මරුත්ථරුක්ඛො සබ්බදා පාළිචුල්ලොව තිට්ඨති. මනුස්සා බුද්ධපුජනත්ථං පුජ්ජානි විචිණන්තා උදකං ඔගහෙත්වා රුක්ඛමභිරුය්භ පුජ්ජානි ඔචිණන්ති, කුමාරිකා තෙ දිස්වා මනුස්සා සුබෙන ගන්ත්වා පුජ්ජානි ඔචිණන්තුති එකං සුක්ඛපාලිහද්දදණ්ඩකං ආහරිත්වා සෙතුං කත්වා යපෙසි, තතො පට්ඨාය මනුස්සා තෙනගන්ත්වා පුජ්ජානි ඔචිණන්ති. අප සා තතො චූතා තෙනෙව කුසලකම්මෙන ජම්බුදීපෙ පාටලිපුත්තනගරෙ සොමදත්තරඤ්ඤො ධීතා හුත්වා නිබ්බන්ති, උත්තමරුපධරා දෙවච්ඡරපටිභාගා අහොසි. මාතාපිතරො පනස්සා බොධිරාජකුමාරිකාති වොහරිංසු. පුබ්බෙ කතසෙතුආනුභාවෙන තස්සා සුචිරකො නාමෙකො ආකාසගාමී සින්ධවපොතකො නිබ්බන්ති. රාජධිතුයා පන පිතා බුද්ධමාමකො ධම්මමාමකො සඬ්ඝමාමකො හුත්වා මහන්තං පුඤ්ඤං පසවන්තො සින්ධවපොතකං දිස්වා පුඤ්ඤකරණස්ස මෙ සහායො ලද්ධොති තුට්ඨමානසො අස්සං අභිරුහිත්වා දිවසස්ස තික්ඛන්තුං ගන්ත්වා මහාබොධිං වන්දති. රාජධිතා නං දිස්වා පිතුසන්තිකං ගන්ත්වා අභිණ්භං තාත කුහිං ගච්ඡන්ති

ප්‍රච්ඡි. රාජා න කිඤ්චි කථෙසි, අථ සා පුනස්පුනං පිතරං නිබන්ධන්තී ප්‍රච්ඡි. තතො රාජා තස්සාවි කරොන්තො ඵවමාහ.

1.

අම්භාකං භගවා පුබ්බෙ, පුරෙන්නො දසපාරමී;
අදාසි සිසරත්තක්ඛි, මංසං ජීවිතමෙව ව.

2.

පුත්තදාතෙ ව රජ්ජෙ ව, පත්වා [\[දත්වා ඉතිපිකත්ථවි\]](#) පාරමිමත්ථකං;
අනප්පකප්පකොට්ඨං, බෙපෙත්වා කපිලවුයෙ.

3.

සක්කරාජකුලෙ ජාතො, ලොකෙ අප්පට්ඨග්ගලො;
සම්පත්තවක්කවත්තිත්තං, පහන්ත්වාන නරාධිපො.

4.

දිස්වා නිමිත්තෙ චතුරො, නික්ඛම්ම අභිනික්ඛමං;
බොධිමුලමුපාගම්ම, නිසින්නො චජිරාසනෙ.

5.

සහස්සබ්බාහුං මාපෙත්වා, නානායුධසමාකුලං [\[නානාවුධසමාකුලං-
ඉතිසබ්බත්ථ\]](#);
මහාභීතිකරං වෙසං, කාළපබ්බතසාදිසං.

6.

මාපෙත්වාන සමාරුය්හ, ගිරිමෙඛලවාරණං;
මාරසෙනං සමානෙත්වා, ආගතං මකරද්ධජං.

7.

පාරමිතාබලෙන තං, මාරසෙනං පලාපිය;
යත්ථාසිනො කිලෙසාරි, සහස්සං ඝාතයි ජිනො.

8.

නයනං සුජලසෙකෙහි, සත්තාහං ජිනසෙවිතං;
පුජිතං දෙවබ්‍රහ්මෙහි, සිද්ධොරගනරාදිහි;
චන්දිතුං ජයබොධිංතං, ගච්ඡාමි සතතං අහං.

9.

උපාසති සදා ගන්ත්වා, යො නරො බොධිපාදපං;

ගන්ධොදදීපධූපාදි, නානාපූජාහි සාධුකං.

10.

ස නරො නිරාමයො හොති, පච්චත්තෙ ව පරත්ථ ව;
පූජිතො මානිතො හොති, දීඝායු බලවා සුඛි.

11.

තදත්ථං පත්ථයත්තෙන, අත්ථකාමෙන ජන්තුනා;
උපාසනීයං සද්ධාය, නිව්චං තං බොධිපාදපංති.

තං සුත්වා කුමාරිකා පිනියා පුට්ඨරිරා පිතරං වන්දිත්වා අහම්පි තාත ගච්ඡාමිති
ආහ. රාජා පනස්සා උපද්දවහයෙන ගමනං න ඉච්ඡි. තතො සා යාවතතියං පිතරං
යාවිත්වා රඤ්ඤා අනුඤ්ඤාතා. තතො පට්ඨාය පිතරා සද්ධිං සින්ධවමාරුශ්භ
බොධිං වන්දිතුං සතතං ගච්ඡති. අථාපරහාගෙ රාජා මරණමඤ්ඤේ නිපන්තො
විත්තෙසි. ධිතා මෙ නිරන්තරං බොධිඋපට්ඨානංගච්ඡති, එතිස්සා අනාගතෙ
යංකිඤ්චි භයං උප්පජ්ජමානං තතො උප්පජ්ජති. තත්ථ මෙ කිං කාතබ්බන්ති.
තතො සින්ධවං පක්කොසාපෙත්වා තස්ස කණ්ණමුලෙ මන්තෙන්තො එවමාහ,
තාත මම ධිතා අභිණ්භං තව සභායං කත්වා බොධිං වන්දිතුං ගච්ඡති. තත්ථස්සා
යංකිඤ්චි භයං භවෙය්‍ය. තං නප්පතිරූපං. තත්ථ ගමනාගමනෙ මම ධිතරං
රක්ඛෙය්‍යාසිති තස්ස ධිතරං පටිපාදෙන්වා කාලමකාසි. තතො රාජධිතා
පිතුසරිරකිච්චං කාරෙත්වා දිවසස්ස තික්ඛන්තුං අස්සමභිරුශ්භ බොධිඋපට්ඨානං
ගච්ඡති. මනුස්සා පනස්සා රූපසම්පත්තිං දිස්වා විම්භිතමානසා රාජාරහං වත
තො ඉදං පණ්ණාකාරං දිට්ඨං. ගන්ත්වා රඤ්ඤො ආවික්ඛිස්සාම. අප්පෙව නාම
රාජා සො කිඤ්චි නො දදෙය්‍යාති විත්තෙන්වා රඤ්ඤො සන්තිකං ගන්ත්වා
වන්දිත්වා ධිතා එවමාහංසු.

12.

බොධිමණ්ඩං සමාගම්ම, අභිණ්භං තුට්ඨමානසා;
වන්දන්ති යාති කඤ්ඤෙකා, විජ්ජුච සිරියා ජලං.

13.

නීලධම්පිල්ලභාරා සා, විසාලායතලොචනා;
සොණ්ණදොලාභසවණා, සාමා සුභපයොධරා.

14.

සතරංසිහි සම්මිස්ස, සඤ්ච්ඡාමිබුද්ධසමාධරා;
තුඬිගනාසා නීලහමු, භාසභාසා මනොරමා.

15.

ඊදිසං නො මහාරාජා [මහාරාජදිට්ඨපුබ්බ ඉතිපිකත්ථවි], දිට්ඨපුබ්බං
කුදාවනං;
එහි තස්සා සිරිංදෙව, බොධිමණ්ඩමිහි දක්ඛසිති.

තං සුත්වා රාජා සවණසංසග්ගෙනෙව තාය පටිබද්ධවිත්තො
චතුරඤ්චිනිංසෙනං ගහෙත්වා රාජධිතරං බොධිවන්දනත්ථාය ආගතකාලෙ
බහිපාකාරෙ සෙනං පරික්ඛිපාපෙත්වා ගණ්හපෙතන්ති මනුස්සෙ නියොපෙසි.
තතො සෙනාපි තං ගහණසජ්ජා අට්ඨාසි. රාජධිතා තෙ දිස්වා සීසං සින්ධවං
උපසඬකමිත්වා තස්ස පිට්ඨියං නිසින්තා පණ්හියා සඤ්ඤං අදාසි. සො තං
ගහෙත්වා වෙගෙන ආකාසං පක්ඛන්දි. සා පන දුන්නිසින්තහාවෙන අස්සස්ස
වෙගං සන්ධාරෙතුමසක්කොන්ති අස්සපිට්ඨිතො පරිගලි. සින්ධවො රාජධිතරං
පතමානං දිස්වා රාජොවාදං සරමානො වෙගෙනාගන්ත්වා තස්සා කෙසෙ
ඩංසිත්වා උක්ඛිපිත්වා පතමානාය තස්සා පිට්ඨිංදත්වා නිසීදාපෙත්වා ආකාසෙන
තං තෙත්වා පාටලිපුත්තනගරෙයෙව පතිට්ඨාපෙසි [පාතලිපුත්තනගරෙයෙවනං
පට්ඨාපෙසිඉතිපිකත්ථවි].

16.

තිරච්ඡානගතාපෙවං, සරන්තා උපකාරකං;
න ජහන්තිති මන්ත්වාන, කතඤ්ඤා හොන්තු [හොන්තිපාණිනො-
ඉතිපිකත්ථවි] පාණිනොති.

තතො පට්ඨාය සා පුඤ්ඤකම්මං කත්වා සග්ගපරායනා අහොසිති.

17.

යො යං දුමින්දංයතිනන්දනෙන;
සම්පුජිතං පුජයතෙ ස පඤ්ඤො;
ස භොගවා භොති අනීතිකො ච,
සබ්බත්ථ සො භොති පසත්ථරූපො.

බොධිරාජධිතුයා වත්ථුං නවමං.

40. කුණ්ඩලියා වත්ථුමිහි අයමානුපුබ්බිකථා

ලඬිකාදීපෙ රොහණජපදෙ මහාගාමො නාම අහොසි, තත්ථ තිස්සවිහාරං
නාම අනෙකසතහික්ඛුහි සමාකිණ්ණං අනෙකපරිවෙණපතිමණ්ඩිතං විහාරං
අහොසි. තත්ථෙට්ඨකො තිස්සො නාම සාමණෙරො පටිවසති. සො එකස්මිංසමයෙ
ජනපදචාරිකං චරන්තො පාසාණවාපිගාමෙ හික්ඛං චරිත්වා යාපනමත්තං හත්තං
සජ්ජිතා සද්ධිං ලහිත්වා නික්ඛම්ම ගාමද්වාරං පත්වා මහාගාමාහිමුබ්බො
ගච්ඡන්තො මනුස්සෙ උදකථාසුකට්ඨානං පුච්ඡී. තෙහි හත්තෙ තුම්භාකං
අහිමුබ්බෙ අවිදුරට්ඨානෙ කකුඛන්දකන්දරං නාම සන්දමානසිතලොදකං

ධවලවාලුකාතලං තත්ථ තුමිහෙ ගන්ත්වා නභාත්වා සීතලච්ඡායාය වාලුකාතලෙ නිසින්තො භත්තකිව්වං කත්වා ගච්ඡාති වුත්තෙ සාමණෙරො සාධුති වත්වා තත්ථ ගන්ත්වා එසුකට්ඨානෙ නිසින්තො භත්තං භුඤ්ජිතුමාරහි. තදා එකෙන වනකම්මිකෙන සද්ධිංඅරඤ්ඤං ගතා එකා සුනඛී තස්මිං කන්දරෙ එකස්මිං පඛිභාරට්ඨානෙ දාරකෙ විජායින්වා ඡාතජ්ඣක්තා පවෙධමානගත්තා දාරකානං සම්පෙතිපත්තා සාමණෙරස්ස පත්තෙ ආභාරගන්ධං සායින්වා නිපන්තට්ඨානතො වුට්ඨාය පවෙධමානා තස්ස සම්පං ආගම්ම නඩ්ගුට්ඨං වාලෙන්තී අට්ඨාසි, සාමණෙරො තං දිස්වා කම්පිතමානසො අත්තනො භොජනත්ථාය වට්ටිතං පට්ඨාලොපං තස්සා පුරතො යපෙසි, තතො සා සොමනස්සා තං භුඤ්ජි. තං දිස්වා තුට්ඨො පුනස්පුනං ආලොපං කරොන්තො තස්සා භත්තං දත්වා පත්තං ධොවින්වා ට්ඨිකාය පක්ඛිපින්වා අගමාසි. තතො සා සුනඛී සාමණෙරගතෙන පසාදෙන තතො චුතා ජම්බුදීපෙ දෙවපුත්තනගරෙ රාජානං පටිච්ච තස්ස මහෙසියා කුච්ඡිමහි පටිසන්ධිං ගණ්හින්වා දසමාසච්චයෙන මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛමි, අට්ඨස්සා සිඛාමඬගලදිවසෙ සම්පත්තෙ මාතෘපිතරො පනස්සා කුණ්ඩලාවට්ටකෙසත්තා කුණ්ඩලාති නාම මකංසු. සා අනුක්කමෙන සොළසවස්සුද්දෙසිකා අභොසි, තස්මිං කිර සමයෙ තිස්සො සාමණෙරො මහාබොධිං වන්දිස්සාමිති නාවං අභිරුය්හ ජම්බුදීපං ගන්ත්වා අනුපුබ්බෙන දෙවපුත්තනගරං පත්වා සුනිවත්ථො සුපාරුතො යුගමත්තදසො හික්ඛාය වරන්තො මහාවිථිං සම්පාපුණි. රාජධිතා සීහපඤ්ජරං උග්ඝාටෙන්වා අන්තරවිථිං ඔලොකෙන්තී හික්ඛන්තං සාමණෙරං දිස්වා පුබ්බසිනෙහං පටිලහි, තස්මිංඛණෙ තස්සා ජාතිස්සරඤාණං අභොසි. සා කිර පුබ්බෙ හික්ඛුණි හුත්වා පණ්ණසුචියා සද්ධිං පොත්ථකඤ්ච පදීපියතෙලඤ්ච දත්වා ජාතිස්සරා හවෙය්‍යාංති පත්ථනං යපෙසි, තතො සාජාතිං අනුස්සරන්තී සාමණෙරෙන අත්තනො කතුපකාරං දිත්වා සොමනස්සා නං පක්කොසාපෙත්වා රාජගෙහෙ ආසනං පඤ්ඤාපෙත්වා තත්ථ නිසින්තං නානග්ගරස භොජනෙන පරිවිසින්වා ඔනීතපත්තපාණිං සාමණෙරං උපසඬකමින්වා වන්දිත්වා එකමන්තං නිසින්තා තෙන සද්ධිං සල්ලපන්තී එවමාහ.

1.

න සඤ්ජානාසි මං ධීර, පුබ්බෙහං තව දාසිකා;
තෙනාහං සුඛිතා ආසිං, තස්මා ත්වමසි ඉස්සරොති.

තං සුත්වා සාමණෙරො ආහ.

2.

නත්ථි මෙ තාදිසි දාසි, න සඤ්ජානාමි තං අහං;
කාසි ත්වං කස්ස වා ධිතා, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතාති.

තතො සා තං සාරාපෙන්නී ආහ.

3.

සාරාපෙම් තුවං අජ්ජ, යථා ජානාසීමං ඉසෙ;
බුජ්ඣස්සු බොධිතො දානි, මයා ජාතිංසරන්තියා.

4.

පාසාණවාපිගාමමිහි, තම්බපණ්ණිමිහි රොහණෙ;
හික්ඛිත්වාන තුවං හන්තෙ, යදා කකුඛන්දකන්දරෙ.

5.

නිසිදිත්වාන ත්වං හත්තං, භුත්තකාලං සරිස්සසි;
තදාහං සුනඛී ආසිං, විජාතා ලද්ධගොචරා.

6.

දාරකෙ බාදිතුං මය්හ, මාසන්තා බුද්ධිලිතා;
පච්චෙදමානසබ්බධිගා, අට්ඨාසිං තච සන්තිකෙ.

7.

දිස්වා තං මං තදා හන්තෙ, චෙදමානං බුභුක්ඛිතං;
ඡින්නහත්තො තුවං භුත්වා, මමං හත්තෙන තොසයි.

8.

තදාහං මුදුචිත්තෙන, චිත්තං තයි පසාදයිං;
තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන, දුතියෙ අත්තසම්භවෙ.

9.

ඉධ රාජකුලෙ ජාතා, සබ්බකාමසමිද්ධිනී;
චිත්තප්පසාදමත්තෙන, ලොකනාථස්ස සාසනෙ.

10.

තදුහුපබ්බජිතස්සාපි, ඊදිසා භොන්ති සම්පදා;
කිදිසං භොති සම්බුද්ධො, පසාදෙන ඵලං අභො.

11.

අඤ්ඤානි පන කිච්චානි, පභායාත්තහිතෙ රතො;
අතන්දිතො දිවාරත්තිං, සරාතු රතනත්තයංති.

එවං සාමණෙරෙන කතුපකාරං සාරාපෙත්වා හන්තෙ තච දාසියා අනුග්ගහං
පටිච්ච ඉධෙව වසථාති නිමන්තිත්වා තෙන සම්පට්ඨිතෙ මහත්තං විහාරං
කාරාපෙත්වා සාමණෙරං ආදිං කත්වා අනෙකහික්ඛුසනෙ නිමන්තෙත්වා විහාරෙ

වසාපෙත්වා සුලභං කත්වා චතුපච්චයෙහි උපට්ඨාසී. සාමණෙරොපි සුනඛියා දිත්තදානං අනුස්සරිත්වා තුට්ඨො බුද්ධානුස්සතිං මනසිකරොත්තො න චිරෙනව අරහත්තං පත්වා තස්මිංයෙව විහාරෙ වසන්තො ආයුපරියොසානෙ තත්ථෙව පරිනිබ්බාසීති.

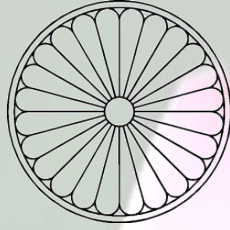
12.

නියද්ධෙසු තිලොකස්මිං, නත්ථි වත්ථුත්තයං විනා;
සත්තාන මඤ්ඤ මිච්ඡත්ථ, දායකං සුරපාදපං.

කුණ්ඩලියා වත්ථුං දසමං.

මහාසෙනවග්ගො චතුත්ථො.

එත්තාවතා ජම්බුදීප්පජ්ජත්තිකථා සමත්තා.

සබ්බදාතං ධම්ම දාතං ජිනාති,
සබ්බරසං ධම්ම රසං ජිනාති;
සබ්බරතීං ධම්ම රතීං ජිනාති
තණ්හාක්ඛයො සබ්බදුක්ඛං ජිනාති

(ධම්මපදය තණ්හා වග්ගො)

ධම්මාරාමො ධම්මරතො - ධම්මං ධුත්ථිච්ඡන්දයං;
ධම්මං ධුත්ථස්සරං නික්ඛු - සද්ධම්මා හ පරිනායති.

(ධම්මපදය නික්ඛු වග්ගො)

ධම්මො පතොසො සුගතප්පසන්ථො,
තරණීච සංසාර මහණ්ණවස්ස;
බ්‍රහ්මාසුරාදීනි අමස්සනීයෙතා,
රසො රසානං පරමො තිලොක්ක.

මහාගඳො මච්චුපරා පහානො,
සබ්බිනිනාසාය විසෙසමන්තො;
සබ්බන්ති දානෙත ච කප්පරුක්ඛො,
චිත්තමණී අද්දසටොච ධම්මො.

ධම්මං විනා තන්ති ජිනාච මානා,
තමෙව තාණං සරණං පනිට්ඨා;
තස්මා හි තො කිච්චමඤ්ඤප්පනාය,
සුඤ්ඤාච ධාරෙච වරාච ධම්මෙ.

(භස්වාහිනී)

චිරං නිට්ඨතු ලොකස්මිං - සම්මා සම්බුද්ධ සාසානං!

ධර්ම උතය පිණිසයි.....